

Naslov

SODNIKI IN KRALJI, 7. učbenik

Naslov izvirnika

MIT KINDERN DIE BIBEL ENTDECKEN, učbeniki 1–4

Izdajatelj

SVO BEC v R Sloveniji

Prevajalci

Danijela Bongarz, Anita Fartek, Katja Fartek, Denis Furek, Danijela Hajdinjak, Melita Hajdinjak, Sonja Kerec Merica, Suzana Kuzmič, Dragica Piv.

Naslovna stran

Sabina Maučec Scobie

Tehnična ureditev

Sabina Maučec Scobie

Pri izboru lekcij sta sodelovala:

Jožef Kržanko ml., Milena Grabar-Krajnc

Urednica

Sabina Maučec Scobie

Murska Sobota, 2010

Za interno uporabo BEC v R Sloveniji. Ni za prodajo.

Kazalo

1. lekcija – Debora in Barak.....	1
2. lekcija –Bog pokliče Gideona	8
3. lekcija – Gideonov bojni pohod	13
4. lekcija – Samson	23
5. lekcija – Samsonov konec	31
6. lekcija – Ruta in Naomi	37
7. lekcija – Ruta in Boaz	44
8. lekcija – Samuelovo rojstvo	52
9. lekcija – Bog pokliče Samuela	60
10. lekcija – Bog pokliče Savla	69
11. lekcija – Bog zavrže Savla	75
12. lekcija – Samuel mazili Davida	82
13. lekcija – David in Goljat	92
14. lekcija – David in Jonatan	100
15. lekcija – David prizanese Savlu	109
16. lekcija – Savlov greh in smrt	117
17. lekcija – David postane kralj	123
18. lekcija – David in Jonatov sin Mefibošet	131
19. lekcija – David in Batšeba	140
20. lekcija – David in Absalom	146
21. lekcija – Davidova izkustva	155
22. lekcija – Salomon postane kralj	165
23. lekcija – Salomonova modrost	173
24. lekcija – Salomon zida tempelj	182
25. lekcija – Obisk kraljice iz Sabe	194
26. lekcija – Salomonov greh in delitev kraljestva	200

1. lekcija

DEBORA IN BARAK

SVETOPISEMSKI TEKST:

Sodniki 4–5

ZLATA VRSTA:

»Kajti moja moč in moja pesem je Gospod Bog, bil je moja rešitev.«

Izaija 12,2b

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Zgodba o Debori in Baraku je postavljena v ciklus Sodnikov, kjer se dogodki vedno odvijajo po istem vzorcu: Izraelsko ljudstvo pozabi Božjo dobrotljivost, ne loči se od drugih ljudstev, ampak izbriše mejo med vero v Jahveja in Baala. Ta izbris se vleče skozi daljše časovno obdobje po majhnih korakih, vse dokler ta stara vera ni popolnoma pozabljena.

Med drugim nam zgodba govori tudi o:

- Problem izločanja/ozdravljenja za Boga in vprašanje, kako dolgo bom pri tem, kar počnejo drugi, sodeloval tudi jaz (kulturno področje Kanaana, prilagoditi se kulturnim zapovedim Kanaana – to vključuje tudi daritve Baalu).
- Problem svobodne volje ljudi – Bog dovoli, da če se odmaknemo (obrnemo) od Njega, da nosimo posledice (potrebe, pomanjkanje, sovražnikovo zasledovanje Izraela).
- Značilnost Boga – Njegova popolna svetost in neskončna ljubezen, milost ter usmiljenje (*Ef 2,4-10*).
- Vsemogočnost Boga in nemoč Baala (*1 Sam 12,6-11*).
- Božje vladanje temelji na pravičnosti – neposlušnost pomeni trpljenje in zatiranje.

V času velike stiske se ljudstvo obrne na Boga. Bog posreduje in reši tako, da pošlje sodnika, ki ljudstvo ponovno vodi do miru; ob tem je v Sodnikih poudarjeno, da je Bog edini, ki ukrepa. Sodniki so njegovo orodje (*glej pripomoček 1/a*). Potem, ko ljudstvo spozna svojo stisko, se obrne na Deboro, ki je že sodnica. Debora pošlje po Baraka in ga spomni na njegovo nalogo. Pomembno oznanilo v 4,9: Bog bo dal zmago na nenavaden način: Bog uporabi zlom ljudstva, kajti kaj bi Barakovi ljudje lahko naredili kot pehota v odprti bitki v rečni dolini Kišona, nasproti hitrim bojnim vozovom Siserajeve vojske? Vozovi so obtičali v blatu. Bog je uporabil delo ženske Jael, ki sploh ni pripadala Izraelskemu ljudstvu (*glej Rahaba pri 20. lekciji v 6. učbeniku*). V vseh zgodbah o Sodnikih Bog dela na nenavaden način in s povsem nenavadnimi »banalnimi« stvarmi, da bi se lahko razodela Njegova veličina. Zmagoslavna Deborina pesem opeva čudovita Božja dela (*2 Mojz 15*) in poziva k zahvaljevanju za čudovito odrešitev.

1.2 OSEBE

- Debora (čebelica), v. 4: prerokinja in sodnica.
- Barak (blisk), v. 6: Debora ga spomni na njegovo nalogo, sprejme funkcijo Gospodove vodje, je eden izmed očetov vere (*Heb 11,32*).
- Jabin: Kanaanec, kralj Hacorja, verjetno naslednik Jabina iz *Joz 11,1-10*.
- Siseraj: poveljnik Jabinove vojske.
- Jael: žena Kenejca Heberja. Kenejci in Izraelci niso bili sovražniki. Mojzes je bil s Kenejci v svaštvi.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Debora – palma.
- Harošet Gojim (nacionalni gozd): natančne lokacije ni mogoče opredeliti, vsekakor na področju gozda, zahodno od Genezareškega jezera (*glej zemljevid pripomočka 1/b*).
- Hacor: severno od Genezareškega jezera, osvojen po Jozuetu (*Joz 11,10*).
- Kišon: reka v smeri S–J, severno od Karmela v Jezreelski dolini, izteka se v Sredozemsko morje.
- Tabor: gora na SZ Genezareškega jezera.
- Hrast v Caananimu: razmeroma majhno drevo, ki daje veliko sence. Prebivališče Heberja in njegove žene Jaele – med Jordanom in goro Tabor.

1.4 ČAS DOGAJANJA

Približno 1200 let pr. n. št. (čas sodnikov od Jozuetove smrti do monarhije (prvi kralj Savel), ki je trajala okrog 350 let.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 4: sodnik = je imel vlogo voditi ljudstvo po Mojzesu in Jozuetu, ki sta bila postavljena od Boga za sodnika ljudstvu. Njegove naloge/funkcije so bile delno ali v celoti naslednje: vodja, prerok, sodnik, posrednik med Bogom in ljudstvom, duhovnik (zadnji sodnik: Samuel). Sodnik svoje dolžnosti ni opravljal po celotnem Izraelu. Njegova funkcija je bila krajevno omejena. Posamezni sodniki so se prekrivali.
- Vrstica 3: železni voz (voz prepira) = iznašli so ga Egipčani, izboljšali Hetejci. V tistem času je bila to najbolj moderna vojna oprema, proti kateri je še tako dobra vojska bila nemočna. Na vozu sta bila dva človeka: voznik voza in lokostrelec/nosilec ščita.
- Vrstica 19: meh z mlekom = kislo mleko, ki ima uspavalni učinek (*primerjaj s 5,25*).
- Vrstica 21: postavitve šotorov je bilo žensko delo.

Zgodovinske podrobnosti, predvsem odnos posameznih rodov v Deborini pesmi stopijo v ozadje.

2. VODILNA MISEL

Bog je močnejši in dela drugače kot si mi mislimo.

Ostale možnosti:

- Bog dá rešitev na nenavaden način.
- Zaupanje v Boga prinaša zmago.
- Iz rešitve pride zahvala (Deborina hvalnica in nova zmagoslavna pesem; *Raz 14,3 in 15,3*).

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Krog od biti kriv do oprostitev je krogotok, ki ga sami doživimo vsak dan v šoli, doma, v krogu prijateljev, sošolcev. Ta misel je postavljena v ozadje današnje zgodbe. V vsaki zgodbi o sodniku je predstavljen čudovit in nenavaden način, kako Bog rešuje iz osebne stiske in potrebe, ko mu zaupamo. Zgodba o Debori in Baraku je zelo »krvoločna« in sploh ne sodi v

našo shemo, da Bog za umor uporabi ženo, da pride do zelenega cilja. Pri povzetku zgodbe naredite težišče na nenavadnem ravnanju in Božji moči in ne zahajajte v podrobnosti.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Pogovor: pripovedujte, kako je bil nekdo na nenavaden način rešen iz svoje težave (verjetno je veliko primerov, ki jih poznajo tudi otroci, npr. o živalih). Uporabite nek nenavaden primer in nato naredite prehod na zgodbo.
- 3.2.2 Pesem: zapojte primerno pesem, lahko ponovite zgodbo o zavzetju Jerihe (*glej 22. lekcijo v 6. učbeniku*) in nato preidete na današnjo zgodbo.

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Izrael se nastani v Kanaanski deželi. Pri pripovedovanju uporabite slike *pripomočka 1/c*:

Slika 1: 20 let je Izraelsko ljudstvo napadano od Kanaancev (kradejo jim žetev, jih ropajo, tepejo, odpeljejo kot sužnje ...) Kako naj gre tako naprej? (lahko uporabite tudi temo: Neposlušnost ima za posledico kazen).

Slika 2: Nekaj Izraelk poišče sodnico Deboro. Debora je bogaboječa žena, ki vé, kaj mora storiti. V Izraelski zgodovini pride do preobrata (lahko omenite Barakovo »strahopetnost«).

Slika 3: Zbiranje Izraelcev na gori Tabor. Barakova stiska: neenakomerna moč (900 železnih vozov) – brezizhodna situacija.

Slika 4: Deborina vera, Barakova poslušnost (v. 14) in čudovito Božje posredovanje: naliv in blato – neprimeren teren za konje in kolesa. (Prenos: Bog dela drugače, enostavno in mogočno. Ali zaupaš Bogu, da lahko naredi vse?)

Slika 5: Siseraj pobegne. Poveljnika, ki so se ga vsi bali, ubije ženska.

Slika 6: Čudovita zmaga, Debora in Barak pojeta hvalnice Bogu (*glej 6. točko – učenje zlate vrste*). Hvaležnost po prejeti pomoči.

3.4 UTRJEVANJE

- 3.4.1 Otrokom pripravite kopijo *slike 4, pripomočka 1/c*, ki jo naj pobarvajo.
- 3.4.2 Tekmovanje z neenakimi predpostavkami: npr. zbiranje točk tako, da otroci mečejo žoge v vedro, vendar ima ena skupina več žog, kar jim daje več možnosti za zmago. Tako lahko primerjate boj med Izraelci in Kanaanci. Kdo je postavil premoč vojske na glavo? (*glej 2*)

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

V osnovi velja isto kot za mlajšo skupino. Morate biti pripravljeni na vprašanje, zakaj je Bog uporabil morilca, da bi rešil svoje ljudstvo. Tukaj morate jasno govoriti o Božjem delovanju in o Njegovi svetosti, ki ne more imeti zraven sebe grešnika, razen če je to odrešeni grešnik. Načelo o odpadu – stiski – spokorjenju – odrešenju mora biti jasno predstavljen za čas sodnikov.

4.2 PRIPRAVA UVODA

- 4.2.1 Tiha vzpodbuda: lahko pokažete sliko 12 kamnov v Gilgalu (*glej pripomoček 21/b v 6. učbeniku*) in dovolite, da otroci povedo, na kaj bi Izraelci morali biti opomnjeni. Potem naredite prehod na težki položaj Izraelcev in ob tem povejte, kako je do tega prišlo (pomembno je, da otroci spoznajo njihov zgodovinski in duhovni položaj).
- 4.2.2 Pogovor: Kdaj je Bog pomagal v brezizhodnih situacijah na čudoviti način in podaril zmago? Lahko si skupno zapišete mesta in govorite o tem (razodeta Božja moč in zaupanje posameznih ljudi). Če tako začnete, lahko to uporabite kot vodilno misel in rdečo nit skozi celotno uro.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Dopolnilo k 3.3:

K sliki 2: prenos – če začnemo spraševati o Božji volji, nam On lahko čim prej pomaga (*glej pripomoček 1/c*).

K sliki 3: tudi ščit in sulico so sovražniki odvzeli Izraelcem (*Sod 5,8*). S človeškega vidika so bili predani sovražniku (prenos: velikokrat ljudje, ki zaničujejo Boga, imajo več moči, vpliva in uspeha kot Božji otroci. Toda – Bog je močnejši).

K sliki 4 in 5: Bog pomaga na svoj način (prenos: Bog kaznuje greh, nagradi kesanje in podarja odrešenje).

K sliki 6: pogovorite se o zmagoslavni pesmi in poudarite vrstici 3 in 31.

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Pogovor o Sod 5,31.
- 4.4.2 Za vsakega otroka prekopirajte nemi zemljevid (*glej pripomoček 1/d*) in vnesite potok Kišon ter mesta, ki so omenjena v svetopisemskem tekstu. Prazen zemljevid dopolnjujte pri naslednjih lekcijah (*glej pripomoček 1/b*).
- 4.4.3 Za slikovno podlago za celotno knjigo Sodnikov lahko uporabite sinusno krivuljo (gor in dol). Tako je potek bolj pregleden (*glej 1.1 in pripomoček 1/a*).

5. PRIMERNA PESEM

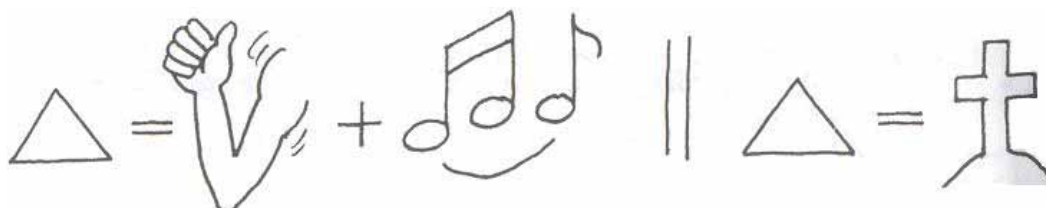

6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Na primeru iz Sod 4 in 5 lahko zlato vrsto dobro razložite.

Za starejšo skupino:

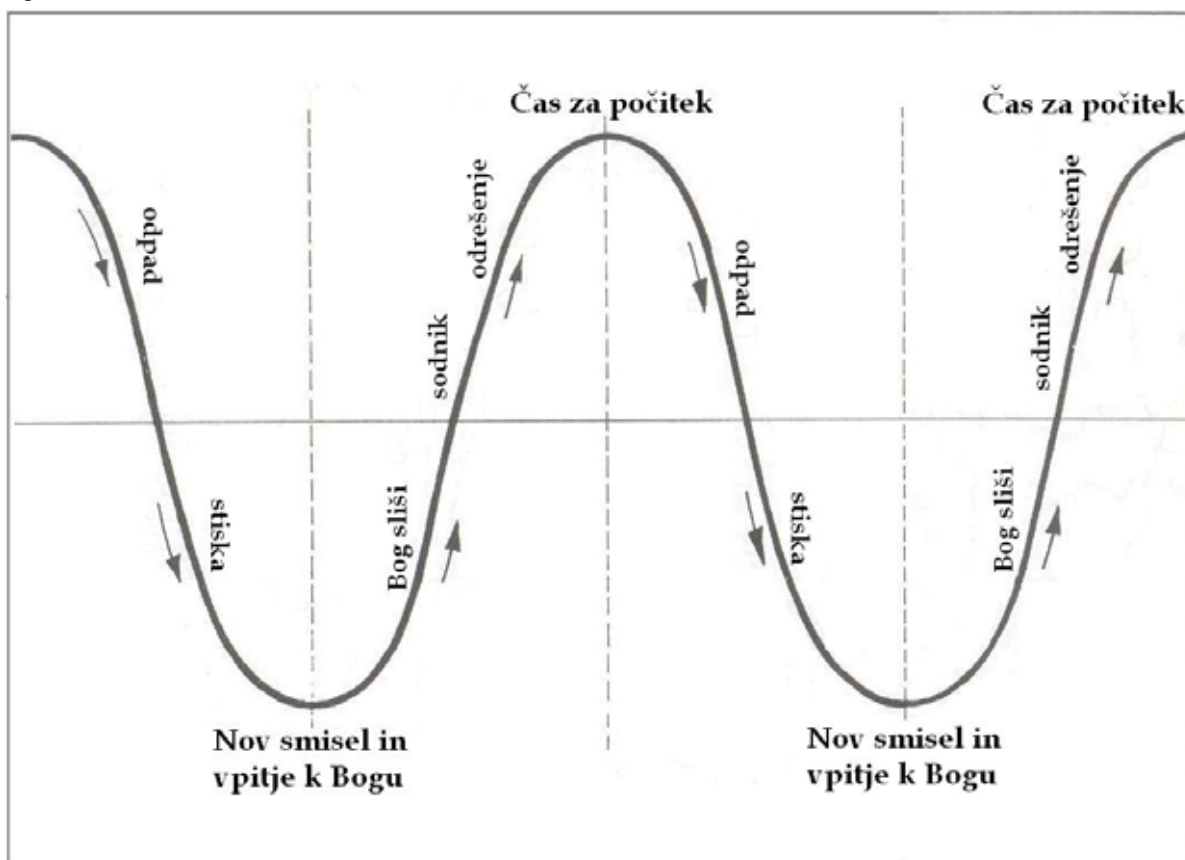
Otrokom razdelite napisano zlato vrsto in naj iz besedila poskusijo sestaviti biblijsko uganko, tako da si izmislijo simbole. Delajo naj v skupini po dva ali trije. Nato naj svojo uganko predstavijo drugim in z izborom najboljših simbolov skupaj sestavite celotno zlato vrsto.

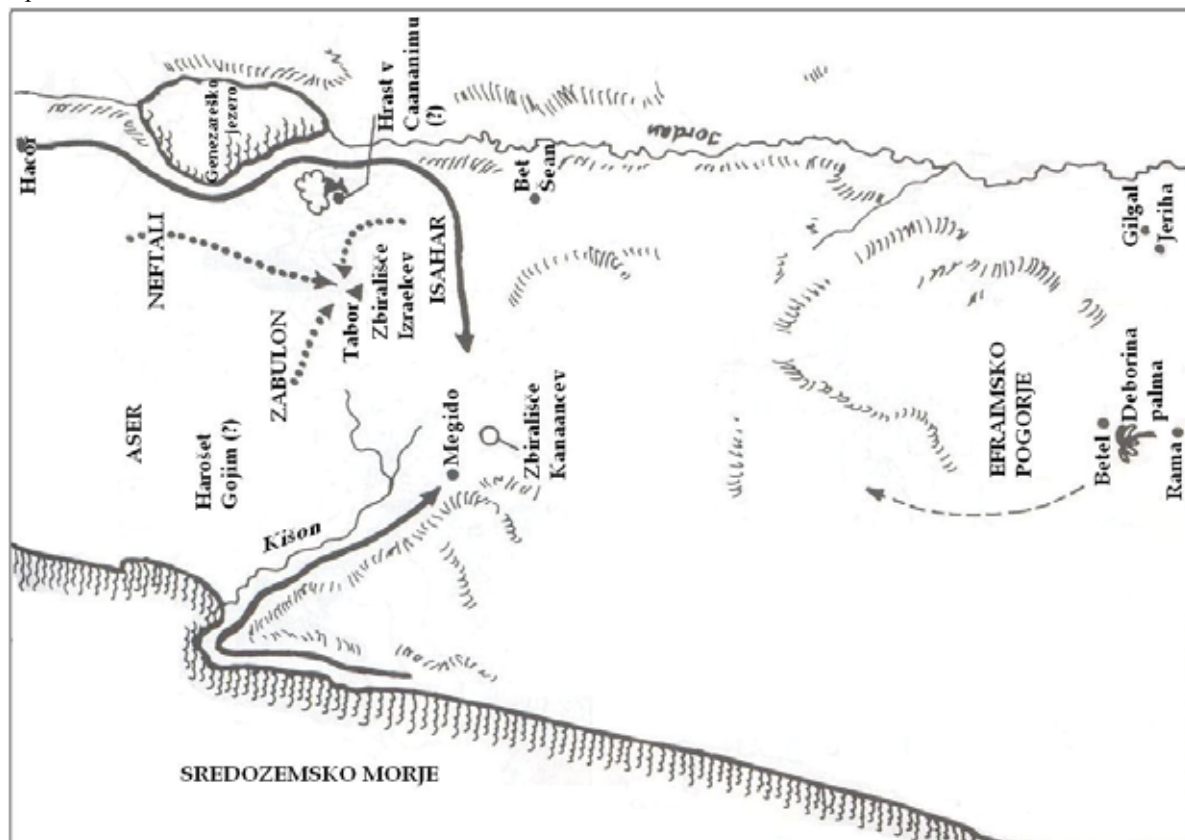

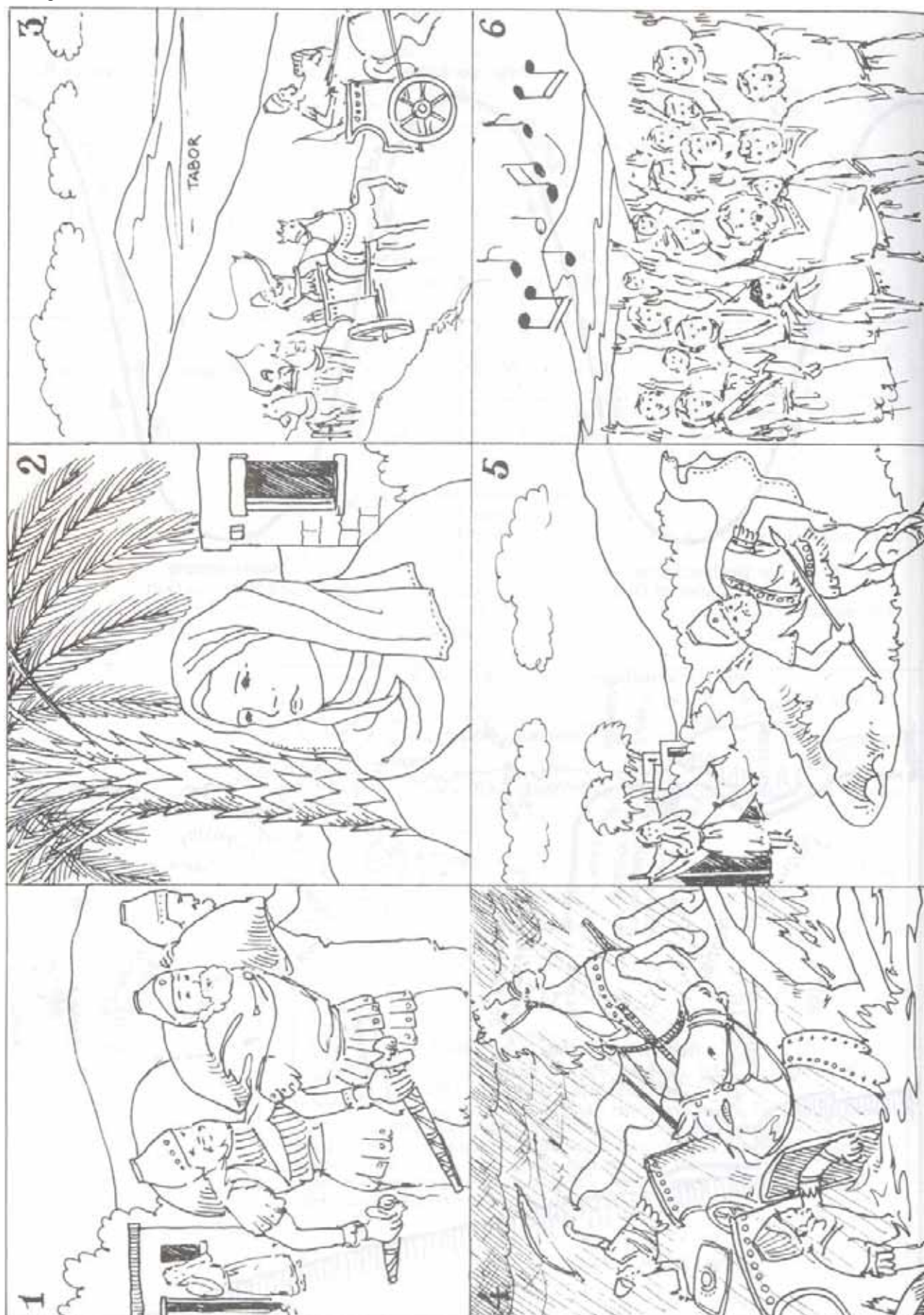
7. PRIPOMOČKI

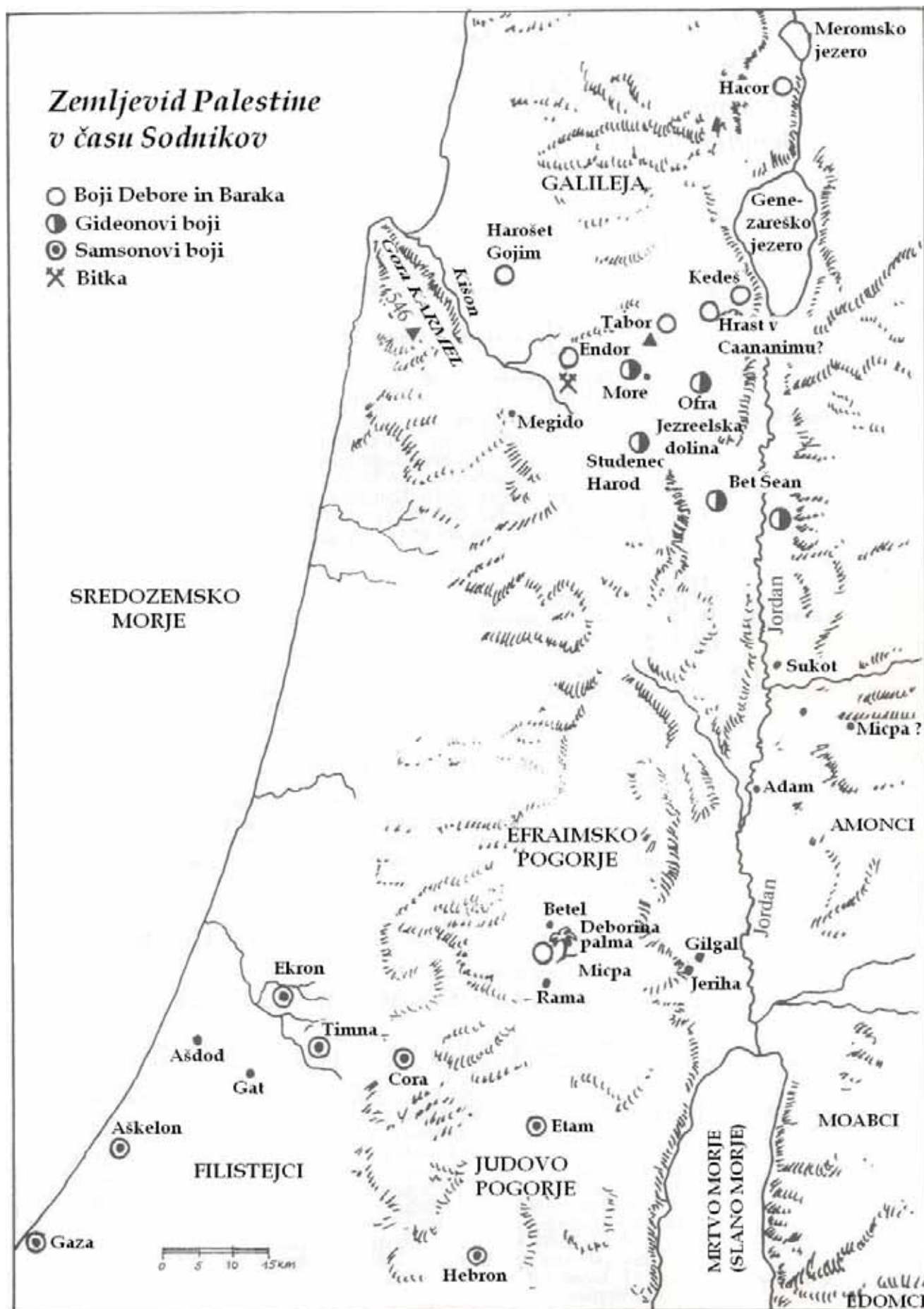
Pripomoček 1/a

Pripomoček 1/b

2. lekcija

BOG POKLIČE GIDEONA

SVETOPISEMSKI TEKST:

Sodniki 6

ZLATA VRSTA:

»Gospod je moj pomočnik, ne bom se bal; kaj mi more storiti človek?«

Hebrejcem 13,6

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Izraelsko ljudstvo se je spet odvrnilo od Boga. Niso se držali Božjih zapovedi in zaradi tega so morali nositi posledice (*Sod 6,7-10 primerjaj s 3 Mojz 26*). Bog pošlje nepoznanega preroka, ki ljudstvo opozori na zavezo. Gideona obišče angel in mu dá nalogo, da reši Izraelce. Gideon ima na začetku pomisleke (primerjaj z ostalimi pozivi: Mojzes, Izaija), zahteva znamenje in spozna, da ima opravka s samim Bogom. Bog osebno poziva za nasledstvo. Gideon najprej uredi stvari pri sebi in na tri preproste načine dobi Božjo potrditev.

1.2 OSEBE

- Midjánci, Amalečani in sinovi Vzhoda: Izraelovi sovražniki, ki so prihajali iz vzhodne in južne palestinske puščave ter vdrali v deželo. Ta beduinski narod je napadal Izrael v velikih gručah in narod se jih je bal zaradi njihovih kamel.
- Gideon: sin Joša, Abiézerjev naslednik iz Manásejevega rodu (*Joz 17,2*), junak vere (*Heb 11,32*), Gideon (»s poškodovano roko« ali »ta, ki ruši«) je preimenovan v Jerubáala (bojevnik zoper Baala – v. 32).
- Još (Bog je dal): Gideonov oče, njemu je pripadal Báalov oltar (v. 25).
- Možje mesta Ofra, ki so se bali in hkrati častili Báala.
- Gospodov angel: nevidni Bog se je v Stari zavezi ljudem razodeval v vidni podobi kot Gospodov angel. Ta je zato govoril kakor Bog v prvi osebi ednine (*primerjaj z 2 Mojz 3,2-6 in Sod 2,1*).

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

Ofra: mesto pri izhodu iz Jezreelske doline, okrog 80 km severno od Betela (*glej 1. lekcijo, pripomoček 1/d*).

1.4 ČAS DOGAJANJA

Nekako 47 let po zmagi Debore in Baraka (*Sod 5,31 in 6,1; glej 1. lekcijo*).

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 11: terebinta = je razmeroma majhno drevo (do višine 5 m), Luther bolj prevaja kot hrast.
- Vrstica 11: stiskalnica (*glej pripomoček 2/a*) = v skalo vklesana vdolbina, v kateri so v času trgatve iz grozdja stiskali sok. Gideon je zrnje pšenice otepal v stiskalnici zato, ker bi ga v skednju Midjánci lahko zalotili.

- Vrstica 19: efa moke (škafe moke) = enota volumna, okrog 22 litrov.
- Vrstica 25: Báal, ašera = Kanaanska bogova, lesena kipca Kanaanske boginje matere Ašere.
- Vrstica 34: »Gospodov duh je navdal Gideona« = napolnil ga je Duh, dobesedno »obleči se z Gideonom«, to pomeni popolna notranja zasedba.
- Vrstica 37: mlatišče = raven, odprt prostor na trdnih tleh, ki ima takšno lego, da lahko izkoristijo zahodni veter.

2. VODILNA MISEL

Bog osebno kliče za nasledstvo in želi uporabiti ljudi, da bodo v svojem okolju skrbeli za razmere.

Ostale možnosti:

- Bog želi odstraniti dvome in ovire.
- Bog daje pogum, da mu zaupamo.

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Otroci imajo izkušnje z neverodostojnostjo v svoji okolici: s prijatelji, sošolci, odraslimi. Obljube niso izpolnjene, resnica ni vedno povedana. Gideon je slikovito izkusil, kaj pomeni zaupati Bogu v slabih okoliščinah. Če gledamo človeško, vidimo, da je bil v samotnem položaju, toda Bog je potrdil svojo Pojasnite jim načelo »plavati proti toku« in jih opogumite, da so konec koncev v najboljšem položaju, ko so na Božji strani, čeprav se mogoče v tistem trenutku zdi drugače.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Neposreden vstop: S svojimi besedami pripovedujte zgodbo, vendar se dosledno držite svetopisemskega teksta.
- 3.2.2 Otrokom pokažite sliko kobilice (*glej pripomoček 2/b*): Kaj vedo o njej? V nekaterih deželah znajo narediti veliko škode. Pojavijo se v velikem številu in lahko pojedjo celotna polja. Sveto pismo primerja nekatera ljudstva z rojem kobilic.

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Za ilustracijo uporabite *pripomoček 2/b*. S pomočjo štirih slik naredite sebi in otrokom pregled o celotni zgodbi. Kolikor mlajši so otroci, toliko bolj se izogibajte podrobnostim posamezne slike. Eno misel poglobite, druge pa samo omenite.

Slika 1 – sovražniki so napadli Izrael kakor kobilice. Navdali so jih s strahom in ljudi plašili. Izrael je obubožal (omenite le vzroke, tipične za čas sodnikov – pri otrocih v mlajši skupini ni potrebe bo poglobljanju). Kako se je obnašal Gideon? (v. 11).

Slika 2 – Bog je dal Gideonu nalogo. Ta je občutil, da nalogi ni dorašel. Zato mu je Bog dal znamenje. Ko je Gideon spoznal, da je Bog na njegovi strani, je dobil točno določeno nalogo.

Slika 3 – Gideon je moral urediti stvari v svoji bližnji okolici. Bojeval se je na strani Boga zoper malike.

Slika 4 – Bog je bil pripravljen dati Gideonu še več znamenj, kajti Bog je bil z njim. Tako je Gideon v zaupanju do Boga bil okrepljen za svojo veliko nalogo, da osvobodi Izrael pred sovražniki.

Uporaba: Z otroci se pogovorite o slučajih, ko morajo pokazati pogum in lahko spoznajo, da jim Bog podari pogum in jim stoji ob strani.

3.4 UTRJEVANJE

3.4.1 Poiščite znane osebe iz Svetega pisma, ki so imele podobno izkušnjo kot Gideon, npr. Noe, Daniel, Jozue. Otrokom pokažite sliko vsake osebe (*prebrskajte med svojimi slikovnimi materiali*). Dovolite, da otroci pripovedujejo in povežejo skupne točke med ostalimi junaki in Gideonom.

3.4.2 Otrokom kopirajte *pripomoček 2/b* in naj slike pobarvajo.

3.4.3 Igra »pokaži mi svoj pogum«: dvema otrokoma na hrbet pripnite sliki (npr. kobilico in porušen oltar). Eden mora opisati sliko drugega. Gideon je najprej delal na skrivnem in nato ga je Bog pooblastil in usposobil, da je stopil v javnost.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Poziv Gideona nam dá vpogled v zakulisje. Doživimo ga kot velikega borca, ki plava proti toku. Sveto pismo nam dá vpogled v njegov čustveni svet. Na tej točki lahko otrokom pri starejši skupini razširite obzorje (*primerjaj s 3.1*).

Otroci so v procesu prvih preusmerjanj: menjava šole, učenje tujega jezika, ipd. Začenjajo se zgledovati po drugih ljudeh, ne samo po starših. Opazijo, da v svetu odraslih kaj spodleti in ni možno več popraviti situacij in iščejo možnosti za najdbo svoje nove osebnosti ali nove usmeritve. Vse to iščejo v slavnih ljudeh ali v ljudeh, ki so kaj pomembnega storili za človeštvo; take ljudi hočejo imeti za vzor. Opažajo, da se ne splača zavzemati le za eno stvar, kajti obstajajo udarci in razočaranja in spoznajo, da lahko tik pred ciljem, ki je pred očmi, obupaš ali podvomiš. Takšen primer je tudi Gideon in z njegovimi občutki se lahko otroci poistovetijo. Zato Gideonov pristop k Bogu služi kot vzor.

4.2 PRIPRAVA UVODA

4.2.1 Pred otroke postavite sliko (*glej 1. lekcijo, pripomoček 1/a*) in jo naj pojasnijo. Po 40-letnem miru sledi 7 let stiske, ker se je ljudstvo obrnilo stran od Boga. Tako lahko obnovite zgodbe iz Sodnikov.

4.2.2 Pogovor o situacijah, kjer so otroci zaradi svojega verovanja stali na samem. Kako so se pri tem počutili?

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Dopolnilo k 3.3 (*glej pripomoček 2/b*):

K sliki 1 – opis zgodovinskega položaja, dovolite vpliv informacij iz ozadja, duhovna utemeljitev zunanje obubožanosti (*glej besede preroka – v. 8-10*). Levo poleg slike 1 napišete »kazen za neposlušnost« (uporaba).

K sliki 2 – Gideon na skrivnem otepa pšenico. Kaj si je mislil? (želja po svobodi, spominjanje na pretekle dni (v. 13), strah pred sovražnikom, Bog dá nalogo Gideonu, ki spozna svojo šibkost. Bog ga okrepi po znamenju (v. 17), v tem, ko mu pokaže, kdo je. Poleg slike 2 napišite »Bog kliče k nasledstvu in daje pogum«.

K sliki 3 – Gideon dobi točno določeno nalogo. Lahko opazite, da ga je strah (v. 27). V lastni vasi požanje odpor. Njegov oče ima moder predlog (v. 31). Zraven slike 3 napišite »Gideon je poslušen Bogu, čeprav ni enostavno«.

K sliki 4 – Rosa na runu poteši dvom, nevero in Gideonovo negotovost. Gideon spozna Božjo voljo (»kakor si govoril« – v. 36-37). Gideona ne smemo obsojati, ampak lahko skozi to vidimo Božjo potrpežljivost z nami ljudmi. Bog vidi pravično srce tega človeka. Tudi mi moramo videti njegov težek položaj (okolje, kjer častijo malike, grožnje sovražnika ...). Pri sliki 4 lahko napišete »Bog pomaga Gideonu, da premaga svoj dvom in okrepi svojo vero«.

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Otrokom razdelite kopije *pripomočka 2/b*. Po skupinah naj obdelajo vsako sliko in nato podelijo svoje ugotovitve.
- 4.4.2 Pogovor o vprašanjih: Kako danes spoznamo Božjo voljo? Kako se danes srečamo z Bogom? (Njegova volja, konkretno zanašanje Nanj, potrjene obljube, ki so v Svetem pismu).

5. PRIMERNA PESEM

6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

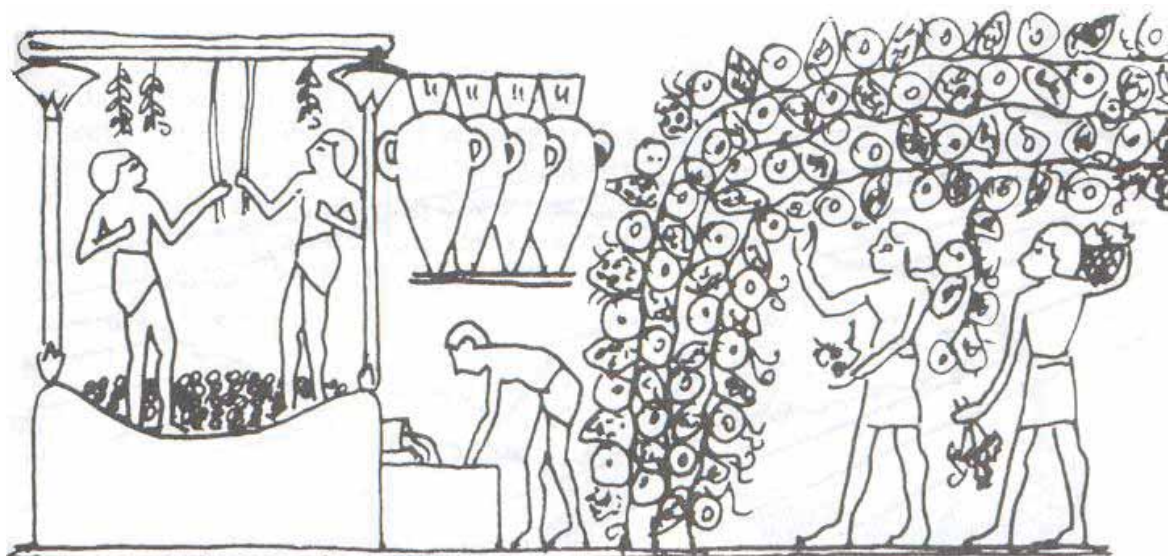
Za razlago zlate vrste primerjajte moč in Božjo veličino s šibkostjo in nemočnostjo človeka (za primer lahko uporabite primere iz preteklih lekcij, npr. Jezusova pomiritev viharja, zavzetje Jerihe).

Posamezne besede napišite na majhne listke, premešajte in dajte otrokom, da jih pravilno razvrstijo (npr. dve skupini, ki tekmujeta med sabo).

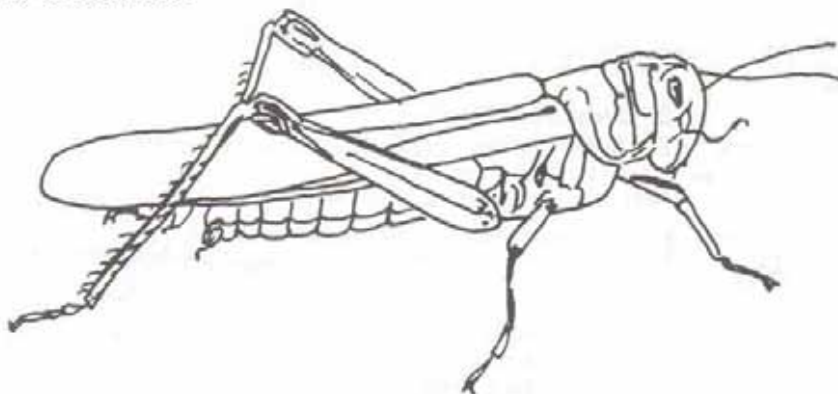
7. PRIPOMOČKI

Pripomoček 2/a

Sodniki 6: Učimo se od Gideona

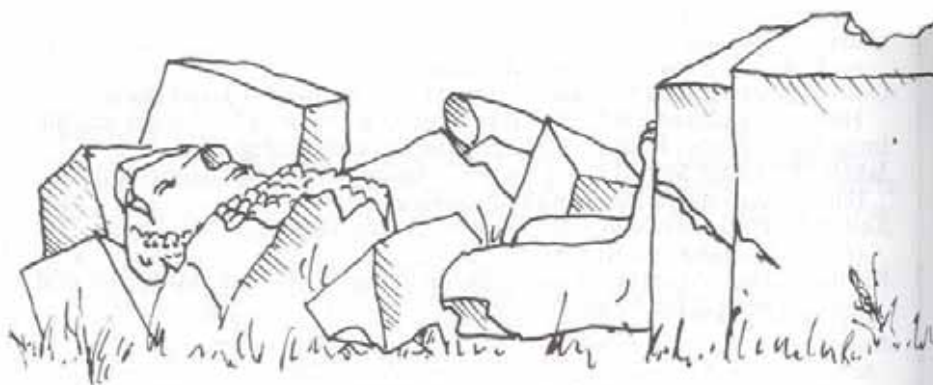
1

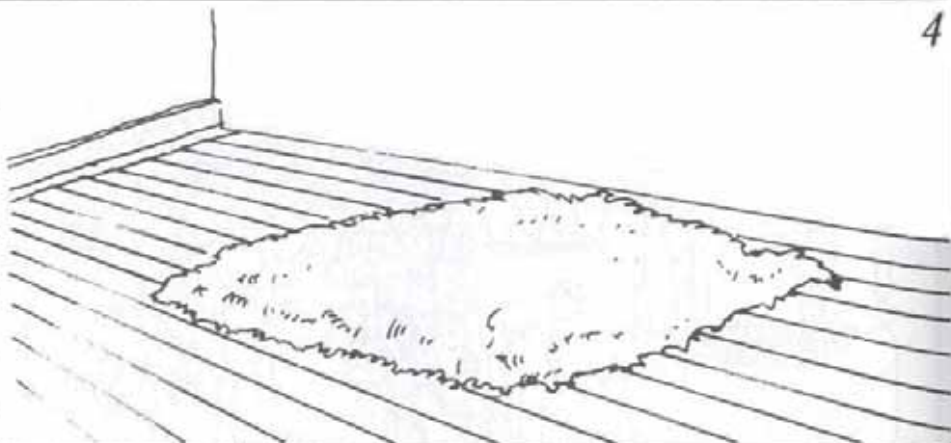
2

3

4

3. lekcija

GIDEONOV BOJNI POHOD

SVETOPISEMSKI TEKST:

Sodniki 7

ZLATA VRSTA:

»Upaj v Gospoda, bodi močan, tvoje srce naj se opogumi, upaj v Gospoda.«

Psalm 27,14

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Rešitev Božjega ljudstva leži na rami ene osebe in ne more uspeti brez Božje pomoči (*glej 1. in 2. lekcijo*). Bog je dal Gideonu zmago, ker se je le-ta dal uporabiti kot Božje orodje. Gideon je premagal 135.000 Midjancev (v. 8, 10) s 300 možmi in s tako »prijaznimi« predmeti kot so vrči, trobente in plamenice. Zmago jim je podaril sam Bog (v. 7, 2).

1.2 OSEBE

- Gideon: postane velik vzor ljudstvu, ker je bil poslušen in je zaupal Bogu (6,36; 7,9); bil je popolnoma na razpolago Bogu (7,1 in 19), vendar ostal skromen in dopustil vsem, da so imeli delež pri zmagi (7,23).
- Izraelci: 300 mož si je lahko vzelo Gideona za vzgled. Bili so poslušni, čeprav se je zdelo to, kar bi naj naredili, nesmiselno (bojevat se s plamenicami, vrči in pozavnami – rogovi). Tam je bilo tudi 9.700 mož, ki so bili iz različnih razlogov nekoristni. 22.000 pa jih je bilo strahopetnih in sploh niso želeli biti zraven; nekateri so bili radovedni, saj so najprej prišli, a so se potem raje umaknili.
- Gospod: ostane vse do konca pravi vodja »črede«.
- Puráj: Gideonov hlapec, služabnik, ki je nosil orožje.
- Midjánci, Amalečani in vsi sinovi Vzhoda (njihovo število je bilo glede na *Sod 8,10* okrog 135.000).
- Oréb in Zeéb: dva midjánska kneza (v. 25).

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

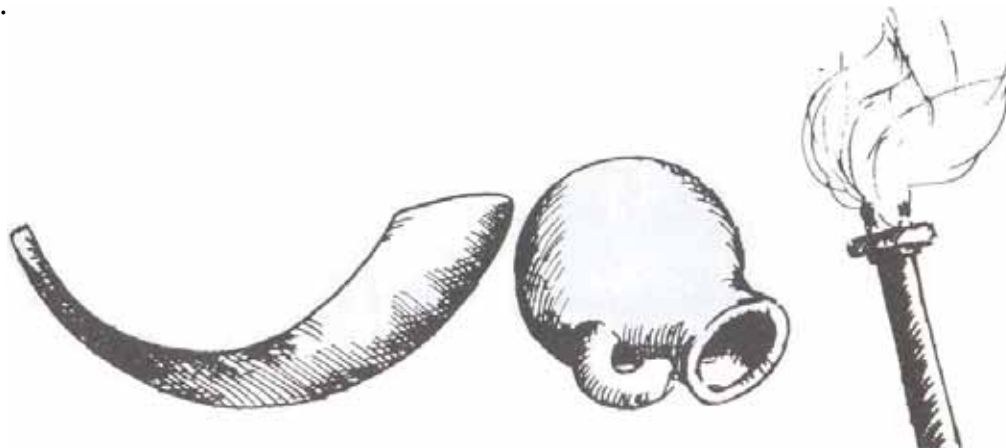
Vse okrog Jezreelske doline, od griča Moréj, preko studenca Haród vse do Jordanske ravnine.

1.4 ČAS DOGAJANJA (*glej 2. lekcijo*)

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 12: »kakor množica kobilic ... kolikor je peska na morskem obrežju« = neverjetno število, številčno razmerje je bilo 300 Izraelcev : 135.000 nasprotnikov = 1: 450 (za ilustracijo: 450 vžigalic potisnemo v ploščo stiropora nasproti eni »izraelski vžigalici«).
- Vrstica 13: kolač ječmenovega kruha = ječmen je bil v Palestini najbolj razširjena žitarica; ječmenov kruh je bil osnovno prehrabeno sredstvo za reveže.

- Vrstica 16: »rogove« (drug prevod pravi »trobente«) = rogovi od govedi ali ovnov (*kaže na izpoved iz 1 Kor 14,8*); vrči = prazne posode, ščitijo plamenice pred vetrom in skrijejo svetlobo do odločilnega trenutka; plamenice = svetilke v temi, več lesenih vej, ki so bile zvezane s cunjami in napojene v smolo ali maščobo.
- Vrstica 19: srednja nočna straža = okrog 22:00. ure – menjale so se tri straže, na vsake 4 ure.

2. VODILNA MISEL

Bog si želi, da se zanašamo Nanj in ne na svojo lastno moč in sposobnosti.

Druge možnosti:

- Bog daje zmago tistim, ki mu zaupajo.
- Božje orožje je drugačno.
- Bog uporablja ljudi, ki so drugim vzor (7,17).

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Lastne sposobnosti, posebni darovi – talenti, velike številke ipd. lahko postanejo za človeka velika nevarnost. Človeški uspehi in dosežki velikokrat povzročijo, da pozabimo na Boga. Skrivnost prave moči pa tiči v veri (*Heb 11,32*). Pri otrocih v mlajši skupini lahko za izhodišče uporabite primerjavo: tako kot se oni v težkih situacijah z zaupanjem obrnejo na svoje starše, ker vedo, da so njihovi starši močnejši in imajo le dobre namene z njimi, tako se je tudi Gideon naučil popolnoma zaupati v Boga. To Gideonovo vedenje je »okužilo« tudi njegovih 300 mož. Če otroci imajo v nas odraslih verne in zaupanja vredne vzornike, jim je veliko lažje razumeti bistvo Gideonove zgodbe. Prav izrek »glejte name in delajte enako« popolnoma ustreza načinu, kako se otroci učijo. Najučinkovitejše je torej učenje po »modelu« – učenje z vzgledom oziroma s posnemanjem.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Otrokom pokažite posamezne predmete *slike 7 pripomočka 3/a* (še bolje, če predmete prinesete s sabo) treh tako imenovanih orožij. S temi predmeti bodo otroci povezali različne zgodbe. Šele ko bodo videli vse tri slike skupaj, bodo verjetno ugotovili, za katero zgodbo gre.

- 3.2.2 Opazovanje slike (*pripomoček 3/b*): otrok se drži za roke staršev. Ko otroci povedo ideje povezane s sliko, preidite na Gideonovo situacijo.

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Zgodbo lahko pripovedujete v štirih vsebinskih sklopih. Kot pomoč uporabite slike iz flanela ali *pripomoček 3/a*. Pri otrocih v mlajši skupini uporabite le slike in ne uporabljajte črtic za besedilo. Začnite z zadnjo sliko 4 *pripomočka 2/b* pri prejšnji lekciji, da naredite povezavo med vsebinama.

Slika 5 – 32.000 Izraelcev je pripravljenih z Gideonom iti v boj. Te »ogromne« številke moramo otrokom približati, npr. 32.000 ljudi je enako kot je število prebivalcev v Manhattnu. Bogu je bilo to preveč ljudi, saj ni želel, da bi se Izraelci po zmagi sklicevali na lastno moč. Zato je bila ta velika množica dvakrat preizkušena (preizkušnje na kratko omenite). 31.700 jih »pade na testu«, 300 mož ostane.

Slika 6 – Preden pride do boja, Bog opogumi Gideona. Ko se s hlapcem približa taboru nasprotnika, sliši, kako se nek Midijánec pogovarja s svojim tovarišem o svojih sanjah. Sanje so napovedale, da bo Gideon zmagal. Gideon se je v tem naučil, da lahko popolnoma zaupa Bogu.

Uporaba: Božje obljube so vedno izpolnjene.

Slika 7 – uporabljeno orožje (pri mlajših otrocih omenite le na kratko).

Slika 8 – 300 mož pazi na to, kar jim pove Gideon. Ne delajo nič drugega kot pihajo v rogove, razbijejo vrče (ki ob približevanju skrijejo svetlobo plamenic) in spuščajo bojne krike. S pomočjo hrupa in svetlobe v temi Gospod poskrbi za popolno zmedo v taboru Midjancev. Popolno zaupanje Bogu, poslušanje in izpolnjevanje njegovih navodil in pravilna uporaba njegovega orožja, vodi h gotovi zmagi.

Uporaba: za nas je pomembno, da vemo, kaj piše v Svetem pismu (*luč – Ps 119,105*), kaj pravi Gospod Jezus (*luč – Jn 8,12*) in da delamo natanko tako.

3.4 UTRJEVANJE

- 3.4.1 Otrokom razdelite 8 slik (*glej pripomoček 2/b in 3/a*) brez črtic za tekst in naj jih zložijo v pravilni vrstni red ter Gideonovo zgodbo obnovijo z lastnimi besedami.

- 3.4.2 Preštejte 450 vžigalic in jih razdelite med otroke, ki naj vžigalice vtaknejo v ploščo stiropora. Nasproti 450 vžigalicam postavite 1 vžigalico. To je razmerje v boju Izraelcev proti Midjancem. Zakaj so Izraelci vseeno zmagali?

- 3.4.3 Raziskovalci: Delovni list 3 – mlajša skupina.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE (glej 3.1)

Starejši otroci so še bolj zaznamovani z miselnostjo o lastni zmožnosti za doseg uspeha (na primer zaradi svojega šolanja). Ko vse teče v redu in za svoj napor prejmemo, kar smo si želeli, potem ljudje radi zapostavimo Boga. To želi Bog preprečiti, saj je pravi uspeh odvisen le od Njega. Vendar je to v nasprotju z našo človeško logiko. Zato moramo pri zgodbi o Gideonu otrokom približati točno to misel »močan postanem zaradi milosti« (2 Tim 2,1; 2 Kor 12,10).

4.2 PRIPRAVA UVODA

- 4.2.1 Vprašanje: Kako lahko z 1 vrčem, 1 plamenico in 1 trobento (rogom) poženemo 450 ljudi v beg?
- 4.2.2 Poiščite primere za misel »Ljudje pozabijo na Boga zaradi lastnega uspeha«. To je želel Bog v tej zgodbi preprečiti.
- 4.2.3 Uganka – *pripomoček 3/b* (rešitve: 1 = Salomon, 2 = Gideon, 3 = Karmel). Ker nekateri otroci dobro poznajo to zgodbo, lahko zatem ko slišijo ključno besedo »Gideon«, sami povedo ta svetopisemski dogodek. Ostali otroci naj primerjajo pripovedovanje s svetopisemskim tekstom.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Dopolnitve k točki 3.3:

K slik 5 – pojasnite preizkušnje. Strahopetneže Bog ne more uporabiti (strah nas ohromi). Tudi dandanes imamo opravek z močnim nasprotnikom – sovražnikom (Ef 6,12), ampak Jezus Kristus ga je premagal, zato ni potrebno, da nas je strah. Poleg tega si Bog želi bojvnike, ki so tudi v času počitka pripravljeni za boj (v. 6). Misel, ki si jo lahko zapomnimo in napišemo na črto zraven slike 5: Bog želi, da zaupamo le Vanj.

K slik 6 – kako dobi Gideon moč (s pomočjo česa)? Preko Božje obljube (v. 9 in 14), skozi skupnost (v. 10), skozi vpogled v nasprotnikovo nemoč (v. 13), preko molitve (v. 15). Misel, ki si jo lahko zapomnimo in napišemo na črto zraven slike 6: Bog pokaže Gideonu, da mu je dal sovražnika v roke.

K slik 7 – duhovna uporaba orožja (glej sliko 4 in točki 3.1 ter 1.5; vrč = biti prazen za Boga). Razbit vrč = Božja beseda, npr. Gospod Bog posije v naše okoliščine, ko se ne zanašamo na svojo lastno moč, ampak Nanj; ko smo sami na koncu s svojimi močmi (Ps 34,18 – razbit vrč = slika za »razbitega« človeka). Misel, ki si jo lahko zapomnimo in napišemo na črto zraven slike 7: Božje orožje je drugačno.

K sliki 8 – dodatno se lahko izpostavi Gideona kot vzor (v. 17) in dejstvo, da je bil vsak mož na svojem mestu (v. 21). Misel, ki si jo lahko zapomnimo in napišemo na črto zraven slike 8: Kdor uporablja Božje orožje in zaupa Bogu, lahko oziroma sme okusiti zmago.

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Skopirajte slike obeh pripomočkov (*glej pripomoček 2/b in 3/a*), jih razrežite na 16 kosov in jih razdelite otrokom. Njihova naloga je, da k vsaki sliki najdejo pravilno misel za zapomniti in pare nato zložijo v pravilni vrstni red (lahko se izvede tudi kot skupinsko tekmovanje). Tako lahko še enkrat obnovite celotno Gideonovo zgodbo.
- 4.4.2 Razširite oziroma dopolnite zemljevid (*glej pripomoček 3/b*) s kraji, ki so omenjeni v Gideonovi zgodbi.
- 4.4.3 Primerjava treh skupin oseb in prenos v lastno življenje: 22.000 (strahopetni, boječi), 9.700 (niso bili s celim srcem pri stvari; način pitja vode kaže na to, kakšno je bilo njihovo stališče do nasprotnika), 300 (popolnoma zaupajo, popolnoma predani). Spomnimo se situacij, ko smo bili podobni posamezni skupini ljudi. Kako izgleda naše pričevanje sošolcem, sosedom? Ali smo že kdaj koga povabili k nedeljski šoli? Ali smo zraven le na pol ali pa s celim srcem?
- 4.4.4 Raziskovalci: Delovni list 3 – starejša skupina.

5. PRIMERNA PESEM

6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Otrokom razložite besedo »upati«. »Upati« je povezano z vzdržljivostjo, čakanjem, potrpežljivostjo, zaupanjem. Vrstico se učite od zadaj naprej. Povejte zadnjo besedo (Gospoda) in prosite skupino, da ponovi, nato zadnji dve besedi (v Gospoda) itd.

7. PRIPOMOČKI

Pripomoček 3/a

Sodniki 7: Popolnoma zaupamo Bogu, tako kot je Gideon 5

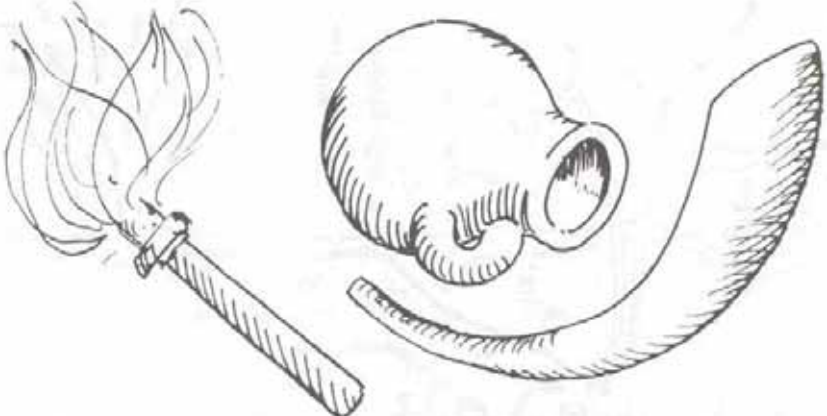

$$\begin{array}{r} 32.000 \\ - 22.000 \\ \hline 10.000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10.000 \\ - 9.700 \\ \hline 300 \end{array}$$

6

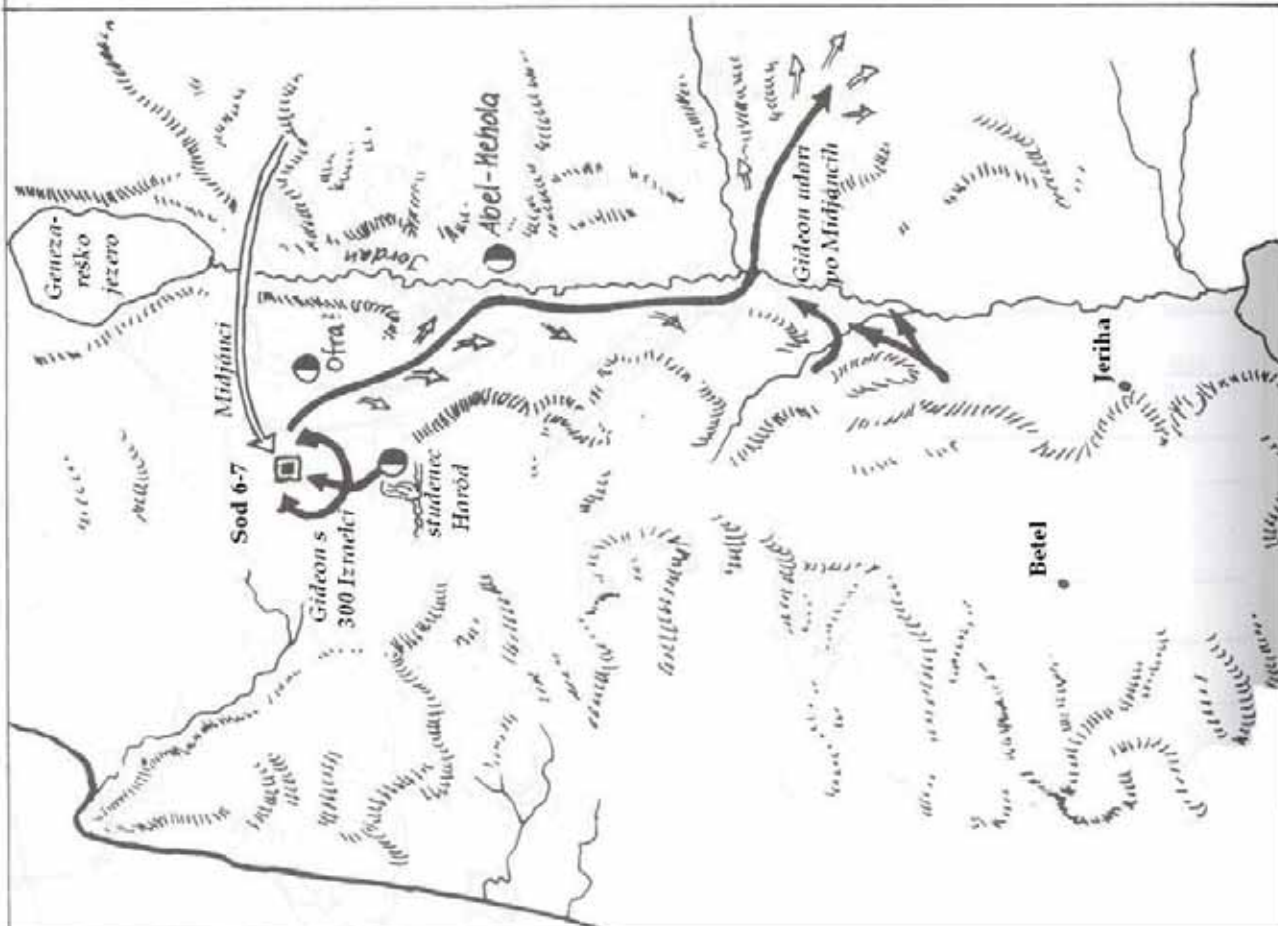
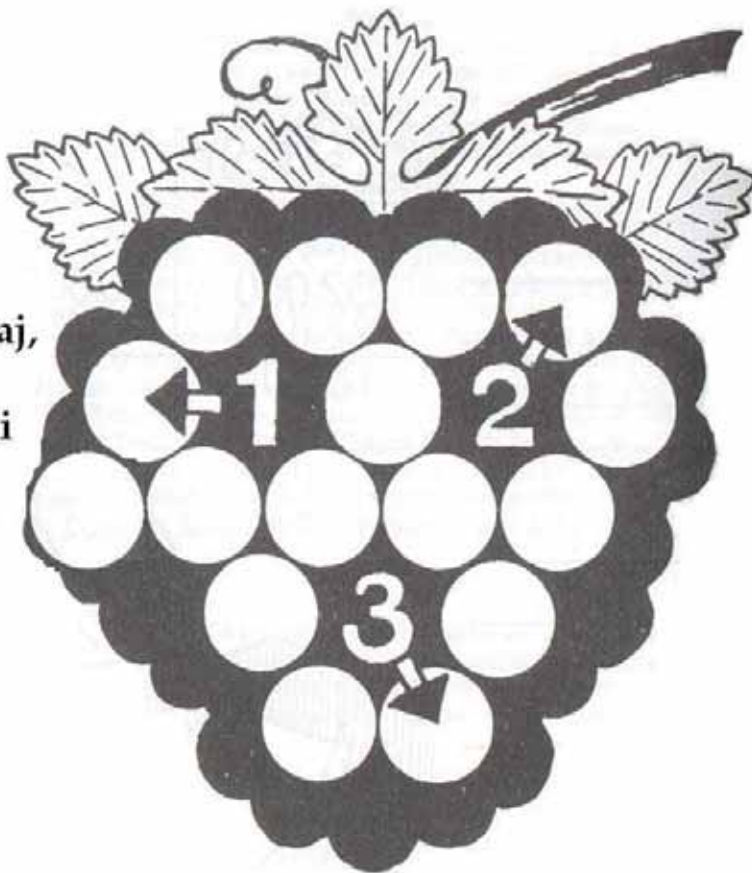
7

8

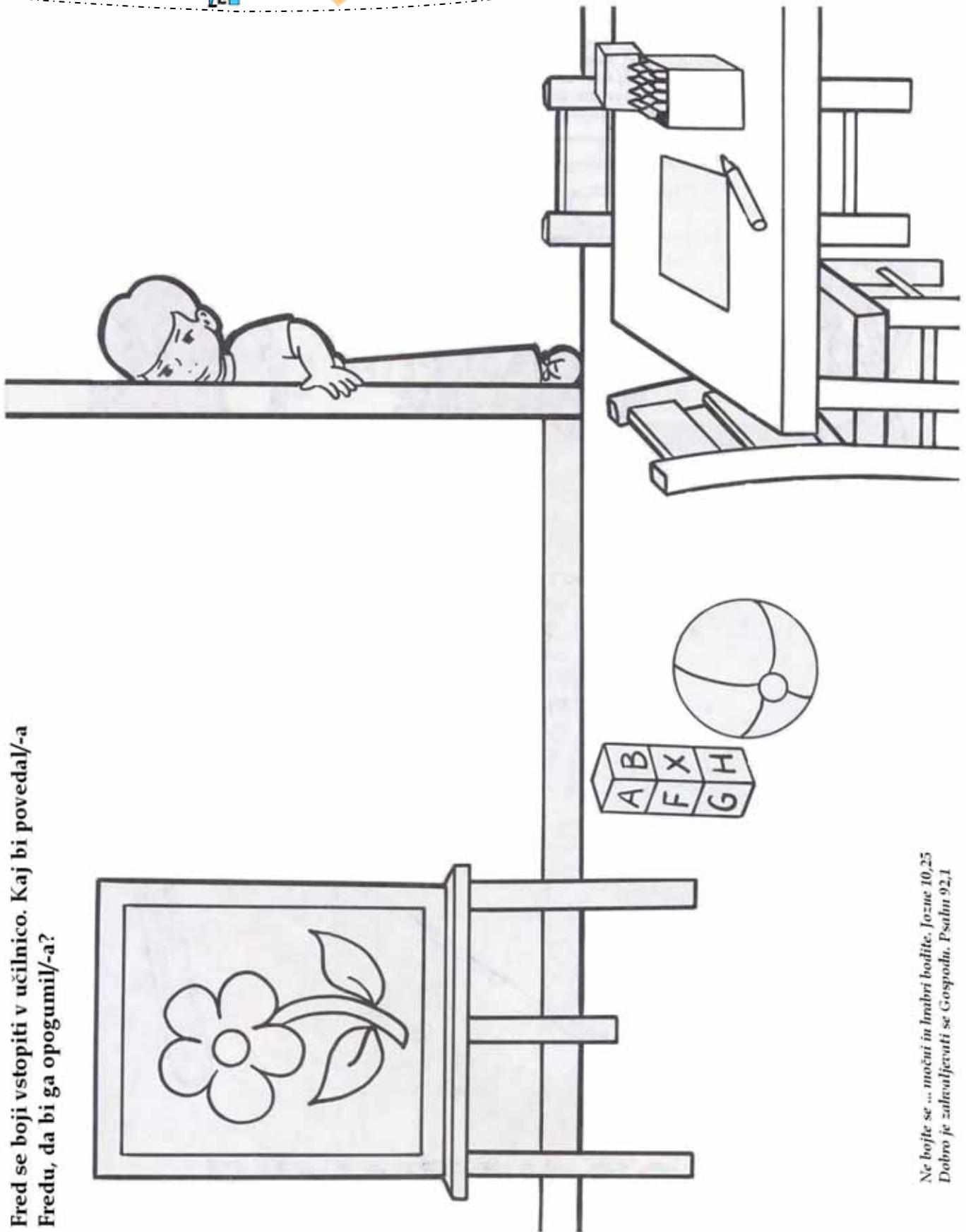

1. Kdo je avtor Visoke pesmi?
2. S pomočjo katerega sodnika je Bog rešil Izraelce izpod tiranije Midjancev?
3. Kako se je imenoval kraj, kjer se je odvijal Elijev "boj" z Baálovimi preroki?

r a z i s k o v a l c i

Fred se boji vstopiti v učilnico. Kaj bi povedal/-a
Fredu, da bi ga opogumil/-a?

Ne bojte se ... močni in hrabri bodite. Jozue 10,25
Dobro je zaupanje v se Gospodu. Psalm 92,1

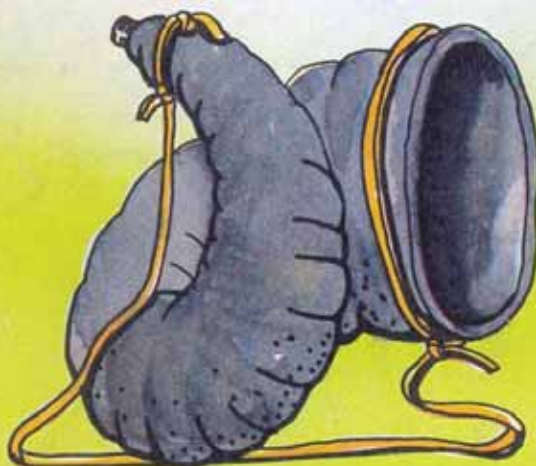

r a z i s k o v a l c i

POGUMNI GIDEON

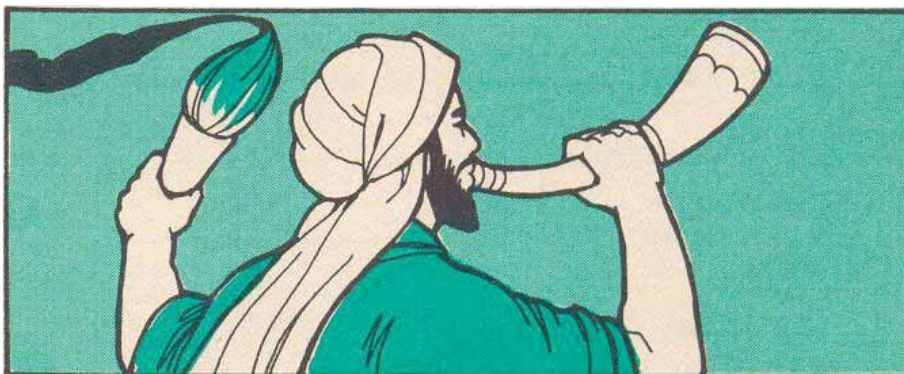
Gideon se v boju je boril
in si zmago pridobil.
Vedel je, da mu Bog pomaga
in ga čuva skozi noč.
Ni potreboval puščice
niti meča ostrega,
vse kar je Gideon potreboval,
je bil pravi pogum od Boga.

r a z i s k o v a l c i

Dopolni manjkajoče besede:

1. Zgodba o Gideonu je zapisana v knjigi _____, 6. in 7. poglavje.
2. Izraelsko ljudstvo so Midjanci trpinčili _____ let (Sod 6,1).
3. Gospod je k svojemu ljudstvu poslal _____ (Sod 6,8).
4. Prerok jim je govoril Gospodove besede, rekoč: »Ne _____ se ... vendar niste _____ mojega glasu« (Sod 6,10).
5. Gideonu se je prikazal Gospodov angel in ga imenoval močni _____ (Sod 6,12).
6. Ko je _____ navdal Gideona, je ta zatrobil v rog (Sod 6,34).
7. Gideon se je napotil v boj z Midjanci s _____ možmi, ki so srebali (Sod 7,7).
8. V nenavadni bitki so Gideonovi vojaki v rokah držali _____ in _____, da so trobili (Sod 7,20).
9. Medtem ko je trobilo tristo rogov, je _____ poskrbel za Gideonovo zmago (Sod 7,22).

4. lekcija

SAMSON

SVETOPISEMSKI TEKST:

Sodniki 13-15

ZLATA VRSTA:

»Blagor človeku, ki ne hodi po nasvetu krivičnih, ne stopa na pot grešnikov in ne poseda v družbi porogljivcev, temveč se veseli v Gospodovi postavi in premišljuje njegovo postavo podnevi in ponoči.«

Psalm 1,1-2

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Samsonova zgodba spada v poslednji čas obdobja sodnikov. Notranje in zunanje propadanje se stopnjuje (glej Eli in njegova sinova v Božji hiši v Šili – 1 Sam. 2,12; Božje ljudstvo ni več enotno, Sod 15,10). Izraelce napadajo Filistejci. Zaradi mešanih družin in izmenjave trgovskega blaga, pride s strani sovražnika do sistematičnega mešanja. 40 let imajo Filistejci nadvlado. V tem času Gospodov angel naznani zakoncema iz Danove rodbine rojstvo Božjega nazirca, ki bo pričel z reševanjem Izraela iz rok Filistejcev (Sod 13,5 – primerjava z naznanitvijo Jezusovega rojstva Mt 1,2). S pomočjo jasnega znamenja Gospodov angel pri zakoncema izbriše zadnji dvom o tem, da jima je resnično Bog govoril. Samson je napolnjen od Boga. To se kaže v njegovi neverjetni moči (lahko ga označimo kot najmočnejšega moža v vsej človeški zgodovini). Imel je le eno šibko točko in to je naklonjenost Filistejskim hčeram. Poroči se z ženo iz Timna in se s tem zaplete v težave, ker jo podkupijo njeni ljudje. Vendar se Samson na koncu maščuje, ko z eno kostjo (oslovsko čeljustjo) ubije 1000 Filistejcev. Samsonovo zgodbo je težko razumeti. Njegovo življenje je polno nasprotij in nadnaravnih doživetij. To se kaže že pri naznanilu njegovega rojstva (v. 3-5). Samson naj bi bil običajen sodnik in je to določen čas tudi bil (Sod 15,20).

1.2. OSEBE

- Filistejci (13,1): Izraelovi sovražniki, živeli so na obali Sredozemskega morja, bili so najmočnejše pomorsko ljudstvo; pet filistejskih mest, mestnih držav: Ašdod, Aškelon, Ekron, Gad, Gaza (glej pripomoček 1/d pri 1. lekciji in pripomoček 4/a). V Kanaan so prišli v 12. stoletju, nekaj generacij za Izraelci. Z Izraelci so se nenehno bojevali, dokler jih ni David uničil.
- Manóah (»mesto počitka« 13,2): Samsonov oče iz Danove rodbine.
- Manóahova žena (13,2).
- Gospodov angel (13,3, 17, 18, 20; primerjaj vrstico 18 z Iz 9,5).
- Samson (»majhno sonce«): Gospodov posvečenec, podelijo mu službo sodnika, kljub težkim osebnim okoliščinam ga Bog uporabi (13,25; 14,6, 19; 15,14). Njegovo življenje se je končalo tragično, a kljub temu je Bog videl njegovo vero (Heb 11,23).
- Žena iz Timne, ena od Filistejskih hčera (14,1) in njen oče (15,1).
- 30 tovarišev oz. (nevestin) spremljevalcev (14,11): prvotno so bili ženina straža, tukaj bolj služijo za zaščito pred ženinom.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Cora (13,2): predel v hribovju Jude, na meji s Filistejskim področjem (*glej pripomoček 1/d pri 1. lekciji*).
- Timna (14,1): Filistejski kraj ob reki Sorek, približno 18 km vzhodno od Core; v nasprotju s Coro je Timna ležala nizko v dolini; bila je hčerinsko mesto Ekrona.
- Aškelon (14,19): obalno mesto Filistejcev; približno 36 km jugovzhodno od Time
- skalna votlina v Etamu (15,8): verjetno v bližini Core.
- Lehij (»čeljust«) in Juda (15,9), Ramat-Lehij (»grič čeljusti«).

1.4 ČAS DOGAJANJA

Približno okrog leta 1100 – 1050 pr. n. št., proti koncu časa sodnikov; omenjenih je 40 let vladanja Filistejcev (13,1) in 20 let časa sodnika Samsona (15,20).

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 13,5: nazirec = oddvojen, ločen, nekdo, ki je posvečen Bogu. Zakon nazircev je zapisan v 4 Mojz 6,1–21. Samsonova mama je zato morala upoštevati nekatera pravila nazircev. Dolgi lasje so zunanji znak njegove posvetitve.
- Vrstica 13,5: »on bo začel reševati« = Samson življenjsko delo ne bo zaključil sam, saj Izraelce ne privede do popolne zmage (kot na primer Gideon), ampak prepreči le popoln poraz.
- Vrstici 13,24-25 = Samson že zgodaj doživi delovanje Svetega Duha v sebi. Neposreden znak je njegova neverjetna fizična moč.
- Vrstica 14,2 = tukaj ne gre za običajno poroko, pri kateri bi se žena preselila k Samsonu, ampak gre za »zadiqa–poroko«, pri kateri žena ostane pri svoji lastni družini in jo njen mož le občasno obišče.
- Vrstica 14,4: »bilo je od Gospoda« = Bog ni vzpodbudil Samsona k temu, da stori greh, vendar zaradi Samsonovega greha Bog ne opusti svojega načrta. Bog privede do cilja.
- Vrstica 14,6: raztrgal je leva = raztrgal ga je od zadnjih nog naprej.
- Vrstica 14,9: vzel je med iz levje mrhovine = s tem je kršil nazirsko pravilo (4 Mojz 6,6), zato svojim staršem ni nič povedal o tem.
- Vrstica 14,18: junica = če ne bi nagovorili moje žene.
- Vrstica 15,1: kozji mladič = darilo sprave.
- Vrstica 15,15: stara oslovska čeljust bi bila preveč lomljiva.

2. VODILNA MISEL

Bog nas želi uporabiti, toda če kršimo njegova pravila, sami sebe spravljamo v težave.

Druge možnosti:

- Zlorabo svoje svobode pogosto drago plačamo.
- Če Bogu ne dopustimo, da vodi celotno naše življenje, bo življenje vedno le polovična stvar.

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Kolikor bolj je tema svetopisemskega teksta, ki jo boste z otroci obravnavali, težka, obsežnejša, zahtevnejša, toliko bolj intenzivno se morate pripraviti. Tudi ta svetopisemski tekst ima sporočilo za mlajše otroke. Ampak iz njega morate izluščiti to, kar bodo otroci lahko razumeli, kar lahko v svojih mislih obdelajo in uporabijo v življenju. Pri tej lekciji poskušajte otrokom pokazati, da nas Bog želi uporabiti in se zato moramo obnašati v skladu z Božjimi merili. Bog nam sicer dopusti, da prekoračimo njegove meje, vendar se s tem spravljamo v težave. Tu lahko navežete na odnos med otroci in starši. Nasilne dele svetopisemskega teksta ne olepšujte, ampak jih raje izpuscite. Pomembno je, da otrokom prenesete osnovno sporočilo in ne vsako podrobnost dogodka. Otrokom pojasnite tudi, da Samsonova moč ni izvirala iz njegovih dolgih las, kar veliko ljudi zmotno misli. Njegova moč je prišla od Boga. Dolgi lasje so bili le zunanji znake njegove odvisnosti od Boga.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Pogovor o mejah in pravilih, ki nam jih postavijo starši ali npr. država, z namenom, da bi nas obvarovali pred nezgodami. Primer: »S travnika ne smeš teči na cesto!«, »Ko je na semaforju rdeča luč, moraš počakati!« Zakaj so nam dana taka navodila? Kaj se zgodi, ko jih ne upoštevamo?
- 3.2.2 Tiha vzpodbuda s pomočjo *slike 1 ali 4 pripomočka 4/b*. Otroci naj pripovedujejo, česa se spomnijo o sliki oziroma Samsonu. Ko jim »zmanjka idej«, dopolnite manjkajoče dele v njihovem pripovedovanju.

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Zgodbo pripovedujte ob upoštevanju posebnosti vaše skupine. Ob tem poudarite naslednje stvari in si pomagajte s štirimi slikami *pripomočka 4/b*:

- Nevarnost, ki jo predstavljajo Filistejci.
- Naznanitev osvoboditelja.
- Dokaz Božje prisotnosti.
- Samson v Timni (kršil je pravila: vzel si je Filistejko in kršil opozorilo svojega očeta – uporaba v naših življenjih).
- Samson se bori z levom.
- Poročna svatba in uganka.
- Izdaja Samsonove žene.
- Nezvestoba Samsonove žene in njegovo maščevanje (lisice in goreča polja).
- Samsonova zmaga nad 1000 Filistejci (njegovo orožje: oslovska čeljust).

Zaradi ene neposlušnosti se Samson ne more več veseliti v svojem življenju. Kopičijo se težave za težavo. Kljub temu lahko doživi zmago, ker mu jo milostljiv Bog omogoči.

Za ilustracijo lahko uporabite slike iz flanela ali štiri slike *pripomočka 4/b*:

Slika 1 – Samson se bori z levom.

Slika 2 – Samson in žena iz Timne.

Slika 3 – lisice, plamenice in goreča polja.

Slika 4 – Samson ubije Filistejce z oslovsko čeljustjo.

3.4 UTRJEVANJE

3.4.1 Kdaj je Samson prekršil Božja pravila in delal v nasprotju s pravili svojih staršev? To mu je prineslo marsikatero težavo. Poiščite podobne primere (npr. Božje ljudstvo ravno v času sodnikov; Jona; primeri iz lastnega življenja).

3.4.2 Otroci naj narišejo prizor iz zgodbe ali pobarvajo *pripomoček 4/b*.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Pri starejših otrocih so skušnjave za kršenje pravil še večje. Okolica na njih vpliva močneje. Zato dodajte naslednjo misel: V Samsonovem življenju imajo oči posebno vlogo. V težave zapade potem, ko je videl lepo ženo v Timni (14,1-3) Ta »vstopna vrata« za greh (oči) satan uporablja še danes. Nadalje lahko otroke opozorite, da je Bogu potrebno podrediti celotno svoje življenje, da ne bi živeli v takšnih nasprotjih, kot je živel Samson.

4.2 PRIPRAVA UVODA

4.2.1 Zgodbo (kontekst zgodbe) predstavite s pomočjo slike *pripomočka 1/a pri 1. lekciji*. Izrael je ponovno odpadel od Boga in mora zato plačati ceno.

4.2.2 Otrokom postavite uganko iz Samsonove zgodbe: »Iz požeruha je prišla jed, iz močnega je prišlo sladko« – kdo to reče komu? Kaj je s tem mislil? Če otroci ne uganemo pravilno, jim omenite druge podrobnosti iz zgodbe, brez da bi omenili imena oseb.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Dopolnilo k točki 3.3 (*glej pripomoček 4/b*):

- Naznanitev rešitelja primerjajte z naznanilom rojstva odrešenika Jezusa (Mt 1,21).
- Pojasnitev nazirstva (*glej 1*).
- Božje razodetje Samsonovim staršem.
- »vstopna vrata« greha – oči (otroci naj preberejo *vrstice 1, 2, 3, 7* – prenos v naše življenje)
- Samson je vedno znova odvisen od Božje pomoči. Potem, ko je premagal Filistejce bi umrl od žeje, če mu Bog ne bi dal vode (15,18).

4.4 UTRJEVANJE

4.4.1 Samsonov izvor moči – otroci naj poiščejo *vrstice*, v katerih jasno piše, od kod prihaja Samsonova moč (Božji Duh ... 13,25; 14,6; 14,19; 15,14 – pred vsakim novim dejanjem moči mu Bog dá tisto, kar potrebuje za zmago). Če se želimo pravilno obnašati, se moramo nasloniti na Božjo pomoč.

4.4.2 Dopolnitev zemljevida (*glej 1.3, pripomoček 4/a in pripomoček 1/d pri 1. lekciji*).

4.4.3 Otroci naj izluščijo idejo *pripomočka 4/c*. Misel za zapomnitev: Bog nas želi uporabiti, ampak ko prekoračimo njegove meje, sami sebe spravimo v težave.

5. PRIMERNA PESEM

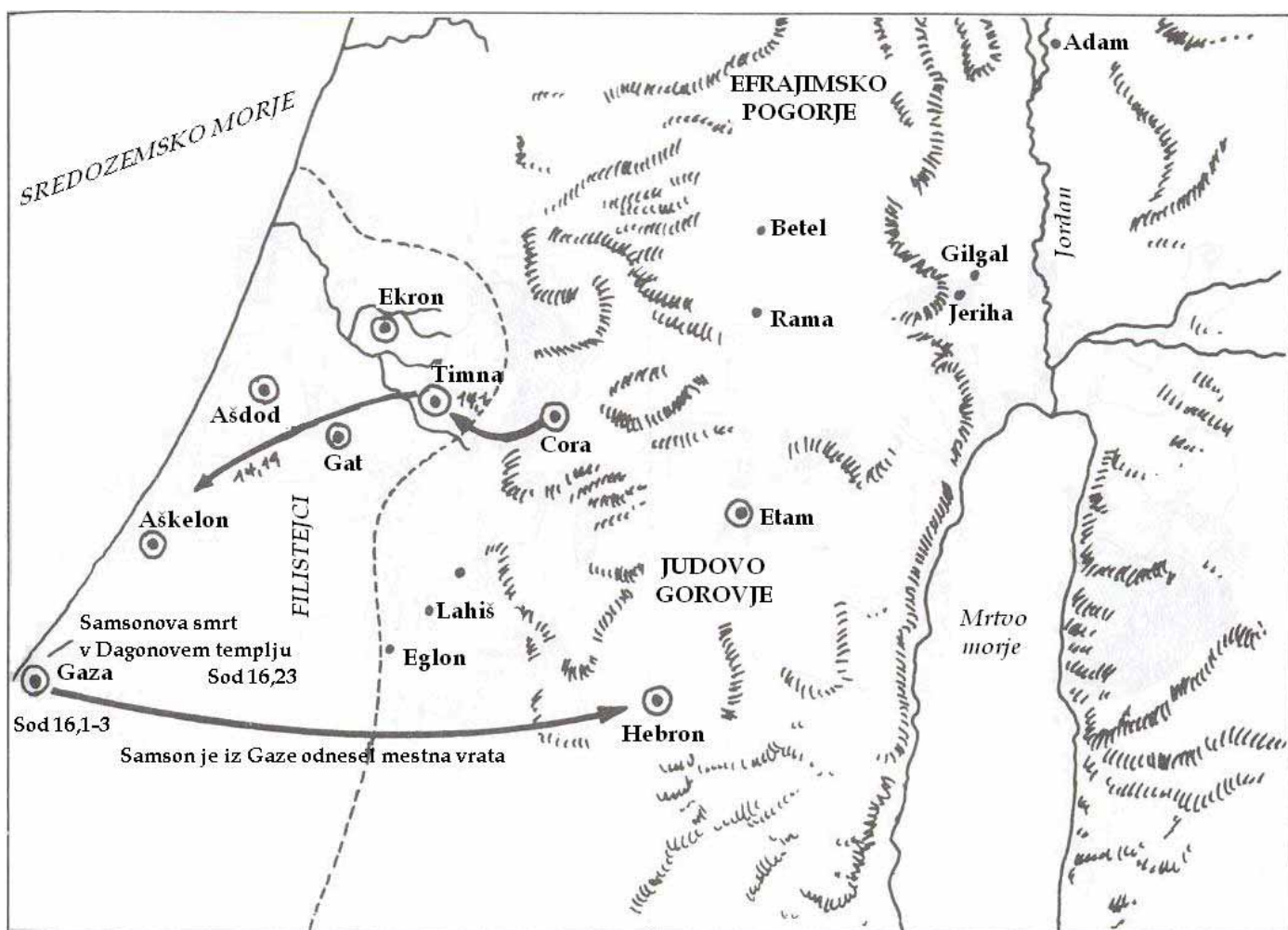
6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Prvi del vrstice se lahko dobro razloži s Samsonovim primerom. »Se veseli v Gospodovi postavi« = veseli se tega, kar želi Bog in o tem nenehno premišljuje. Zlato vrsto zapišite s prazninami in se pogovorite o njej (glej pripomoček 4/d). Da bi bila rešitev enostavnejša, so lahko praznine v skladu z dolžino besed oziroma številom črk.

7. PRIPOMOČKI

Pripomoček 4/a

1

2

3

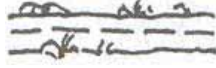

4

1
2

Vpiši stavek, ki si ga bomo zapomnili:

Blagor _____ , ki ne _____ po nasvetu krivičnih, ne _____ na pot grešnikov in ne poseda v _____ porogljivcev, temveč se veseli v Gospodovi _____ in premišljuje njegovo posta vo _____ in _____ . Izpuščene besede: človeku – hodi – stopa – družbi – postavi – podnevi – ponoči	Blagor , ki ne po nasvetu krivičnih, ne na pot grešnikov in ne poseda v porogljivcev, temveč se veseli v Gospodovi in premišljuje njegovo posta vo in .
--	---

Možnost A ali B za učenje zlate vrste

5. lekcija

SAMSONOV KONEC

SVETOPISEMSKI TEKST:

Sodniki 16

ZLATA VRSTA:

»Tisti pa, ki zaupajo v Gospoda, obnavljajo svojo moč, vzdigujejo trup kakor orli, tekajo, pa ne opešajo, hodijo, pa ne omagajo.«

Izaija 40,31

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Samson ni jemal resno svoje posvetitve za nazirca. Njegova šibka točka so bile filistejske žene. In tako je tudi izdal svojo skrivnost ljubici (Dalili). Božji Duh ni mogel več delovati (16,20). Samson je moral nositi posledice svojega početja. V ječi se je spreobrn timer in pokesal in tako je Bog lahko ponovno deloval. Zgodba o Samsonu je zelo tipična zgodba v knjigi Sodnikov. Tukaj vidimo človekovo krivdo in odpuščanje, ki se odvija v krogu. Samson je bil zadnji sodnik, za njim je sledil čas religiozne zmedenosti, ki se je končal s Samuelom.

1.2 OSEBE

- Samson (glej 4. lekcijo).
- Vlačuga v Gazi.
- Dalíla (Filistejska) žena iz doline Sorék; pusti se podkupiti od filistejskih knezov, izvabi iz Samsona njegovo skrivnost.
- Dagón (v. 23): filistejski bog; semitsko božanstvo Dagón (»zrno, žito«) je amoréjskega izvora, s podobno vlogo kot kánaanski Báal. Njegovo čaščenje je bilo razširjeno tudi v Palestini (primerjaj s 1 Sam 5,2).
- Deček (v. 26), ki je vodil Samsona za roko.
- Približno 3000 Filistejcev.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Gaza: eno od petih velikih filistejskih mest.
- Hebrón: kraj leži približno 60 km vzhodno od Gaze in 40 km južno od Jeruzalema.
- dolina Sorék: majhna dolina vzhodno od Core.

1.4 ČAS DOGAJANJA

Glej 4. lekcijo.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 5: tisoč in sto srebrnikov (šeklov) = gre za zelo veliko vsoto – okrog 15 kg.
- Vrstica 9: spredena nit = ostanki, skupek tankih nitk.
- Vrstica 21: goniti mlin = verjetno mlin s sedežno gredjo, delo sužnja.

2. VODILNA MISEL

Lahkomiselno ravnanje z Božjimi darovi lahko ima smrtne posledice.

Druge možnosti:

- Če se skesamo, nam Bog odpusti.
- Kdor hoče slediti Jezusu, mora živeti disciplinirano.
- Kdor sovražniku »pokaže le mali prst«, lahko umre.

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Otroci si zelo dobro zapomnijo, kar jim obljubimo. So zelo razočarani, če ne držimo svoje obljube. Če se pa sami ne držijo dogovorov, se jim to ne zdi tako hudo, saj ne vidijo posledic, ki sledijo. Ravno tako težko zadržijo skrivnosti zase, niso pa veseli, če nekdo njihovo skrivnost izda drugemu. Tukaj se najdejo podobnosti s Samsonom.

3.2 PRIPRAVA UVODA

3.2.1 Ali ste že kdaj doživeli, da je nekdo izdal vašo skrivnost ? Kako ste se počutili? Kako ste se obnašali? Prehod na lekcijo: Tudi Samson je izdal svojo skrivnost.

3.2.2 Neposreden vstop: pokažite otrokom *sliko 5 pripomočka 5/a* »vhodna vrata mesta Gaze«.

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Zgodbo lahko pripovedujete zelo napeto (predvsem kako pride do izdaje skrivnosti). Ob pripovedovanju vzemite v obzir naslednje točke:

- Samsonova moč (upoštevajte oddaljenost Gaze od Hebrona).
- Samson in Dalila (izdala ga je za veliko vsoto denarja).
- Samson in njegov največji poraz. (Zakaj je prišlo tako daleč?) Katero napako je naredil Samson? Zadrževal se je pri svojih sovražnikih, izdal svojo skrivnost. Dalila ni popustila in je vztrajala do konca; skušnjava zaradi napačnih prijateljev).
- Samson in kazen (Samson je opravljal delo sužnja in imel čas za razmišljanje. Njegov odnos z Bogom se je popravil).
- Samsonova zadnja zmaga (Bog mu je podaril še enkrat moč in sprejel njegovo kesanje. Bog nam odpusti, če priznamo svoje grehe!)

Za ilustracijo uporabite slike iz flanela ali slike *pripomočka 5/a*:

Slika 5 – Samson iz Gaze odnese mestna vrata.

Slika 6 – Samson in Dalila.

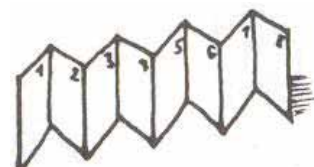
Slika 7 – Samsona ostrižejo.

Slika 8 – Samson zruši hišo oz. tempelj.

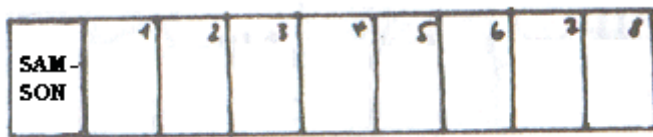
3.4 UTRJEVANJE

3.4.1 Pogovor o skušnjavi zaradi napačnih prijateljev.

3.4.2 Otrokom razdelite 8 slik o Samsonovi zgodbi (*glej pripomoček 4/b in pripomoček 5/a*) in naj jih razvrstijo ter zalepijo na večji list ali

karton po pravilnem vrstnem redu. Izdelek lahko nato obesijo na steno v učilnici. Med tem postavljajte različna vprašanja v zvezi s Samsonovo močjo oziroma šibkostmi.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE (glej 3.1)

Na otroke se lahko z lahkoto vpliva. Če imate v skupini nekoga, ki rad govori, je samoumevno, da temu bolj prisluhnete, kot nekomu, ki je bolj tih. Tako se dajo otroci prepričati – na začetku morda neopazno – neka prošnja. V zgodbi najdemo dvojni vidik, ko zmaga skušnjava: Dalila se je dala podkupiti z denarjem, Samson se je dal prepričati s strani Dalile. Poleg tega obstaja primer za učinkovit in žalosten stavek (glej 2): Kdor se poda v nevarnost, lahko pogine. Nepremišljeno prekoračenje zapovedi je nevarnejše kot predvidevamo.

4.2 PRIPRAVA UVODA

- 4.2.1 Ali vas je že kdaj kdo pregovoril v nekaj, da ste storili, kar sami niste hoteli? Kaj ste storili?
- 4.2.2 Pogovor o pogovoru: »Stalno kapljanje izvotli kamen«. Premišljuje o primerih, ki jih lahko povežete z vsakdanjikom. Prehod na trmoglavost Dalile.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Dopolnitev k točki 3.3 (glej pripomoček 5/a):

- Navodilo za oči (16,1). Raven te skušnjave mu odvzamejo (16,21). Primerjajte tudi s 4. lekcijo 4.1.
- Dalila prebrisa obdela Samsona (v. 6 – neposredno vprašanje; v. 13 – močnejša domneva in vprašanje; v. 15 – grožnja, na začetku izgleda, kot da se Samson strinja, čez čas se pa zagovori in pove precej več o svoji skrivnosti).
- Samson v ječi (O čem premišljuje? Kako ponižujoče za tako močnega moškega! Kako se počuti, ko mu začnejo rasti lasje? ...)
- Izvedba: notranji proces zaradi kazni, priznanje nemočnosti – biti slep, obrit in zvezan).
- Samsonova zmaga (zadnje dejanje vere – kako vesel je moral biti Samson, ko so stebri pod njegovim pritiskom popustili – Bog je uslišal njegovo molitev – znak odpuščanja) – povezava z zlato vrsto.

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Odigrajte različne scene zgodbe: »Dalila« naj skuša zapeljati »Samsona« tako, da ji on zaupa skrivnost. Preko igre se mora jasno razbrati, kako se zlahka damo ljudje prepričati: »Daj no, ne bodi strahopetec«, »pridi z mano, saj ni tako hudo«. Z otroci se pogovorite o tem, čemu se vse ljudje odrečemo, če se z vsem strinjamo.
- 4.4.2 Dopolnjevanje zemljevida (*mesta, glej pripomoček 1/d in 4/a ter točko 1.3*).
- 4.4.3 »Nepremišljen odnos do Gospodovih darov« – kaj ima ta fraza skupnega s Samsonovim življenjem? Bog želi, da svoje darove, lastnosti, čas, denar ... smiselno uporabimo zanj.
- 4.4.4 Zaključek zgodbe iz knjige Sodnikov s pomočjo sestavljanke (*glej pripomoček 5/b*): pripomoček skopirajte na dve strani za vsakega otroka (sprednja stran: slika, zadnja stran: zlata vrsta – lahko uporabite tudi eno stran). Otroci naj sliko razrežejo, nato naj previdno sestavijo sprednjo stran in nato obrnejo ter preberejo zlato vrsto.

5. PRIMERNA PESEM

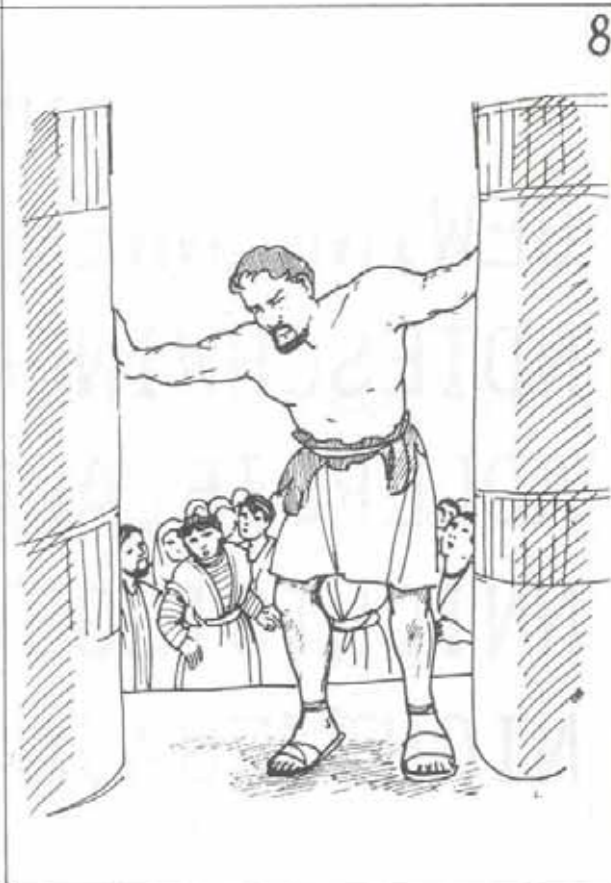
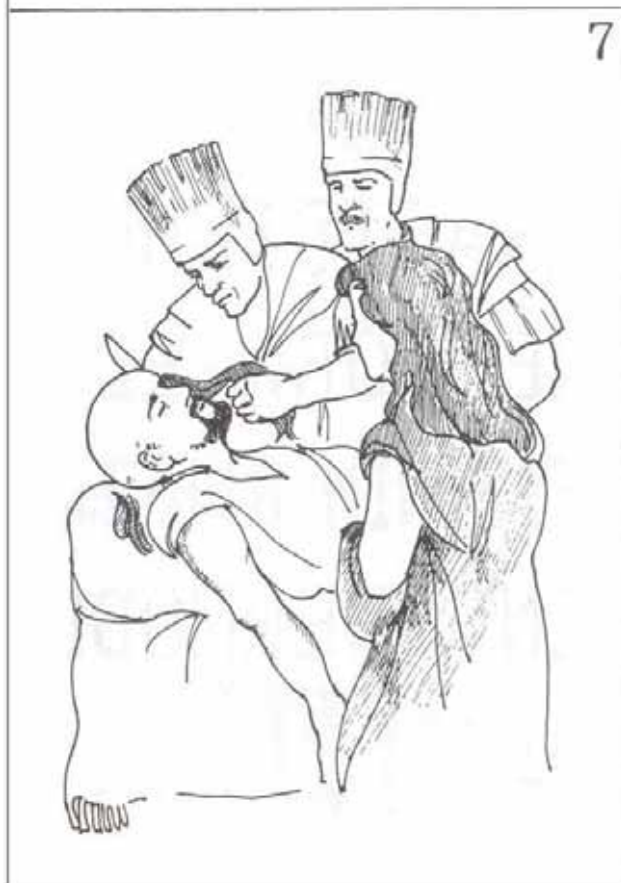

6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Razlaga zveze med »zaupati v Gospoda« in »obnavljati svojo moč«. Za primer lahko uporabite orla. Orel potrebuje hrano, kajti s hrano si pridobi moč, da lahko leti. Ta vir moči je za Samsona in za nas vera. Podajte različne primere za ilustracijo zveze med močjo in hrano: tekač, pohodnik ... (*glej tudi 4.4.4*).

7. PRIPOMOČKI

6. lekcija

RUTA IN NAOMI

SVETOPISEMSKI TEKST:

Ruta 1–2

ZLATA VRSTA:

»Jaz pa vate zaupam, o Gospod, pravim: 'Ti si moj Bog.'«

Psalm 31,15

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Rutina knjiga govori o zgodbi iz časa sodnikov. Z razliko od knjige Sodnikov, kjer se v glavnem poroča o vojnah in konfliktih, se v tej knjigi opisuje del vsakdanjega življenja. Eliméleh v času lakote s svojo družino odpotuje v Moabsko deželo. Tam umre tako kot njegova sinova, ki sta bila poročena z Moabkama. Naomi se vrne v domovino skupaj z Ruto, ki se je zavestno odločila pridružiti se svoji tašči, njenemu ljudstvu in Bogu (*primerjaj s 3 Mojz 19,9; 23,22; 5 Mojz 24,19*). Po zakonu je bilo vdovam med žetvijo dovoljeno paberkovati na poljih, da so si pridobile nazaj svojo čast. Ta zgodba poudarja, da je Bog vključen v tiste majhne stvari v našem življenju in da s temi majhnimi stvarmi izpolnjuje svoj načrt.

1.2 OSEBE

- Eliméleh: Rutin tast iz Betlehema v Judeji.
- Naomi (v slovenščini: ljubka): Elimélehova žena, po svoji vrnitvi v domovino si želi, da bi jo zaradi trpljenja, ki ga je doživela, klicali Mara, to pomeni grenka (*glej Ruta 1,20*).
- Mahlón in Kiljón: sinova Eliméleha in Naomi.
- Ruta: Moabka, ki je bila poročena z Mahlónom, kasneje Boazova žena in Davidova prababica (*glej Ruta 4,19; primerjaj z Ruta 1,5 in Mt 1,5*).
- Orpa: žena Kiljóna, prav tako Moabka.
- Žena iz Betlehema, ki ni bolj podrobno opisana;
- Boaz: ugleden, bogat, radodaren mož v Betlehemu in sorodnik Eliméleha, ki se kasneje poroči z Ruto.
- Boazovi služabniki in služabnice.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Betlehem v Judeji: najbolj rodovitno področje Izraela. Ime pomeni »Hiša kruha«, Davidovo mesto. Na severu, v predelu roda Zabulon (*Joz 19,15*) je bil še en Betlehem, zato pravimo Betlehem v Judeji.
- Moabska dežela: leži na vzhodni strani Mrtvega morja.

1.4 ČAS DOGAJANJA

V Rutini knjigi ni podatka o času. Iz Rute 1,1 izvemo le, da se zgodba dogaja v času sodnikov. Ker je Ruta bila Davidova prababica, lahko sklepamo, da je živela 80 do 100 let pred Davidovim rojstvom, torej nekje 1100 pr. n. št. Ječmenova žetev se je začela meseca aprila, pšenična žetev pa maja/junija (glej Ruta 1,22).

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 1,1: lakota = Stara zaveza večkrat poroča o lakoti v Izraelu (1 Mojz 12,10; 26,1; 41,57). Delno je vzrok za to bilo podnebje, saj od junija do septembra ni deževalo in deževno obdobje, ki je trajalo od oktobra do aprila včasih ni prineslo dovolj velike količine dežja, po drugi strani pa je v tem vidna tudi Božja kazen za neposlušnost (primerjaj s 5 Mojz 28,22).
- Vrstica 1,4: »Ta dva sta si vzela za ženi Moábki« = Moabci izhajajo iz Moabske dežele, od enega Lotovega sina in njegove hčere (primerjaj z Neh 13,23 in 5 Mojz 23,4-5), ampak kljub bližnjemu sorodstvu z Izraelci so bili sovražniki. Razmere v 4 Mojz 25 kažejo na to, kako velika je bila nevarnost malikovanja v Moabski deželi.
- Vrstice 1,11-13: »vrnita se, moji hčeri ...« = v vrsticah 11-13 Naomi poskuša svojima snahama pokazati situacijo, v kateri ni upanja za novo zakonsko srečo v Izraelu. Izraelski narod ne tolerira zvez z Moabci (primerjaj s 5 Mojz 23,4). Zato Izrael za snahi ne more postati njuna domovina, kot si to želita v 10. vrstici. Ni ovira druga narodnost, ampak je ovira to, da služita »drugemu Bogu«.
- Vrstica 1,17: »tako naj mi Bog stori in doda« = oblika prisege.
- Vrstica 2,3: »primerilo pa se je, da je bila to njiva, ki je pripadala Boazu« = ker je Ruta v Betlehemu bila še tujka, moramo na to gledati kot Božje vodstvo, da je naletela prav na Boazovo polje.
- Vrstica 2,17: škaf = mera, približno 22 litrov (1 škaf žita = 25 kg).
- Vrstica 2,20: »odkupitelj« = nekdo, ki svojim obubožanim sorodnikom kupi nazaj njihovo polje ali lastnino (glej tudi 7. lekcijo).

2. VODILNA MISEL

Kdor se zavestno odloči za Boga, lahko doživi njegovo pomoč in vodstvo.

Druge možnosti:

- Prava odločitev se poplača.

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Prvi dve poglavji Rutine knjige v bistvu vsebujeta preveč informacij za mlajšo skupino. Zato se osredotočite na pomembne stvari in izpusite podrobno opisan pogovor med Naomi in njenima snahama (1,11b-19), vznemirljivost v Betlehemu (1,19-21) in podrobnosti na Boazovem polju v

2. poglavju. Cilj lekcije je otrokom pojasniti, da Bog pomaga tem, ki zaupajo vanj. Načina žetve, ki je opisan v 2. poglavju, otroci verjetno ne poznajo, zato jim lahko pojasnite (*glej 1.5*).

3.2 PRIPRAVA UVODA

3.2.1 Neposreden vstop: Otroke vprašajte če so že kdaj bili lačni in zakaj. Lakota je nekaj groznega. To je morala doživljati tudi družina, o kateri se bomo danes pogovarjali.

3.2.2 Otrokom pokažite kašipot (*glej pripomoček 6/a*) in jim postavite naslednja vprašanja: Kaj je to? Zakaj potrebujemo kašipot? Zakaj ni vseeno katero pot izberemo? Skozi pogovor ugotovljajte, da je pri kašipotu pomembno izbrati eno pot, ker je lahko samo ena pot prava. Nadaljujte: V zgodbi se bomo pogovarjali o ženski, ki je morala narediti tako pomembno odločitev. Ali se je prav odločila?

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Dogodek opišite v treh korakih (*glej pripomoček 6/b*):

① **Slika 1** – selitev v Moabsko deželo in dogajanje tam: Zaradi lakote Elimelehova družina zapusti domovino in se preseli v Moabsko deželo, v deželo kjer ne poznajo Boga. Elimeleh umre po kratkem času. **Slika 2** – sinova se poročita z moabskimi ženami. Po 10 letih zakonske zveze brez otrok umre oba moža.

② **Slika 3** – vrnitev v Izrael: Naomi se končno odloči se vrniti v svojo domovino. Orpa se po pogovoru s taščo vseeno odloči ostati v Moabski deželi. Ruta pa gre z Naomi. Rada bi pripadala Izraelskemu narodu in želi, da Bog Izraelcev postane njen Bog.

③ **Slika 4** – življenje v Izraelu: Na Boazovih poljih Ruta izkusi njegovo prijaznost in pomoč. To Naomi navda s ponovno hvaležnostjo Bogu.

3.4 UTRJEVANJE

3.4.1 Poudarite, da je Rutina odločitev, da gre z Naomi, bila pravilna – kot spomin na to izdelajte kašipot. *Pripomoček 6/a* skopirajte na trši papir, otroci ga naj pobarvajo in izrežejo.

3.4.2 Z otroci odigrajte celoten dogodek. Pri izbiri igralcev vse vloge še enkrat ponovite, da pri samem prikazu potem ne bo prekinitev.

3.4.3 Igra »Rutin tek«: Na uro verouka prinesite dve skledi, fižol in plastične kozarce. Napolnite eno skledo s fižolčki in jo postavite na tla. Drugo prazno skledo položite na tla na drugi strani učilnice. Otroci se naj postavijo v ravno črto zraven sklede s fižolčki. Vsakemu dajte en plastični kozarec. Nato naj po vrsti vsak otrok prenese en fižolček v plastični kozarec in ga prenese na drugo stran učilnice in položi fižolček v drugo skledo. V času te igre pripovedujte otrokom, kako je Ruta trdo delala, ko je iskala, se sklanjala in pobirala zrnca ter jih nosila domov, da sta s taščo lahko preživel. Igro lahko ponavljate, dokler otroci kažejo zanimanje.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

To zgodbo označujejo odločitve in posledice odločitev. Starejši otroci so vse pogostejše postavljeni pred vedno večje odločitve, ki lahko imajo vpliv na celotno njihovo življenje. Pri tem pot z najmanj ovirami ni vedno najboljša. Ta lekcija pojasnjuje, da so odločitve pravilne le takrat, ko se ujemajo z Božjo voljo. Egoizem (sebičnost) pa vedno pripelje na napačno pot (*glej tudi 3.1*).

4.2 PRIPRAVA UVODA

- 4.2.1 Otroci naj poskusijo najti pot skozi labirint (*glej pripomoček 6/c*) – Naše življenje je podobno labirintu. Velikokrat ne vemo, katera pot je prava. Kaj naj storimo; ta lekcija nam pomaga pri tem.
- 4.2.2 Opišite napet dogodek iz doživljajskega sveta otrok do točke, ko morajo sprejeti pomembno odločitev. Na tej točki prekinite in dovolite, da se otroci odločijo, kaj bi oni storili. Sklep: Velikokrat je težko sprejeti pravo odločitev.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Lekcijo pripovedujte po točkah, predstavljenih pri 3.3 in tako dobite »življenjsko linijo« Elimelehove družine, ki bi jo lahko pri naslednji uri verouka dokončali. Posamezni koraki pripovedovanja so (*glej pripomoček 6/d*):

- izhodiščna točka – Betlehem;
- družina se znajde v težki situaciji zaradi lakote;
- preselijo se v Moabsko deželo – izhod iz krize;
- Elimelehova smrt;
- poroka obeh sinov z Moabkama;
- naslednjih 10 let zakonskega življenja brez otrok, smrt sinov;
- Naomina odločitev, da se vrne;
- odločitev snah za Izrael oz. ne za Izrael;
- pomoč preko Boaza.

4.4 UTRJEVANJE

Na tablo pričvrstite velik kažipot (*glej pripomoček 6/a*) na katerem naj piše pravilno/nepravilno.

Z otroci se pogovarjajte o tem, kdo je v zgodbi sprejel odločitev in ali je bila odločitev pravilna ter zakaj. Imena posameznih oseb potem razvrstite na pripadajočo stran kažipota.

Elimeleh se preseli v Moabsko deželo = nepravilno (ni vprašal Boga za nasvet, moral bi zaupati Bogu).

Sinova se poročita z Moabkama = nepravilno (ne ravnata se po Božjih načelih), *Orpa* ostane v Moabski deželi = nepravilno (ker se s tem hkrati vrne k služenju bogovom – malikovanju).

Naomi se vrne v Izrael = pravilno (kajti Izrael je dežela, ki jim jo je dal Bog),
Ruta se odloči za Boga Izraelcev = pravilno (ker je le On edini resnični Bog),
Boaz pomaga Ruti = pravilno (ker to hoče Bog).

Ugotovitve: Vse odločitve, ki so jih sprejeli bodisi brez ali pa celo proti Božji volji, vodijo navzdol. Šele takrat, ko se odločamo po Božji volji, se linija spet dviga. – To velja danes prav tako kot je veljalo včasih.

5. PRIMERNA PESEM

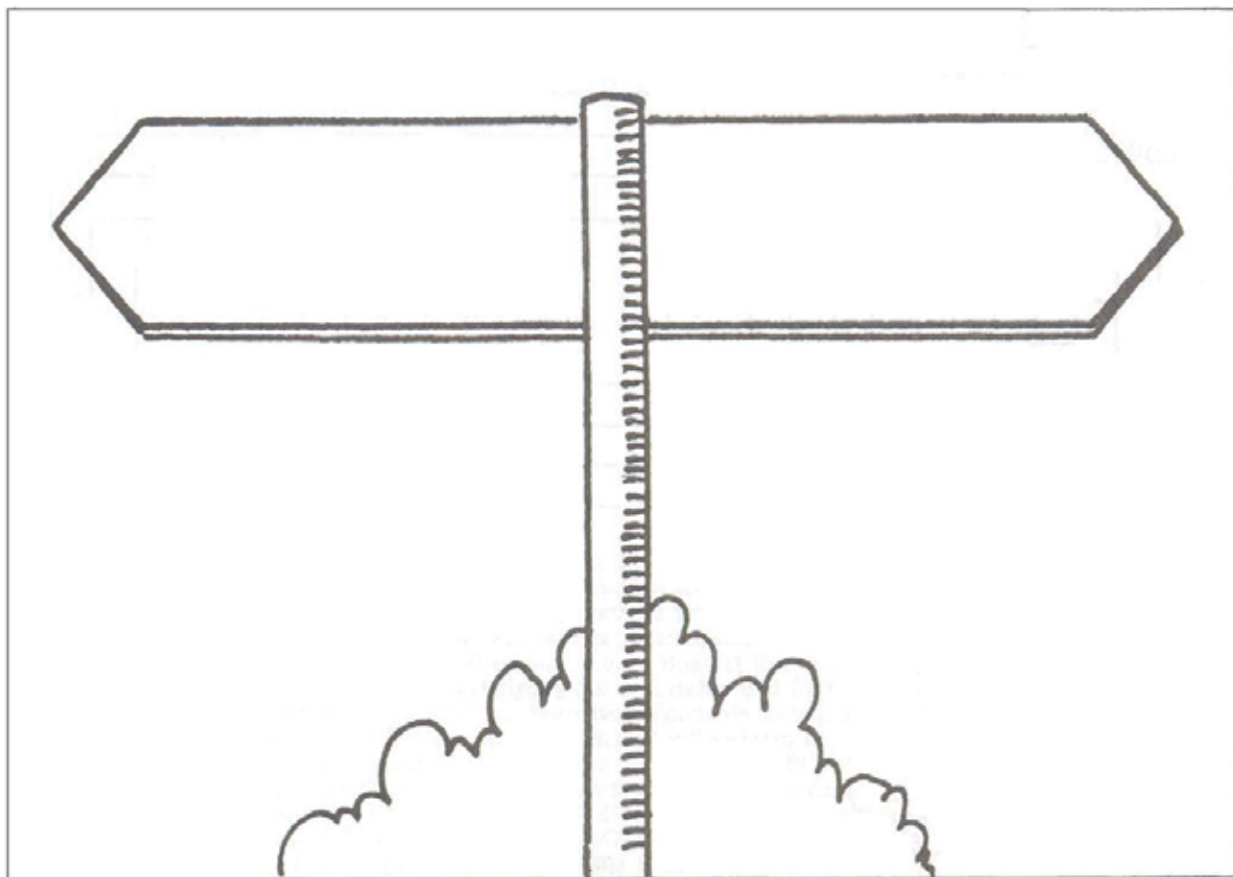
6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Današnjo zlato vrsto lahko razložite na primeru, kakšen odnos ima majhen otrok do svojega očeta. Vse kar oče pove, otrok verjame, očetu sledi brez dvoma, lahko mu zaupa – ker pozna očetovo ljubezen (*glej pripomoček 6/e*). Prav tako »držo« lahko vidimo v vedenju Rute. Zato pri učenju zlate vrste vedno nakazujte na vzporednice s svetopisemsko zgodbo.

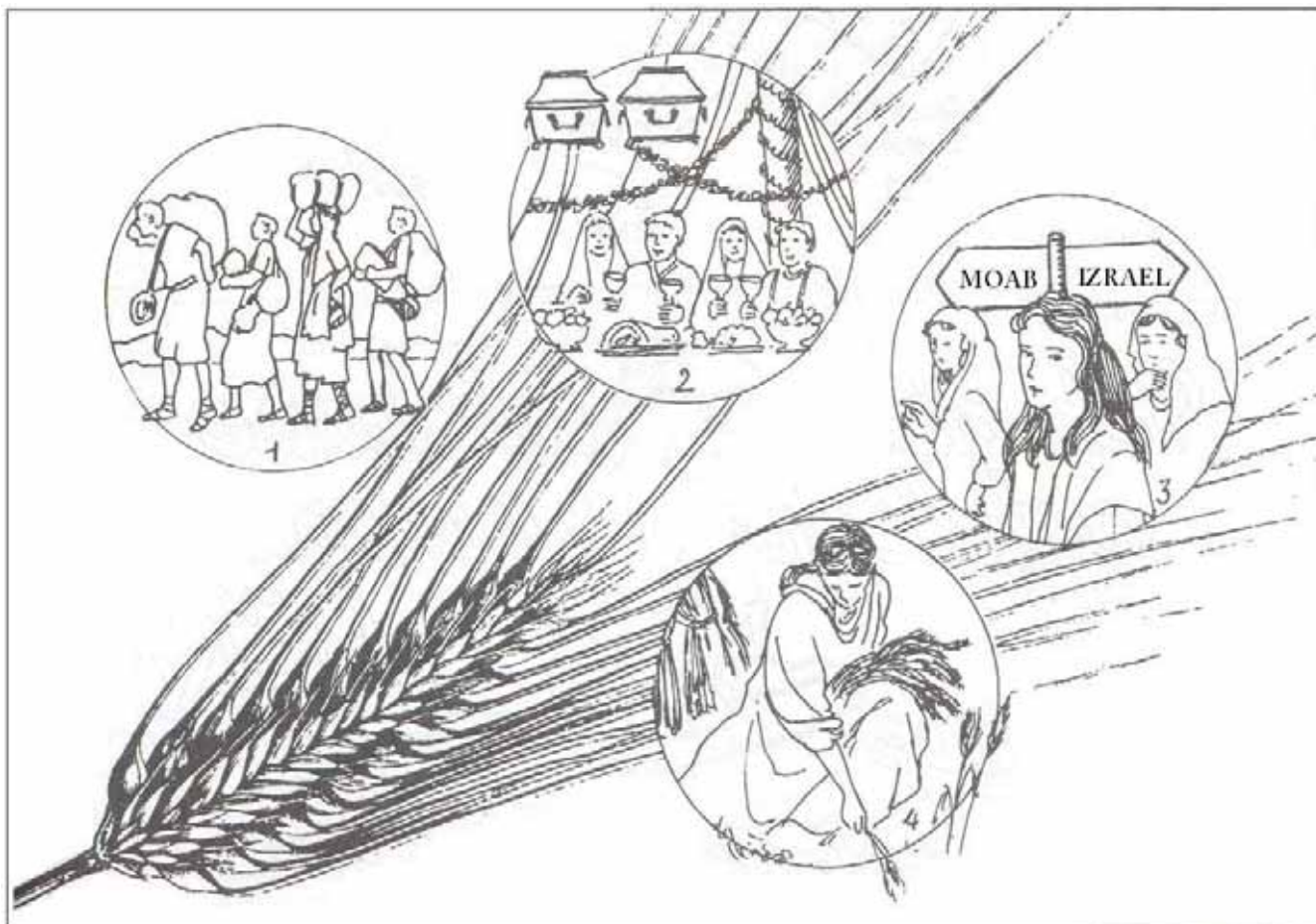

7. PRIPOMOČKI

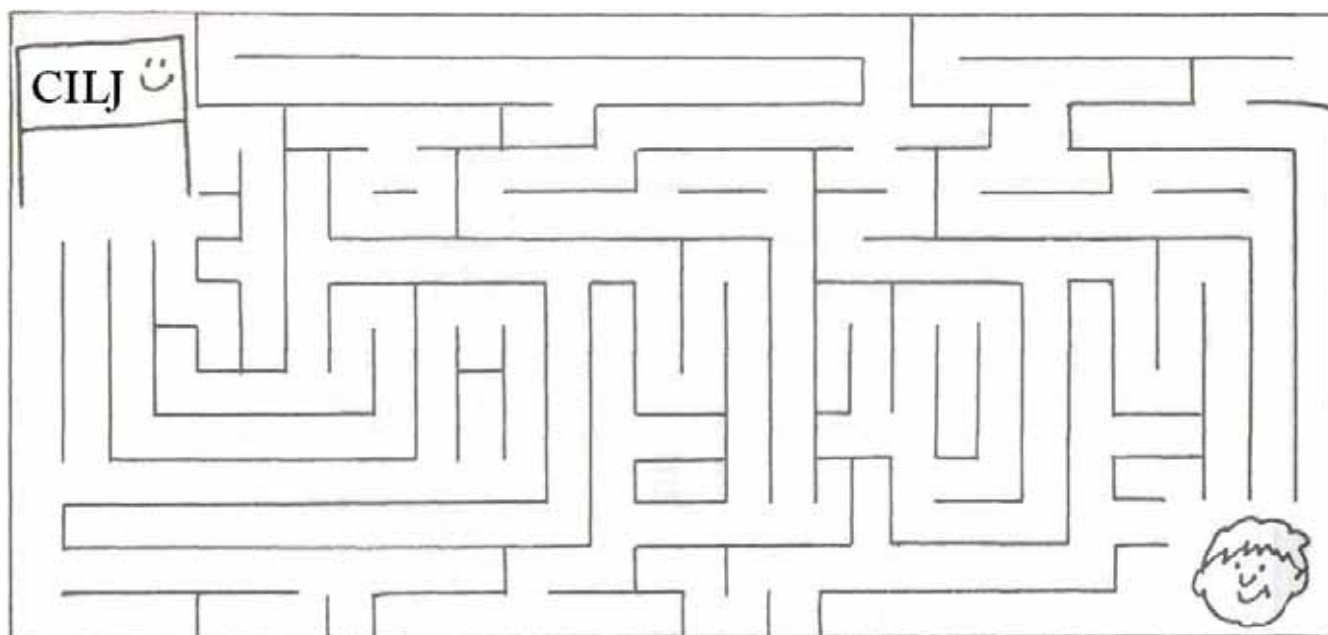
Pripomoček 6/a

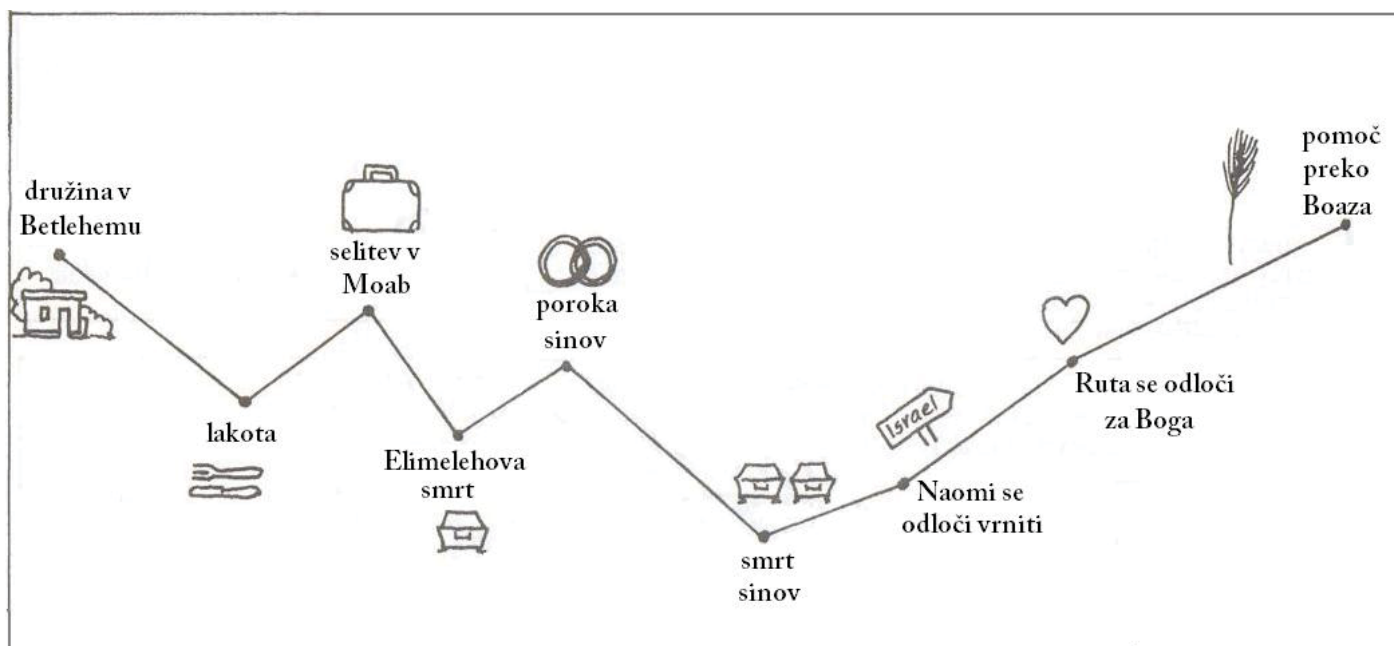
Pripomoček 6/b

Pripomoček 6/c

Pripomoček 6/d

Pripomoček 6/e

7. lekcija

ruta in Boaz

SVETOPISEMSKI TEKST:

Ruta 3–4

ZLATA VRSTA:

»Blagor vsakemu, ki se boji Gospoda, ki hodi po njegovih poteh.«

Psalm 128,1

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Vdova Ruta iz Moabske dežele, ki ni imela otrok, je iz ljubezni do svoje židovske tašče Naomi in do Izraelskega Boga zapustila svojo domovino (*glej 6. lekcijo*). Z Naomi živi v Betlehemu in pridno skrbi za najnujnejše življenjske potrebščine. Pri tem ji Bog izkaže naklonjenost, da lahko paberkuje na njivi bližnjega sorodnika Boaza. Boaz je dobrosrčen do Rute in jo brani pred nadlegovanjem delavcev ter jo vzpodbudi k temu, da še naprej paberkuje le pri njem. Po žetvi Naomi Ruti svetuje naj Boaza spomni, da je v skladu z Božjimi zapovedmi on kot bližnji sorodnik dolžan nazaj kupiti Elimelehovo prodano posest in se poročiti (*glej 3 Mojz 25,25*). Ruta stori po Naominem nasvetu. Boaz v tem vidi njeno zvestobo Bogu (*glej 5 Mojz 25,5-10*). Obljubi ji, da bo zapoved izpolnil, če se upravnik, ki ima pred njim pravico odkupa, temu odpove. Boaz se o tej zadevi pogovori z upravnikom pred starešinami mesta. Upravnik se odpove svoji dolžnosti ter preda Boazu pravico do odkupa zemlje in do poroke z Ruto. Tudi starešine se s tem strinjajo in blagoslovijo Boaza. Boaz se poroči z Ruto in Bog jima podari sina, ki je v veselje Naomi in ki bo postal Davidov pradedek in prednik Jezusa Kristusa.

1.2 OSEBE

- Naomi (*glej 6. lekcijo, 1.2*).
- Boaz
- Ruta: Moabka, Naomina snaha, vdova brez otrok, revna, potrebna zaščite.
- Nekdo (4,1): bližji sorodnik od Boaza, njegovo ime ni znano.
- Starešine: izbrani, starejši, modri možje, ki so zastopali ljudstvo, sprejemali odločitve, skrbeli za red, sodili, ipd.
- Obed (služabnik, knez): sin Boaza in Rute, Davidov pradedek.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Efrata (= plodna dežela): okolica Betlehema.
- Betlehem.

1.4 ČAS DOGAJANJA

Glej 6. lekcijo, 1.4.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 3,1: dom = z njim tudi varnost in mir.
- Vrstica 3,3: mlatišče = prostor na ravnih tleh (na skali ali na trdih tleh) izven naselja na vetrovnem kraju. Okrog in okrog so kamni, snope razporedijo po tleh in jih s palicami, pripomočki ali s teptanjem živali »zmečkajo«. Z vilami ali lopatami potem »zmečkan« ječmen mečejo v zrak. Mekinje veter odpihne, težka zrna pa padejo nazaj na tla.
- Vrstica 3,7: bil je dobre volje = temu je bil vzrok mir po napornem delu, hrana in pijača ter dobra žetev.
- Vrstica 3,8: ležala pri njegovih nogah = ko nekomu položiš nekaj pred noge, pomeni, da se popolnoma predaš njegovi oblasti in na razpolaga; Ruta sebe položi tja, se podredi, kraj blagoslova.
- Vrstica 3,9: razgrni krajec svojega plašča = bodi mi v zaščito, lahko pomeni tudi poroči se z mano (*glej Ezk 16,8*).
- Vrstica 3,9: odkupitelj = nekdo, ki svojim obubožanim sorodnikom odkupi nazaj njivo oz. lastnino ali nekdo, ki se poroči z ženo brez otrok svojega umrlega brata oz. sorodnika. Prvi otrok iz tega zakona je potem dedič pokojnega (*glej 3 Mojz 25,25 in 5 Mojz 25,5-10*).
- Vrstica 3,11: vrata mojega ljudstva = vhod v mesto z velikim trgom; javni prostor za razprave oz. pogajanja, sodne procese, zbiranja in posredovanja informacij kralja in prerokov.
- Vrstica 3,15: šest prgišč = pretvorba mere ni znana, verjetno je bilo toliko, da je komaj držala (morda je 1 prgišča 7,3 litrov, 6 prgišč 43,8 litrov).
- Vrstica 4,5: »da obdržiš ime umrlega na njegovi dediščini« = s to poroko je pokojnik brez otrok dobil dediča, ki je tudi nosil njegovo ime; s tem je njegovo ime v Izraelu obstalo (*primerjaj s 1 Mojz 38,8*).
- Vrstica 4,7: »eden je sezul svojo sandalo in jo dal drugemu« = simbolično dejanje za sklenitev, potrditev pogodbe (*glej 5 Mojz 25,9*).
- Vrstica 4,11: bodi mogočen = skozi veliko otrok.
- Vrstica 4,16: pestunja = skrbnica, rejnica, varuhinja.

2. VODILNA MISEL

Veselil se bo ta, ki posluša in čaka.

Druge možnosti:

- Splača se biti Bogu poslušen.
- Srečen je ta, ki za nasvet vpraša Boga.
- Bog nagradi zvestobo.

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Boga in ljudi (starše) je največkrat težko ubogati. Nekateri otroci bi radi ubogali, pa jim vseeno ne uspe. Veliko pa jih deluje zavestno proti volji Boga in staršev. Skozi to zgodbo lahko otrokom

pokažete, da je dobro poslušati nasvet staršev, ki v molitvi sprašujejo Boga, ker nam želijo le najboljše. Pri tem nismo prikrajšani, kajti Bog nagradi poslušnost in kdor uboga, izkusi veselje.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 S pomočjo kock skupaj z otroki »zgradite« na mizi (ki ne sme biti previsoka) mesto Betlehem z hišami revnih in bogatih, mestnimi vrati, mestnim zidom, trgom in mlatiščem zunaj Betlehema (pazite, da porabite preveč časa za to). Nato postavite otrokom vprašanja v zvezi s prejšnjo lekcijo (*glej 6. lekcijo*): Kdo stanuje v Betlehemu? Kakšni ljudje so to? Od kod prihajajo? Kaj delajo? Zakaj to delajo? Danes bomo poslušali, kaj se je zgodilo v nadaljevanju.
- 3.2.2 Z lutkami odigrajte situacijo otroka: Eden od staršev dá dvema otrokoma nalogo. Eden od njiju noče izpolniti naloge, ker se mu ne ljubi; vseeno mu je, kar pravijo starši, dela kar hoče, ne spoštuje staršev. Drugi otrok ima pri tem slabo vest, vé, da starši mislijo dobro, razmisli o posledicah, spoštuje starše. Nato vprašajte otroke, kaj bi oni storili in zakaj. Kaj je boljše? Kaj se plača?

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

- 3.3.1 Po naslednji korakih nadaljujte pripovedovanje zgodbe od točke »zgraditve« mesta Betlehem na mizi. Za ilustracijo lahko uporabite slike iz flanela.
- Naomi dá Ruti nalogo, da gre na mlatišče in govori z Boazom.
 - Ruta je poslušna, gre na mlatišče in se ravna natančno po nasvetu svoje tašče.
 - Ruta prosi Boaza, da odkupi zemljišče, skrbi zanjo in jo ščiti.
 - Boaz pohvali Ruto in ji obljubi, da bo poskrbel za zadevo.
 - Ruta zaupa in čaka pri Naomi.
 - Boaz govori z sorodnikom in starešinami pri mestnih vratih, sorodnik odstopi.
 - Boaz se poroči z Ruto.
 - Ruta dobi otroka, veselje je veliko.
- 3.3.2 Zgodbo pripovedujte na podlagi 4 slik (*glej pripomoček 7/a*).
- Slika 5** – Ruta pri Boazu na mlatišču.
- Slika 6** – Ruta se vrne k Naomi z veliko žita in čaka.
- Slika 7** – Boaz se pogaja s starešinami mesta.
- Slika 8** – Boaz se poroči z Ruto in Bog jima podari Obedo.

3.4 UTRJEVANJE

- 3.4.1 Otroci naj še enkrat ponovijo zgodbo s pomočjo izdelka na mizi (*primerjaj s 3.3*).
- 3.4.2 Da bi videli, kakšno nagrado je dobila Ruta za svojo poslušnost, naredite sliko. Vnaprej pripravite podlago in vrvico. Vrvico nato nalepite na podlago (*glej pripomoček 7/b*). Otroci naj položijo bel list A5 formata, na katerem že piše naslov, na podlago in ga pobarvajo z voščenkami, tako da se skozi vidijo obrisi. Druga možnost je, da otroci na papir nalepijo klobuk in zibelko ter zraven narišejo telesa Boaza, Rute in dojenčka (Obedo).

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Otrokom razložite, da Bog v svojih načrtih velikokrat dela drugače kot bi človek pričakoval: Ruta kot tujka postane Davidova prababica in s tem del družinskega drevesa Gospoda Jezusa (primerjaj z Mt 1).

4.2 PRIPRAVA UVODA

- 4.2.1 Igra: Na tablo ali na folijo narišite vijugasto pot od začetka do cilja. Otrok z zavezanimi očmi mora s pomočjo razlag drugih otrok priti do cilja. Če krene s poti, dobi minus točko. Isto naj poskusi še drug otrok. Kaj je pomembno pri tej igri? Čakati in poslušati, zaupati in narediti tako, kot te nekdo vodi k pravemu cilju.
- 4.2.2 Pred otroci odigrajte naslednjo zgodbo brez besed ali pripomočkov: ste na poti, ne veste, kako naprej, pogledate zemljevid, greste naprej, niste prepričani, nekoga vprašate, pridete do reke, ni mostu, plavati ni možno, čakate na ladjo, plujete z ladjo, pridete do cilja, veselje je veliko.
Pogovor: Kaj je bilo prikazano? Kako je oseba prišla do točke, ko se je veselila? Danes bomo poslušali o tem, kdaj in zaradi česa smo lahko mi veseli.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

- 4.3.1 Odigrajte Naomi, ki drži v naročju dojenčka (lutko) in veselo poroča o *Ruti*: Ruta je pridno delala, bila skrbna do nje kot tašče, poslušala nasvet in se ravnala po njem, čakala in tako ji je Bog daroval otroka, kar je bil tudi dar drugim ljudem. O *Boazu*: priden, bogat, držal se je obljub, hiter za uresničitev tega, za kar se je odločil, držal se je Božjih zapovedi.
- 4.3.2 Z otroci odigrajte situacijo pri mestnih vratih: eden od otrok je Boaz, drugi otrok, ki je seznanjen z igro, je sorodnik, ostali otroci so starešine in eden bere, kaj govorijo starešine (glej *Ruta 4,1-12*).

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Skupaj se učite zlato vrsto tako, da rešujete slikovno uganko (glej *pripomoček 7/c*) in se pogovarjate o tem, kaj pomeni se bati Boga, kako je Ruta to naredila in kako lahko mi danes to uresničujemo? Kaj je Božja pot zame?
- 4.4.2 Skupinsko delo: Otroci naj iz svetopisemskega teksta razberejo Rutine lastnosti in lastnosti Boaza: **Skupina »Ruta«**: urejena in čista (3,3); poslušna (3,6); tiha (3,7); se podreja (služabnica); pogumna – prosi za zaščito (3,9); čaka (3,18); ima rada starejše ljudi – svojo taščo (4,14).
Skupina »Boaz«: priden (3,2); pohvali druge (3,10); pripravljen izpolniti dobre želje (3,11); odpušča (3,15); drugemu dá prednost (4,4); ne ravna skrito (4,9); drži se državnih zakonov (4,7-8); drži se obljub (4,13). Za skupinsko delo vsaka skupina dobi predložen

svetopisemski tekst. Nato preberite napisano in dodajte pomembne lastnosti, ki manjkajo. Odgovorite na vprašanja otrok. Pomembno: 1.) Molitev za pravega partnerja se ne more začeti brez zgodaj (vprašaj Boga za njegovo voljo). 2.) Pripravi se in imej potrpežljivost za čakanje – Bog ne pozabi nate. 3.) Poslušaj nasvet starejši vernih ljudi. Morda lahko poveste pričevanje o Božjem vodstvu v povezavi z izbiro partnerja.

5. PRIMERNA PESEM

6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Bati se = strahospoštovanje, oboževanje, občudovanje, poslušati;

hoditi = vedenje človeka po poti življenja;

poteh = Božje zapovedi, Božja volja.

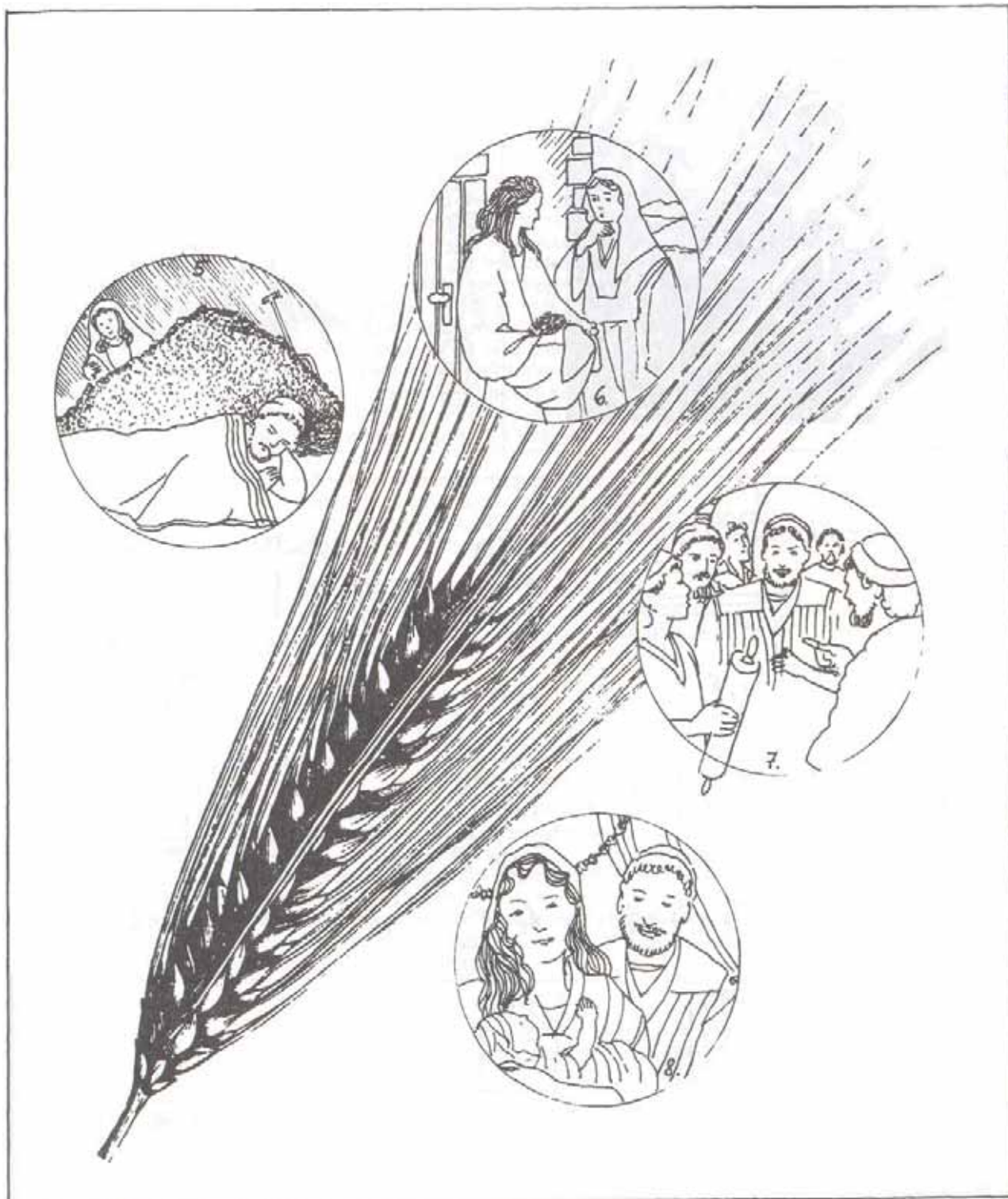
Pri mlajši skupini se zlato vrsto lahko učite s pomočjo znakov: *blagor* = ploskanje; *vsakemu* = z roko pokažite različne velikosti; *ki se boji Gospoda* = skleniti roke in skloniti glavo; *ki hodi* = gib premikanja z nogami; *po njegovih poteh* = z desno roko pokažite navzgor.

Pri starejši skupini upoštevajte predlog za uganko v sliki (*glej pripomoček 7/c*).

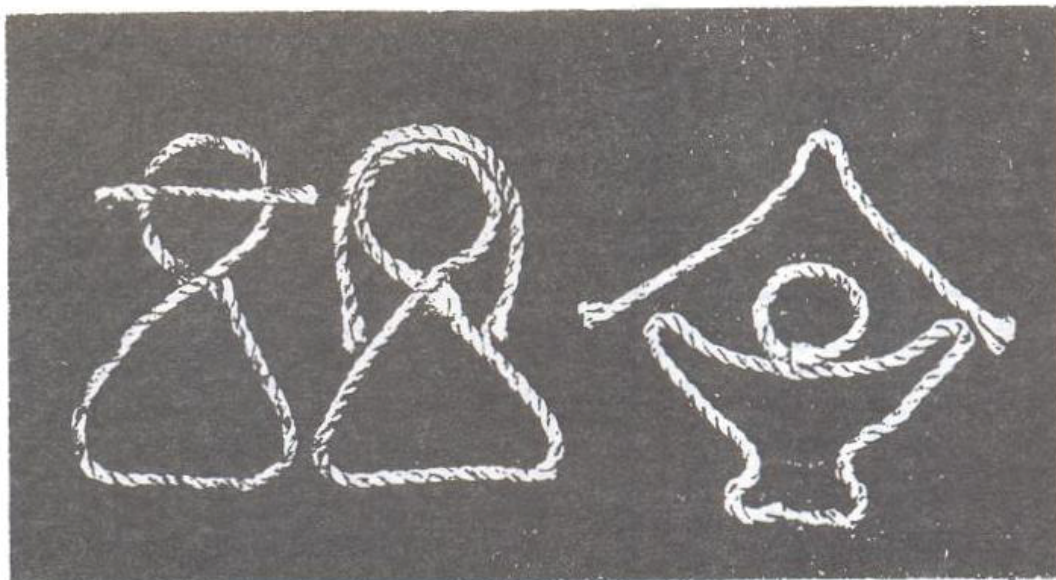

7. PRIPOMOČKI

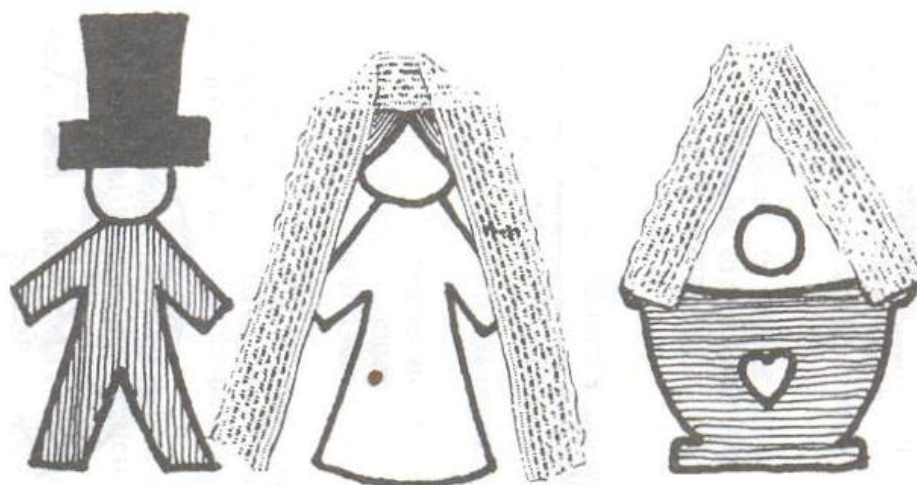
Pripomoček 7/a

Splača se biti Bogu poslušen!

Splača se biti Bogu poslušen!

UGANKA S SLIKAMI

1 3

4

1 = ?

4

emu

3

3 4 5

1 2 3 = b i

5 6 7 8 9

3

1 = h

3 4 5 6

1 2 5 = c

4=i 5=h 6 7 8

1 2 3

8 = h

Rešitev: oBLAk GORa V SAKo EMU, KlIt SEdem po V=BOJ I GOS PODAljšek, KlIp S=H ODI POštar ko NJ I=E GOVO=I R=H nik kloPOTE C=H.

8. lekcija

SAMUELOVO ROJSTVO

SVETOPISEMSKI TEKST:

1. Samuelova 1 in 2,1-10

ZLATA VRSTA:

»Nihče ni svet kakor Gospod, zakaj nikogar ni razen tebe, ni je Skale, kakor je naš Bog.«

1. Samuelova 2,2

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

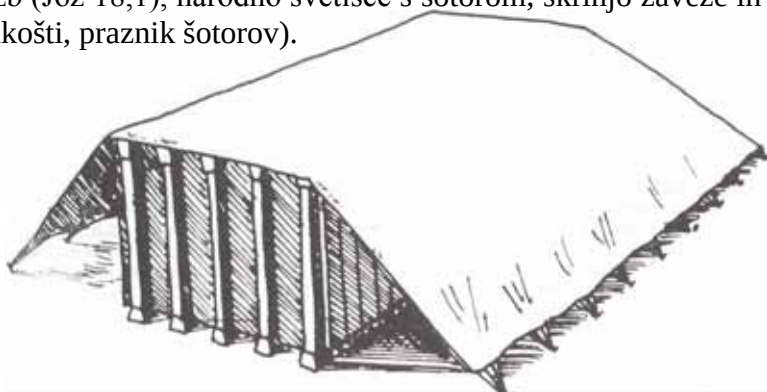
Po času sodnikov, ko je beseda Gospodova bila redka v Izraelu, začne Bog na novo s svojim ljudstvom. Na čudovit način podari Samuela, služabnika, preroka, sodnika in spremljevalca kraljevega časa. Ano, ena izmed dveh žena Elkana z Efrajimskega pogorja, ki ni imela otrok, je Penina, druga žena, ki je imela otroke, nenehno žalila in dražila. Kljub različnim dokazom ljubezni s strani moža je bila razočarana v svoji situaciji. V svetosti je brez sramu predala svoje srce Bogu in ga prosila za moškega potomca, ki bi ga dala v čast Gospodu. Čudež se je uresničil. Ana je izpolnila svojo obljubo in dala svojega sina Samuela v službo posvečenja. Hvalila je Boga in z veseljem pričala o njegovi veličini in ljubezni.

1.2 OSEBE

- Elkana (»Bog je ustvaril«): Efrajimskega porekla, verjetno bogat.
- Ana (»Usmiljenje«): Žena Elkana, na začetku brez otrok.
- Penina (»korala«): druga žena Elkana, več otrok, Elkanova bigamija je v nasprotju z Božjim redom; takemu načinu življenja sledi bridki sad (ljubosumnost, sovraštvo).
- Eli: veliki duhovnik, vendar tako samo imenovan, potomec Arona, njegova sinova Hofnija in Pinhas, prav tako duhovnika, ki sta zanemarjala red pri žrtvovanju daritev in zavračala očetovo opominjanje.
- Samuel (»od Boga uslišan«): prvi Anin sin, pozneje je služil v templju, bil duhovnik in prerok.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Ramatajim-Cofim (v. 1 in 19) Rama v pogorju Efrajim, približno 26 km zahodno od Šile, 14 severno od Loda, pozneje Arimateja.
- Šilo: 15 km severno od Betlehema, že od časa Jozueta središče Izraela. Središče Božjih služb (Joz 18,1), narodno svetišče s šotorom, skrinjo zaveze in letnimi prazniki (pasha, binkošti, praznik šotorov).

1.4 ČAS DOGAJANJA

Med 1100 in 1050 pr. n. št.

1.5 RAZLAGA POJMOV

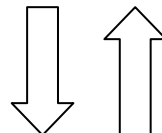
- Vrstica 1,3: »je hodil leto za letom ... in daroval ...« = letna zahvala in daritev (3 Mojz 7,11) za nezaslužene Božje darove, daritveni obred z veselim srcem (5 Mojz 12,12).
- Vrstica 1,5: »... je zaprl njeno naročje« = biti brez otrok je pomenilo nesrečo, sramoto, Božjo kazen (1 Mojz 19,31; 30,1, 23); to je vplivalo na Ano, da je bila potrta, ker ni bila zmožna roditi potomca za Božje ljudstvo in zato je bila nevredna za Božje načrte.
- Vrstica 1,6: »njena tekmica pa jo je tudi nenehno žalila« = ponavljajoče se draženje, verjetno zaradi ljubosumja, ker je Elkana Ano posebej ljubil.
- Vrstica 1,11: »Gospod nad vojskami« (Jahve) = Bog nad vojskami, ti imaš oblast.
- Vrstica 1,11: »Naredila je zaobljubo« = tokrat dvojna obljuba Bogu:
 - a) darovala bo sina Gospodu za vse dni njegovega življenja,
 - b) postal bo sin nazirec z naslednjimi nalogami: odklanjal bo opojne pijače, ne bo si strigel las, ne bo se omadeževal s trupli.
- Vrstica 1,22: »Ko bom otroka odstavila« = konec dojenja za dojenčka pri približno 2-3 letih starosti (lahko rečemo: »ko otrok ni več rabil svoje matere«).
- Vrstica 1,24: »mehom vina« = posoda za vodo in vino iz kozje kože.
- Vrstica 2,1: »moj rog se dviga v Gospodu« = izraz hrabrosti, moči.
- Vrstice 2,1-10: = vesela hvalnica Bogu, ki svojim ponižnim pomaga; stopnjuje se od preroškega pričevanja do prihajajočega »Gospodovega Mesije«.

2. VODILNA MISEL

»Od Boga izprošeno – Bogu dano!« ali krajše »Od Boga – za Boga!«

Ta tekst se zelo pogosto pojavlja v molitvah različnih ljudi; tudi obe Anini molitvi (1,11 in 2,1-10) sta predani. Brez dvoma je to bistvo tega besedila. Bog se odziva na molitev, in odgovarja na prošnje v težkih situacijah. Tekst poudarja, da darovi, ki jih po molitvah prejmemo, ne služijo naši osebni hvali, ampak Bogu. Teks izraža naslednje: »Kar prejmemo od Boga na podlagi uslišanih molitev, pripada Bogu!«

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Otroci radi zaprosijo in prejemaajo darila, ki jih imajo le zase. Težko jim je prejeti darilo in le-to deliti z drugimi. Boga vidijo kot veliki avtomat, ki molitve usliši in nam dá darila, vendar ne pričakuje nobenega vračila. Otroci se morajo naučiti, kako pravilno ravnati s prejetimi darovi in to se lahko naučijo s pomočjo zgodbe o Ani. Kdor nekaj prejme, mora tudi dati.

3.2 PRIPRAVA UVODA

3.2.1 Dva otroka, ki jima razložite potek, naj odigrata skupaj z vami eno sceno s pantomimo. Ostali otroci morajo uganiti za katero sceno gre: Otrok A prejme različne lutke; Otrok B ne prejme nič in je vedno bolj žalosten; prikaže molitev in tako tudi

otrok B prejme lutko, za katero lepo skrbi in jo potem vrne vam. Po tem dejanju vprašajte: »Zakaj B vrne lutko?« Sveto pismo nam poda pomemben odgovor.

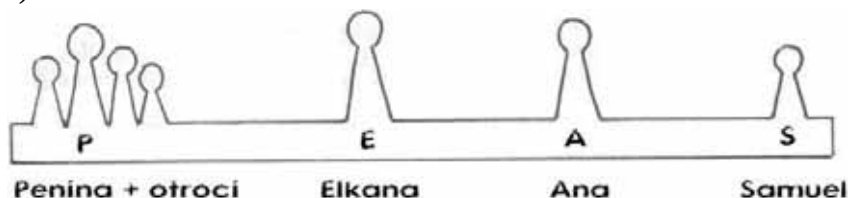
- 3.2.2 Jan in Lana sta od očeta prejela flomastre s svetlikajočimi barvami (pokažite). Ob branju knjige želi oče delček besedila označiti z barvo, vendar nima pri roki svojih flomastrov. Zato zaprosi svoje otroke, če mu posodijo flomastre, ampak Jan in Lana nočeta. Oče je zelo žalosten. Zakaj? Prejemanje in dajanje sodita skupaj. Ta, ki prejme radost, lahko radost deli naprej.

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Svoje pripovedovanje razdelite na štiri glavne točke:

- Družinska situacija Elkana in redni obiski v Šilu.
- Ana moli v Šilu (Eli jo napačno obtoži, vendar ta pogovor ni nujno omenjati pri mlajši skupini, ker ni bistvenega pomena).
- Bog usliši Anino molitev.
- Ana izpolni svojo obljubo.

Za boljše razumevanje pripravite sledečo sliko – *glej pripomoček 8/a* (iz papirja, blaga ali pa narišite na tablo):

Scena 1: družinska situacija Elkana (Samuela skrijte za Ano).

Scena 2: Elkana ljubi Ano, čeprav ta ne more imeti otrok (stoji ob njeni strani).

Scena 3: Penina žali Ano (postavite jo med Elkana in Ano).

Scena 4: Ana moli.

Scena 5: Rojstvo Samuela, Ana ljubeče skrbi zanj.

Scena 6: Ana preda Samuela, da bo služil.

3.4 UTRJEVANJE

- 3.4.1 Pogovor o dveh vprašanjih: Kaj storiš, ko si žalosten, tako kot je bila Ana? (zberite več možnosti in se pogovorite o tem: obiščem prijatelje, se igram, berem, molim, gledam televizijo, se pogovorim s starši). Kaj storiš, ko si hvaležen kot Ana? (pomagam drugim, molim, obiščem bolne, se veselim, drugim povemo o svojem darilu).
- 3.4.2 Zgodbo odigrajte sami (lahko uporabite scene 1-6) in pripovedujte.
- 3.4.3 Otrokom razdelite kopijo slike zgoraj, na kateri naj pobarvajo figure, jih izrežejo in nato sami poskušajo ponovno zložiti sceno današnje zgodbe.
- 3.4.4 Otrokom pokažite čudovita darila, ki jim pripadajo oz. ki si jih želijo. Skupaj razmišljajte o tem, kako lahko s temi darili služimo Bogu in drugim ljudem. Kako ravnati z darovi, ki jih prejmemo od Boga?
- 3.4.5 Raziskovalci: Delovni list 8 – mlajša skupina.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Šoloobvezni otroci že spoznavajo svoje meje zmožnosti in hitro zaprosijo Božjo pomoč. Če je ta uspešna, se kaj hitro pozabi, kdo je dajalec in se hitro uspeh pripiše samemu sebi. Sveto pismo nas večkrat opominja, da kdor prejme Božje darove, mora izkazati zahvalo dajalcu (1 Krn 29,14; 2 Kor 5,15). Veselimo se, ko lahko prejeto stvar povrnemo.

4.2 PRIPRAVA UVODA

- 4.2.1 SDG – Kaj pomeni ta kratica? Soli Deo Gloria = Le Bogu slava. To je napisal J. S. Bach pod neko skladbo. Zakaj? Poznal je pomembno vodilo za življenje. Katere?
- 4.2.2 Povejte neko podobno zgodbo kot pri točki 3.2.2. Oče potrebuje od otroka dober zločljiv nož ali kolo, ki sta ga dobila za darilo.
- 4.2.3 Sestavite seznam prejetih darov od Boga. Poleg starosti, zdravja, inteligence navedite tudi športne, glasbene, socialne spretnosti. Na seznamu, ki je podpisan od Boga, napišite še: Od tebe pričakujem ...! Kaj pričakuje Bog?

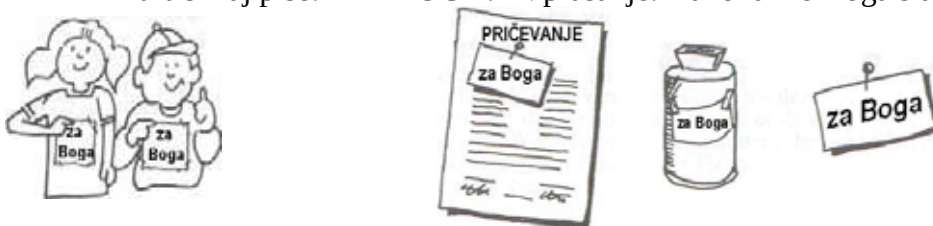
4.3 IZVEDBA LEKCIJE

- 4.3.1 Pri pripovedovanju razvijajte *pripomoček 8/b*:
Točke pripovedovanja:
 - ① Družinska situacija pri E(lkanu): P(enina) z več otroki, A(na) brez otrok.
 - ② Ana je potrta zaradi poniževanja in zasramovanja.
 - ③ V najhujšem stanju preda svoje srce Bogu in ga zaprosi za sina.
 - ④ Zaživi, čeprav njen problem še ni rešen (molitev ne spremeni situacije takoj, vendar spremeni naš pristop do problemov).
 - ⑤ Bog obdari Ano s čudežem, njena srčna želja se uresniči, stoji s Penino na isti stopnički
 - ⑥ S(amuel) je vzgojen s ciljem.
 - ⑦ Ana drži svojo obljubo in dá Samuela, da služi v Šilu, z velikim veseljem hvali Boga (rože v srcu).
- 4.3.2 S pomočjo slike (*glej pripomoček 8/b*) uredite zaporedje kapljic solza. Po razlagi simbolike (srce = človek) prosite otroke, naj zgodbo obdelajo s pomočjo Svetega pisma (1 Sam 1,1-28). Nekateri lahko povedo svojo lastno razlago in dopolnijo sliko.
- 4.3.3 Sliko (*glej pripomoček 8/b*) lahko narišete na rolo toaletnega papirja, postopoma jo odmotavate in razlagate.

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Pogovor o frazah OD BOGA in ZA BOGA: Bog usliši tiste, ki se iskreno obrnejo na njega v situacijah. Bog usliši po svoji presoji in si želi za svoje darove zahvalo. Ana ni egoistična in ne izrabi Božjega daru, ampak povrne dar Dajalcu. Pri tem je neizmerno vesela. Od Boga prejeti – za Boga dati! Katere osebe v Svetem pismu so poleg Ane še živele tako? Katere darove si ti že prejel od Boga? Kako si slavil Boga na podlagi tega?

4.4.2 Pokažite na neko posebno lastnost enega otroka (risanje, odlične ocene ...). Na eni kartici naj piše: »ZA BOGA!« Vprašanje: Kako lahko Boga slavim s tem darom?

4.4.3 Iz blaga ali lesa naredite darilni obesek z napisom: »ZA BOGA«. Ta obesek naj otroci doma obesijo na mesto, kjer se počutijo precej obdarjeno ali pa od Boga poklicani.

***Sliko kopirajte
na samolepilno etiketo,
jo pobarvajte, izrežite
in nalepite na obesek.***

5. PRIMERNA PESEM

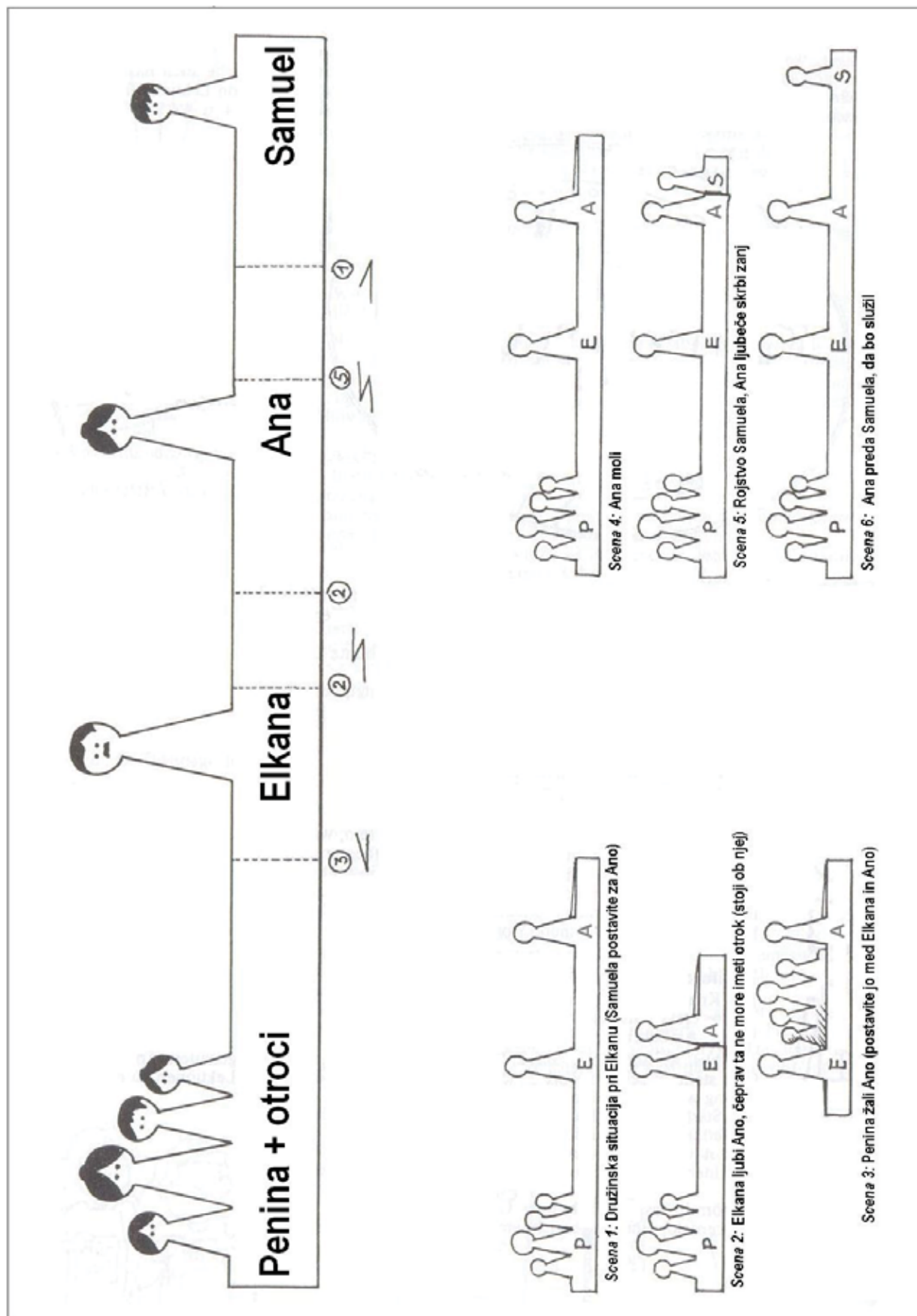
6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

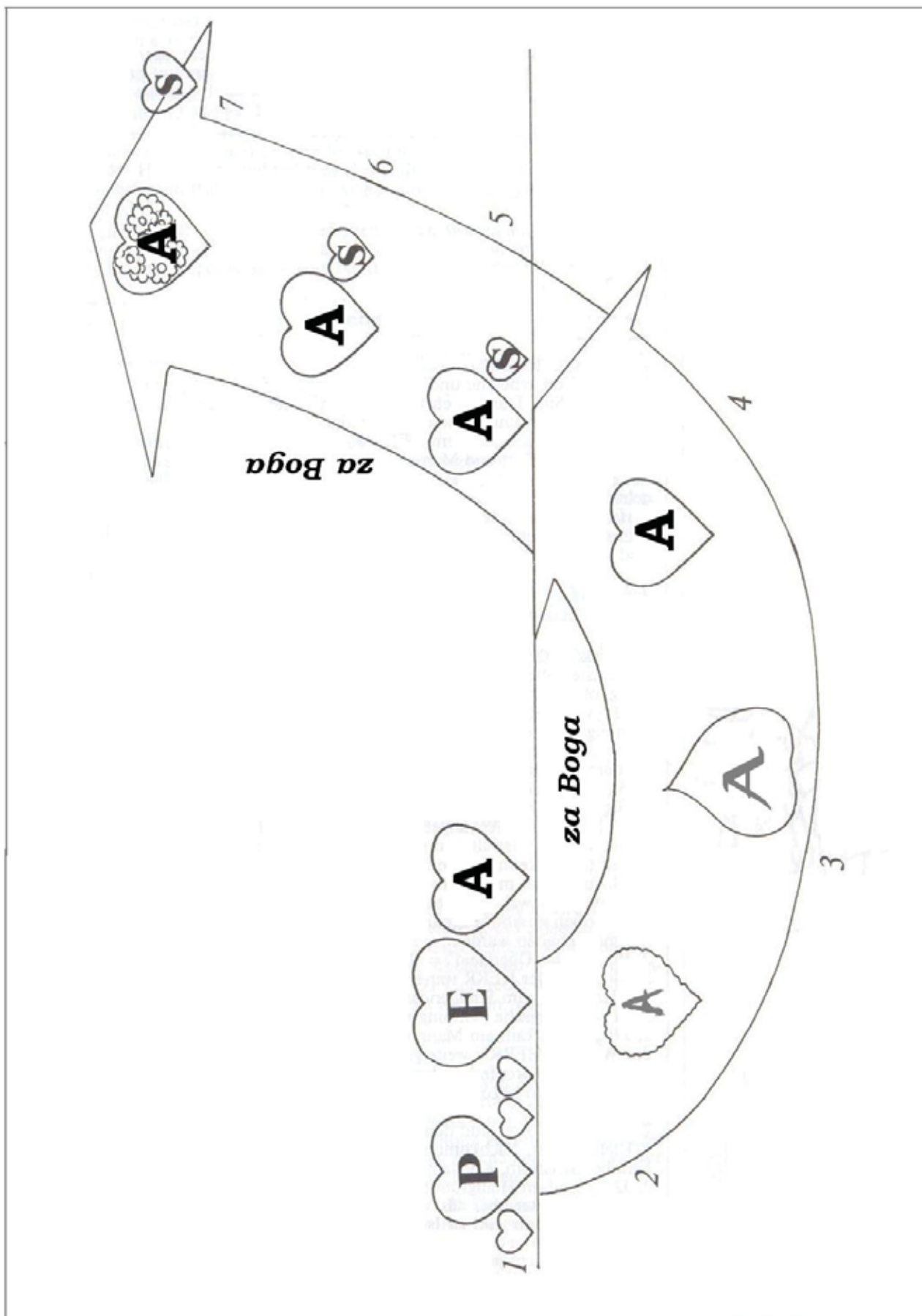
Pojem »svet« mora pojasniti: celovit, čist, resničen, pravičen, popoln, brez greha, preprosto dober (boljšega ni) – tak je Bog. Ni drugega Boga. Ta Bog je najboljši temelj, na katerem lahko gradimo svoje življenje. Ana je izkusila, da Bog obdari zaupanje Vanj in drži svoje obljube.

7. PRIPOMOČKI

Pripomoček 8/a

r a z i s k o v a l c i

Božji način zmage

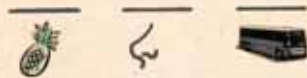
Božji način je vedno

MOLITEV

Kdo sem jaz?

(Vpiši začetno črko vsake slike na črto in najdi odgovore.)

Jaz sem žena, ki je molila.

Jaz sem mož od te žene.

Jaz sem duhovnik, ki jo je videl moliti.

Jaz sem ta, ki odgovarja na molitev.

Jaz sem sin žene, ki je molila.

9. lekcija

BOG POKLIČE SAMUELA

SVETOPISEMSKI TEKST:

1. Samuelova 2,12–3,21

ZLATA VRSTA:

»Kdor posluša mojo besedo in veruje njemu, ki me je poslal, ima večno življenje in ne pride v obsodbo, temveč je prestopil iz smrti v življenje.«

Janez 5,24

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Od Boga izprošeni in za Boga dani Samuel služi pri preroku Eliji v Šilu. Po večkratnem Božjem pozivu je potrjeni Izraelski prerok. Medtem ko Samuel »pri Gospodu« odrašča in pridobiva naklonjenost pri Bogu in pri ljudeh, sta sina preroka Elija, Hofnij in Pinhas, kot sam ostarel prerok Eli, prišla na slab glas. Sinova sta zavestno zaničevala Božje zapovedi glede žrtvovanja, sebično zlorabljala daritve in žalila tiste, ki so darovali. Ostareli Eli se temu ne postavi po robu, zato sledijo velike posledice, ki jih mora kot Božja navodila poslušati zase in za svoje naslednike.

1.2 – 1.4

- Glej 8. lekcijo

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 2,12: »nista hotela poznati Gospoda« = noben živ opis Boga, splošna pobožnost in neposlušnost Bogu.
- Vrstica 2,13: »ko se je meso kuhalo« = daritveni obrok je bil pripravljen na poseben način, kjer se je meso tudi kuhalo.
- Vrstica 2,15: »celo preden so zažgali tolščo« = ne samo po, ampak tudi pred žrtvijo, pred prižiganjem tolšče (3 Mojz 3,3–5), so duhovniki iz lakomnosti in hlepeč po užitku odrezali sveže meso, da so ga zadržali za sebe.
- Vrstica 2,17: »greh mladeničev je bil zelo velik« = brezbožnost, lakomnost, samovoljna oblast in pozneje tudi nečistovanje ter spolna razuzdanost (2,22) so znaki propadlega duhovništva.
- Vrstica 2,18: »opasan s platnenim efódom« = je del duhovnikove obleke, ki je sestavljen iz dveh delov, položen čez ramena naprej in nazaj, odzgoraj sta oba dela povezana in s pasom v bokih zvezana.
- Vrstica 2,19: »majhna suknja« = vsakdanji kos oblačila.
- Vrstica 2,25: »kajti Gospod ju je hotel usmrtiti« = zakrknjeni zločinci so bili določeni za kazensko Božje sodišče, kjer je pravilna beseda izgubila etični pomen.
- Vrstica 2,27: »prišel je Božji človek« = verjetno prerok, ki je predal Božjo besedo.
- Vrstica 2,28: »vse žgalne daritve« = s tem je mišljeno vse vzdrževanje, od katerega so duhovniki odvisni; s tem je jasno, kako Bog skrbi za Levite in duhovnike.
- Vrstica 2,31: »odsekal tvojo roko in roko hiše tvojega očeta« = roka pomeni moč, oblast, nasledstvo; odsekana roka ... = zlomljena moč družine, hiranje, kratko življenje.

- Vrstica 2,32: »ljubosumen nasprotnik/videti sovražnika v svetišču« = verjetno opozorilo glede skorajšnje zmage Filistejcev nad Izraelci in skrinjo zaveze.
- Vrstica 2,32: »dobrega godilo Izraelu« = odrešenje ljudstva pod vodstvom Samuela.
- Vrstica 2,33: »slehernega pa ti ne bom iztrebil« = Ahitub, Pinhasov sin, je ostal pri življenju (14,3); veliko duhovniški položaj je bil še nekaj časa v rokah tistih, ki so ostali (Ahija, Ahiméleh, Abjatár), na koncu jim je bil ta položaj odvzet.
- Vrstica 3,1: »Božja beseda je bila redka« = nobenega neposrednega preroškega oznanila ljudstvu, nobenega živega hrepenenja med ljudstvom po Božjem razodetju.
- Vrstica 3,3: »Božja svetilka še ni ugasnila« = verjetno sedmero kraki svečnik, ki je bil pred zagrinjalom v svetišču in ki bi naj neprestano gorel (2 Mojz 27,20-21).
- Vrstica 3,3: »Samuel je spal v Gospodovem svetišču« = verjetno v prostoru za službe preroke in levite v predverju.
- Vrstica 3,10: »Gospod je prišel, se ustavil in zaklical« = resnični Božji pojav, ki je sledil večkratnim pozivom.
- Vrstica 3,19: »Gospod... ni pustil, da bi katera od njegovih besed padla na tla« = Samuelove besede in navodila so imela težo in so se uresničevala.
- Vrstica 3,20: »od Dana do Beeršebe« = od severa do juga Izraela.

2. VODILNA MISEL

»Tiste, ki me častijo, častim« (1 Sam 2,30).

Besedilo opisuje dve smeri razvoja ljudi v njihovem odnosu do Boga. Medtem ko Ana doživi blagoslov otroka in njen sin raste pri duhovniku ter je poklican za preroka, mora Eli doživeti nasprotno, namreč propad svoje hiše. Nasprotni družinski zgodbi sta na koncu besedila posplošeni.

Druge možnosti:

- Dodatek k starejši skupini: »Tisti, ki me zaničujejo, naj bodo zaničevani.«
- Bog nam tudi danes ima nekaj za povedati, On govori k nam.
- Bog te kliče.

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Mlajši otroci se veselijo, če dobijo naloge, ki so bolj zahtevne in jih tudi pri taki lekciji lahko uporabite. Poziv »malega« Samuela pokaže, da lahko Bog vzame v službo tudi majhne otroke in jih bolj spoštuje kot velike. Uporabite ta pozitiven razvoj in se osredotočite na 1 Sam 3,1-21. Bog govori in pokliče; ko slišimo in delamo v skladu z dano nalogo, nam Bog podarja veselje in čast.

3.2 PRIPRAVA UVODA

3.2.1 Marko in Anja lahko svojim staršem pomagati pri zanimivi stvari (zbiranje lesa za kres, preizkusna vožnja s čolnom na vesla, obiranje grozdja pri stricu Francu ...). To »čast« dobita le zato, ker sta starše spoštovala s poslušnostjo in z opravljanjem različnih dolžnosti (opoldanski spanec, pospravljanje sobe, pomaganje v kuhinji). Bog nam želi podariti veliko veselje, če ga častimo.

3.2.2 Šestletna Katarina se je z veliko truda naučila Psalm 23, saj jo je stric Štefan prosil za to. Ob cerkvenem prazniku je povedala, kar se je naučila in zato je dobila od strica Štefana in mnogih ostalih veliko pohval in majhno pozornost. Zakaj?

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

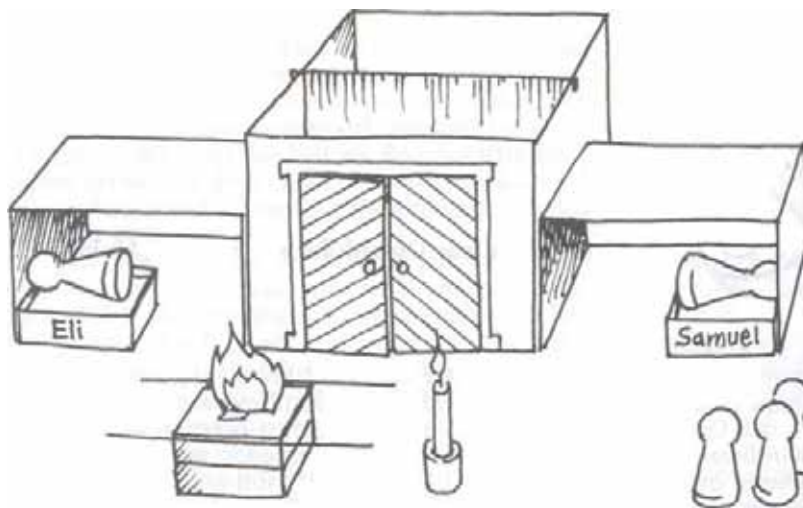
Za ilustracijo uporabite pripravljen pripomoček (*glej pripomoček 9/a*). Zgodbo pripovedujte po delih in pri tem spreminjate sliko. Obris hiš lahko predstavlja tudi debelejši karton.

Zgodba oz. aktivnosti na tabli pri dnevni svetlobi:

- Samuel služi / vrata templja se odpirajo-zapirajo: oskrbuje svetilnike, čisti razne stvari ... (prenos: če služimo Bogu, nam ima Bog več za povedati).
- Bog kliče Samuela / pogovorni oblaček »Samuel«: Samuel gre k Eliju in potem nazaj na svoj kraj, kjer je spal; trikratna ponovitev, pomoč po Eliju (v. 9).
- Bog se pokaže in kliče / pogovorni oblaček obrnite na drugo stran, kjer je napisano »Samuel, Samuel«
- Bog govori, Samuel posluša / Samuel sedi vzravnano na postelji, se ponovno uleže, ampak ne more več spati (prenos: Bog nam govori preko Svetega pisma. Moramo pozorno poslušati, kaj nam pravi).
- Samuel služi.
- Samuel govori Eliju / Samuel pri Eliju
- Samuel kot prerok / veliko ljudi stoji pred Samuelom (prenos: Bog lahko Samuela uporablja naprej, da ljudem pokaže voljo, kajti Samuel se je naučil biti poslušen Bogu in mu služiti. Zanj je to čast. Njegova poslušnost je nagrajena, neposlušnost Elijeve družine je kaznovana).

Možnost za ilustracijo:

Kot uvod za sliko (*pripomoček 9/a*) lahko za hiše uporabite različno velike kartone, ki se odpirajo. Za postelje uporabite manjše škatle, za svečnik uporabite svečo s stojalom in za osebe uporabite figurice ali kamne. Tako lahko zgodbo vidno predstavite otrokom.

3.4 UTRJEVANJE

3.4.1 Otroci naj s pomočjo postavljenega prizorišča odigrajo zgodbo še enkrat – jo ponovijo.

3.4.2 Prekopirajte *pripomoček 9/b* in ga izrežite. Samuela ne vrisujte, ampak ga izrežite in pobarvajte. Kjer je označena črtkana linija, prerežite s škarjami ali nožem. Zdaj se lahko Samuel prosto giblje, tudi do kraja, kjer spi Eli in se nato spet uleže. Vrata templja se lahko odprejo, če prerežete na sredini, zgoraj in od spodaj.

- 3.4.3 Igra: Z otroci naredite krog in izberite enega otroka, ki bo igral Samuela. Nato se naj »Samuel« uleže na tla sredi kroga in se pretvarja, da spi na svojem vzglavniku. Izberite enega otroka iz kroga, ki naj tiho reče: »Pridi sem, Samuel!« Nato se naj »Samuel« prebudi in gre k osebi, za katero misli, da ga je poklicala in pove: »Tukaj sem.« Če »Samuel« pravilno ugame osebo, se s to osebo zamenja in je v naslednjem krogu ta oseba »Samuel«. Če pa ne ugame prave osebe, potem oseba, ki ga je poklicala, pove: »Pojdi nazaj v posteljo.« In tako se igra ponovi. Igro igrajte vse dokler vsi otroci ne odigrajo »Samuela«.

- 3.4.4 Raziskovalci: Delovni list 9 – mlajša skupina.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Kaj imamo od tega, če živimo po Božjih merilih? Tako velikokrat sprašujejo starejši otroci. Naš svetopisemski tekst daje spodbujajoč in hkrati resničen odgovor (*glej tudi 3.1*).

4.2 PRIPRAVA UVODA

- 4.2.1 Besedi »ceniti« in »zanemarjati« napišite na tablo. Navedite nekaj primerov: kako ravnamo z drobižem (denarja), kako se držimo cestno prometnih predpisov, ali pravilno jemljemo zdravilo, ... in opišite posledice, če to upoštevamo oz. zanemarjamo. Na koncu vprašajte otroke, kaj v našem življenju in s tem za nas pomeni spoštovanje in zanemarjanje Božjih navodil.
- 4.2.2 Vprašanje: Kako govori Bog danes? (po Svetem pismu). Nato otrokom pokažite dve Bibliji – eno, ki je veliko uporabljena in eno prašno, neuporabljeno. Ti Bibliji povesta veliko o njihovih lastnikih. Lahko je, da nekdo Božjo besedo bere in jo spoštuje, spet drugi pa Božjo besedo zanemarlja. Kakšne so posledice za takšnega človeka?

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

- 4.3.1 Zgodbo obeh družin povejte vsako zase, vendar tudi skupaj. V vsakem stolpcu zapišite vsa pomembna dejstva.

Spoštovati Boga	Boga zanemarjati
Ana dá Samuela v tempeljsko službo = družinska sreča (ima še 5 otrok)	Eli trpi brezbožno početje svojih sinov = nesreča nad celotno družino
Samuel služi nesebično! Samuel je poslušen Bogu! = čast pri Bogu in ljudeh	Hofnij in Pinhas sta zajedalca! Hofnij in Pinhas grešita! = smrtna obsodba za oba na isti dan
X	X

X – tu najdete tekst iz 4.4.1

- 4.3.2 Odigrajte takratnega »bralca časopisa«, ki skozi časopise spremlja poročila o pozitivnih in negativnih dogodkih v Božji hiši v Šilu in dogodke komentira (lahko preberete del besedila kot označeno besedilo iz časopisa). Imena oseb, ki se pojavljajo v zgodbi med branjem časopisa zapišite na tablo in poudarite pozitivne stvari s tem, da jih podčrtate. Iz zadnjega časopisa preberite novico o smrti Elijevih sinov (1 Sam 4,10, 11, 17, 18) iz izpišite njuna imena.

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Vprašanje problema pri uvodu (4.2.1) izpostavite še enkrat in dovolite, da otroci sami povedo, kakšne so posledice takega obnašanja. V tabeli, s pomočjo katere smo izvedli lekcijo, zapišite rezultat pod dvojno črto in kot rezultat zapišite (glej 4.3.1):

Od Boga čaščen	Od Boga zanemarjen

Tak zaključek potrdite kot napotilo k drugim svetopisemskim osebam. Še posebej lahko poudarite poslušnost Gospoda Jezusa Kristusa in pozneje priznanje s strani Boga Očeta (Flp 2,8-9). Postavlja se vprašanje, kako naj Boga častimo / spoštujemo? Ponudite nekaj aktualnih možnosti pričevanja in služenja. Po evangelizacijskem nagovoru povabite otroke k odločitvi, komu želijo služiti. Po vašem osebnem pričevanju lahko otroci spoznajo, kakšno je življenje z Jezusom in kako Gospod Jezus opogumlja.

- 4.4.2 Poglobljeno vprašanje (glej 4.2.2 in pripomoček 9/c): S čim danes govori Bog? Usmeritev k Božjemu razodetju (narava, zgodovina, vest, Sveto pismo, Jezus Kristus).
- 4.4.3 Raziskovalci: Delovni list 9 – starejša skupina.

5. PRIMERNA PESEM

6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

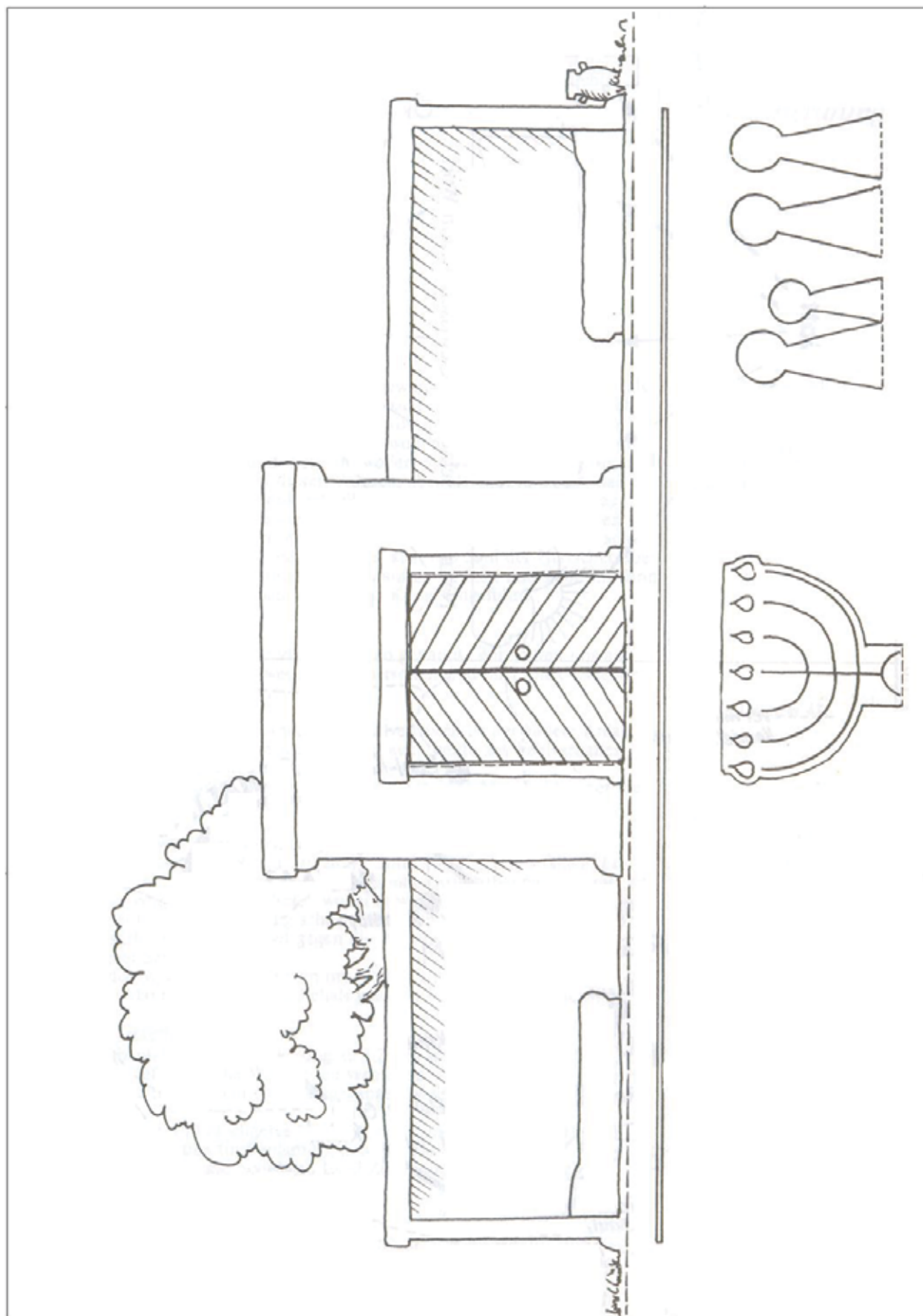
Vera temelji na Božji besedi in je sredstvo, ki nas iz smrti pelje v življenje. Kdor ne veruje, ostane grešnik in pod Božjo obsodbo. Vera se kaže v praktičnem obnašanju in nam postane jasno ali si kandidat za smrt (zanemarjanje Božje besede – kot Elijeva sinova) ali kandidat za življenje (poslušati in slediti = [vera] Božji besedi – kot Samuel).

Moje »življenje« je Božje, neminljivo, večno življenje, ki ga dobi kristjan pri ponovnem rojstvu.

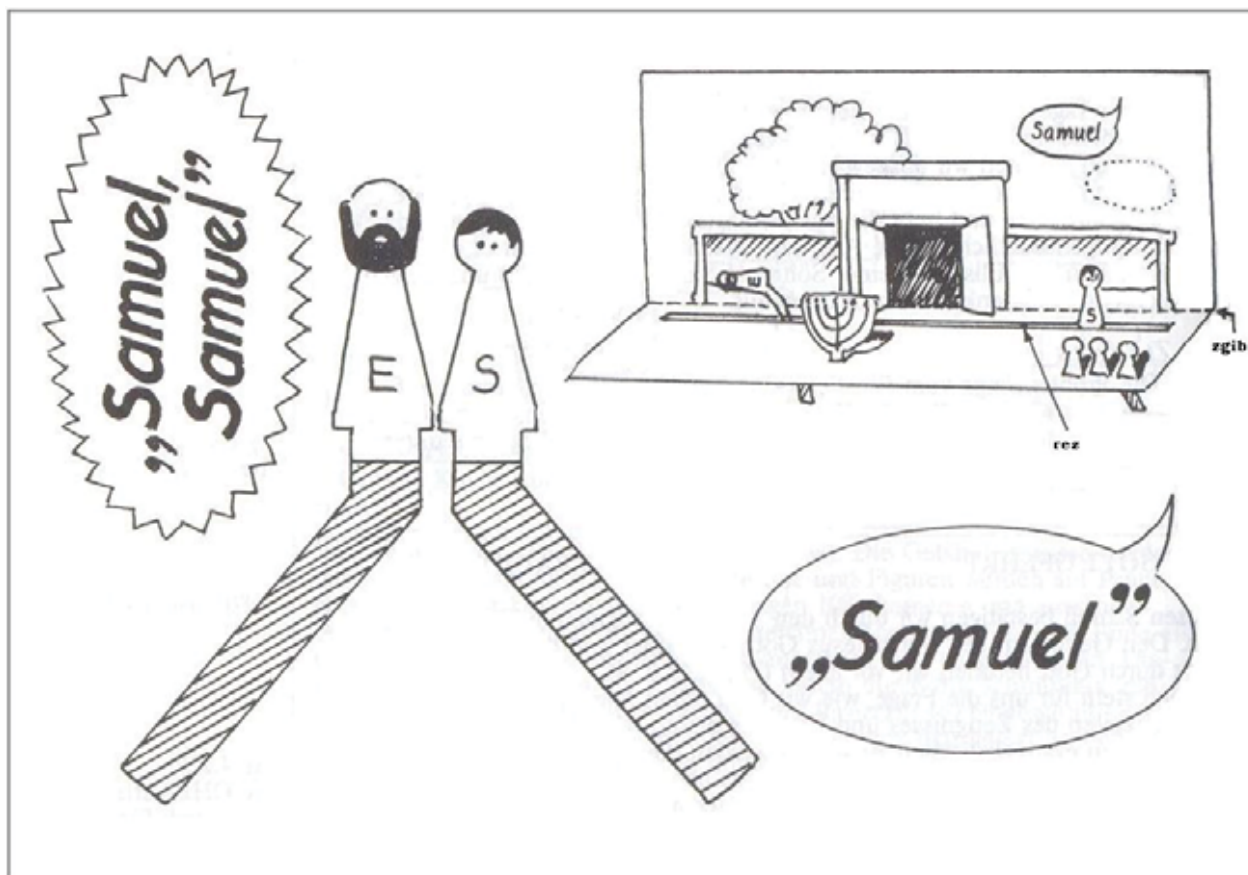

7. PRIPOMOČKI

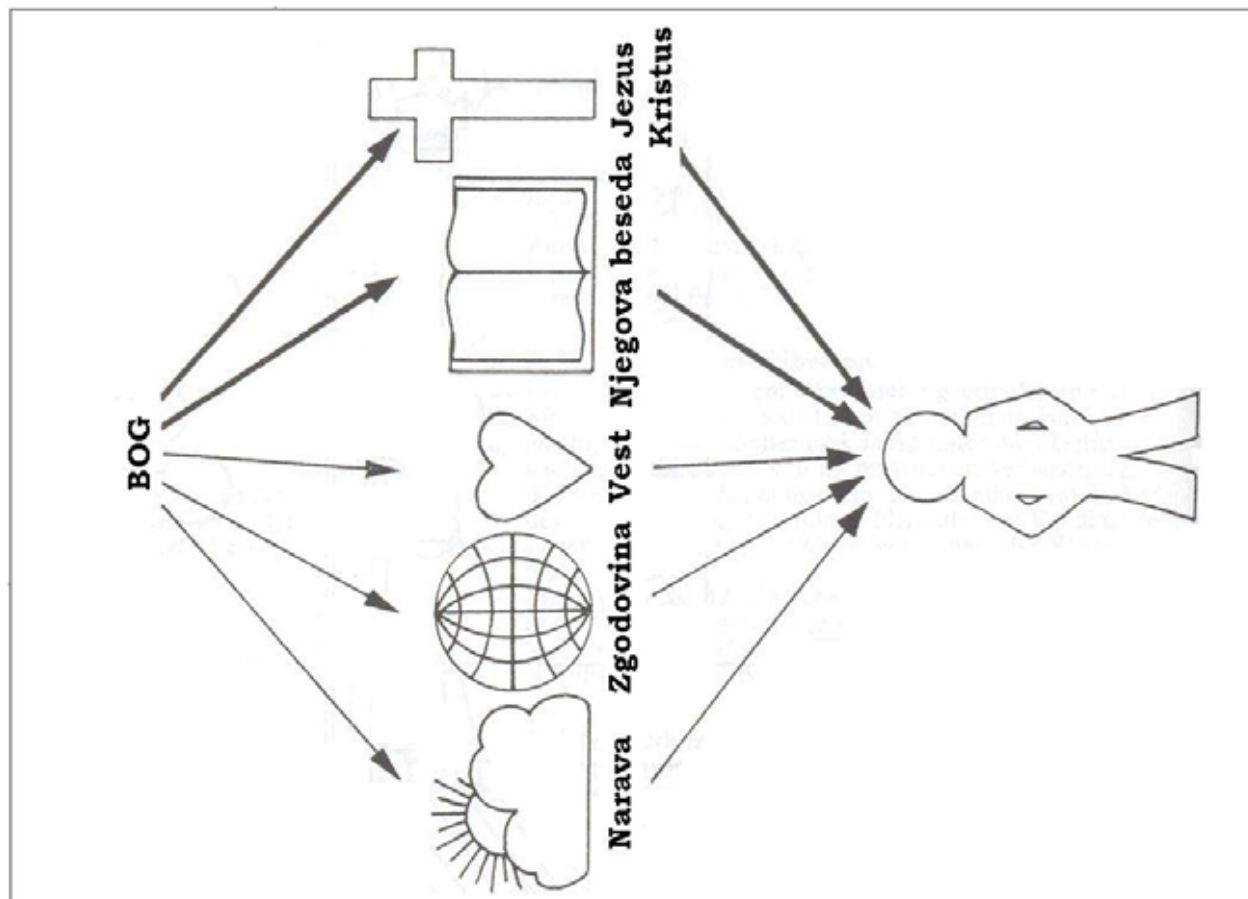
Pripomoček 9/a

Pripomoček 9/b

Pripomoček 9/c

raziskovalci

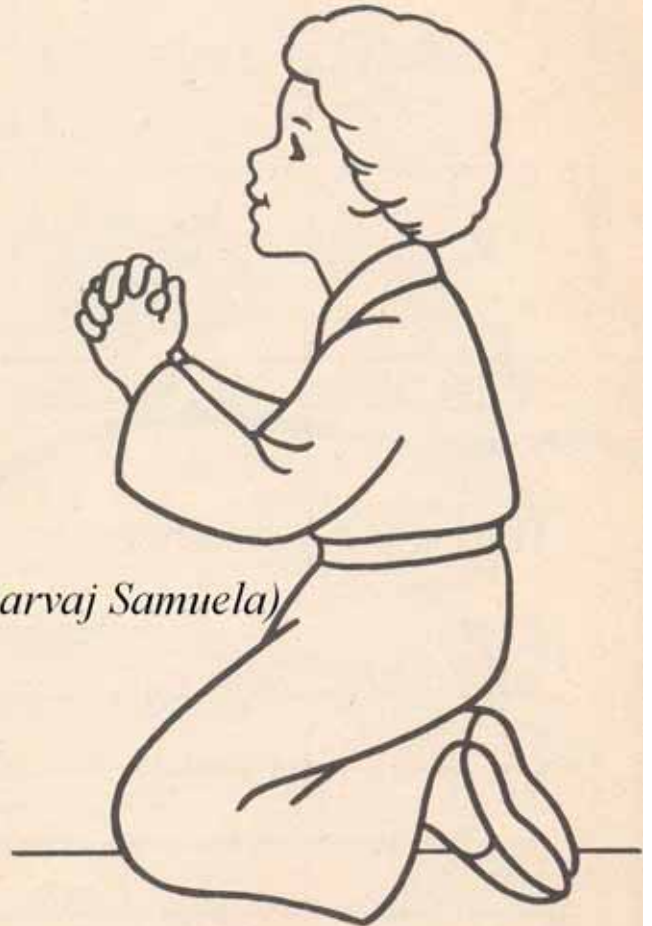
Kdaj je Samuel
začel služiti
Gospodu?

Ko je bil
majhen fant

Ko je bil star
dvajset let

Ko je bil že
star človek

(Pobarvaj Samuela)

*(Okvir, ki nudi pravilen odgovor,
pobarvaj z zeleno.)*

Jaz sem star/-a _____ let.

In

sem

nisem

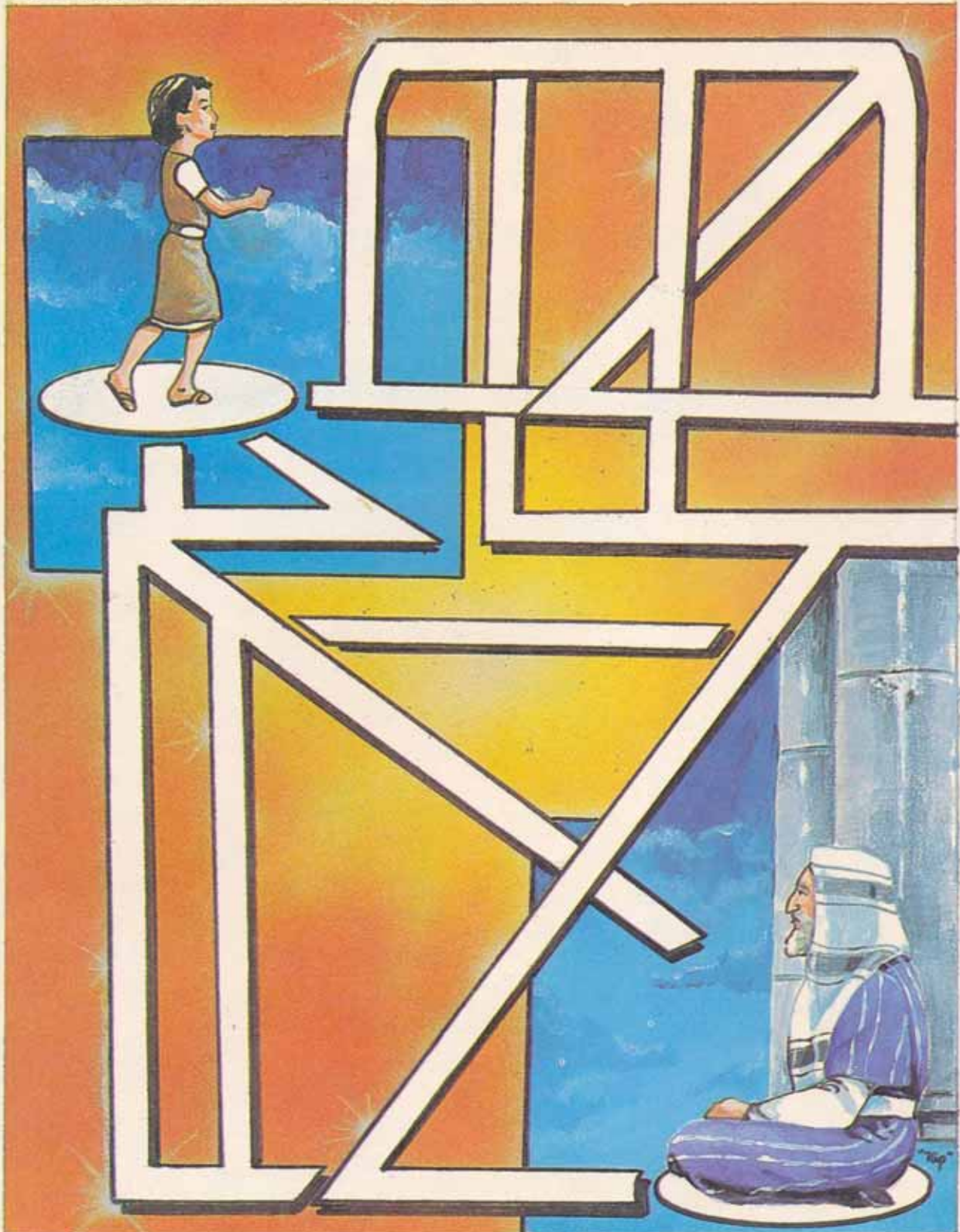
premlad/-a, da bi služil/-a Gospodu.

(Napiši veliki X čez napačen odgovor.)

r a z i s k o v a l c i

Ko je Bog klical Samuela ponoči, je Samuel mislil, da ga kliče Eli.
Pomagaj Samuelu najti pot do Elija.

10. lekcija

BOG POKLIČE SAVLA

SVETOPISEMSKI TEKST:

1. Samuelova 8–10

ZLATA VRSTA:

»Izpolnjujte torej zapovedi Gospoda, svojega Boga; hodi po njegovih poteh in se ga boj!«

5. Mojzesova 8,6

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Samuel, zadnji izraelski sodnik, je postal starejši. Njegovima sinovoma, ki ju je postavil kot sodnika, zgled ni Samuel, torej nista tako, kakor je zapovedal Bog. Zato so prišli odgovorni Izraela (starešine) k Samuelu in zahtevali kralja. Pri tem poudarijo, da ga hočejo zato, ker imajo kralja tudi drugi narodi. Samuel je pretresen nad željo naroda, toda Bog mu pove, naj naredi tako, kot ljudstvo želi in Samuel prevzame to nalogo od Boga. Vendar je moral Samuel ljudstvo posvariti. Savel, človek, ki je imel veliko zunanjih odlik, pride na kraj, kjer Samuel želi darovati daritev za ljudstvo in takrat Bog Samuelu razodene, da bo Savel kralj nad Božjim ljudstvom. Samuel govori s Savlom in ga mazili za kralja. Uradno je Savel postavljen za kralja v kraju Micpa (*drugi svetopisemski odlomki: 2 Mojz 16,8; Sod 8,22-23; 1 Sam 12,12-17; Apd 12,30-21; Oz 13,11*).

1.2 OSEBE

V teh poglavjih je omenjenih veliko oseb. Omejimo se le na nekaj oseb, ki so bodisi glavne osebe ali pa imajo pomembno vlogo:

- Samuel (*glej 8. lekcijo*).
- Samuelova sinova (Joel, Abija) – njuno napačno obnašanje je zunanji povod za željo po kralju. Tako je danes napačno obnašanje posameznika povod ali vzrok, da nekdo Boga zaničuje.
- Starešine Izraela: formalno delujejo pravilno (*5 Mojz 17,14*), toda njihovi motivi so napačni.
- Gospod.
- Ljudstvo: noče poslušati (*pogl. 8 in 19*).
- Savel (= izprošen *9,2 in 10,20*): je sin Kiša iz Gibeje. Izhaja iz Benjaminovega rodu in iz dobro stoječe družine. Kralj nad Izraelom je bil 40 let, vendar je zaradi osebnega greha in notranjega položaja bil že prej zavržen od Boga. Umrl je v bitki proti Filistejcem, kjer je naredil samomor.
- Savlovi služabniki.
- Deklice, ki pridejo zajemat vodo.
- Podli možje: imenovani tudi Belialovi možje ali sinovi zlobe.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

Omenjenih je veliko krajev, ki so povezani z Božjo resnico, toda v okvirjih te lekcije se ne bomo preveč poglobljali.

- Rama (*glej 8. lekcijo, 1.3*).

- Efrajmsko pogorje (9,4): visokogorje severno do Judovske vzpetine, leži med Efraimom, Ramo (v Benjaminu), Samarijo in Sihemom.
- Pokrajina Šališa, pokrajina Šaalim, pokrajina Cuf : pokrajine na Efraimskem področju (glej pripomoček 10/a).
- Gilgal
- Micpa: približno 8 km severno od Gibeje.
- Gibeja (10,26): Savlovo prebivališče, približno 5 km severno od Jeruzalema. Savel je imel tam zavetje. V Gibeji mora biti sedem Savlovih sinov pokončanih, kot pokora za Savlovo krivdo, ki jo je storil Gibeoncem.

Za boljše razumevanje lahko zemljevid pokažete otrokom (glej pripomoček 10/a).

1.4 ČAS DOGAJANJA

Ta dogodek se dogaja približno leta 1050 pr. n. št. Je odločilen čas v Izraelu, kajti končal se bo čas sodnikov in se bo pričelo obdobje prerokov. S tem se konča tudi izstopajoč položaj duhovništva v Izraelu. To je čas propada in odpad od Božjih ter moralnih norm. To sta uvedla predvsem Elijeva sinova (1 Sam 2,12-17). Tudi Samuelova sinova nista bila dobra sodnika, saj sta se dala podkupovati in sta prevračala pravico (1 Sam 8,3). Te okoliščine so pripeljale do tega, da so Izraelove starešine izrazili željo po kralju.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 8,1: sodnik (glej od 1. do 5. lekcije).
- Vrstica 9,9: videc = dogodke so vnaprej napovedali.
- Vrstica 9,25: »na strehi« (glej 10. lekcijo v 3. učbeniku).
- Vrstica 10,1: maziliti z oljem = maziljenje v Stari zavezi je veljalo kot oprema za službo človeka, ki je imel posebno nalogo. Preroki, duhovniki in kralji so bili maziljeni, posebej Aron kot veliki duhovnik in njegovi sinovi (2 Mojz 28,41; 30,30; 3 Mojz 8,12, 30). S tem maziljenjem je posameznik bil povezan z darom Svetega duha (Savel: 1 Sam 10,1, 6; David: 1 Sam 16,13).
- Vrstica 10,6: »prerokoval« = predati naprej Božja razodetja (ne samo preroški značaj).
- Vrstica 10,20: »izžreban« = v Stari zavezi je Bog občasno dovolil, da so do rezultata prišli tudi z žrebanjem. V Joz 7,14-18 je s pomočjo tega bil najden Ahan (glej 23. lekcijo v 6. učbeniku). Kako je žreb potekal, ni natančno opisano, nekaj o tem najdemo v Preg 16,33.

2. VODILNA MISEL

Kdor dela proti Božji volji, žanje pomanjkljivost.

(Ljudstvo želi kralja kot ga imajo ostali narodi. Pri tem zavržejo najboljšega kralja – samega Boga. Bog izpolni željo svojega ljudstva, potem ko jim razloži, kakšne so pomanjkljivosti njihove želje. Ljudstvo je slepo in gluho za Božja opozorila. Mi lahko nastopamo zoper Božjo voljo in Božje želje, vendar v vsakem primeru to pomeni pomanjkljivost za nas in v končnem mi izgubljam.)

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

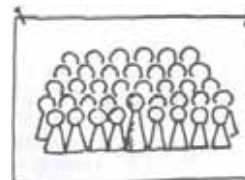
Otroci vseh starosti imajo izkušnje s svojo trmoglavostjo. Hočejo uveljaviti svojo voljo in pri tem naletijo na ovire (npr. starše). Večinoma trmoglavost vztrajanje pri svoji volji prinese le

težave. Na tem mestu lahko naredite prehod na Božje ljudstvo in njegovo takratno željo/voljo. Čeprav jih je Bog po Samuelu svaril, je ljudstvo vseeno želelo kralja. Takratno vodenje ljudstva je bilo po sodnikih, duhovnikih in prerokih in je bilo nekaj vsakdanjega. V takratnem času niso živeli oddaljeno od vladajoče osebe. Vodenje ljudstva je prevzela oseba, ki je bila postavljena od Boga in je bila vodena od Boga in je čutila Boga. To mora biti osnova vašega posredovanja otrokom, kajti drugače ne bodo razumeli neodgovorno dejanje ljudstva. Najboljše je, da na kratko razložite, kako je Bog do tedaj vodil ljudstvo. Potem pa je ljudstvo izbralo povsem novo obliko vladanja. Monarhija nadomesti teokracijo. Človek jim je ljubši kot Bog. Ta trmoglavost povleče za sabo velike težave.

3.2 PRIPRAVA UVODA

3.2.1 Vsakemu otroku dajte barvico enake barve (npr. črno) vendar z izjemo, da en otrok dobi drugo barvo (mogoče rdečo). Z barvico naj nekaj narišejo (morda nekaj v skladu z današnjo zgodbo npr. kralja). Čez čas naj otrok, ki ima barvico druge barve, vrže barvico v kot in zahteva enako barvo kot jo imajo ostali otroci (črno). Tako boste imeli dober začetek: zavreči Boga.

3.2.2 Na tablo narišite skupino ljudi, kjer je en človek za glavo večji od drugih. Potem dovolite, da otroci povedo, kaj opazijo in kakšna je njihova predstava o večjih in močnejših možeh/ljudeh.

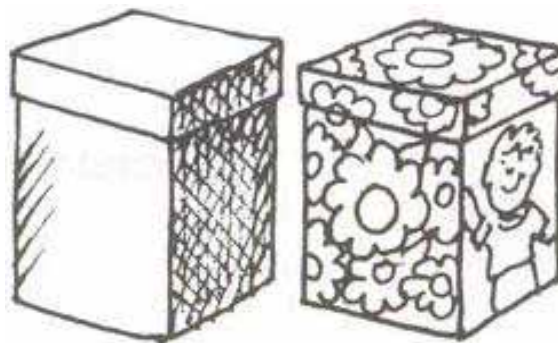
3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Pripovedujte zgodbo (izvlečke) s pomočjo slik (*glej pripomoček 10/b*). Pri tem poudarite naslednje točke:

- Ljudje hočejo imeti kralja; nočejo več, da jih vodi Bog.
- **Slika 1** – Bog je zaradi tega žalosten, vendar dovoli, da se zgodi to, kar želi ljudstvo.
- **Slika 2** – Samuel mora ljudem povedati, kakšna je kraljeva pravica.
- **Slika 3** – Savel (= izprošen) pride na kraj, kjer je Samuel (Savel išče oslico) in Bog Samuelu pokaže, da naj bo Savel kralj.
- **Slika 4** – Savel je maziljen za kralja (znak za opremo za službo); ko je pršel čas, da bo javno postal kralj, se skriva. Ni prepričan o Božjih načrtih. Ker čuti, da ne more izpolnjevati Njegovih nalog, ne more biti dober kralj.
- Na koncu se pojavijo ljudje, ki Savla zaničujejo in mu ne prinašajo daril. Med ljudstvom je prepir in razdvojenost in to ne more biti dobro.

3.4 UTRJEVANJE

Dve škatli (različnih velikosti) postavite na mizo. Ena (večja) je lepo pisana, druga je siva in nepriljubljena, saj nima na sebi nič posebnega. V pisano škatlo položite majhne kamenčke ali stiropor, v sivo škatlo pa po en bonbon za vsakega otroka. Potem dovolite otrokom, da izberejo, katero škatlo bodo odprli. Večina bo hotela odpreti pisano škatlo. Dovolite, da odprejo škatlo, ampak v škatli so le kamni. Potem odprite škatlo, ki ni nič posebnega in vsak otrok dobi bonbon. Pojasnite bistvo, da ljudje vedno želimo tisto, kar je lepo na izgled, kar pa ne pomeni, da je to tudi dobro. Tako je bilo tudi pri Savlu.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Še ena osnova v današnjem času je: »Dobro je, da nam ugaja, kar dela in si želi večina.« Pri tem je človek s svojimi (manipuliranimi) potrebami merilo vseh stvari. Sveto pismo ne pozna tega načina. Bog kot stvarnik postavlja merila. Njegova volja (tudi za osebno vodilo življenja) je odločilna. Zato poudarite, da je najboljša, če svoje življenje predamo Njemu, da ga On vodi. Poudariti morate, da je menjava Božjega vodstva za kralja Savla prinesla le pomanjkljivosti. Lahko pokažete, da je Bog tisti, ki daje, medtem ko je »pravica kralja«, da vzame. Pomembno je, da vidimo stvari tudi iz Božje perspektive in da ne sodimo le s človeškega stališča.

4.2 PRIPRAVA UVODA

- 4.2.1 Pogovor: povejte o dogodku, ko ste delovali v nasprotju z voljo svojih staršev ali učiteljev, kar ste pozneje obžalovali. Zakaj? (na splošno vzgojitelji/učitelji mislijo dobro, čeprav se to morda ne vidi).
- 4.2.2 Otroci naj povedo, kaj jim pride na misel ob pojmu »kralj«. Verjetno bodo omenili vse tisto, kar je povezano z bogastvom. Potem jih vprašajte od kod pride bogastvo. Tako imate možnost na osnovi davkov in daril govoriti o današnji zgodbi.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Dopolnitev k točki 3.3:

Potem, ko ste povedali zgodbo po predlaganih točkah (*glej 3.3*), se osredotočite z otroci na odlomek *1 Sam 8,11-18*. Otroci naj s pomočjo odlomka izpolnijo naslednjo tabelo:

Bog daje:	Kralj jemlje:
Radost, veselje (izhod iz Egipta)	Rezultat: kriki na pomoč, služenje, biti služabnik
Izraelska dežela	Polja (najboljša), vinogradi, oljčni nasadi
Bogastvo (npr. Abraham)	Desetina od žetve, desetina od živali
Njegov sin	Sinovi in hčere itd.

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Izjave iz točke 4.3 napišite na majhne liste papirja – kartice. Otroci naj potegnejo eno kartico in uvrstijo oz. pripišejo k ustreznemu dogodku npr. »Vodil je Izraelsko ljudstvo iz Egipta v svobodo« ali »Vzel je njihove sinove in hčere«.
- 4.4.2 Na tablo napišite vodilno misel (»Kdor dela proti Božji volji, žanje pomanjkljivosti«) in počakajte, kako bodo otroci bodo reagirali. Nato poudarite povezavo med zgodbo in praktičnimi primeri (nujna laž, prepisovanje v šoli, neposlušnost ...). Kje spoznavamo Božjo voljo? (V Svetem pismu).

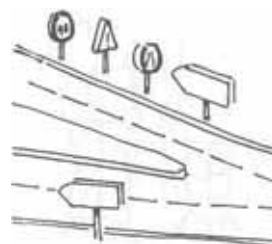

5. PRIMERNA PESEM

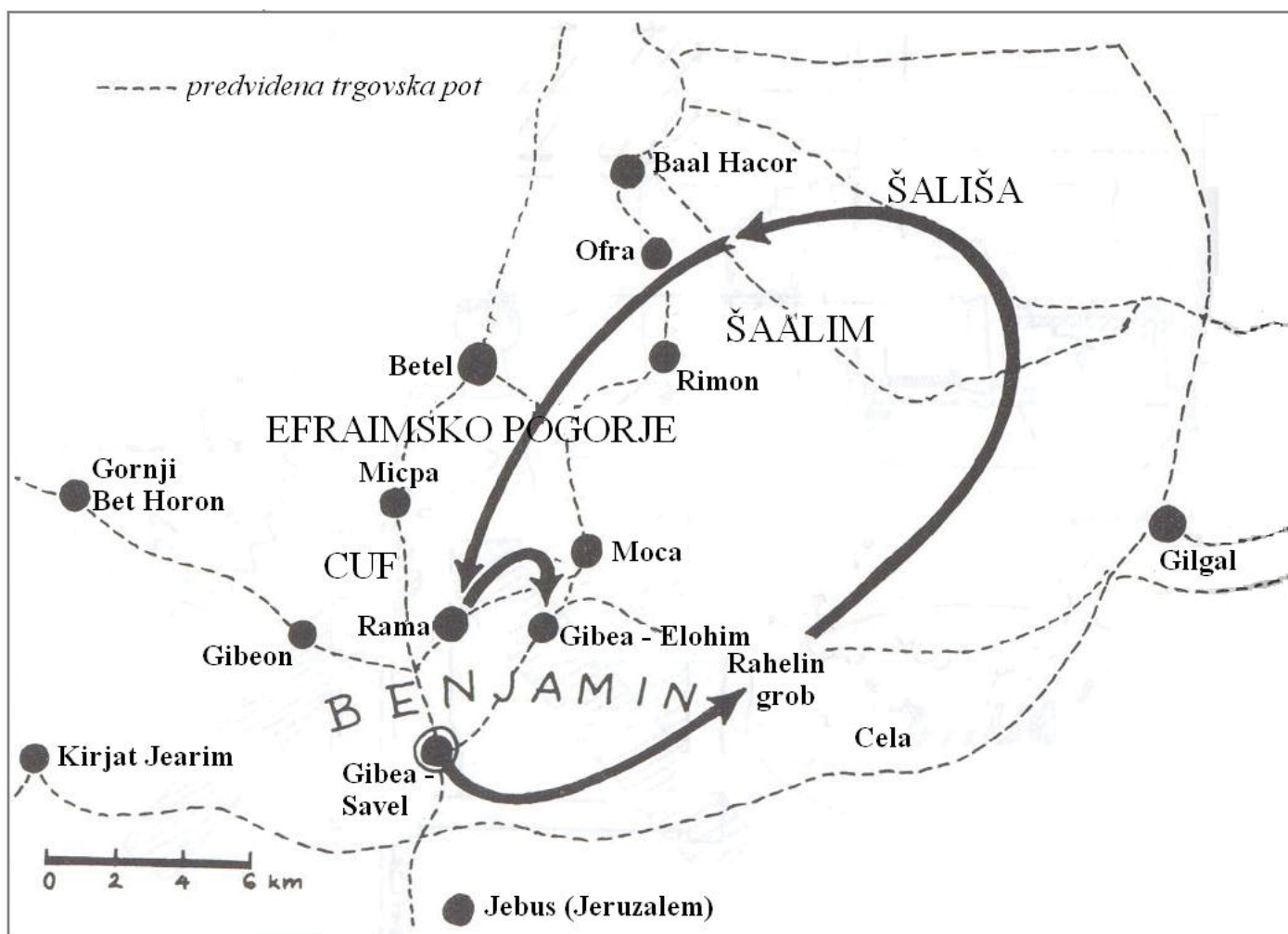
6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Narišite dve poti. Na eni poti so naj različne Božje zapovedi, na drugi poti pa naj ni nobenih zapovedi. Hitro nam postane jasno, kaj želi zlata vrsta sporočiti.

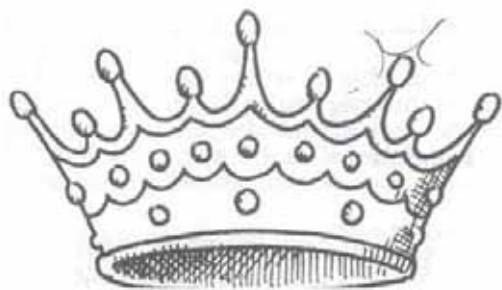

7. PRIPOMOČKI

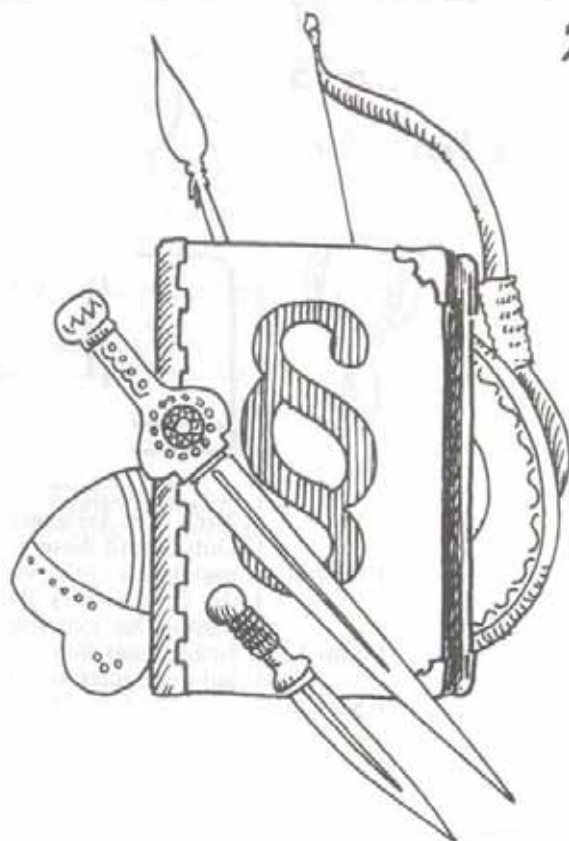
Pripomoček 10/a

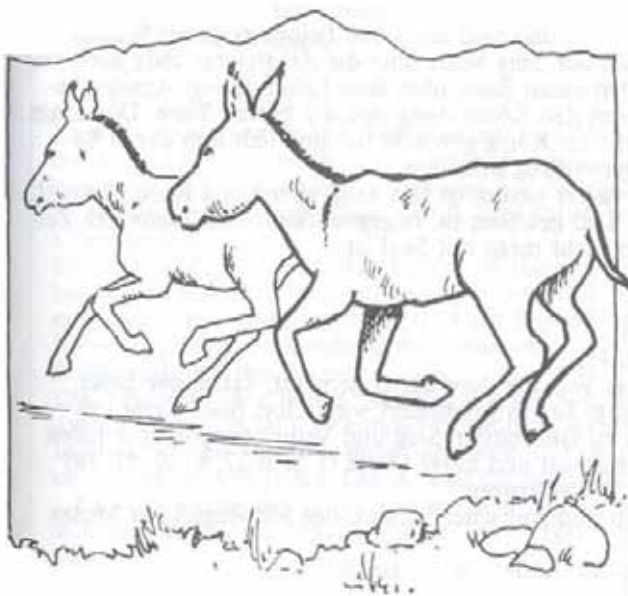
1

2

3

4

11. lekcija

BOG ZAVRŽE SAVLA

SVETOPISEMSKI TEKST:

1. Samuelova 15

ZLATA VRSTA:

»Za Gospodom, svojim Bogom, hodite in njega se bojte; njegove zapovedi izpolnjujte, njegov glas poslušajte, njemu služite in njega se držite!«

5. Mojzesova 13,5

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Izraelsko ljudstvo je po svoji želji dobilo Savla za kralja. Bog je z njim, daje mu modrost in celo dar preroštva. Od Boga dobi »drugo srce« in Božji duh pride nadenj (1 Sam 11). Savel premaga Amalečane. Samuel je zapustil javno službo v Izraelu, ni pa vzpostavil molitev in učenje kako biti na »dobri in pravi poti« (1 Sam 12). Savel postopa nepremišljeno, s tem da ne čaka Samuelov prihod, ki pride šele čez sedem dni. Sam daruje daritev, čeprav to ne sme, kajti darovanja je predpisano zgolj za duhovnike (1 Sam 13). Na prve Samuelove pritožbe ima Savel izgovore, ki pa ne veljajo pred Bogom. Savel prejme sodbo nespametnega dejanja in neposlušnosti Božjim zapovedim. Mora spoznati, da njegovo kraljestvo nima obstoja in da si je Gospod poiskal kralja po svojem srcu. Savel premaga še Filistejce, a pri tem spet dela nepremišljeno, pri čemer vsakega prekolne, ki bo kaj jedel dokler Filistejci ne bodo poraženi (1 Sam 14). Prav Savlov sin Jonatan, ki ni vedel o očetovi zaprisegi, poizkusi malo medu in skoraj postane žrtev očetovega nespametnega dejanja. Po tem se poroča, da Savel vse naokrog premaguje svoje sovražnike. Petnajsto poglavje ne opisuje Savlovo zmago nad Amalečani, ampak vnovično neposlušnost (1 Sam 15). Bog je zapovedal, naj z zakletvijo pokončajo vse preživele Amalečane, toda Savel prizanese kralju Agagu in najboljši živini. Zato je Bogu žal, da je postavil Savla za kralja in preko Samuela mu sporoči njegov dokončen propad. Savel je sicer uvideven, ker je pregrešil, ne kaže pa nobenega obžalovanja. Samuel, ki je bil neke vrste Savlov svetovalec, se več ne sreča s Savlom; kar je tudi znak, da Bog ni več s Savlom.

1.2 OSEBE

- Savel (glej 10. lekcijo).
- Samuel (glej 8. lekcijo).
- Amalek: mišljeno je ljudstvo Amalečanov, ki so v Svetem pismu omenjeni kot posebni nasprotniki Izraela. Bog je imel vojno z Amalečani iz generacije v generacijo. Zmaga in uničenje Amalečanov, ki ga je napovedal Bileam, je uresničeno po Davidu (1 Sam 27,8; 30,17-18) in Simenovih potomcih (1 Krn 4,42-43).
- Kenejci: verjetno midijanskega rodu, Mojzesov tast je imenovan Kenejec (2 Mojz 17,16; 5 Mojz 25,17-19; 4 Mojz 24,20).
- Agag (goreč, silen): kralj Amalečanov.
- Bojno ljudstvo (v. 4).

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Telaim oz. Telem (v. 4): mesto v Judeji (Joz 15,24), zahodno od južnega dela Mrtvega morja, sosednje mesto je bilo Zif.

- Mesto (v. 5): amalečansko mesto na jugu dežele, mejno območje na poti v Egipt (ni možno točno določiti).
- Havila in Šur: mesti na meji dežele na poti v Egipt.
- Karmel: mesto v Judovem pogorju (v *Judi*, Joz 15,55)
- Gilgal (*glej 21. lekcijo v 6. učbeniku*).
- Gibe'a (*glej 10. lekcijo*).

1.4 ČAS DOGAJANJA

Med 1050 in 1030 pr. n. št.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 3: »z zakletvijo« = Bog je dal določene priložnosti, da so bili ljudje, živali, predmeti ljudstvu odvzeti in so pripadli Njemu. Taki »izgnanci« so morali biti uničeni (ubiti) ali pa so bili Bogu darovani kot žrtev (*glej tudi 23. lekcijo v 6. učbeniku, 1.5*).
- Vrstica 4: »sklinal« = obvezujoči možje, ki so pripravljeni na prihajajočo vojno.
- Vrstica 11: Božje obžalovanje = tukaj ni obžalovanje v smislu, da naj se ne bi zgodilo določeno dejanje, ampak bolj žalost nad tem kar se je zgodilo ali kot sam razvoj dogodkov.
- Vrstica 12: postavil si je spomenik = spomenik, ki so ga postavili kot spomin na poseben dogodek, velikokrat kot kultni spomenik (*glej 2 Sam 18,18*).
- Vrstica 27: »zgrabil konec njegovega plašča« = to dejanje kaže žalost, grozo in odpor. Dejanje odtrganja vrhnje obleke je v prvotnem pomenu bil znak gobavosti (*3 Mojz 13,45*).

2. VODILNA MISEL

Bog ne more uporabiti neposlušne ljudi.

Druge možnosti:

- Božja navodila se morajo točno upoštevati in jim moramo natančno slediti.
- Savel išče čast pri ljudeh in ne pri Bogu.
- Tudi »malo« neposlušnosti je greh.

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Otroci imajo kljub strogim navodilom svojih staršev ali učiteljev svoje poglede. Pomembno je, da jim pokažete, da ima njihova poslušnost pozitiven cilj. Neposlušnost je upor, na koncu tudi proti Bogu. Prvi greh je nastal zaradi neposlušnosti. Druga misel je, da so otroci takrat, ko naredijo nekaj narobe, zelo vneti za neko delo (pospravljanje, kar je drugače zelo redko). Tudi takšno obnašanje lahko uporabite kot poduk za ta odlomek. Ravnanje zoper Božje navodilo, da ni potrebno umoriti mož, žena, otrok in dojenčkov, mora biti otrokom podano zelo skrbno. Mogoče to lahko pojasnite tako, da so bili Amalečani zelo zlobni in brezbožni ter so zaradi tega padli pod Božjo obsodbo. Amalečani so Boga velikokrat zavrgli (*primerjaj z 2 Mojz 17,14*). Sedaj je moralo celotno ljudstvo umreti. Podobne težave so vidne tudi v 33. vrstici, kjer pravi: »Agag je bil presekan pred Gospodom v Gilgalu«.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Otroci naj povedo, če so bili kdaj *malo* neposlušni.
- 3.2.2 Primerjalna zgodba: 20 otrok je v skupini nedeljske šole, 5 od teh povzroča nemir, tako da ni mogoče povedati biblijske zgodbe. Otroci, ki delajo nemir, morajo ven. Dovolite, da otroci povedo, kaj se zgodi, če samo 3 otroci, ki delajo nemir gredo ven.

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Zgodbo pripovedujte po naslednjih korakih (*glej pripomoček 11/b*):

- **Slika 5** – Naloga dana od Boga, da se borijo proti Amaleku in ga premagajo.
- **Slika 6** – Bog pomaga v boju. Savel ni poslušen Bogu. Agag ostane pri življenju in tudi veliko živali ostane živih.
- **Slika 7** – Savel si postavi spomenik.
- **Slika 8** – Samuel mora posredovati sporočilo o Božji sodbi propada. Savel moli, toda med Savlom in Bogom je greh. Namig: Bog še naprej skrbi za svoje ljudstvo in jim dá novega kralja (David).

3.4 UTRJEVANJE

- 3.4.1 Premišljevanje in pogovor o tem, da Bog ne more uporabiti nečistega človeka zaradi greha (*glej 2*). Na uro verouka prinesite kozarec (ali prozorno steklenico), ki je napolnjen s čisto vodo. Za demonstracijo nekaj vode popijte. Potem v kozarec stresite nekaj smeti (zemlja, črnilo, ipd.). Voda postane motna in umazana in ni več pitna.
- 3.4.2 Na kratko obnovite prejšnjo (*glej 10. lekcijo*) in današnjo lekcijo. Nato otrokom razdelite kopije *pripomočka 10/b in 11/b*, kjer naj slike razvrstijo in pobarvajo.
- 3.4.3 Raziskovalci: Delovni list 11 – mlajša skupina.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Pri starejših otrocih je v ospredju misel, da moramo Božjo besedo *pazljivo in točno* brati ter ji tudi slediti.

4.2 PRIPRAVA UVODA

- 4.2.1 Primerjalna zgodba: Podpišemo kupoprodajno pogodbo o nakupu rabljenega avtomobila. Pri prvi vožnji se avto pokvari. Obrnemo se na prejšnjega lastnika, ki nam pove, da nam ne more pomagati. Pokaže nam pogodbo, kjer je na hrbtni strani v majhnem tisku napisano, da je za vse napake, ki nastanejo, odgovoren kupec. To pri podpisu pogodbe nismo prebrali in na to nismo bili pozorni. Prebrati bi morali bolj natančno.
- 4.2.2 Učenje s pomočjo predmeta (potrebujete 2 kozarca z vodo in črnilom): V en kozarec dajte eno kapljico črnila, v drug kozarec pa 10 kapljic črnila. Kaj se dogaja z vodo v obeh kozarcih? Voda ni več užitna. Zgodba nam pokaže, da je v Božjih očeh slabo, tudi če smo neposlušni samo v eni stvari. Problem je v neposlušnosti in ne v »količini« neposlušnosti.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Dopolnilo k točki 3.3:

- Božje navodilo mora biti *točno* upoštevano oz. biti točno prebrano.
- Na Božjo nalogo moramo biti zelo pozorni. Pravični motivi ne morejo izbrisati neposlušnosti. Poudarek na stavku: Poslušnost je boljša kot daritev (v. 22). Naš odnos z Bogom ne moremo izboljšati, če veliko delamo zanj, v bistvu pa smo neposlušni. Pred ljudmi lahko nekaj skrijemo, pred Bogom pa ne. V prvi vrsti je najpomembnejša poslušnost. Nakažite na možnost odpuščanja.

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Prekopirajte slikovno uganko (*glej pripomoček 11/a*): slika prikazuje skoraj identični sliki, ki pa se razlikujeta v 8 podrobnostih. Otroci si naj natančno ogledajo sliki in poiščejo razlike. Božja predstava o Savlu ni povsem sovpadala s Savlovim obnašanjem.
- 4.4.2 Poglobljena misel (*glej tudi 3.1 in 4.3*): Poslušnost je boljša kot daritev – npr. otrok postane preveč vnet, potem, ko je bil neposlušen. Slabo vest se poskuša prikriti.
- 4.4.3 Otroci naj odgovorijo na naslednja vprašanja:
- a) Kdo je bil prvi kralj v Izraelu? (*Savel*)
 - b) Kateri prerok je Savlu posredoval Božje sporočilo? (*Samuel*)
 - c) Zakaj je Savel daroval preden je Samuel prispel? (*Njegova vojska je zaradi strahu pred Filistejci zbežala stran in ker je Savel bil nepotrpežljiv*)
 - d) Kako je bil Savel neposlušen Bogu v bitki z Amalečani? (*Ni izpolnil Gospodovo zapoved, da je potrebno uničiti prav vse in vsakogar*)
 - e) Kaj je Samuel mislil s tem, ko je rekel Savlu: »So žgalne in klavne daritve Gospodu všeč bolj kakor poslušnost Gospodovemu glasu?« (*Bog želi, da izpolnjujemo njegove zapovedi bolj kot karkoli drugega*).

5. PRIMERNA PESEM

6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

V zlati vrsti je opisanih šest dejavnosti do Boga:

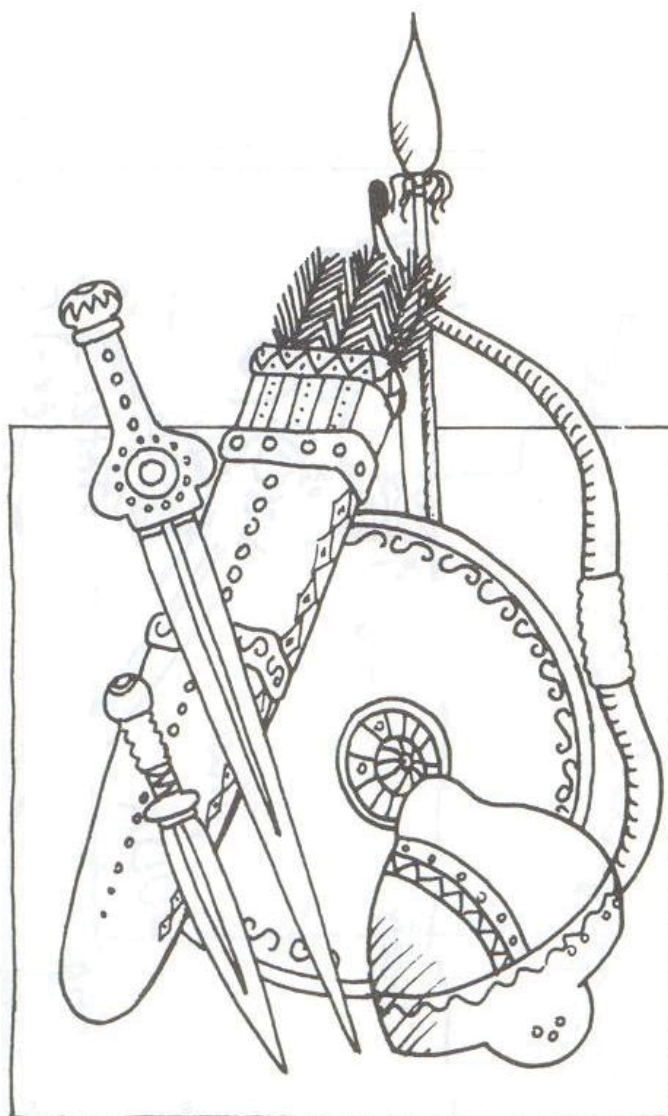
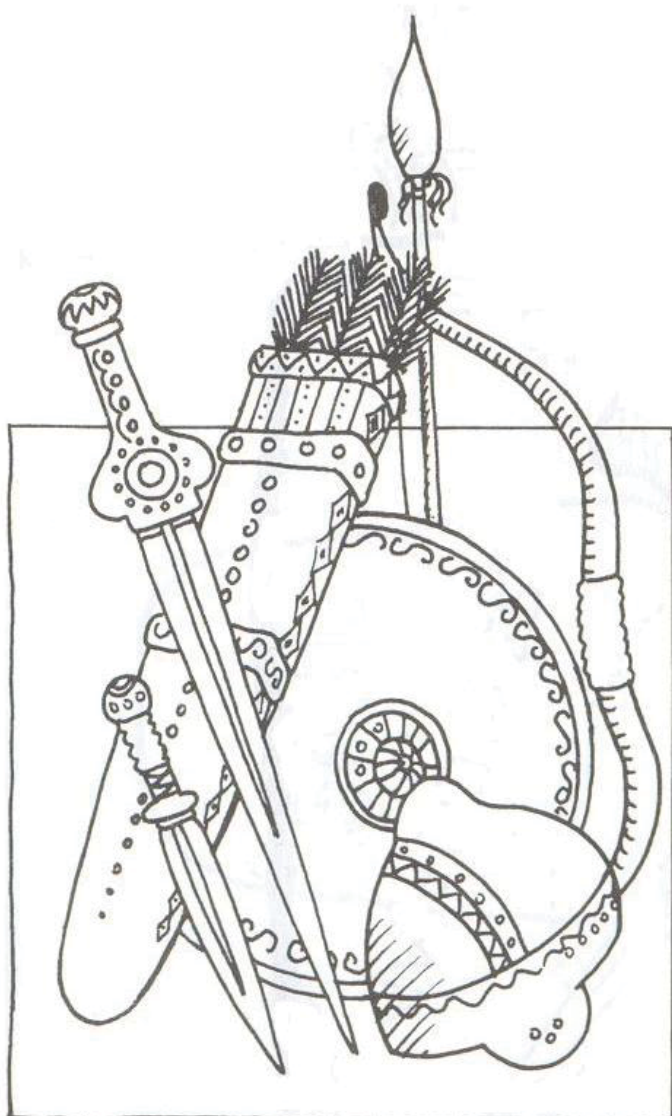
- hoditi za Njim,
- bati se Ga (v smislu strahospoštovanja),
- izpolnjevati Njegove zapovedi,
- ubogati Njegov glas,
- služiti Njemu,
- držati se Ga.

Otroci naj narišejo šest preprostih risb, ki predstavljajo te dejavnosti. Nato naj ob kazanju risb ponovijo zlato vrsto. Tako si jo bodo bolje vtisnili v spomin. Z otroki v mlajši skupini se morda lahko naučite le prvi del zlate vrste, odvisno od njihove starosti.

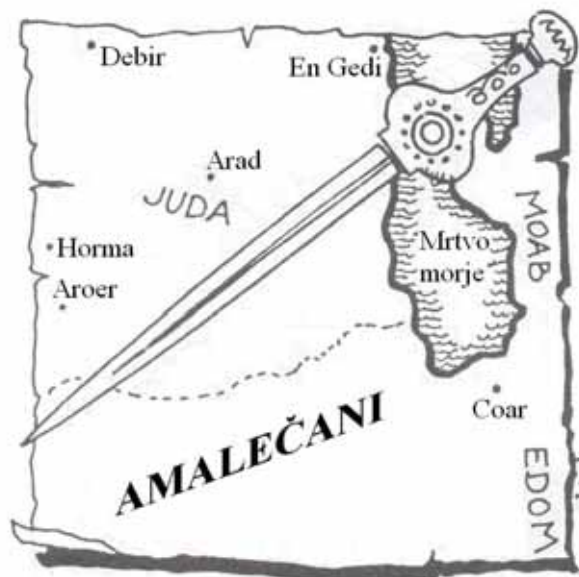
7. PRIPOMOČKI

Pripomoček 11/a

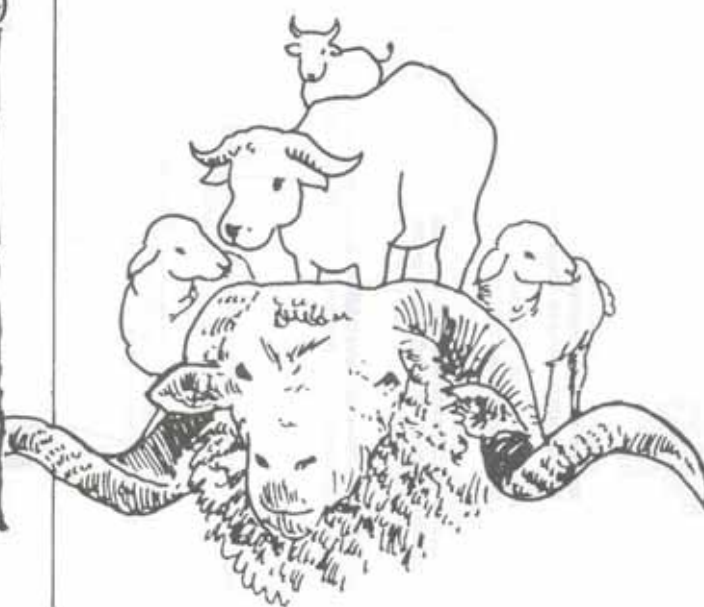

Kdo ima oster vid? Savlova oprema se nenadoma razlikuje v 8 podrobnostih.

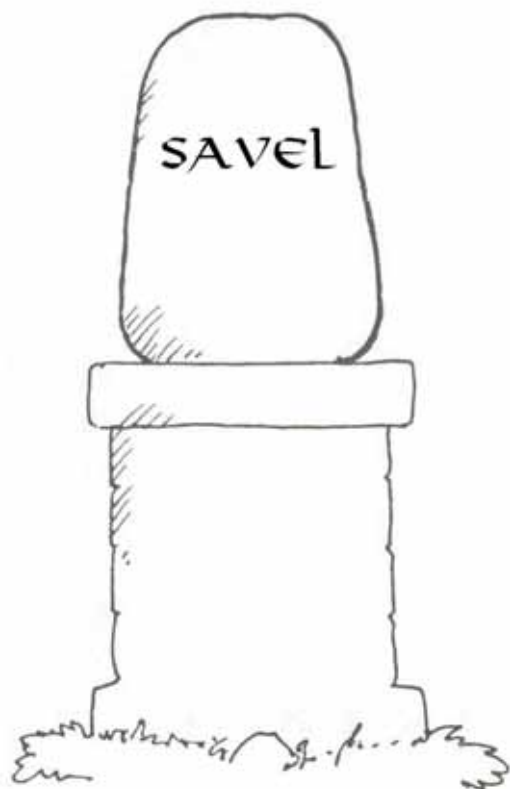
5

6

7

8

r a z i s k o v a l c i

Izberi pravilno besedo, da dokončaš vsak stavek. Obkroži jo.

1. Bog je rekel Savlu, naj vse živali hudobnega ljudstva _____.
2. Savel je ohranil najboljšo _____.

uniči ohrani daruje obleko živino hrano

3. Bog je rekel Savlu, da bo izbral nekoga drugega za _____, ker sam ni bil poslušen.

duhovnika predsednika kralja

12. lekcija

SAMUEL MAZILI DAVIDA

SVETOPISEMSKI TEKST:

1. Samuelova 16,1-13

ZLATA VRSTA:

»Gospod, preizkusil si me in me poznaš. Poznaš moje sedenje in moje vstajanje, od daleč razumeš moje misli.«

Psalm 139,1-2

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Po zavrnitvi »kralja po srcu ljudstva« (zavrnitev Savla – glej 11. lekcijo, 1 Sam 15), sledi izvolitev »kralja po Božjem srcu« (1 Sam 13,14). Samuel je žalosten, ker je bil Savel zavržen ter ga pošlje iz Rame nazaj v Betlehem (glej pripomoček 12/a). Bog si je izbral kralja iz hiše Jeseja. Naloga ni nenevarna. Praznik prinašanja darov bi naj Samuelu omogočil, da se tiho in na skrivnem reši te naloge. Vsi, ki so povabljeni na darovanje, se morajo prej posvetiti. Preden se začne pogostitev, pade odločitev: David, ki je bil osmi, najmlajši Jesejev sin, pride s polja, kjer je čuval ovce in je maziljen za kralja. S tem, ko je David maziljen za kralja, Bog na takrat še neviden način ustvarja nov odlomek zgodovine. David postane nosilec pričakovanega Mesije. David je praoče Gospoda Jezusa. Davidovo življenje že kaže poteze, ki jih bo imel tudi Mesija (njegova ponižnost, njegovo do takrat prikrito kraljestvo, njegova pot skozi trpljenje vse do kraljevanja ...).

1.2 OSEBE

- Bog, Gospod.
- Samuel: zvest Božji prerok in sodnik – delno prevzame nalogo sodnika v smislu vodje (primerjaj s 1 Sam 7,15-16); prestrašeno vprašanje (v. 4) kaže na Samuelovo zavest sodnika, ki je bil obljubljen za Božjega služabnika še pred rojstvom.
- Savel: prvi Izraelski kralj, iz Benjaminovega rodu, ker ni bil poslušen Bogu, ga le ta zavrže.
- Jese: Betlehemčan, Boazov in Rutin vnuk (Ruta 4,22), Davidov oče, imel je osem sinov (glej tudi 10. in 11. lekcijo).
- Starešine v Betlehemu: možje, ki so bili odgovorni za Betlehem.
- Sedem Jesejevih sinov: v 1 Krn 2,14 so našeta vsa imena, razen enega. Morda je potrebno posebej omeniti Eliaba, ki ni nikoli prebolel, da je bil izbran najmlajši brat. Bil je poln ljubosumja in nevoščljivosti.
- David (v hebrejščini pomeni ljubljjenček): Jesejev najmlajši sin, lep, močan, govornik, igral je na strune, zanesljiv in pogumen pastir ovac, mož po Božjem srcu, eden največjih kraljev in vodij v Izraelu.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Rama: tam je živel Samuel (1 Sam. 7,17), v Efraimu (glej 8. lekcijo, 1.3).
- Betlehem: približno 9 km južno od Jeruzalema, mesto kjer so pričakovali Mesijo (Mih 5,1).

1.4 ČAS DOGAJANJA

Približno med leti 1030 in 1020 pr. n. št., v začetku kraljevanja Savla.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 1: zavrgel = Bog ga ni hotel več za kralja, že med njegovim kraljevanjem se je Bog tako odločil.
- Vrstica 1: rog z oljem = rog ovna, slonova kost, ki so jih uporabljali za namen maziljenja.
- Vrstica 1: Betlehemec = prebivalec Betlehema.
- Vrstica 2: junico = žival, ki so jo žrtvovali za zahvalo in molitev.
- Vrstica 3: maziliti (*glej 10. lekcijo, 1.5*).
- Vrstici 4-5: vprašanje starešin (*glej 1.2*).
- Vrstica 5: posvetite se= očistiti se, pripraviti se, da bi prišel v Božjo prisotnost; biti primeren za Boga pomeni se izogibati nečistemu.
- Vrstica 6: maziljenec= nekdo, ki je poklican, da bi izpolnil posebno nalogo.
- Vrstica 13: Gospodov Duh = je tretja oseba Božjega Trojstva, tukaj je omenjen kot »oprema« za izpolnitev določene naloge.

2. VODILNA MISEL

Bog gleda na srce – Bog pozna naše srce, njemu ne moremo nič prikriti.

Druge možnosti:

- Srce, ki je Bogu všeč, je bolj pomembno kot katerakoli druga lastnost, ki jo imamo (npr. Eliab – Davidovo nasprotje).
- Bog pokliče kogar želi (Bog je in ostane tisti, ki dela. Davida ne izbere zaradi njegovega izgleda oz. zaradi njegovega znanja, ampak ker Bog tako želi).

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

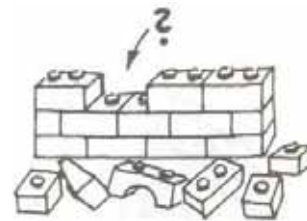
3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Otroci dandanes vedo prav malo o tem, kako se volijo kralji. Otroci pa se že od majhnega morajo odločati (npr. s kom se bodo igrali, s kom bodo sedeli v šoli). Velikokrat se odločajo samo po svojem občutku, koga marajo in koga ne. Pokažite na to, da Bog, ki vse vé in vidi, ne dela tako. Bog gleda na človekovo srce in Bog se nikoli ne odloči narobe. Pri tej lekciji pokažite otrokom, kako Bog gleda na človeka, kako ga ocenjuje, kako se vedno prav odloči, kako ljudi usposobi in opremi. (Pozor! Govorite o Božjem klicu v posebno službo, ne uporabljajte pa te zgodbe za evangelizacijo, kajti Bog izbira po svoji volji iz ljubezni).

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Dogodki iz otrokovega vsakdana: Marko gradi hišo iz lego kock. Med mnogimi kockami išče prav posebno kocko. Njegova sestra, ki ga opazuje, mu predlaga, naj vzame modro oz. rdečo kocko. Toda Marko še vedno išče prav posebno kocko, ki bo šla prav v to luknjo. – Bog išče prav posebne ljudi za določene naloge, in pri tem ravna drugače kot mi ljudje.

- 3.2.2 S sabo prinesite kocke. Zgradite steno hiše, vendar naj vmes manjka ena kocka. Med vsemi kockami naj bo samo ena, ki paše v luknjo. Otroci naj jo poiščejo to kocko, ki edina paše v luknjo.

- 3.2.3 Otrokom pokažite fotografije različnih ljudi in naj izberejo eno osebo (moški, zdravnik, vzgojiteljica, učiteljica, ženska ...) in povedo, zakaj so se tako odločili. Ali lahko po izgledu na fotografiji določimo kakšne so te osebe in če so usposobljene za to, kar delajo? (Ne moremo.) Kaj bi bilo pomembno vedeti o določeni osebi?

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Zgodbo se dá dobro pripovedovati, saj vsebuje zelo napete trenutke in presenečenja (npr. starešine so presenečene nad Samuelovim prihodom. Jesej je radoveden, kaj hoče Samuel. Samuel je radoveden koga bo Bog izbral. David je presenečen, da mora priti k Samuelu). Pozorni bodite tudi na naslednje točke:

① zgodovinska povezava (*otroke spomnite na 11. lekcijo, eventualno jim lahko pokažete sliko 8, pripomočka 11/b*), Savel je bil zavržen zaradi svoje neposlušnosti.

② Bog dá Samuelu nalogo.

K točkam ③, ④ in ⑤ lahko za ilustracijo uporabite pripomoček 12/b.

③ Jesejevi sinovi se predstavijo Samuelu. Bog mu pove svoje mnenje (v. 7).

④ Pošljejo po Davida na polje. Kdo je David? (v. 11 in 12).

⑤ Samuel mazili Davida.

Z vprašanjem »Zakaj je Bog izbral ravno Davida?« lahko preidete na pripovedovanje (*glej 2*).

Druge možnosti za oris:

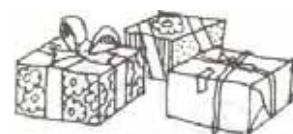
- a) Med pripovedovanjem rišite ljudi na tablo: Jeseja, Samuela, potem enega sina za drugim, prihod Davida, njega na koncu obkrožite in mu narišite krono na glavo.

- b) Zgodbo lahko pripovedujete tudi s pomočjo slik iz flanela.

3.4 UTRJEVANJE

- 3.4.1 Igra (lahko jo uporabite tudi za uvod): Pripravite lepo zavite škatle in otroci si naj izberejo eno. V lepo zavite škatle dajte same neuporabne stvari. V najbolj preprosto škatlo pa dajte npr. čokolado. Otroci morajo razumeti, da zunanost ni pomembna.

- 3.4.2 Igra: Vse otroke zberite v krog in določite enega, ki bo »Samuel«. Pojasnite jim, da bo »Samuel« prišel v Jesejevo hišo, ostali otroci pa bodo igrali Jesejeve sinove. Ko »Samuel« zamiži, določite enega otroka, ki bo »David«, tako da bodo ostali otroci vedeli, kdo mora biti maziljen. Nato naj »Samuel« odpre oči, gre naokrog do posameznega otroka in vpraša: »Ali je ta pravi?« Ostali otroci naj odgovorijo: »Ne, to ni ta pravi.« oz. »Ja, to je ta pravi.« Ko »Samuel« najde »Davida«, postane ta otrok »Samuel«. Igro igrajte, dokler vsi otroci ne pridejo na vrsto, da odigrajo vlogo Samuela ali Davida.

- 3.4.3 Raziskovalci: Delovni list 12 – mlajša skupina.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Čim starejši so otroci, več se morajo odločati: kdo bo predsednik razreda, kdo bo igral v kakšnem moštvu, v katerem športu. Odločitve otrok so lahko velikokrat radikalne in ekstremne. Na kaj gledajo, ko se odločajo? Božja zgodba pa nam kaže na to, da Bog za pomembne naloge velikokrat izbere slabotne, neuporabne, nepoučene ljudi (*glej tudi 3.1*). Obstajata vsaj dva razloga zakaj:

- a) Bog ocenjuje ljudi drugače. Bog gleda na srce (*primerjaj s 1 Kor 1,25-28*).
- b) Bog želi biti poveličan (če bi se zmage dobivale z velikimi številkami in človeškimi sposobnostmi, bi slava pripadla ljudem. Toda Bog želi z majhnimi sredstvi delati velike reči, tako da bi bil On poveličan).

Da bi otrokom pomagali k drugačnemu razmišljanju, jim povejte zgodbo o izboru Savla, Davida in o tem kako je Samuel razmišljal o Eliabu.

4.2 PRIPRAVA UVODA

4.2.1 Pogovor (*glej tudi 3.4.1*): Otroci naj naštejejo osebe, ki jih je Bog uporabil, čeprav bi morda mi pričakovali drugače. Primeri: Jezusovi učenci (mi bi morda namesto ribičev izbrali šolane ljudi), Gideon in njegovih 300 vojakov (mi bi morda rekli – čim več, tem bolje), Gospod Jezus (Mesija ni Herodov prestolonaslednik, ampak je Mesija »sin« tesarja).

4.2.2 Skupaj z otroci napišite članek za »Betlehemske novičke« z naslovom: »Kaj pomeni Samuelov obisk?«

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Dopolnitev k točki 3.3:

K ①: Lahko poglobite zgodovinsko ozadje in povežete z 11. lekcijo (*glej 3.3 in pripomoček 12/b*).

K ②: Nevarna naloga (v. 2), Božja naloga, pomoč in Samuelova poslušnost, pot do Betlehema, prihod v Betlehem (*glej zemljevid pripomočka 12/a*), odziv starešin (Le kdo bi vedel, kaj so imeli na vesti. Z olajšanjem so si oddahnili: »Ah, darovanje.«), priprave na darovanje (bogoslužje).

K ③: Samuelovo razmišljanje medtem ko spoznava sedem sinov.

K ④ in ⑤: David maziljen za kralja. Lahko nakažete na nekatere lekcije, ki se jih je David naučil že kot pastir in jih je lahko pozneje kot kralj uporabil. Kralj ne bo postal kraljev sin, ampak pastirček.

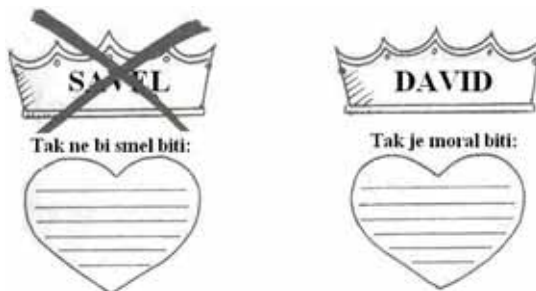
K *pripomočku 12/b*: manjkajoče napise lahko vpišete med pripovedovanjem, ali pa to naredite na koncu pri obnovi (*glej 4.4.1*). Naslov je lahko: David – Bog izbere moža po svojem srcu. *Prvi del*: David, Jesejev sin, iz Betlehema. *Drugi del*: David, pastir. *Tretji del*: David, maziljenec.

4.4 UTRJEVANJE

4.4.1 Otrokom razdelite kopijo *pripomočka 12/b* in na črte naj vpišejo obrazložitev pri vsaki sliki.

4.4.2 Pogovor o povezavi med to zgodbo in zgodbo o Mesiji (*glej 1*).

- 4.4.3 Uganka s srčki – *pripomoček 12/c* (rešitev: Bog pa gleda na srce); v povezavi s tem se lahko pogovorite tudi o zlati vrsti.
- 4.4.4 Otroke vprašajte: Kako si vi predstavljate človeka, ki bi ga Bog izbral za kralja? Na tablo narišite dve kroni, eno z imenom Savel, drugo z imenom David. Nato se pogovarjajte kakšen naj ne bi bil oz. kakšen bi naj bil vsak od njiju. Pomembne stvari lahko napišete na črte v srcu in s tem še enkrat poudarite, da Bog gleda v srce.

5. PRIMERNA PESEM

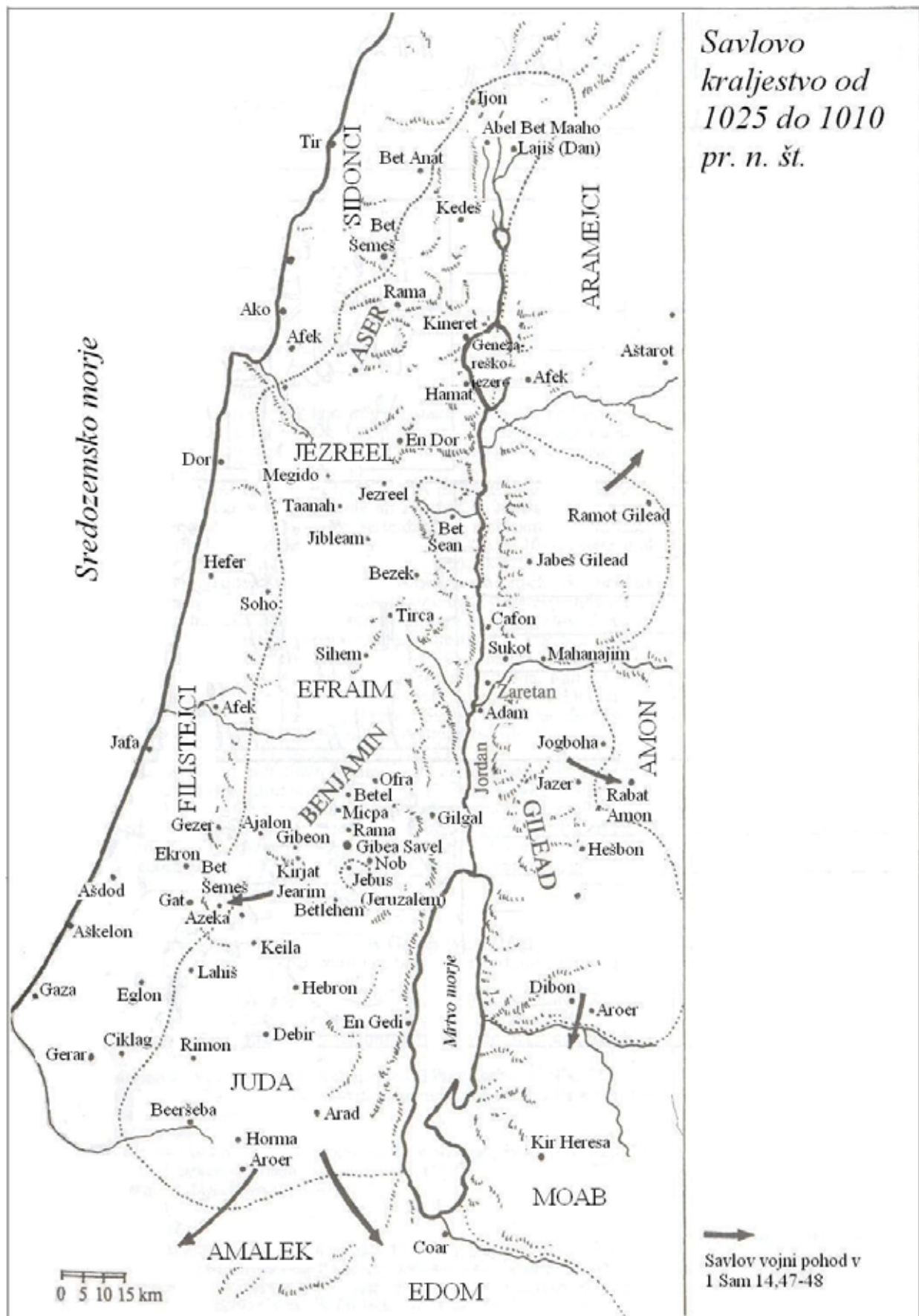
6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Vsako besedo zlate vrste napišite na srce iz papirja in pritrdite na tablo. Med učenjem vsakokrat odstranite eno besedo oz. srce.

7. PRIPOMOČKI

Pripomoček 12/a

DAVID(1)

1

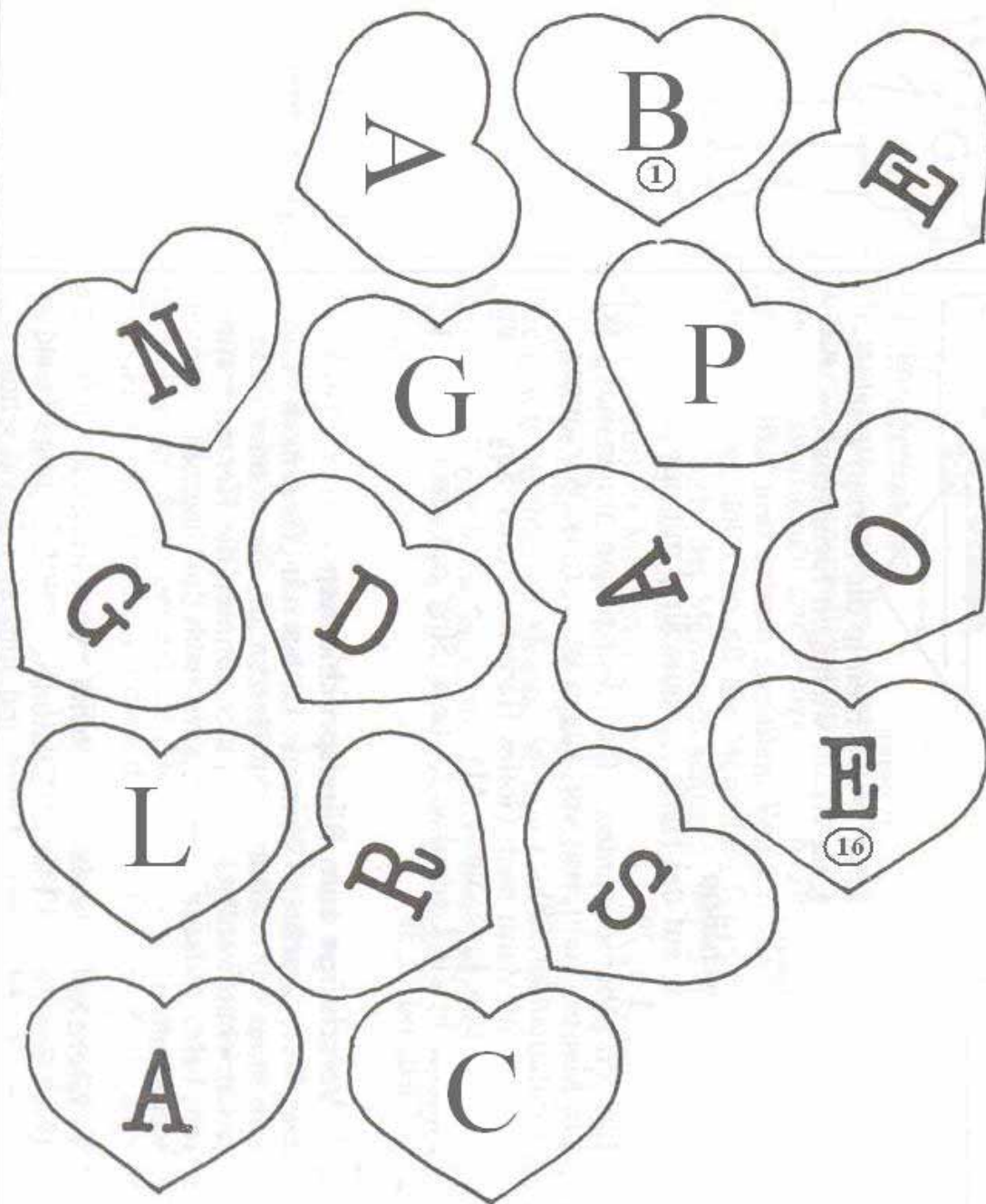
2

3

Uganka s srčki

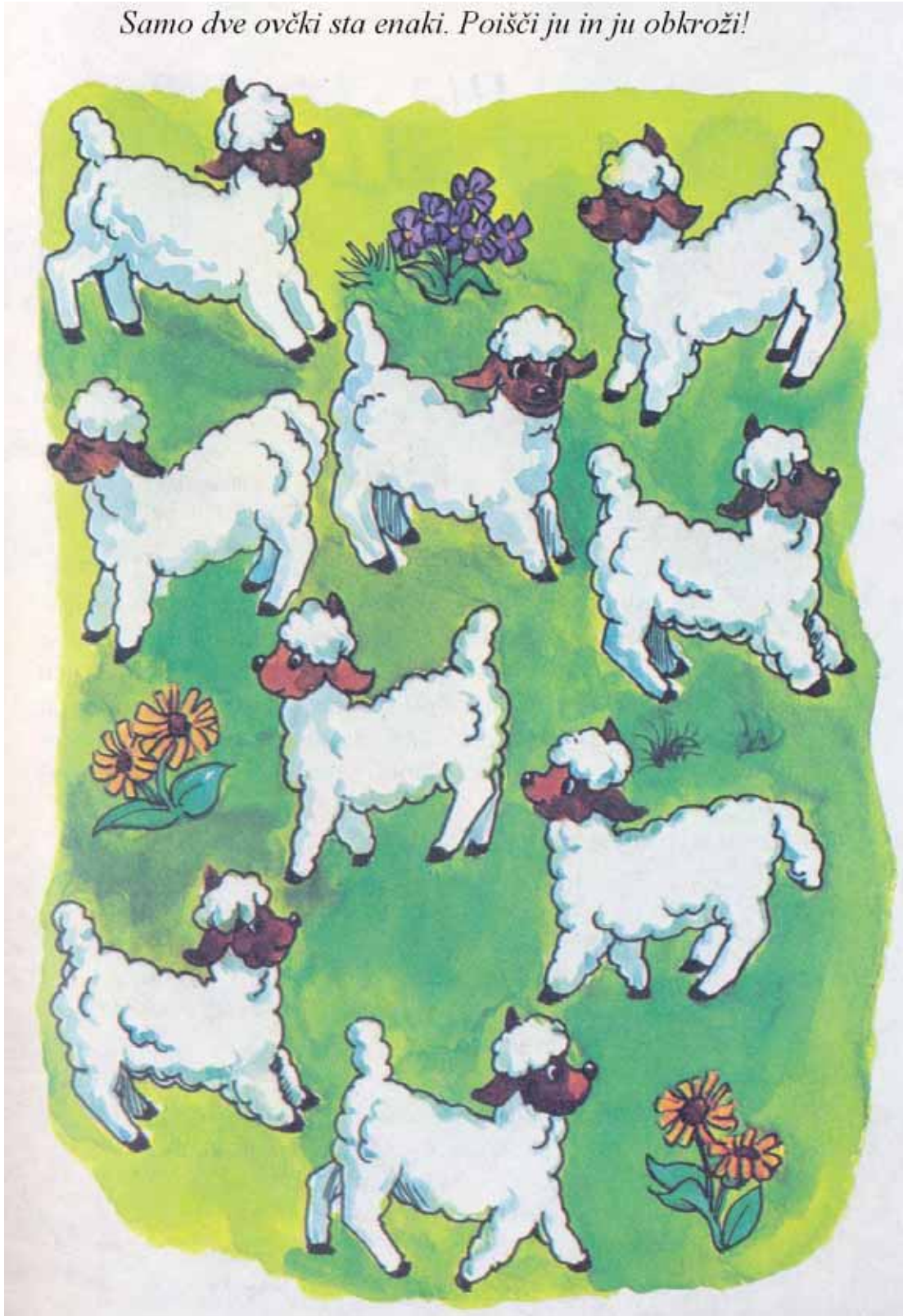
IZREK: _____

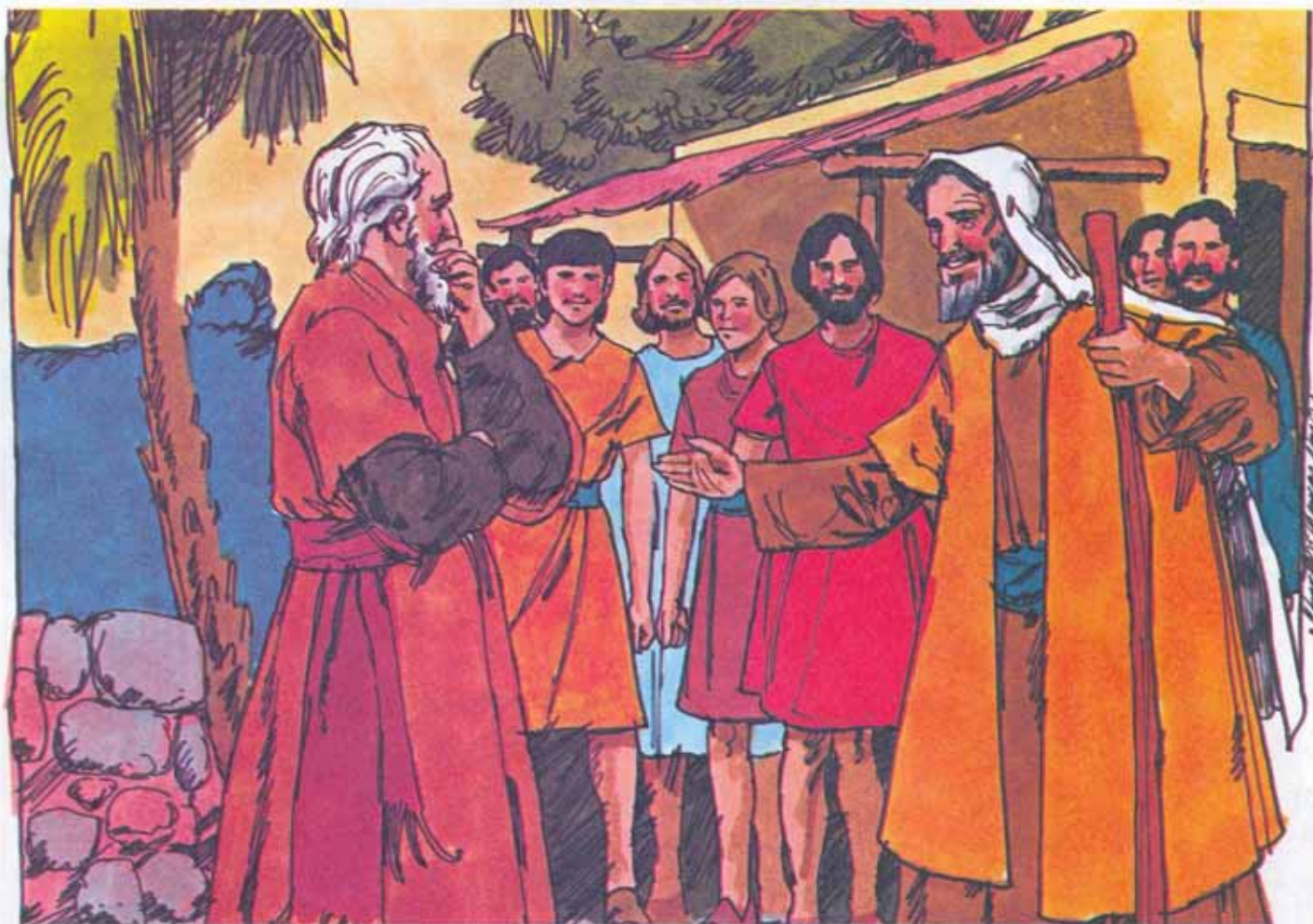
Srčke razporedi po pravilnem vrstnem redu tako, da upoštevaš prvo in zadnjo črko, ki sta oštevilčeni ter da sestaviš pet besed.

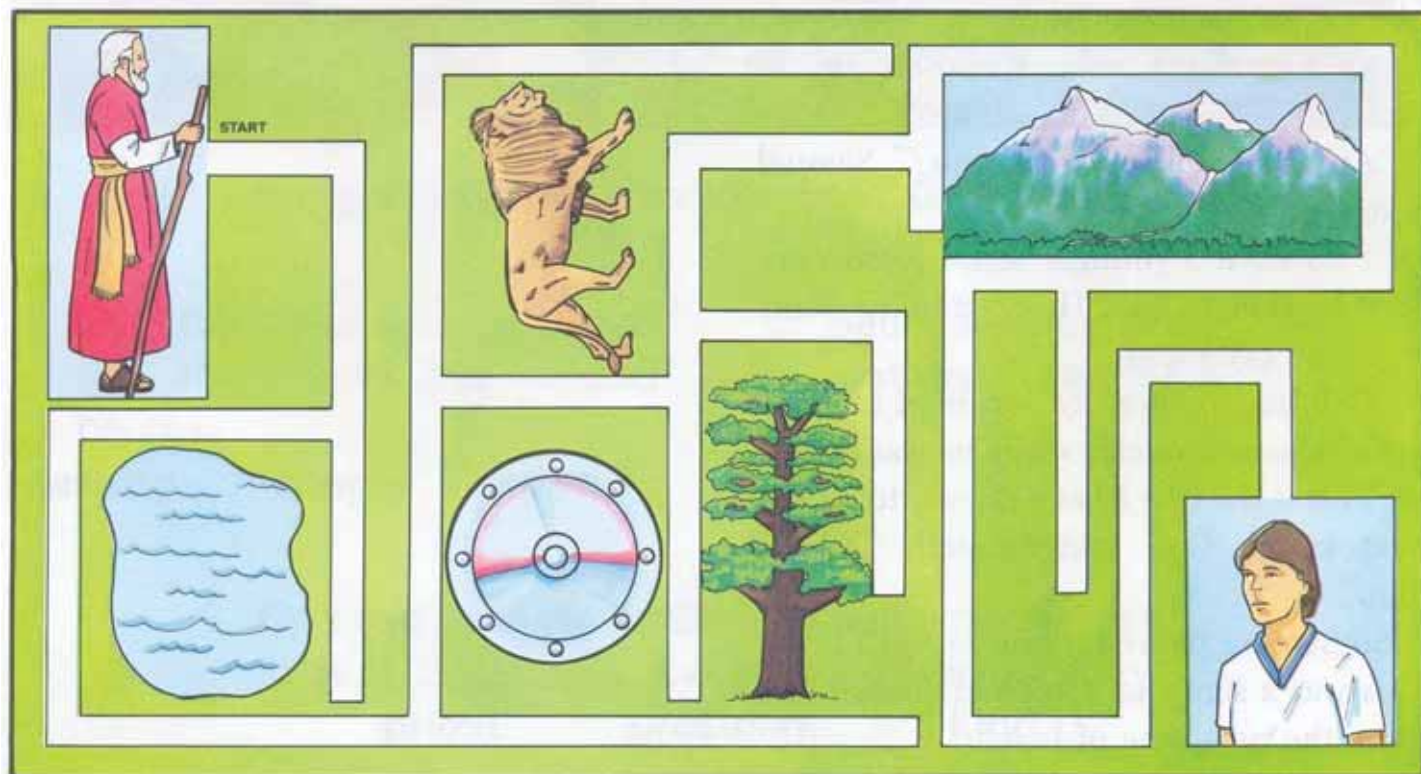
r a z i s k o v a l c i

Samo dve ovčki sta enaki. Poišči ju in ju obkroži!

Pomagaj Samuelu najti pot do Betlehema, da mazili novega kralja.

13. lekcija

DAVID IN GOLJAT

SVETOPISEMSKI TEKST:

1. Samuelova 17

ZLATA VRSTA:

»Blagoslovljen mož, ki zaupa v Gospoda in je Gospod njegovo zaupanje.«

Jeremija 17,7

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Opisano je še eno poglavje boja med Izraelci in Filistejci. Kljub uspehom Samsona, Samuela, Jonatana in Savla je bila situacija naslednja (*primerjaj s 1 Sam 13,16*):

Izraelci še niso imeli dežele popolnoma v rokah. Nekatera pomembna mesta, kot npr, Jeruzalem, še niso bila v njihovi lasti. Obramba je dobila pravo podobo šele s pridobivanjem pravice do kraljestva (*primerjaj s 1 Sam 8,10-22*). Vojaški uspehi oz. neuspehi so bili močno povezani z bojno opremo, ki je primanjkovala, Savlu pa je primanjkovalo tudi navdušenje in duhovnost. Vodil ga je napačen duh (*1 Sam 16,14*). Dejstvo, da ga je Bog zavrgel, ga je povsem ohromelo. Njegova kakovost vodje je povsem propadla (*primerjaj s 1 Sam 17,11*). Dokončna zmaga nad Filistejci tako ni bila možna. Tako so imeli Filistejci še dolgo vpliv na Savlovo vladanje in so predstavljali stalno prisotno grožnjo (*primerjaj s 1 Sam 13,3 straža v Gebi; 13,17-18, 22; 14,11; 17,1-3*). V Davidu je Bog videl bodočega kralja. On naj bi postal pravi Izraelski odrešitelj. To situacijo lahko vidimo v 17. poglavju. Na eni strani kralj Savel, nesposoben vodja naroda, ki se zdi kot ohromel zaradi moči Filistejcev, kar ponazarja velikan Goljat. Na drugi strani pa vidimo Davida, ki z zaupanjem v Boga, z najbolj preprostim načinom, premaga to silo ter s tem pokaže kvalitete, ki jih ima pravi kralj.

1.2 OSEBE

- Filistejci: »večni« sovražniki Božjega ljudstva (*glej 4. lekcijo, pripomoček 4/a*).
- Savel: kralj, ki še vlada, vendar ga je Bog že zdavnaj zavrgel (*primerjaj z 12. in 14. lekcijo*).
- Goljat: Verjetno potomec velikanov, ki so omenjeni v 5 Mojz 2,20. Najbrž je bil vojak v službi Filistejcev.
- David: od Boga izbran kralj, na začetku dolgega Božjega šolanja (*primerjaj z 12. in 14. lekcijo*).
- Eliab, Abinadáb, Šamá: Jesejevi najstarejši sinovi (*primerjaj s 1 Sam 16,6-8*). Podobno kot pri Jožefu je imel David starejšega nevoščljivega brata (*glej tudi 12. lekcijo*).
- Jese: Davidov oče.
- Izraelovi možje: verjetno Savlova vojska (*primerjaj s 1 Sam 13,1-2 in 14,52*).
- Abner: Savlov svak in vojskovodja.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

Efes Damim = med Sohojem in Azeko (*glej 12. lekcijo, zemljevid pripomočka 12/a*): strateško pomembna meja med Izraelom in Filistejo, odkoder vodijo v Benjaminovo in

Efraimsko pogorje številne poti in doline (*primerjaj z navedbo kraja in poti pobega Filistejcev v 1 Sam 14,4, 23, 31*). Izraelci so zasledovali svoje sovražnike vse do Gata in Ekrona (*glej 4. lekcijo, 1.2 in pripomoček 4/a*).

1.4 ČAS DOGAJANJA

Na začetku Savlovega vladanja. Začetki osvobodilnih bojev Savla in Jonatana proti Filistejcem so še v teku. Pozneje je prevzel David vodstvo v bojih (*primerjaj s 1 Sam 18,6-7, 30; 19,8*). Goljat se je 40 dni norčeval iz Izraelcev (v. 16).

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 2: Terebintova dolina = dolina z drevesi, ki nudijo senco, dobro pri bojih, ker nudijo skrivališče.
- Vrstica 4: »šest komolcev in eno dlan« = približno tri metre.
- Vrstica 5: »pet tisoč šeklov brona« = približno 55 kilogramov.
- Vrstica 7: »tkalsko vrtilo« = prečka na obeh koncih statve, kjer je bila pričvrščena osnovna nit. S tem so lahko dosegli dovolj debeline.
- Vrstica 7: »šeststo šeklov železa« = približno 7 kg.
- Vrstica 8: bojne vrste = verjetno takratni način bojevanja, uporabljen, ko sta z gledišča dobrega strateškega bojnega položaja pozicijska vojna in frontalen napad obljubljala malo uspeha; morda kaže tudi arogantnost Filistejcev, ki so se s svojimi nasprotniki tako navidezno »igrali« (*primerjaj z vrsticami 10, 11, 16*).
- Vrstica 17: škaf = okrog 22 litrov.
- Vrstici 17 in 18: praženo zrnje, hlebi in sir = verjetno je bilo delno oskrbovanje tistih, ki so se bojevali, naloga družine.
- Vrstica 18: mezda = dokaz, da so svojci, ki so na bojnem polju, nepoškodovani.
- Vrstica 39: ni imel moči hoditi z bojno opremo = opremo ni imel vsakdo v Izraelu (*primerjaj s 1 Sam 13,19-21*). Pomenilo je bodisi da David ni bil varen take opreme, ali pa mu je bila enostavno prevelika (*primerjaj s 1 Sam 10,23; Savel je bil velik mož, za eno glavo večji od ostalih*).
- Vrstica 40: frača (*glej skico zraven*)

2. VODILNA MISEL

Bog nagradi zvestobo v veri in pripravljenost se postaviti Njemu v slavo.

Druge možnosti:

- Bog tistemu, ki mu zaupa, stoji ob strani tudi v težkih situacijah in ga ne razočara. Stvari, ki se nam zdijo nemogoče, Bog naredi mogoče (*primerjaj z Lk 18,27*). Prav otroci doživljajo dan za dnem situacije, ki se jim zdijo nerešljive.
- Otrokom pokažite, da je vera način življenja in da je ne uporabljamo samo takrat, ko smo v stiski. (David je doživel čudovito Božjo pomoč, ker je tudi v majhnih stvareh zaupal v Boga – *primerjaj s 1 Sam 17,34-37*).

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Omenite nekaj stvari za primerjavo glede na izkušnje otrok. Kajti tudi v njihovih življenjih prihaja do situacij, ki se zdijo brezizhodne, ko se jim okoliščine oz. osebe (učitelji, odrasli, včasih tudi starši, vrstniki) zdijo kot grožnje, ki jih sami ne morejo premagati. Otroci doživljajo situacije, ko se počutijo kot da smo jih pustili same (npr. v temi, ko so osamljeni, zapuščeni). Tudi zaradi pripadnosti neki krščanski skupnosti oz. cerkvi lahko otroci že zgodaj začutijo, ko da se jim drugi posmehujejo, da se drugi otroci nočejo družiti z njimi (v vrtcu, šoli, na cesti). Morda to doživljajo kot da so zapuščeni, drugačni, čeprav se postavijo za Božjo slavo (npr. če ne lažejo, če niso poredni in ne nagajajo).

Na podlagi zgodbe o Davidu in Goljatu lahko otrokom pojasnite, da nam ni treba skrbeti, ko se znajdemo v nevarnih situacijah. Zaupati moramo le v Boga, ker on vse vidi in vse vodi. Zato smo lahko močni in postanemo v določenih trenutkih aktivni. Bog je zvest, toda On odloča, kdaj bo posredoval in kdaj ne bo. Bog ne dela samoumevno, Nanj lahko le čakamo v zaupanju. Prav otroško vero pa Bog ne želi nikoli razočarati.

3.2 PRIPRAVA UVODA

3.2.1 Zgodba: Marko je mlajši deček, ki ga na šolskem dvorišču jezi in včasih pretepe starejši Manuel. Vedno, ko gre Marko iz šole domov, ga je strah, da bi srečal Manuela. Marko je premajhen in preslab, da bi se branil proti Manuelu. A lahko pričakuje pomoč od Boga?

Prehod: Izraelci so doživeli podobno situacijo. Opravka so imeli s sovražnikom, ki je bil močnejši od njih. O tem, kako so doživeli Božjo pomoč, govori današnja zgodba ...

3.2.2 Uvod s fotografijo (starši držijo otroka za roko): Zakaj morajo starši otroka držati za roko? Pogovor o situacijah, ko se otroci sami ne morejo znajti. Naj otroci povedo o situacijah, ko sami niso zmogli in so rabili pomoč nekoga.

Prehod: Bog je za nas kot oče, ki nas želi prijeti za roko in nas voditi. Izraelci so to pozabili in so zaradi tega v boju proti sovražniku zašli v velike težave ...

3.2.3 Uvod s predmeti: S sabo prinesite Davidovo pastirsko opremo (frača, palica, torba). Kaj bi se zgodilo, če bi se odpravil s tako opremo v boj? (*Glej pripomoček 13/a*).

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Zgodbo pripovedujte po naslednjih točkah (*uporabite lahko slike pripomočka 13/b ali slike iz flanela*):

① Bojne vrste si stojijo nasproti. Goljat, prednji borec, stopi naprej in zasramuje Izraelce in njihovega Boga. V izraelskih vrstah strah in trepet: Ali lahko še enkrat zaustavijo Filistejce?

② Savel, vodja izraelske vojske, bi se moral dejansko zoperstaviti Goljatovemu izzivanju, vendar je prestrašen. Zaradi Savlovega strahu so prestrašeni tudi ostali vojaki. Pojasnite kako je Savlu primanjkovalo vere.

③ David, pastir ovac. Oče Jese mu naroči, naj odnese živeža bratom. Ponazorite očetovo skrb za sinove / Davidovo pričakovanje. Kaj ga čaka na bojnem polju?

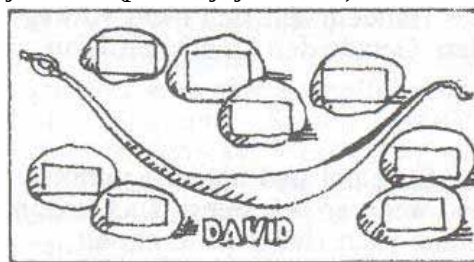
④ David vidi kako se postavljajo bojne vrste, prav tako sliši Goljatovo zasramovanje. David je začuden, ker so Izraelci tako nemočni. Zaradi zgodb, ki jih je slišal (Gideon, Jozue, Barak) je pričakoval nekaj drugega.

- ⑤ Davidov pogovor z bojevniki in s svojim najstarejšim bratom – njegovo natančno poizvedovanje, njegov pogled na Goljata. Začudenje mož nad Davidom.
- ⑥ David pred Savlom. Pove o svoji veri in o izkušnjah z Bogom, ki jih je doživel kot pastir ovac. V nasprotju s Savlovim razmišljanjem – bojna oprema / pastirska oprema? Kaj bo David izbral za boj?
- ⑦ David v boju proti Goljatu. David se postavi za Božjo slavo.
- ⑧ Posledice zmage: Filistejci, ki zbežijo in vriskajoči Izraelci. Savel postavi Davida v svojo službo. Opišite, kaj mislijo vojaki in Savel o David ...

3.4 UTRJEVANJE

3.4.1 Pogovor o doživetjih, ko smo se postavili za Božjo slavo (primerjajva s 3.1).

3.4.2 Obnova Davidovih lekcij (12. in 13. lekcija) s pomočjo slik, npr. naredite plakat s kamenčki in fračo (glej pripomočka 12b in 13/b).

3.4.3 Igra: Z lepilnim trakom nalepite papirnat krožnik na zid v višini oči vaših otrok. Ta tleh z barvnim trakom označite, kje bodo otroci stali. Oddaljenost od zidu je odvisna od sposobnosti vaših otrok. Otrokom povejte, da boste danes preizkušali, kako se je David moral dobro potruditi, da je zadel svojo tarčo. Najprej jim pokažite sami. Iz časopisnega papirja naredite majhne kamenčke in nato vrzite v papirnat krožnik na zidu. Otroci naj vsi stojijo izza črte na tleh, da ne bo kdo zadet. Pokažite jim, kako nameriti in zalučati v tarčo. Če vam zmanjka »kamenčkov«, naredite pavzo, da jih pobere.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

»Junaki« se ponujajo otrokom na vsakem koraku (TV, internet, igrače, stripi). Delno imajo te figure tudi magične sposobnosti, ki nimajo opravka z resničnostjo. David ni takšen »junak«. Njegova moč ni vidna na zunaj (posebne moči, posebno orožje). Njegova moč je zaupanje v Boga. Vedno računa z Božjo pomočjo, čeprav ne vé natančno, kako mu bo Bog pomagal. Davida predstavite kot drugačnega od današnjih modernih junakov. Otrokom mora biti jasno, da ima Davidova moč svoj temelj pri Bogu. Otroci naj se naučijo, da tako kot David lahko tudi oni vsak dan računajo z Božjo pomočjo, seveda če Mu zaupajo. Poudarite glasnost bojnih vrst, da bo otrokom strah, ki so ga doživljali vojaki, razumljivejši in bolj živ.

Otrokom pojasnite, da Bogu lahko zaupamo, čeprav ga ne vidimo. V življenju se vsak dan srečujemo s situacijami, ko moramo zaupati, da bo vse dobro potekalo, čeprav ne vidimo vedno kako (npr. vožnja z dvigalom, vožnja z vlakom). Enostavno zaupamo, da bo naprava delovala oz. da bo oseba pravilno delala s strojem. Pri Davidu lahko zelo dobro predstavite njegovo zaupanje v Boga, ko pogledate, da ni imel nobene super bojne opreme oz. nadnaravnih sposobnosti, kot jih imajo današnji junaki iz risank ipd.

4.2 PRIPRAVA UVODA

- 4.2.1 Otroke vprašajte, kdo se je že peljal z dvigalom. Pogovor o strahu in negotovosti, ki se lahko pojavi. Vprašanje, zakaj lahko zaupamo v varnost dvigala, čeprav ne vidimo povezav. »Gotovost« nastane z »vero in zaupanjem«. Prehod: Pri Izraelcih je bilo podobno. Boga niso videli, vendar so mu zaupali, da jim bo pomagal v boju proti sovražniku. Tokrat so bili negotovi. Savel ni bil prepričan, da jim bo Bog pomagal, odkar ga je Bog zavrzel. Ta strah se je prenašal na vso vojsko.

- 4.2.2 Primerjajte obe bojni opreml (glej pripomoček 13/a) : Kdo je v prednosti? Pogovorite se o orožju. Kakšno je bilo Goljatovo orožje?

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Pripovedujte zgodbo po že prej podanih točkah. Dopolnila k 3.3:

- ① Še bolj poudarite Savlovo pričakovanje, pričakovanje vojakov od osebe, ki se bo borila proti Goljatu.
- ② Opišite možne reakcije na dejstvo, da se bo David boril proti Goljatu (Le kaj bo ta fantek? ipd.), nakažite tudi na kontrastno osebo Eliaba (v. 28-30).
- ③ Poudarite da David na zunaj ni imel kaj veliko za pokazati, toda ker je zaupal v Boga, je bil pogumen, neobremenjen in je pazljivo presojal (izbira kamenčkov).
- ④ Poudarite, da David ni prenesel tega, da so zasramovali Boga in Izraelce. Kako se obnašamo mi, ko nekdo zasmehuje Boga?

Možnosti za ilustracijo: pripomoček 13/b se lahko dodela med oz. po pripovedovanju zgodbe na karton ali folijo. Naslov je lahko: DAVID – mož, ki ga Bog nagradi, ker se je povsem postavil Zanj.

Del 4: David razočaran zaradi strahopetnih vojakov.

Del 5: David, pastir in njegove izkušnje z Bogom.

Del 6: David, ki se pripravlja na boj in zaupa v Boga.

Del 7: David, borec za Božjo slavo.

Del 8: David, zmagovalec.

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Besedilo s praznimi polji (glej pripomoček 13/c): Vsakemu otroku pripravite kopijo pripomočka in naj vstavijo manjkajoče besede – da bi stvar poenostavili, lahko v prazen prostor napišete svetopisemske vrstice, kjer lahko najdejo odgovore.

Rešitve po vrstnem redu: Goljat (v. 4), čelado (v. 5), oklep (v. 5), Savel (v. 2), Filistejcem (v. 2), Izraela (v. 25), štirideset (v. 16), David (v. 32), mladenič (v. 33), Gospod (v. 37), kamnov (v. 40), fračo (v. 40), Izraelovih bojnih vrst (v. 45), čelo (v. 49), meč (v. 50). Nato se lahko pogovarjate o podrobnostih zgodbe.

- 4.4.2 Pogovor: Še enkrat govorite o primeru dvigala. Otroke vprašajte, kdaj smo lahko sploh sigurni, da dvigalo dela (moramo vstopiti in se preprosto peljati = enako je z drugimi situacijami – zaupati moramo v Božjo pomoč in iti v boj).

5. PRIMERNA PESEM

6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

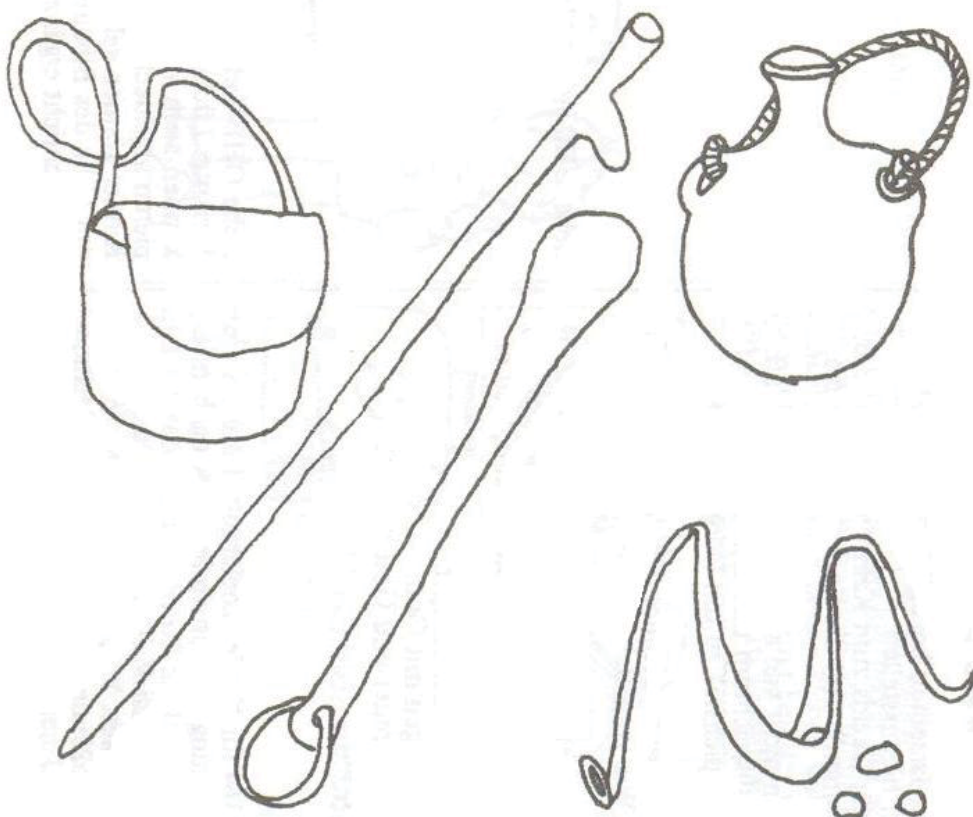
Zlato vrsto napišite na kamenčke in jih dajte otrokom, da jih pravilno razvrstijo. Nato se učite zlato vrsto tako, da postopoma odstranjujete kamenčke. Da bi poglobili zgodbo, vedno znova poudarite vodilno misel zgodbe.

7. PRIPOMOČKI

Pripomoček 13/a

PASTIRSKA BOJNA OPREMA

Torba za hrano, čutara, frača, gorjača, palica s kavljem.

Pastir je uporabljal fračo večinoma za čredo z namenom, da jo je zadržal skupaj. Dobra frača je zadela tudi preko 100 m oddaljeno tarčo.

DAVID (2)

4

5

6

7

8

Zgodba o junaku Davidu

Filistejci so zbrali svojo vojsko za boj. Zbrali so se pri Sohóju Judovem in se utaborili med Sohójem in Azéko v Efes Damímu.

Iz filistejskega tabora je stopil posredovalec, ime mu je bilo _____, iz Gata. Visok je bil šest komolcev in eno dlan. Na svoji glavi je imel bronasto _____ in bil je oblečen v luskinast _____; teža oklepa je bila pet tisoč šeklov brona. Na svojih nogah je imel bronaste golenice in med rameni bronasto kopje.

Kopjišče njegove sulice je bilo kakor tkalsko vrtilo, konica njegove sulice je bila šeststo šeklov železa. Ščitonoša pa je stopal pred njim. Tudi _____ in Izraelovi možje so se zbrali, se utaborili v Terebintovi dolini in se razvrstili za boj proti _____. Izraelovi možje so govorili: »Ste videli tega moža, ki se povzdiguje? Zares, zato se povzdiguje, da bi zasramoval _____! A moža, ki ga ubije, bo kralj obogatil z velikim bogastvom in mu dal svojo hčer, hišo njegovega očeta v Izraelu pa oprostil davkov.« Ko so moža zagledali Izraelovi možje, so vsi zbežali pred njim in se silno bali.

Filistejec je prihajal zjutraj in zvečer in se nastavljal _____ dni. David pa, ki ga je oče Jese poslal pogledat, kako se godi bratom in jim je prinesel hrano, pa je na bojišču slišal govoriti Goljata.

_____ je rekel Savlu: »Naj nikomur ne upade srce zaradi njega! Tvoj hlapec pojde in se bo bojeval s tem Filistejcem.« Savel je rekel Davidu: »Ne moreš se iti bojevat proti temu Filistejcu, kajti ti si _____, on pa je bojevnik od svoje mladosti.« Potem je David rekel: »_____, ki me je rešil iz levjih šap in iz medvedjih šap, on me bo rešil iz roke tega Filistejca.« Savel je rekel Davidu: »Pojdi in Gospod bodi s teboj!« David je vzel v roko svojo palico, si izbral pet gladkih _____ iz potoka, jih položil v svojo pastirsko torbo, ki jo je imel, v malho, v roko pa je vzel svojo _____ in šel proti Filistejcu.

Ko je Filistejec Goljat spet prišel, da bi izzival Izraelske bojne vrste, je David stopil predenj in rekel: »Ti prihajaš k meni z mečem, s sulico in s kopjem. Jaz pa prihajam k tebi v imenu Gospoda nad vojskami, Boga _____, ki si jih zasramoval. Segel je s svojo roko v torbo, vzel iz nje kamen, ga zalučal ter zadel Filistejca v _____. Kamen se mu je zaril v čelo in padel je z obrazom na zemljo. Tako je David premagal Filistejca s fračo in kamnom. Udaril je Filistejca in ga usmrtil, ne da bi bil _____ v Davidovi roki.

14. lekcija

DAVID IN JONATAN

SVETOPISEMSKI TEKST:

1. Samuelova 20

ZLATA VRSTA:

»Prijatelj ljubi v vsakršnih časih in brat se izkaže v stiski.«

Pregovori 17,17

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

To poglavje opisuje odločilni korak pri prehodu kraljevanja od zavrženega maziljenca Savla na od Boga izbranega maziljenca Davida. Pri poteku zgodbe se v 18. poglavju nakaže tukaj dosežen vrhunec. Savlov boj proti Davidu je konec koncev boj in upor proti Bogu in njegovi volji. Vsi Savlovi poskusi, da bi spravil Davida s poti, obrnejo usodo njegove lastne hiše in ga udarijo. Tako Savel doseže prav nasprotno. David je bil vedno močnejši v povezavi s kraljevo hišo in je sredi tega Savlovega sovraštva bil deležen celo podpore same kraljeve družine (*Mihála – 1 Sam 19,11 in Jonatan*). V ozadju teh konfliktov je moralo biti prijateljstvo med Davidom in Jonatanom presojeno, zato je bilo izpostavljeno nadvse trdemu preizkusu vzdržljivosti. Jonatan je bil seveda v neprimerno težjem položaju, saj se je moral tako rekoč postaviti po robu svojemu očetu. To pa je pomenilo, da se je pri posredovanju za Davida pravzaprav moral odpovedati prestolu. Jonatan se tukaj izkaže kot ta, ki je prepoznal Božjo voljo in odgovoril pritrdilno, kar je bilo povsem proti njegovemu očetu. Čeprav je sam imel kvalitete, da bi lahko bil kralj in je to tudi dokazal, je naredil to, kar je bilo prav v Božji oči in na ta način postal orodje za Božjo voljo z ozirom na Davida. Na najbolj kritični točki je s skrbjo za Davidovo preživetje dokazal zvestobo, s tem da je zanj postavil na kocko svoje življenje (*primerjaj z Jn 15,13*).

1.2 OSEBE

- David: od kmečkega sina, ki je bil pod vojskovodjem, do velikega Izraelca, ki je imel vse lastnosti, da bi prevzel kraljevanje. Vendar ni delal na svojo roko, ampak je čakal na Božje delovanje. To mu je dalo veliko naklonjenost: ni se spozabil nad Božjim maziljencem, medtem ko se Savel je (*primerjaj s 1 Sam 24,7*). Osnova Davidovega prijateljstva z Jonatanom je dokaz, da je Bog v Izraelu ta, ki usmerja in ukrepa.
- Jonatan: najstarejši sin tedanjega kralja, ki je deloval iz vere (*primerjaj s 1 Sam 14,6, 10, 45*). Prizadevanje za prijateljstvo je prihajalo tudi od Jonatana, čeprav je kot kraljev sin bil na višjem položaju od Davida, preprostega kmečkega sina.
- Savel: on je ta zavrženi kralj v grehu, ki je izgubil kraljevanje in le-to ni ostalo znotraj njegovega rodu (*1 Sam 13,13-14*). Savel je skozi nezvestobo sam preprečil, da bi ga Jonatan nasledil, čeprav je kasneje poskušal to krčevito uveljaviti. Savlova tragedija leži v tem, da ni dojel, da je njegova usoda bila že odločena in da je brezuspešno poskušal preusmeriti Božjo pot.
- Deček: služabnik, ki je pobiral ustreljene puščice in jih prinašal nazaj.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA (glej zemljevid pripomočka 12/a in 8. lekcijo, 1.3)

Dogodek se odvija na planoti Benjaminovega plemena.

- Rama: Samuelov kraj bivanja in učencev v preroški šoli (1 Sam 19,18-24), kamor se je zatekel David. Naprej mu Savlovi možje niso mogli slediti zaradi Božjega delovanja.
- Gibeja: Savlov kraj bivanja (1 Sam 10,26) in domači kraj njegove družine. V času njegovega kraljevanja je bila tam njegova utrdba – njegova rezidenca in sedež.
- Nob (primerjaj s 1 Sam 21,2): kraj bivanja duhovnika, h kateremu je David pribežal in ki ga je oskrbel z orožjem.

1.4 ČAS DOGAJANJA

V tem poglavju opisani dogodki se odvijajo v obdobju treh dni praznika mlaja v začetku meseca. Ta praznik se je praznoval dva dni in je bil verskega pomena, čeprav tukaj ni jasno, za kateri čas dneva gre, ko se omenja obrok. Jasno je le, da je Davidova udeležba na kraljevi pojedini bila pričakovana, saj je bila to njegova službena dolžnost.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 5: mlaj = v prejšnjih časih je bil ta praznik na začetku meseca (staro judovsko časovno štetje ni bilo po soncu, ampak po luni – od tod ime lunsko leto; začetek meseca je bil vedno na dan mlaja = mlada Luna); poleg sobote je ta praznik pomenil redno usmerjenost na praznik v Izraelu. To je bila uhojena pot pihanja na srebrne trobente, prazničnih daritev in čaščenja (glej 4 Mojz 10,10 in 28,11-15; Ps 81,4-5). Na praznik mlaja je bil vsak mesec posvečen Gospodu.
- Vrstica 6: letna klavna daritev = blagor letnega romanja družine v svetišče, da bi darovali Bogu (primerjaj s 1 Sam 1,3) kot družina »pred Gospodom«. Davidovo manjkanje pri mizi je bilo z vidika pravice do letnega darovanja in odpisa dolgov upravičeno, čeprav je kraljevi dvor bil nadrejen vojakom (Savlova jeza se kaže v prvi vrstici, kjer izvemo o načrtovanju Davidovega umora).

2. VODILNA MISEL

Bog je namenil prijateljstvo, ki vzdrži v vsaki situaciji in je možno v povezavi z njim. Bog želi, da bi bili odnosi med ljudmi dobri in da bi v medsebojnih odnosih kazali ljubezen. Skozi ustvaritev ljudi pa je hotel, da obstaja še nekaj drugega: potreba po skupnosti s sočlovekom. Tak odnos je možen znotraj posebnega blagoslova, ko je grajen na osnovi skupne vere v Boga. Na primeru Davida in Jonatana se kaže, da je v stiski in potrebi potrebno imeti prijatelja in kako lahko v takem odnosu človek zaupa.

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.3 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

V prijatelju najdemo vse, kar si sami želimo. To ni odvisno le od osebnosti, ampak od družinskega in družbenega okolja. Prijateljstvo odpira življenjske možnosti, ki lahko presežejo celo naša spoznanja. Človek sam spodbuja poistovetenje z nasprotnim elementom osebnosti, tako da doživi nekaj drugega, vzljubi in odkrije drugačne stvari. V dobi hitrega

navezovanja (otročstvo, mladostništvo) je izkušnja prijateljstva zelo pomembna. Mlajši otroci morda doživljajo to prvič v odnosu z drugimi. Zato lahko združite izkušnjo prijateljstva in obnašanja v zgodbi z njihovimi lastnimi. Prijateljstvo pomaga pri soočanju in razreševanju kasnejših problemov v odnosih. Z odrasčanjem postane prijateljstvo intenzivnejše, vse do točke notranje povezanosti v prijateljstvu. Vendar podlaga za to leži v otroštvu.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Učenje s pomočjo slike oz. fotografije: otrokom pokažite sliko dveh prijateljev, ki se skupaj igrata ali sliko, ki prikazuje situacijo prijateljskega razmerja, npr. neka gesta, ki pride do izraza. Nato vprašajte: Kaj povezuje ti dve osebi? Zakaj se skupaj igrata? V nadaljevanju spodbudite otroke, da opazujejo sliko in povedo še več o prijateljstvu.
- 3.2.2 Z otroci se pogovorite o načelih prijateljskega obnašanja in kako je za prijateljstvo potrebno vložiti trud. Pomagajte si lahko tudi z nekim izrekom: »Dva prijatelja pomagata drug drugemu z dvema rokama«, »Prijatelj je lahko boljši od brata ali sestre«, »Kjer ima eden rad, tam je drugi srečen« itd. Nato preidite na pripovedovanje: Preden je David postal kralj, je šel skozi nekaj težkih situacij. Nekdo ga je hotel celo ubiti. Tako David ni vedel kaj storiti ...

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Pojasnite glavne točke zgodbe s pomočjo slik *pripomočka 14/a*:

- ① **Slika 1** – David znova premišljuje o brezupnem položaju: Kako bo šel naprej? Ali me Savel želi videti mrtvega? Kako lahko Bog uresniči obljubo, da bom jaz kralj v Izraelu? S pomočjo slik omenite stvari iz prejšnjih dogodkov (Savel zaluča sulico – beg iz hiše z Mihalino pomočjo – pobeg v Ramo k Samuelu).
- ② **Slika 2** – srečanje z Jonatanom. *Napetost*. Ali lahko David zaupa Jonatanu? Ali bosta ohranila prijateljstvo? Olajšanje – dogovor glede znamenja – utrditev prijateljstva.
- ③ **Slika 3** – Jonatan pri Savlovi mizi, Davidovo mesto je prazno; Savlova reakcija drugi dan. *Nova napetost*: Ali bo Jonatan zagovarjal Davida? Ali se Savel prepriča o Davidovi zvestobi?
- ④ **Slika 4** – Savlova jeza in napadanje Jonatana. *Žarišče*. Jonatan za Davida postavi v nevarnost svoje življenje. Dokaže svojo zvestobo.
- ⑤ **Slika 5** – znamenje dogovora, Jonatan ustrelj puščico v stran od dečka.
- ⑥ **Slika 6** – sporočilo Davidu, ki je na polju. Slovo. *Žarišče*: David in Jonatan sta žalostna, vendar morata v nasprotni smeri. Jonatan je vedel, da bo David kasneje poskrbel za njegovo družino in David je vedel, da bo kasneje imel zaveznika in prijatelja na kraljevem dvoru.

3.4 UTRJEVANJE

- 3.4.1 Povečajte sliko *pripomočka 14/a*, ki jo naj otroci pobarvajo. Nato se pogovorite o vprašanju, kako se razvije prijateljstvo oz. kako lahko pridobimo prijatelja.
- 3.4.2 Otrokom pokažite napis »Otrokov prijatelj« in se pogovorite o tem, zakaj je Jezus Kristus prijatelj otrok.
- 3.4.3 Igra: otroke razdelite v pare in tako naj vsak par teče skupaj (otroka morata biti povezana npr. desni nogi sta naj zvezani in morata skupaj preteči določeno progo – eventualno z ovirami – ali da hodita vzvratno).
- 3.4.4 Raziskovalci: Delovni list 14 – mlajša skupina.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

V primerjavi z mlajšo skupino lahko pri starejši skupini izhajate globlje iz ozadja in spremljevalnih okoliščin prijateljstva. V tem starostnem obdobju so otroci morda že izkusili napetosti v odnosu med partnerji. Značilnosti te starostne dobe v zvezi s prijateljstvom:

- Želja po prijatelju je okrepljeno prisotna.
- Izkušnja, da nisi prijatelj, se ujema s predstavo, da lahko izgubiš prijatelja; v smislu, da se prijatelj lahko odvrne v stran od tebe.
- Težko navezovanje stikov.

Pomembno je, da otroci razvijejo pogum, da si poiščejo prijatelja, tudi takrat, ko doživijo razočaranje. Iz vsakega padca morajo razumeti, da je Jezus Kristus vedno naš »prijatelj« (ne kolega). Pravi prijatelj ceni to, da se obe strani brezpogojno posvečata v ljubezni drug drugemu in tudi nudita »prijateljstvo«.

4.2 PRIPRAVA UVODA

4.2.1 Pogovor: Kako lahko sklenemo prijateljstvo? Kaj vsebuje prijateljstvo? Kaj ogroža prijateljstvo? Nato preberite skupaj tekst iz *1 Sam 18,1-4* in pojasnite pomen tega prijateljstva (kaj predstavlja orožje? – *primerjaj s pripomočkom 11/a pri 11. lekciji*).

4.2.2 Učenje s pomočjo slike: pokažite otrokom sliko dečka, ki sedi sam zamišljen in tuhta ... »Jan si želi prijatelja, s katerim bi se lahko družil in skupaj kaj počel ...« Na tablo napišite predloge otrok o tem, kakšne lastnosti bi naj imel prijatelj. Nato dovolite, da otroci povedo, kakšna doživetja imajo s prijateljstvi.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Pri pripovedovanju obširno predstavite in opišite oba glavna lika: David – kmetov sin in pastir, Jonatan – kraljev sin. Spregovorite o »družbenem« ozadju in razdelajte vsako lastnost (glej 13. lekcijo). Nato podajte informacije o veri in junaškem dejanju: za primerjavo pokažite *pripomoček 14/b* – nakažite na puščico, od koder izhaja iniciativa. Na kratko povejte nekaj o zaupanju. Nadaljujte s pripovedovanjem 20. poglavja in si pomagajte z uporabo opornih točk pri 3.3 (*glej pripomoček 14/a*). Na koncu nakažite, da je temelj moči za prijateljstvo zveza z Bogom. Prenos: tekst predelajte v dialog in ga odigrajte – če je možno, proizvedite zvoke: npr. brenčanje loka (beg), veter puščice, na kraljevi mizi zvok jedilnega servisa, šumenje itd.

4.4 UTRJEVANJE

4.4.1 Pojasnite vprašanje, kaj imata David in Jonatan skupnega tudi ko se morata raziti (*glej pripomoček 14/c*). Izsek: oba sta povezana po Bogu (*1 Sam 20,42*). To je vedno podlaga za obnovo njunega prijateljstva (*primerjaj s 1 Sam 23,16-18*). Prijateljstvo, sklenjeno na podlagi povezanosti po veri v Boga spodbuja pristno in trajno zaupanje.

4.4.2 Otrokom pokažite fotografijo (vsebina fotografije: otrok se igra ločeno od skupine – problem izobčenca). Pogovor o vprašanju, zakaj otrok nima prijatelja. V čem je problem? Kaj lahko stori, da ne bi ostal sam? (Opozorilo: prijateljstva se ne more izsiliti, prijateljstvo je zastonj).

4.4.3 Raziskovalci: Delovni list 14 – starejša skupina.

5. PRIMERNA PESEM

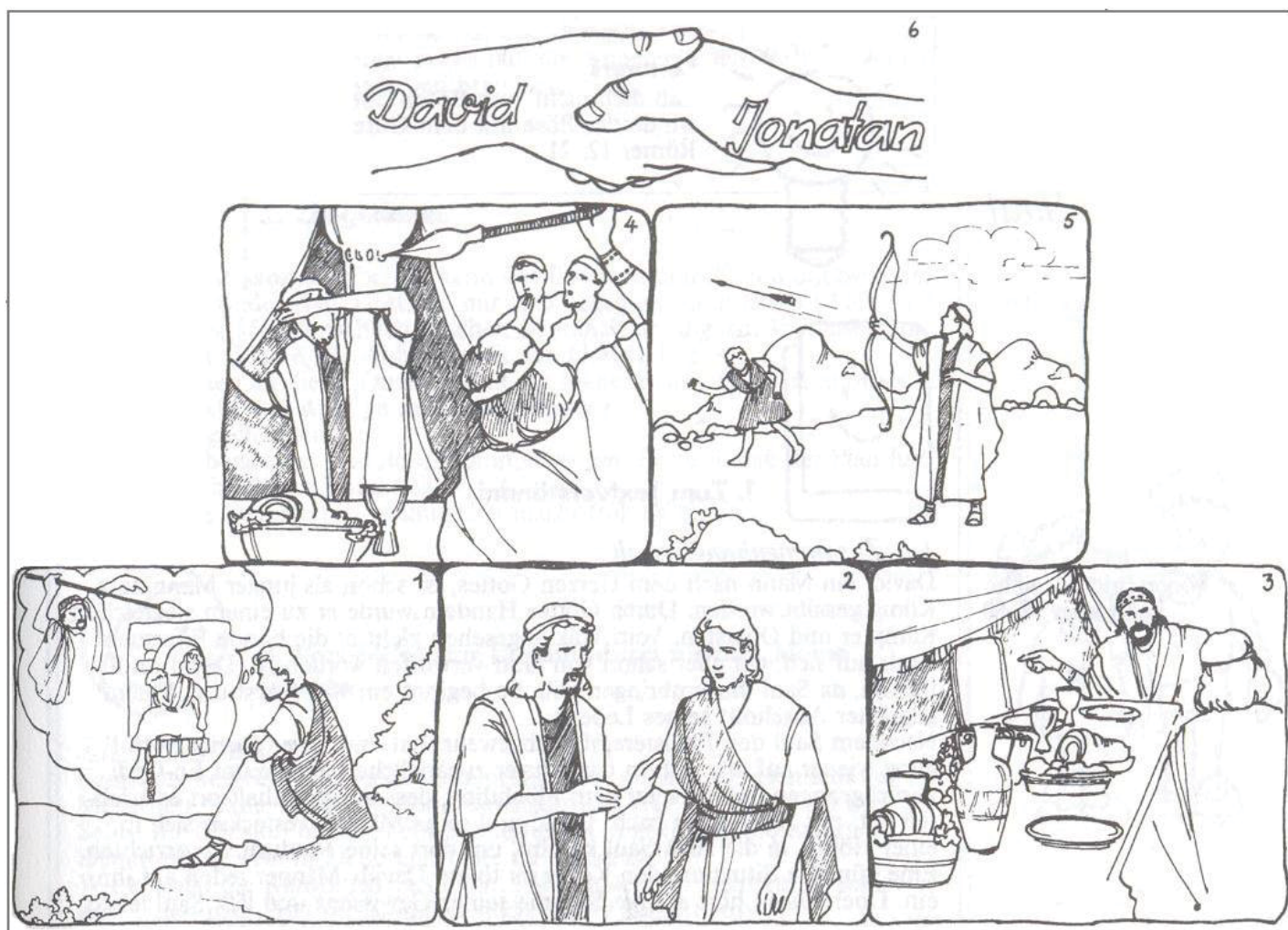
6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Otrokom pojasnite *pripomoček 14/d*: Puščice iz »Jonatanovega loka« so oštevilčene in kažejo na zaporedje besed, ki jih je potrebno sestaviti. V pogovoru pojasnite, kje se to v zgodbi kaže in zakaj.

7. PRIPOMOČKI

Pripomoček 14/a

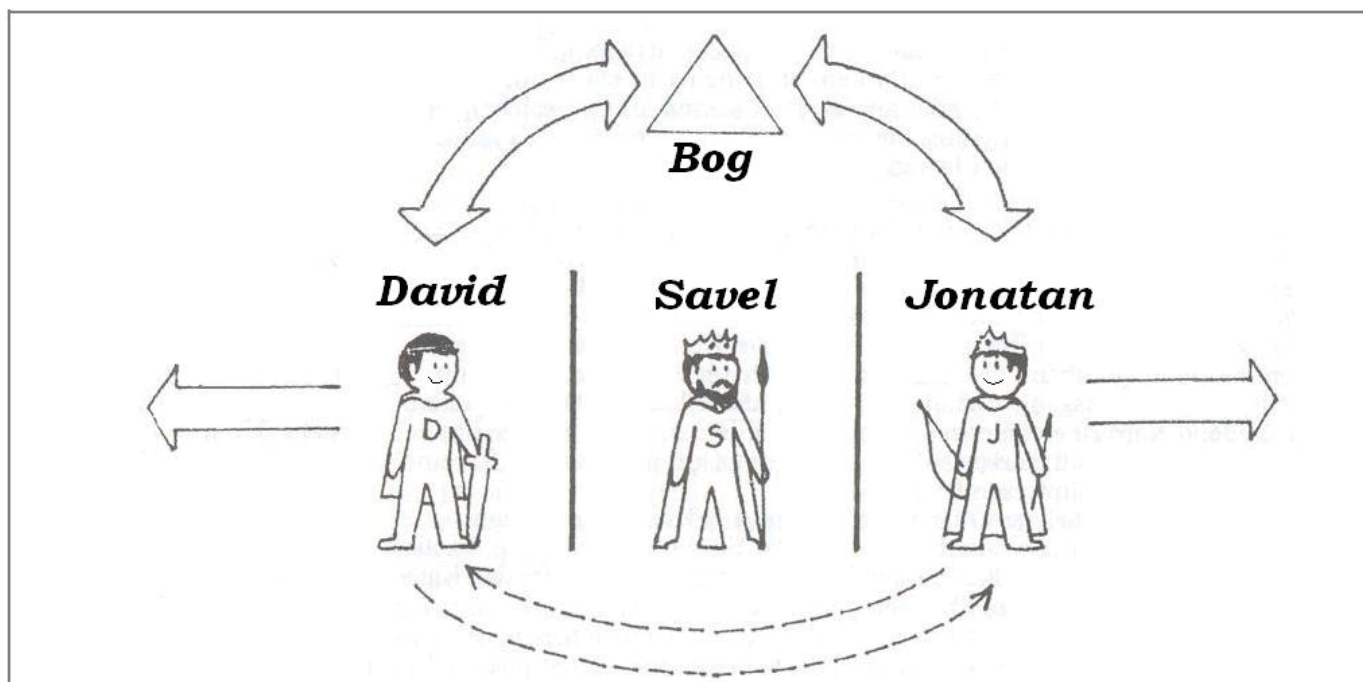
Jonatan in David

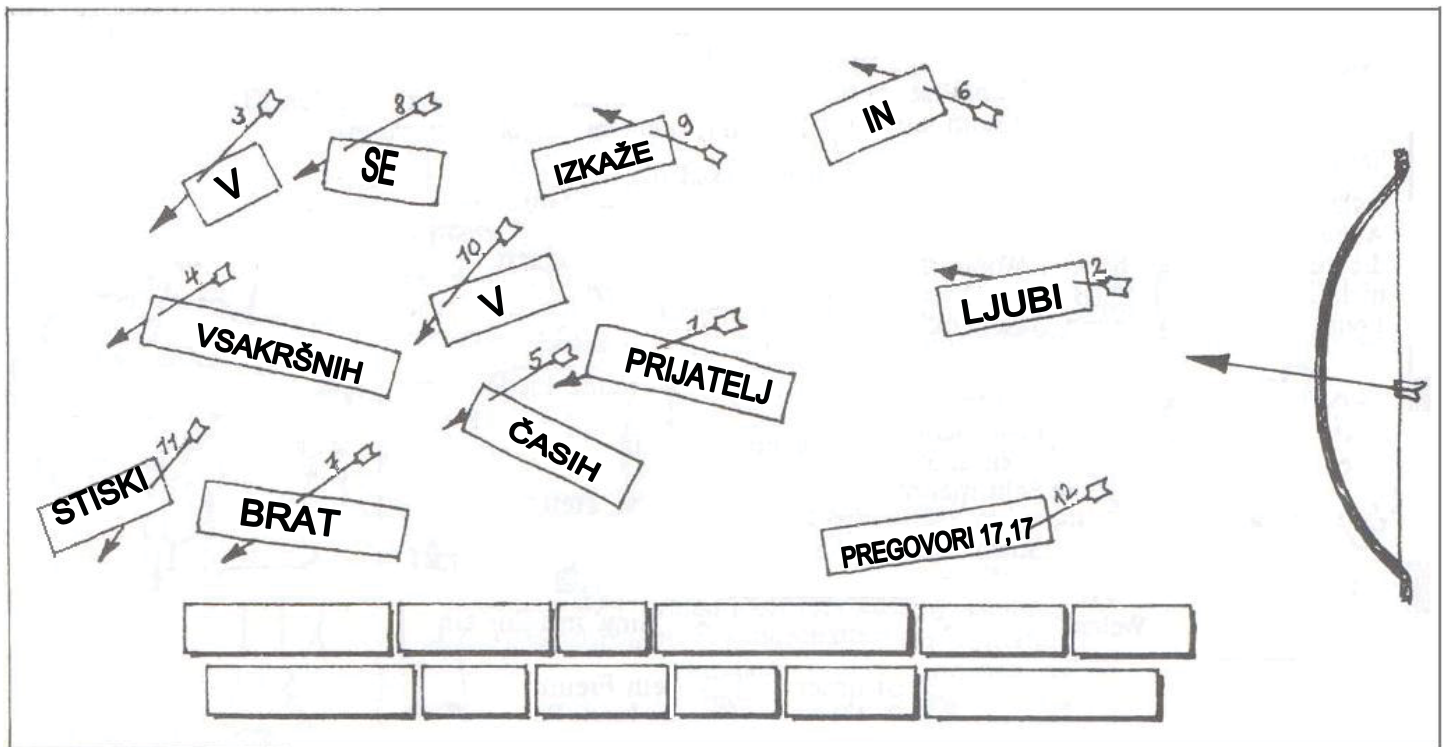

Pomoč za učitelja:

- kraljev sin
- zanesljiv
- poln vneme
- prepoznal je Božjo voljo
- zvest
- ...

- kmetov sin/pastir
- zanesljiv
- bogaboječ
- pogumen
- zaupal v Boga
- ...

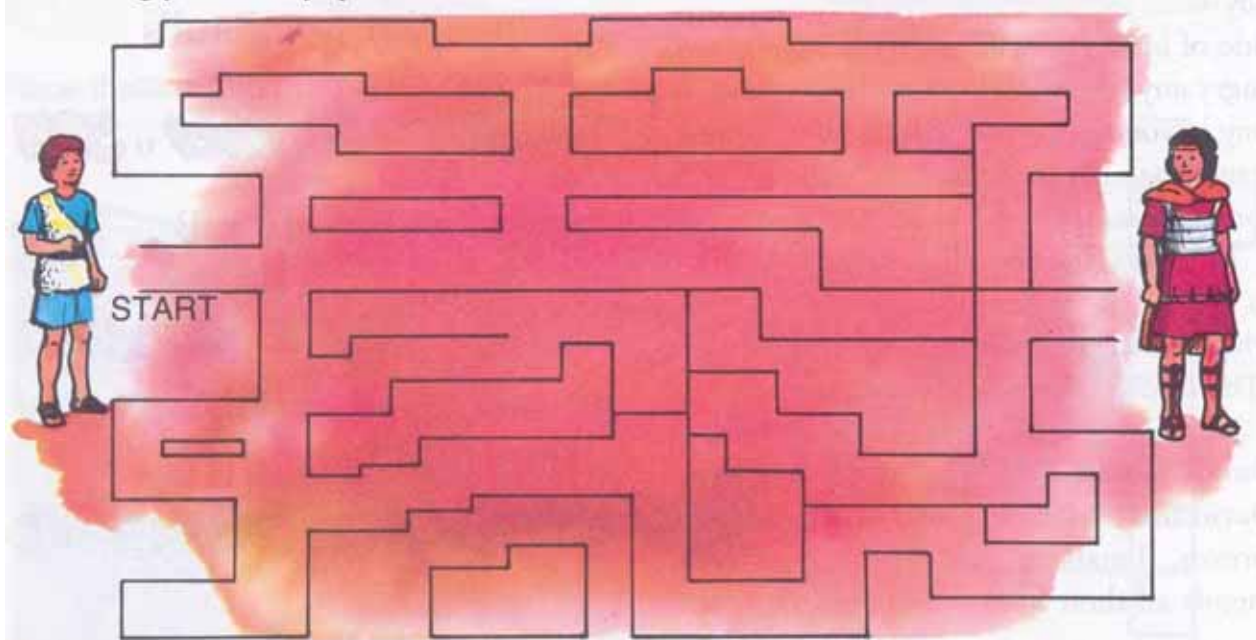

r a z i s k o v a l c i

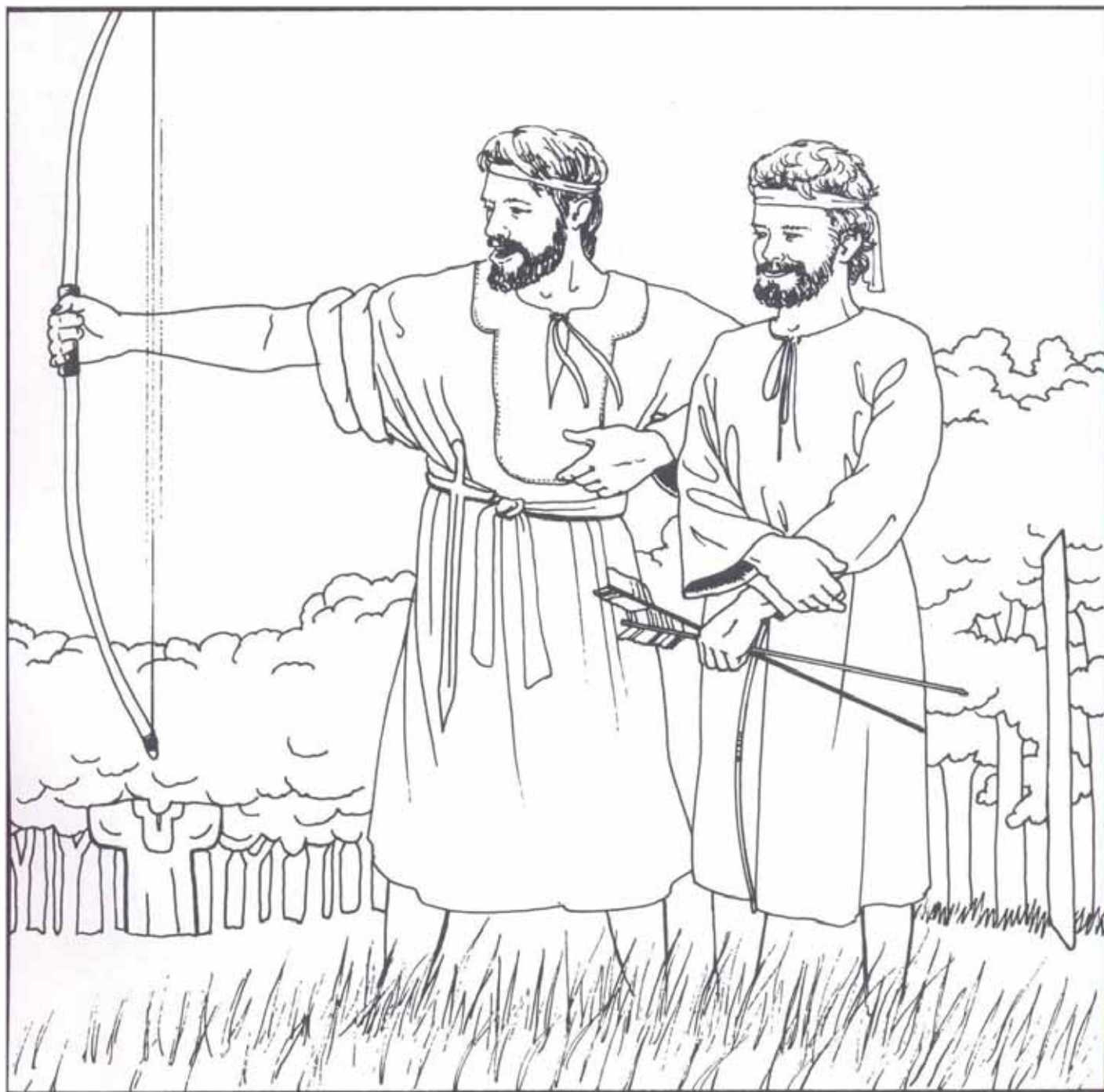

Pomagaj Davidu najti pot do Jonatana.

r a z i s k o v a l c i

Pazljivo poglej sliko in najdi štiri skrite predmete, ki jih je Jonatan dal svojemu prijatelju Davidu. Obkroži jih in nato sliko pobarvaj.

15. lekcija

DAVID PRIZANESE SAVLU

SVETOPISEMSKI TEKST:

1. Samuelova 24

ZLATA VRSTA:

»Ne daj se premagati hudemu, temveč premagaj húdo z dobrim.«

Rimljanom 12,21

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA (glej 12. do 14. lekcijo)

David, mož po Božjem srcu, je bil še mlad fant, ko je bil izbran za kralja. Po Božjem delu je postal zmagovit borec, poveljnik in bil spoštovan med ljudmi. Savel pa, ki ga je Bog zavrgel, mu je bil nevoščljiv. David je moral pobegniti, saj ga je Savel hotel ubiti. Tako se je pričel nov odlomek v Davidovem življenju, poln strahu in bega. Po tem, ko je Savel preprečil napad Filistejcev, je nadaljeval z zasledovanjem Davida s 3000 možmi, saj je izvedel, kje se skriva. David se je skrival v težko dostopnih gorah ob En-Gediju. David in njegovi možje so se skrivali v votlini, v katero je prišel tudi Savel, kjer je opravil potrebo. Sijajna priložnost, da bi lahko ubil kralja, zato možje prepričujejo Davida, naj ga ubije, toda David posluša svojo vest in pusti Savla pri življenju. Kako presenečen je moral biti Savel, ko ga je David poklical iz te votline. Čeprav je David imel Savla v svojih rokah, mu ni hotel storiti nič slabega, ampak je prepustil Bogu, da izkaže svojo voljo in sodbo. Savel je tako priznal, da je David pravičnejši.

1.2 OSEBE

- David (glej 12. do 14. lekcijo, 1.2).
- Savel.
- Davidovi možje: Možje, ki se niso strinjali s takratno družbo ali vlado. Bili so bodisi zadolženi, nezadovoljni ali iskani. Bilo jih je okrog 400 do 600. Davida so izvolili za vodjo (primerjaj s 1 Sam 22,2).
- 3000 izbranih mož: Savel je te može izbral prav za zasledovanje Davida. To so bili najboljši može iz vsega Izraela. To vidimo v 15. vrstici.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- En-Gedi: oaza ob zahodni obali Mrtvega morja, na območju Judovega plemena (glej 12. lekcijo, pripomoček 12/a in pripomoček 15/a, slika 3).
- Skale divjih koz: območje En-Gedija je bogato s skalami, globokimi prepadi in prostornimi votlinami.

1.4 ČAS DOGAJANJA

Med leti 1030 in 1010 pr. Kr. David je bil rojen leta 1050 in postal kralj leta 1010, po Savlovi smrti (glej 14 lekcijo). Nekaj let po tem, ko je moral zapustiti Jonatana in pobegniti pred Savlom.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 6: »Davidu je bilo srce, ker je odrezal konec Savlovega plašča« = v obleki se je odražala osebnost tega, ki jo je nosil. Dotakniti se Savlove obleke je pomenilo prav toliko kot če bi se dotaknil njega samega.
- Vrstica 7: Gospodov maziljenec = David je Savla sprejemal do konca njegovih dni (2 Sam 1) kot Božjega izbranca.
- Vrstica 9: »poklonil« = drža do osebe. Izraz časti ali spoštovanja. Pri tem je padel na kolena tako, da se je z obrazom dotikal zemlje.

2. VODILNA MISEL

Kdor se povsem preda Gospodu, lahko premaga slabo z dobrim (ljubezen premaga sovraštvo). Tam kjer srečamo sovraštvo, lahko odgovorimo z ljubeznijo (*Lk 6,35*). Človeško gledano je to nemogoče. Pogoji za to je vera, odvisnost od Boga (*Jn 5,4*). Ljubezen napolnjuje naše srce, nadzoruje naša dela in tako učinkuje na našo okolico, če smo povezani s tem izvirom.

Druge možnosti:

- Vernik oz. kristjan ima potrpežljivost. Lahko počaka. Vé, da je načrt za njegovo življenje v Božjih rokah.
- Pomembna je čista vest, saj daje veselje (*v. 6 in 12*).

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.3 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Egoizem in samouresničevanje dostikrat narekujeta ravnanje človeštva. Moto takšnega gledanja se glasi: Kakor ti meni, tako jaz tebi. Tudi za kristjane postane borba (nasprotno naravnemu mišljenju) izkazovati vsakemu ljubezen in milost. Otroke lahko dobro razumemo: »Zakaj ga ne smem udariti nazaj?«, »Nimam rad Franca, ker me nenehno draži« itd. Zgodba opisuje ekstremno situacijo. Otroci bodo razumeli Davidovo ravnanje le, ko jim predstavite Božji značaj in odnos med Davidom in Bogom. Bog je spremenil njegovo srce.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Skozi igri kot sta igra z vrečo ali lov, bosta pojma kot je zasledovanje in nevarnost postala otrokom slikovitejša in razumljivejša. Tako ne bo težko preiti na zgodbo o zasledovanem Davidu.
- 3.2.2 Neposreden vstop: »Kralj hitro jezdi skozi puščavo. Z njim je veliko vojakov. Želijo zgrabiti moža, ki ga kralj ne mara ...«
- 3.2.3 Izmisлите si uganko z rešitvijo »DAVID«, ker je tudi v zgodbi on iskana oseba.
- 3.2.4 Učenje s pomočjo predmeta: Otrokom pokažite sliko zalivalke (*glej pripomoček 15/b*). S čim jo napolnimo? Kaj lahko s tem delamo? Ona daje dalje to, s čimer je bila napolnjena ... Primerjajte zalivalko z našimi srci. Srce je lahko napolnjeno z veliko stvarmi. Te stvari narekujejo dejanja. Nato preusmerite pogovor na Davidovo in Savlovo srce. Pri utrjevanju lahko ponovite te misli (*glej 3.4.2*).

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Uporabite vse štiri slike (*glej pripomoček 15/a*), ki jih lahko med pripovedovanjem zgodbe večkrat uporabite. Lahko jih tudi prekopirate, povečate in jih zalepite na folijo, flanel ali večji karton. Ker majhni otroci še nimajo razvitega mišljenja o značajskih lastnostih, je potrebno dobro opisati ravnanje in lastnosti Davida ter Savla, da jim bo jasno njuno takratno stanje srca. Za slike 1–4 lahko uporabite naslednje oporne točke:

Slika 1 – Savel, od Boga zavržen kralj ... (Bog si je izbral naslednika, ker je Savel s svojo neposlušnostjo postal nekoristen za Boga):

- je ljubosumen na Davida, ker ima večje spoštovanje med ljudstvom;
- je ljubosumen na Davida, ker bi naj bil prestolonaslednik.
- Sledi: slepo sovraštvo (pri tem pozabi tudi na dejanske sovražnike Izraelcev – Filistejce);
- načrtuje umor;
- nima več odnosa z Bogom – brezbožnik;
- na koncu mora spoznati, da je David boljši kot on sam.

Slika 2 – David, od Boga maziljeni ... (Bog je z maziljenjem jasno pokazal, da bo David postal kralj):

- je zvest Bogu oziroma ljubi Boga;
- čaka na Božje posredovanje in na izpolnitev Božje obljube;
- živi v skladu s stanjem svojega srca (ima skupnost z Bogom);
- spoštuje Savla kot kralja, vse do njegove smrti;
- ohrani Savla pri življenju;
- je usmiljen do Savla;
- pred Bogom obdrži čisto vest.

Slika 3 – zemljevid. Otrokom povejte, da je David že dolgo na begu in покаžite, kje se skriva v tej zgodbi.

Slika 4 – nož in kos oblačila.

- Jasno dajte do znanja, da je David imel jasen dokaz, da čeprav bi lahko ubil Savla, ga je pustil pri življenju.

3.4 UTRJEVANJE

3.4.1 Za pozitiven učinek pri otrocih, da bodo sporočilo »ljubezen premaga sovraštvo« povežali z lastnim življenjem, lahko zgodbo preberete čisto tiho, šepetaje še enkrat. Na koncu povejte še nekaj podobnih misli in jih razložite.

3.4.2 Otrokom pojasnite, zakaj se lahko Božji otroci na sovraštvo odzovejo z ljubeznijo. Bog naša srca spremeni tako, da postanejo nova in jih napolni z ljubeznijo, potrpežljivostjo, veseljem itd. Ob razlagi uporabite *slike pripomočka 15/b* (slike kopirajte na karton, pobarvajte, izrežite in zlepite z nitjo v notranjosti). Z navpično razporeditvijo simbolov otroci dojemajo nujnost zaporedja.

3.4.3 Igra »skrivanje med skalami«: Postavite stole v parih tako, da se naslonjalo enega dotika naslonjala drugega. Razdaljo med pari stolov povečajte kolikor vam dopušča prostor, da se bodo otroci lahko gibal po čim večji površini. Določite polovico otrok, da bodo Davidovi vojaki in polovico, da bodo Savlovi vojaki. Postavite skupine na nasprotni strani stolov. Povejte jim, da stoli predstavljajo skale. Ne smejo iti med stoli, ampak morajo ostati v vrsti, ki se giblje okrog stolov. Savlovi

vojaki so na eni strani skal in Davidovi vojaki na drugi strani. Savlovi vojaki morajo dlan iztegniti nad čelom, kot da nekaj iščejo, Davidovi vojaki pa se morajo ozirati čez svoja ramena. Sami se postavite med dve skupini, tako da vas Savlovi vojaki ne morejo prehiteti. Povejte: *Savlovi vojaki bodo iskali Davidove vojake, toda ker imajo vsi težko opremo, ne more nihče teči – samo hodijo lahko. Ne smete stopati pred osebo, ki je pred vami. Davidovi vojaki, pazite da ne boste preblizu Savlovim vojakom, drugače vas bodo našli. Jaz sem kurir. Ko povem: »Filistejci napadajo našo deželo!« morajo Savlovi vojaki pohiteti domov. Dom predstavlja zid te sobe. Ko vsi Savlovi vojaki pridejo do zidu, se Davidovi vojaki lahko usedejo na stole in počivajo. Ne usedajte se vse dokler niste prepričani, da so Savlovi vojaki vsi doma. Ko Savlovi vojaki skoraj ujamejo Davidove vojake, povejte: »Filistejci napadajo našo deželo!« Počakajte da vsi Savlovi vojaki pridejo do zidu in se Davidovi vojaki usedejo. Čestitajte skupinama za izvršitev naloge in nato naj otroci zamenjajo vloge.*

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

V tej zgodbi je jasno pokazano nasprotje med Božjimi in človeškimi mnenji. Lahko in razumljivo bi bilo dejanje, če bi David Savla spravil s poti. Saj je Savel hotel Davida ubiti. Kljub temu se David obnaša drugače. Ni odgovarjal na sovraštvo s sovraštvom, ampak je ljubil tam, kjer je človeku nemogoče. Otroke poučite, kako se morajo obnašati kristjani in zakaj se naj ravna po Božjih merilih. Ko npr. v šoli med prepirom reagirajo z odklikom in se na nesporazum odzovejo mirno, jih ostali otroci označijo kot »mevže« in hitro pride do izločenja. Zato jim pojasnite, da je pomembno to, kako Bog sodi naše obnašanje.

4.2 PRIPRAVA UVODA

- 4.2.1 Otrokom opišite situacijo z Davidovega vidika, do trenutka, ko mu je dana priložnost, da bi se lahko maščeval. Otrokom dajte možnost, da nadaljujejo zgodbo. Verjetno si bodo izmišljevali najrazličnejša »maščevalna dejanja«. Preusmerite jih na drugačno Davidovo ravnanje (eventualno lahko odigrate zgodbo z otroci).
- 4.2.2 Igrajte se »vislice« z geslom: *»Ne daj se premagati hudemu, temveč premagaj húdo z dobrim.«* V pogovoru o geslu preidite na pogovor o Božjem značaju. Kako se obnašajo ljudje, ki so Božje stvarstvo (Božji otroci)? Zatem pridite na zgodbo.
- 4.2.3 Z otroci se pogovarjajte o drugih osebah, ki jih otroci ne marajo. Zakaj jih ne marajo? Kako se do njih obnašajo? S pogovorom, ki ste ga imeli predhodno, se bodo otroci lažje poistovetili z osebami iz zgodbe in tako bo zgodbo lažje pripovedovati.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

- 4.3.1 Če boste skupaj brali svetopisemski tekst, morate predhodno razložiti otrokom težje razumljive pojme. Zgodbo lahko preberete z razdelitvijo vlog (pripovedovalec, David, Davidovi možje, Savel).
Na podlagi *pripomočka 15/c* se pogovorite o razlikah med Davidom in Savlom. Naslednja vprašanja vam bodo pomagala izdelati vodilno misel:
 - a) Kakšen odnos ima David z Bogom? (v. 7 in 12).

- b) Kako notranjo držo ima David do Savla? (njegovi nagovori, v. 7, 9, 15).
- c) Kako sreča David Savla? (v. 9, 11, 13, 18, 19).
- d) Kako reagira Savel? (v. 18, 19, 21).

Otroci lahko rešujejo pripomoček sproti. Poudarite Davidov odnos z Bogom (navpična puščica), ki upravlja njegovo delo (vodoravna puščica) – *primerjaj s 1 Jn 4,7–8*.

- 4.3.2 Zgodbo pripovedujte s pomočjo *slik pripomočka 15/a*: Pri tem obstaja možnost, da pripovedujete zgodbo z vidika enega od Davidovih mož, kako je doživel to situacijo. S tem lahko poudarite Davidovo nerazumljivo reakcijo. Nato se pogovorite o razlikah med Davidom in Savlom (*glej pripomoček 15/c*).

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Za vsakega otroka kopirajte *pripomoček 15/d* (*primerjaj s 4.3.1*).

- 4.4.2 Davidovo srce primerjajte z rastlino in njegovo ravnanje s »sadam Duha« (Gal 5,22). Cilj: stanje oziroma vsebina srca je vidna v življenju. K temu lahko pripravite delovni liste z grozdom in v jagode grozda naj otroci vpišejo posamezne stvari (*glej tudi 6*).

- 4.4.3 Naredite primerjavo z Božjo ljubeznijo oz. žrtvijo Jezusa Kristusa (1 Jn 4,9-10). Zakaj je umrl? Kdo smo bili mi? Itd.
- 4.4.4 Pogovarjajte se o različnih reakcijah: Kako reagirajo ljudje, če se ne odzovemo z istim načinom, ampak z ljubeznijo (*glej Savla*)? Otroci naj pripovedujejo dogodke iz sedanjosti. Kako se lahko »srečamo v ljubezni«? Otroci naj spet predlagajo nekaj primerov. Nato se pogovorite o zlati vrsti (*glej točki 2 in 6*).

5. PRIMERNA PESEM

6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Ročno delo (*glej pripomoček 15/d*): Na rdeč karton v desnem spodnjem kotu narišite srce in ga izrežite. Na hrbtno stran zalepite črn karton (lepilo namažite le na dveh nasprotnih robovih – da lahko kasneje skozi potisnete bel papir).

Na rdeč karton napišite današnjo zlato vrsto, na bel papir pa na mestu, kjer je izrezano srce, napišite: ljubezen, dobrota, krotkost, potrpežljivost ...

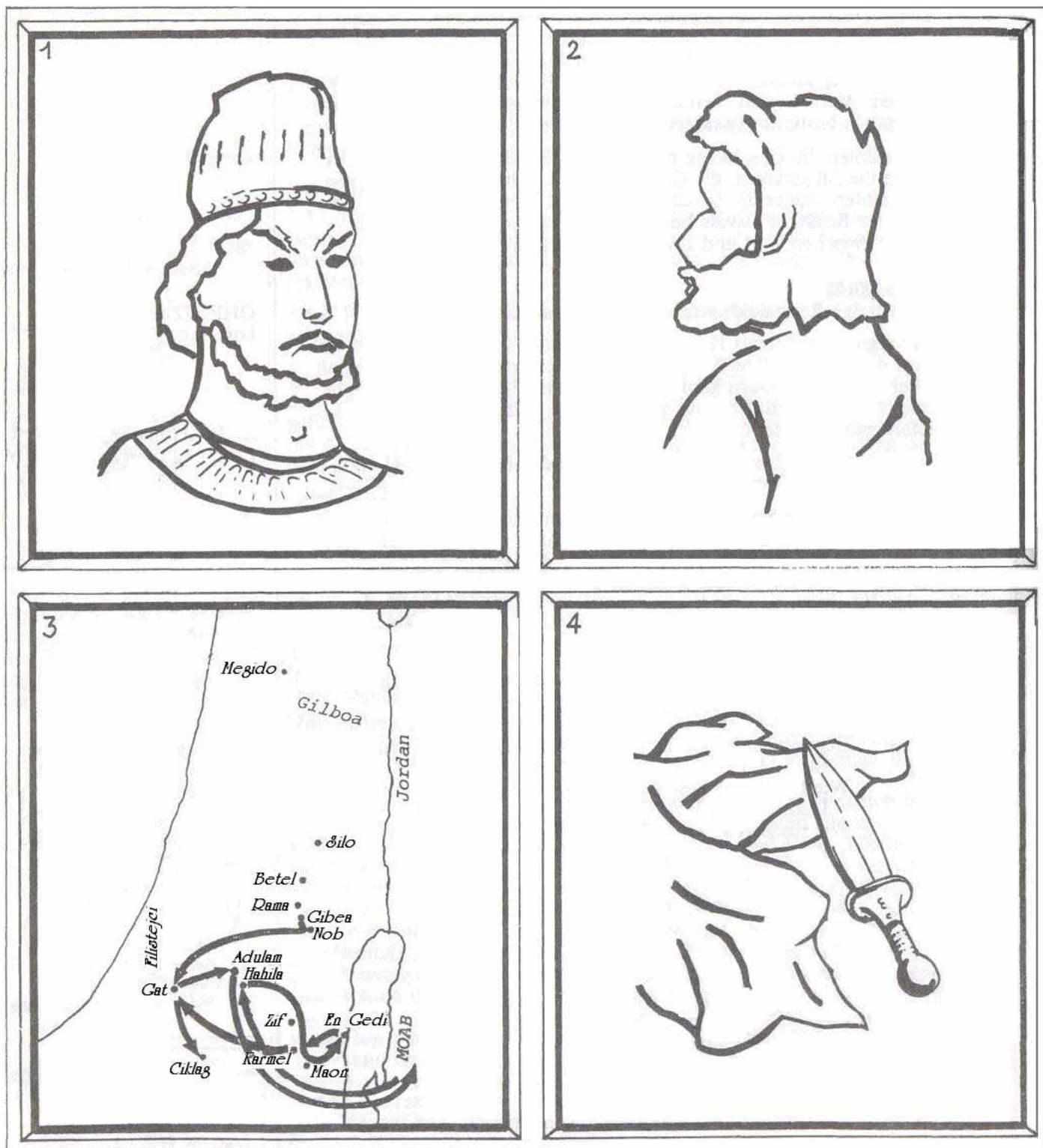
Zdaj lahko »črno srce« (= hudobno srce) prekrijete z belim listom in skozi »porinete« dobre lastnosti.

7. PRIPOMOČKI

Pripomoček 15/a

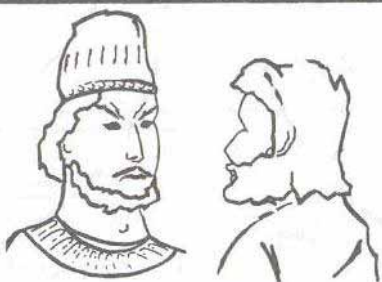
Sprednja stran

Zadnja stran

Savlovo srce

Kralj Savel in David 1 Sam 24

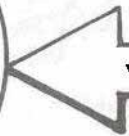
Davidovo srce

Zlata vrsta:

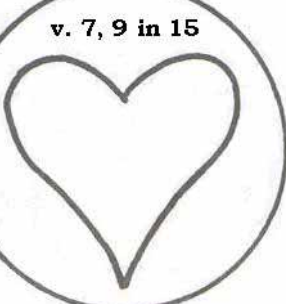
v. 18, 19 in 21

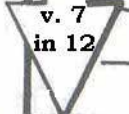
v. 9, 11, 13, 18 in 19

v. 7, 9 in 15

v. 7
in 12

**Moje srce -
moje življenje**

potrpe-
žljivost

blagost

samo-
obvla-
danje

ljubezen

veselje

mir

dobro-
tljivost

zve-
stoba

krotkost

Gal 5,22

belo

**Ne daj se
premagati
hudemu, temveč
premagaj húdo z
dobrim.**

**Rim
12,21**

rdeče

črno

16. lekcija

SAVLOV GREH IN SMRT

SVETOPISEMSKI TEKST:

1. Samuelova 28 in 31

ZLATA VRSTA:

»Gospod je z vami, kadar ste vi z njim. Če ga boste iskali, se vam bo dal najti.«

2. Kroniška 15,2b

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Filistejci so ponovno grozili Izraelu. Ker je Samuel umrl, je Savel iskal nasvet pri Bogu na druge načine, vendar zaman. Preko vedeževalke je izsilil informacije in ponovno izvedel o Božji volji, vendar tokrat o svoji smrti, ki se je v naslednjem boju uresničila.

1.2 OSEBE

- Vedeževalka: sprašuje hudobnega duha o prihodnjih stvareh, vendar to početi je Bogu gnusoba (3 Mz 19,31; 20,6, 27; 5 Mz 18,10-12).
- Jonatan, Abinadáb, Malkišúa: trije od petih Savlovih sinov, ki jih je rodila Ahinóam (1 Sam 14,49-50).
- Oproda (nosač orožja): odgovoren je bil, da čuva kraljevo življenje; na koncu se je ubil, da ga ne bi obsodili za ubijalca kralja
- Savlovi hlapci.
- Filistejci.
- Samuel (glej 1.5).

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Rama (glej 8. lekcijo, 1.3).
- Šuném: kraj na zahodni strani Hermona, 5 km severno od Jezreéla.
- Gilboa: približno 20 km dolga gora, ki na jugovzhodu deli Jezreélsko ravnino od doline Jordan.
- En Dor: majhen kraj južno od gore Tabor, 8 km severovzhodno od Šunéma (glej 1. lekcijo, zemljevid pripomočka 1/b).
- Na tej strani ravnine in na drugi strani Jordan: verjetno območje na južni in vzhodni strani Jezreélske ravnine.
- Bet Šeán: staro kanaansko mesto, 25 km južno od Genezareškega jezera, vzhodno od Gilboe.
- Jabeš Gilead: mesto vzhodno od Jordana, približno 20 km jugovzhodno od Bet Šeana (glej 1. lekcijo, zemljevid pripomočka 1/b).

1.4 ČAS DOGAJANJA

Zadnja Savlova bitka se je odvijala okrog leta 1010 pr. Kr. Potem, ko se je Savel odločil iti k vedeževalki, so dogodki tekli naproti svojemu strašnemu koncu. Nočni obisk v En Doru s hitro pripravljeno malico (neokisan prigrizek) to potrjuje.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 28,6: »Gospod mu ni odgovoril« = potem ko je Savel že večkrat pokazal svojo neposlušnost Bogu (1 Sam 13,13-14; 15,10-11) in s tem onemogočil sebe kot kralja, je Bog molčal. Sredstva za prejetje Božjega razodetja ne delujejo. Kljub izsiljevanju odgovora glede prihodnosti s pomočjo spraševanja mrtvih, je smrtna obsodba Savla in njegovih sinov enaka.
- Vrstice 28,13-18: Samuelova pojavitev = Bog je dovolil, da se prikaže Samuel. Dejstvo, da se je vedeževalka prestrašila, je jasen znak, da je pri tem deloval Bog.
- Vrstica 28,19: »Jutri boste ti in tvoji sinovi z mano« = napoved Savlove smrti in smrti njegovih sinov. Oni bodo v podzemlju, s tem da izraz »z mano« ne pomeni nujno istega kraja, kjer je Samuel. Vendar Samuel ni imel povedati nič o večni usodi Savla, govoril je le o telesni smrti in prihodu v Šeol (kraj mrtvih).
- Vrstica 31,10: »njegovo orožje so položili v Astartino hišo« = Savlovo glavo in orožje so razstavili kot zmagovalen pokal in pokazatelj moči poganskih bogov.
- Vrstica 31,12: »prebivalci Jabeš Gileada ... hrabri moške ... so Savlovo truplo ... vzeli z obzidja« = ta hraber »pokop« je lahko razumljen kot zahvala, ker je Savel prebivalce Jabeša osvobodil pred Amonci (1 Sam 11).

2. VODILNA MISEL

Če pa ga [Gospoda] boste zapustili, vas bo zapustil (2 Krn 15,2b).

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Tekst vsebuje več delov, ki jih lahko uporabite za poučevanje otrok. Zato skržite izbiro svetopisemskega teksta (1 Sam 28,3-8, 18-19, 25; 31,1-7, 11-13) in ob pripovedovanju izpustite neprijetne dogodke. Otrokom na pazljiv način pokažite, da neposlušnost Bogu prinaša posledice. V poučevanje vključite sporočilo evangelija, da je bil Jezus kaznovan za našo neposlušnost (grehe) in je zato odpuščanje možno.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Otrokom povejte izmišljeno zgodbo o neki ptici na sliki: mladič kljub opozorilu zapusti starševsko gnezdo. Mladič sicer najde pot nazaj, vendar ostane sam, ker je družina zapustila nekdanje bivališče. Otroci naj sami nadaljujejo s pripovedovanjem.
- 3.2.2 Učenje s pomočjo predmeta: na stol (presto) položite papirnato krono, odejo z okrasnimi vzorci in dragocen prstan (znak kraljeve zvestobe). S projektorjem ali grafoskopom razsvetlite stol (svetloba predstavlja Božjo naklonjenost). Nato skozi pogovor otrokom pojasnite to »postavitev« in ob tem omenite lastnosti kralja in izpostavite Savlovo neposlušnost. Kot znak neposlušnosti na krono nalepite madeže, narejene iz črnega papirja, osvetljava pa zmanjšajte in nato povsem ugasnite. Nato vprašajte otroke: Kaj bo zdaj s Savlom? Prisluhnite odgovorom otrok in eventualno lahko omenite še »smrtni izid«.

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Ob nadaljnjem pripovedovanju ilustrirajte kralja Savla s pomočjo krone in kraljevskih oblačil (glej tudi pripomoček 16/b) in ta simbola različno razporedite na tabli (krono in obleko obesite na naslonjalo stola ali v kot table).

① *Stiska na kraljevem dvoru*: prihod Filistejcev, pomanjkanje kraljevih svetovalcev (Samuel je mrtev, vedeževalci so izgnani), bedno stanje Izraela. Potreba po ukrepanju, molčanje Boga.

② *Zbeganost v En Doru*: iskanje nasveta pri vedeževalki, zavestno odstopanje od navodil Boga (tu omenite odločno Božjo prepoved glede spiritističnih praks), potrditev že znane usode (»kralj« v temnem kotu sobe, po izreku sodbe krono strgajte).

③ *Brez izhoda na Gilboi*: pohod Filistejcev, smrt Savlovih sinov, prestrašen kralj, Savel si vzame življenje« (krono in oblačila strgajte in spustite na tla).

④ *Zmagoslavje sovražnikov*: zasmehovanje Izraelcev (stopite na simbola kralja, nato ju poberite, zmečkajte in raztrgajte).

3.4 UTRJEVANJE

Otrokom pokažite štiri različne krone, narejene iz kartona in jim dovolite, da pripovedujejo zgodbo. Vsaka krona predstavlja eno življenjsko situacijo kralja Savla (novi vladar / neposlušnost / iskanje nasveta pri vedeževalki / uničenje).

Kaj je Savel storil narobe? Obrnite krone na hrbtno stran in preberite odgovor: »Zapustil je Boga« ali »Bil je neposlušen Bogu«.

Zapustiti Boga ali mu biti neposlušen ima še danes slabe posledice, saj je to žalitev Boga. Kaj se bo zgodilo z nami, saj smo tudi velikokrat neposlušni? Po Jezusu Kristusu lahko prosimo za odpuščanje in ga tudi prejmemo, kajti on je že plačal kazen. Moliti moramo za poslušno srce. Na koncu lahko vsakemu otroku daste krono, na katero naj poriše ali nalepi črne madeže. Krono naj potem raztrga in ostanke nalepi na list papirja.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Svetopisemski tekst prikazuje strašen padec v Savlovem življenju, ki zaradi neposlušnosti in brezbožnosti vodi do tragičnega konca. Otrokom pri starejši skupini pomagajte razumeti očitno opozorilo Stare zaveze in spoznati, da je strašno pasti v roke živega Boga (*Heb 10,31*). Hkrati otroke na temelju teksta opozorite glede starega in novega prakticiranja vedeževanja, čarovništva in drugih okultnih praks. Spodbudo za življenje z Bogom utrdite s pomočjo učenja zlate vrste.

4.2 PRIPRAVA UVODA

4.2.1 Iz časopisov izrežite oglase in reklame za okultne prakse (horoskop, astrologija, bioenergija, joga ...) in jih nalepite na tablo. Nato se pogovorite o namenu in cilju teh stvari. Kaj pravi glede tega Sveto pismo?

Na časopisne izrezke nalepite listke s svetopisemskimi vrsticami (3 Mz 19,26, 31; 20,6; 5 Mz 18,11); nato skupaj preberite te tekste in se pogovorite o njih. Zaključno vprašanje: Kaj se zgodi, če nekdo te stvari vseeno počne ...? Enega takšnih primerov najdemo tudi v Svetem pismu.

- 4.2.2 Učenje s pomočjo predmeta: otrokom pokažite na pol gnil sadež, položen v lepo servieto. To je slika nekega uglednega moža (servieta) iz Stare zaveze. Otrokom govorite o zunanji lepoti (lep videz, visoko telo ...) in potem o notranjosti (neposlušnost, neučakanost ...) Savla. Veliko stvari v njegovem življenju je gnilo, kako bo to spremenil?

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

- 4.3.1 Pripovedujte celoten tekst (1 Sam 28 in 31) kot opazovalec dogodkov. Kraljevska simbola (krono, obleko) uporabite kot ilustracijo (glej 3.3). Naslednje scene se lahko odvijajo tako: Savlova preobleka: čez kraljevsko obleko položite grd kos blaga, snemite krono / nemočnost v En Doru = oblačila položite na tla / zmaličenje mrtvih = krono nabodite na palico, oblačila nekje obesite.

- 4.3.2 Kamnosek iz Izraela poskuša na risalni plošči s kredo (tabla) narediti spominski kamen za kralja Savla. Pri tem mu ljudstvo (otroci) svetuje in posluša (pripovedujte dogodek) o tragičnem koncu kralja Savla.

Spominski kamen za kralja:

- Ime? Savel ben Kis (ponovite Savlove lastnosti).
- Prvi Izraelski kralj (hvalevredno dejanje prvo leto zbiranja).
- Okraski, vzorci? (Ne! Neposlušnost in izjavljanje grdih stvari o Davidu).
- Leto 1050 pr. Kr. – sprejem oblasti (ljudstvo pričakuje vodstveno osebnost).
- 1010 pr. Kr. – leto smrti (Savlova skušnjava, opis zadnjih dni Savlovega življenja).
- Jedrni stavek njegovega življenja? (Predlogi otrok? »Zapustil Boga – od Boga zavržen«). Spominski kamen za takšno življenje? Je to sploh potrebno?

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Na sulico z nabodeno krono nalepite napis »Savel«. Ali je tak konec doživel le Savel? (Pod napis »Savel« nalepite še prazen napis). Ali smo tudi mi neposlušni in brezbožni? Ali bo tu vpisano naše ime? To bi bilo strašno, zato nas Bog opozarja (obrnite znak brez napisa na hrbtno stran in preberite) »Če ga boste zapustili, vas bo zapustil« (2 Krn 15,2b).

- 4.4.2 Z otroci se spomnite na vprašanje kamnoseka: »Ali je spominski kamen za Savla sploh potreben?« Odgovore otrok usmerite do zaključka: Bog nas želi skozi ta primer učiti in opozoriti. Za kakšno življenje se boš odločil/-a ti? 2. Kroniška 15,2 velja tudi za nas danes!

5. PRIMERNA PESEM

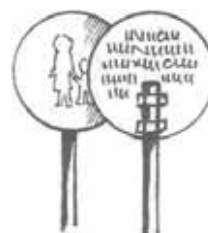

6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Za mlajše otroke: iz papirja naredite pet velikih rumenih stopal in pet majhnih rdečih odtisov stopal, ki jih vse položite na tla, usmerjene v isto smer eno ob drugem. Skupaj z otroci ob hoji na rumenih korakih izgovarjajte besede: »Gospod je z vami« ob hoji na rdečih korakih pa »kadar ste vi z njim«. Otroci naj eden za drugim prehodijo pot in si tako na igriv način zapomnijo zlato vrsto.

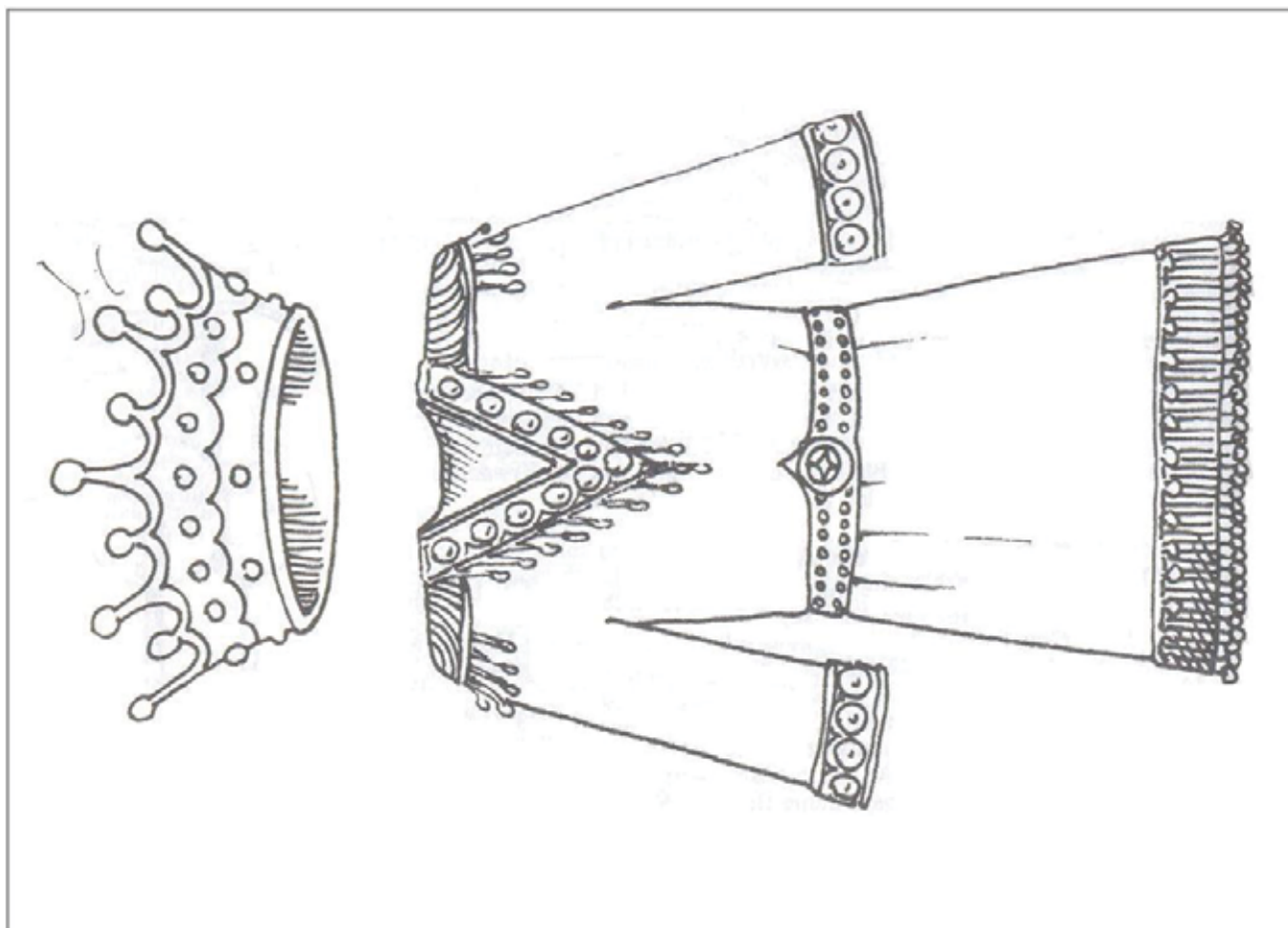

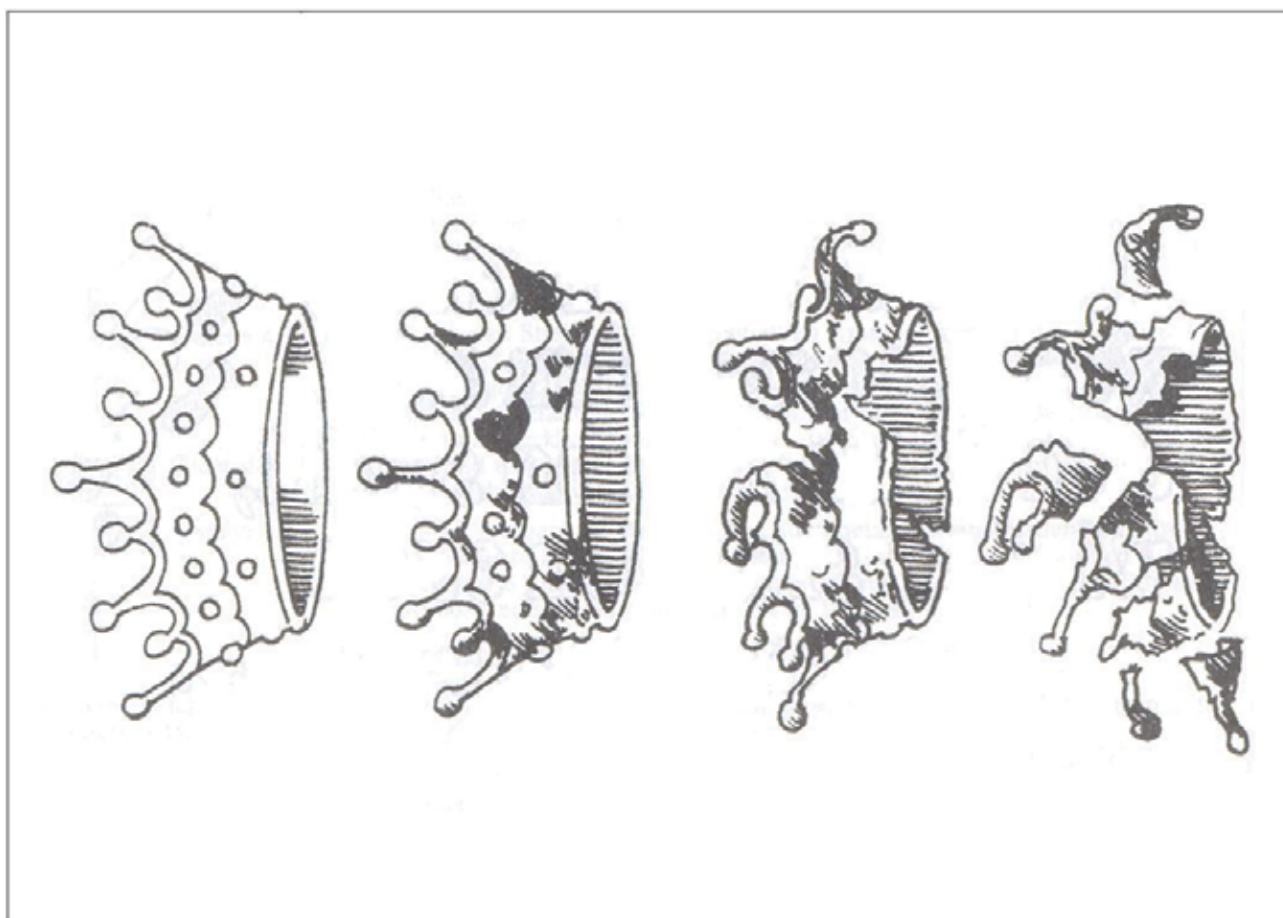
Za starejše otroke: na traku iz papirja (10 cm x 60 cm) napišite na prednjo stran: »Gospod je z vami« in na zadnjo stran »če ga boste iskali«. Na drug trak (10 cm x 30 cm) pa napišite preostanek vrste »kadar ste vi z njim« in »se vam bo dal najti (2 Krn 15,2b)«. Posamezni trakovi ob branju nimajo smisla, če pa jih otroci med sabo povežejo (trakova naj otroci zlepijo in dajo skupaj kot zaročna prstana), se izmenično prebran tekst dopolnjuje.

7. PRIPOMOČKI

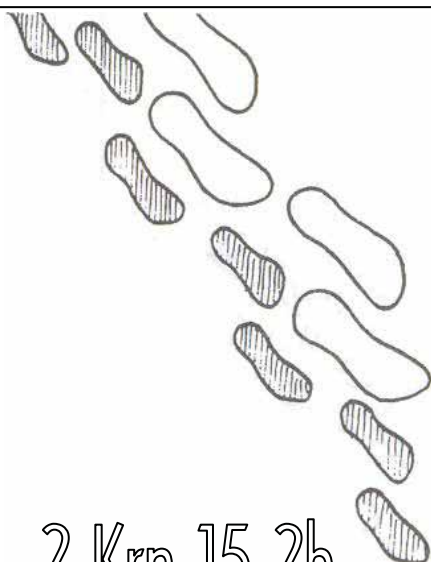
Pripomoček 16/a

*Gospod je z vami,
kadar ste vi z njim.*

Če ga boste iskali,
se vam bo dal najti. 2 Krn 15,2b

17. lekcija

DAVID POSTANE KRALJ

SVETOPISEMSKI TEKST:

2. Samuelova 2,1-11 in 5,1-10

ZLATA VRSTA:

»Blagoslovil bo tiste, ki se bojijo Gospoda, majhne skupaj z velikimi.«

Psalm 115,13

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Žalovanje v Izraelu in Judeji. Neki mož je doživel grenko uro. David toži v eni izmed svojih pesmi o svojem najboljšem prijatelju Jonatanu. Ni pa pozabil tudi na od Boga izvoljenega Savla. David ga ceni in mu izkaže čast, kljub izkušnjam tlačenja s strani Savla. V 2. Samuelovi 1 pride do izraza Davidova pobitost, saj govori o osebni izgubi svojega najboljšega prijatelja (*smrt Savla in njegovih sinov, glej 1 Sam 31 in 16. lekcijo*). Zavedati se moramo, da je to bilo duhovno prijateljstvo. Oba sta upala v Boga, govorila o njem in živela z njim. Zdaj se skoraj brez besed uresniči odrešenska zgodovina – Davida mazilijo za kralja. Najprej je sedem let in šest mesecev vladal v Hebronu nad Judovo hišo. Zaradi ravnanja Savlovega vojnega polkovnika Abnerja na lastno pest je prišlo do spora med Davidovo in Savlovo hišo. Po tem, ko je Joab ubil Abnerja, pa je David postal kralj vsemu Izraelu in je vladal v Jeruzalemu 33 let. David ne kaže stališča »kot ti meni, tako jaz tebi«, ampak ravna bogaboječe, kar mu omogoča Božje pooblastilo, da vlada pravično.

1.2 OSEBE

- David: postane kralj nad Judovo hišo in kasneje nad celim Izraelom (*glej od 12. do 14. lekcije*).
- Ahinoam (ljubkega brat): Jezreélka, prva Davidova žena.
- Abigajila (oče se razveseli): žena Karmélčana Nabála, druga Davidova žena.
- Davidovi možje in Judovi možje.
- Možje iz Jabéš Gileáda: (vzhodno od Jordana, približno 35 km južno od Genezareškega jezera), ki so pokopali Savla.
- Abner: Savlov vojaški polkovnik.
- Iš Bošet (mož sramote): Savlov sin. Abner je hotel, da on postane kralj nad Izraelom.
- Jebusejci: kanaansko ljudstvo, ki je prebivalo v Jeruzalemu (*Sod 1,21*).
- Joab: Davidov vojskovodja.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Hebron: mesto v Judeji, približno 28 km zahodno od Mrtvega morja in 32 km južno od Jeruzalema.
- Jabéš: vzhodno od Jordana, približno 35 km južno od Genezareškega jezera (*glej zemljevid pripomočka 12/a*).
- Mahanájim: kraj vladanja Iš Bošeta, približno 23 km južno od Jabeša.
- Jeruzalem: staro mesto Jebusejcev je osvojil šele kralj David, ko je mesto postalo tudi politično in religijsko središče Izraela (Davidovo mesto).

1.4 ČAS DOGAJANJA

Ti dogodki so se odvijali v letih 1010 do 1000 pr. Kr. Zgodovinsko gledano se je boj v Gibeonu odvijal 10 km severovzhodno od Jeruzalema.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 2,1: »naj grem« = David je bival v Ciklagu (2 Sam 1,1) in se je izselil v približno 35 km severovzhodno oddaljen Hebron.
- Vrstici 2,4 in 5,3: tam so mazilili Davida za kralja čez Judovo hišo oziroma čez Izraela = to je bila javna postavitve kralja s strani vodilnih mož ljudstva (Izraelovih starešin). Ta Božji poziv Davida se je zgodil že po Samuelu (*primerjaj z 12. lekcijo*). Maziljenje (ki je v smislu pooblastila) je dalo kralju oblast, moč in čast; s tem se je obvezal, da bo vladal v skladu z Božjo voljo.

2. VODILNA MISEL

Kdor zaupa Bogu in išče njegove poti, bo imel veselje.

Druge možnosti:

- Božja obljuba se uresniči.
- Premišljeno življenje ima izvor v odnosu z Bogom (biti poslušen Bogu in govoriti z njim).

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Tem mlajši ko je otrok, toliko bolj je odvisen od drugih. Na žalost je ta odnos med starši in otrokom velikokrat moten. Otroku primanjkujejo pozitivne izkušnje, ki bi jih zbral v zaupanju in nasvetih. Za primer zgleda uporabite odnos med Bogom in Davidom ter ga poudarite kot motivacijski primer. David je vprašal Boga za nasvet. Naučil se je dovoliti, da ga Bog vodi. Bogu je zaupal tudi takrat, ko so bile na poti do kraljevanja velike ovire. Na koncu se je veselil, saj se je Božja obljuba izpolnila. V glavnem se osredotočite na odlomek v 2. poglavju, ker je primernejši za mlajše otroke. Zavzetje Jeruzalema in ustanovitev kraljestva omenite le za zaokrožitev zgodbe.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 V roki vzemite robček in z rokami prikažite jokanje. Nato vprašajte otroke: »Zakaj ljudje jokajo?« To lahko uporabite kot odskočno desko za današnjo zgodbo (*povezava s 14. in 16. lekcijo*).
- 3.2.2 Otrokom pokažite fotografije iz časopisov od kraljice Elizabete, drugih kraljev in vladarjev ter vprašajte: »Se spomni kdo še kakega znanega kralja?«
- 3.2.3 Otrokom pokažite fotografije znanih osebnosti, tako kot pri točki 3.2.2 in še sliko kralja Davida, ki jo fotokopirajte iz otroškega Svetega pisma ali svojih slikovnih pripomočkov (*glej tudi pripomoček 17/a*). Otroke vprašajte: »Kaj razlikuje kralja Davida od današnjih kraljev?« (On je molil in povpraševal za svoje odločitve Boga. Kdo danes dela tako?)

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Za pripovedovanje tega dogodka je potrebna dobra priprava. To težko stvarno stanje zahteva dobro sposobnost vživetja v duhovni kontekst in seznanitve z zgodovinsko situacijo. Zato imejte pred očmi 2. Samuelovo 1–5. Morda se lahko držite pri pripovedovanju šest smernic:

① Davidova predzgodba in žalovanje – *glej od 12. do 16. lekcije* (pri mlajših otrocih krajša razlaga).

② Davidova preselitev v Hebron (ne ukrepa svojeglavo, ampak se drži Božjega nasveta; dva Davidova vprašanja za Boga – *glej 2 Sam 2,1*. Prenos: z Gospodom Jezusom se lahko pogovarjamo o vsem).

③ David postane kralj v Hebronu (deležen je Božje pomoči in postane kralj nad Judovo hišo).

④ Davidovi nasprotniki (ovire na poti h kraljevanju nad vsem Izraelom premaga tako, da sam ravna pravično in zaupa Bogu).

⑤ Maziljenje Davida za kralja nad vsem Izraelom (Božja obljuba se je izpolnila).

⑥ Davidovo zavzetje Jeruzalema (Bog ga je pripeljal do cilja. Prenos: Kdor zaupa Bogu in povprašuje po njegovi volji, se bo veselil).

Ilustracijska pomoč: Uporabite lahko slike iz flanela (ki jih prilepite z magneti na tablo) ali pripomočke: pri ③ *pripomoček 17/a*, pri ④ *pripomoček 17/b* in pri ⑥ *pripomoček 17/c* (David v Jeruzalemu kot kralj nad vsem Izraelom).

3.4 UTRJEVANJE

3.4.1 Ročno delo: krona iz zlatega papirja (*glej pripomoček 17/d*).

3.4.2 Otroci naj narišejo sliko kralja in pri tem poudarijo posebnost kralja Davida: odnos z Bogom (npr. v položaju molitve, s Svetim pismom v roki, z igranjem na harfo itd.).

3.4.3 Praznujte PRAZNIK KRONANJA: Vse pripravite za kronanje – tukaj je nekaj predlogov: namesto normalnih vabil za verouk lahko s posebnim vabilom povabite ostale otroke, pripravite vstopnice za tekmovanje s krono, na vročem Izraelskem zraku bi se prilegel mrzel »Davidov sladoled« in morda druženje ob izraelski glasbi ali hebronski pijači (oranžada).

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Pri starejših otrocih pogosto naletimo na napačno razumevanje samostojnosti v smislu neodvisnosti. Nanje vpliva razumevanje prostosti današnjega časa. Toda v Svetem pismu odvisnost od Boga ni ocenjena negativno. Zanašati se na avtoriteto in na Boga pomeni varnost, pomoč in zaščito. David svojo povezanost z Bogom nikoli ni čutil kot breme, ampak kot življenjsko pomoč. Otroke motivirajte k temu, da tudi sami povprašujejo po Božji volji v svojem življenju. V primerjavi z mlajšo skupino (*glej 3.1*) se lahko pri starejših otrocih bolj poglobite v zgodovinsko okolje, vključno z zavzetjem Jeruzalema.

4.2 PRIPRAVA UVODA

4.2.1 Tiha vzpodbuda: otrokom pokažite sliko krone (*glej pripomoček 16/a in 16/b*) za predzgodovino 1. Samuelove 31 in dovolite otrokom, da pripovedujejo.

- 4.2.2 Pogovor o frazi »Jaz hočem to«: vsakemu otroku je znan ta stavek in ga je morda že velikokrat izgovoril. Predstavite nevarnosti in omenite stvari, ki jih ljudje delamo v povezavi s tem. Kje leži nevarnost v takšnem obnašanju? Nato predstavite odnos med Davidom in Bogom.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Dopolnitev k smernicam ① do ⑥ (glej 3.3).

K ①: Poglobite se v predzgodovino s poudarkom na Davidovem zaupanju v Boga in njegov dober odnos do Jonatana (*preberite Davidovo tožbo v 2 Sam 1*).

K ②: Možen prenos – Kako danes spoznamo Božjo voljo? Na tem mestu pomagajte otrokom, kajti na to vprašanje je nemogoče odgovoriti v enem stavku: Veliko vprašanj se reši, če poznamo Božjo besedo (beremo Sveto pismo). Okoliščine, nasveti kristjanov, osebne izkušnje, razmišljanja pri molitvi (tihi čas) itd. so lahko Božji napotki.

K ③: S pomočjo zemljevida pojasnite geografske okoliščine (*glej pripomoček 12/a*).

K ④ in ⑤: Iš Bošetovo kraljestvo ni moglo obstati, ker to ni bila Božja volja. Prenos – svojevoljno delovanje je obsojeno na propad (*glej pripomoček 17/b*).

K ⑥: Bog ima svoj čas in drži svojo obljubo. Prenos – on nas ne obvaruje pred ovirami, ampak nam jih pomaga premagati.

4.4 UTRJEVANJE

4.4.1 Pogovor o vprašanju: Kako spoznamo Božjo voljo?

4.4.2 Intervju: Še enkrat obdelajte tekst s pomočjo naslednjih vprašanj.

- Gospod David – zakaj ste v javnosti jokali? Kaj je bil povod za to?
- Vam je bil Jonatan resnično tako dragocen? Zakaj?
- Kakšne korake nameravati narediti v prihodnosti?
- Zakaj vi kot osebnost javnega življenja povprašujete po Božji volji?
- Ali to pomeni, da se Boga bojite? Ali imate strah pred njim?
- Katere napotke nam dajete danes? (Tu lahko poveste vodilno misel ali zlato vrsto).

4.4.3 Raziskovalci: Delovni list 17 – starejša skupina.

5. PRIMERNA PESEM

6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

S pomočjo rok in prstov prikažite simbole za zlato vrsto:

- 1 Kazalec obrnjen navzgor: »Blagoslovil«
- 2 Iztegnjena dlan: »bo tiste,«
- 3 Glava navzdol, sklenjene roke: »ki se bojijo Gospoda« (v smislu spoštovanja)
- 4 Iztegnjena roka v višini otroka: »majhne«
- 5 Iztegnjena roka v višini moža: »skupaj z velikimi«.

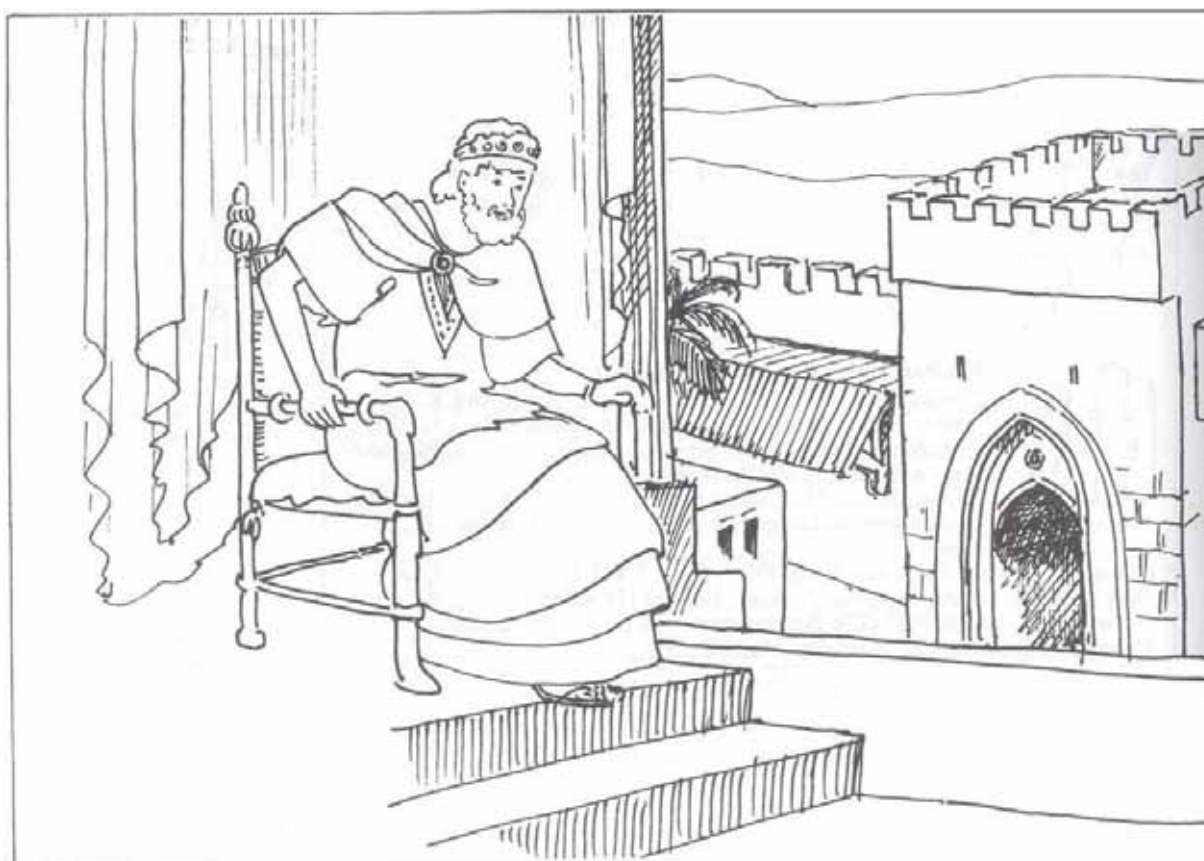

7. PRIPOMOČKI

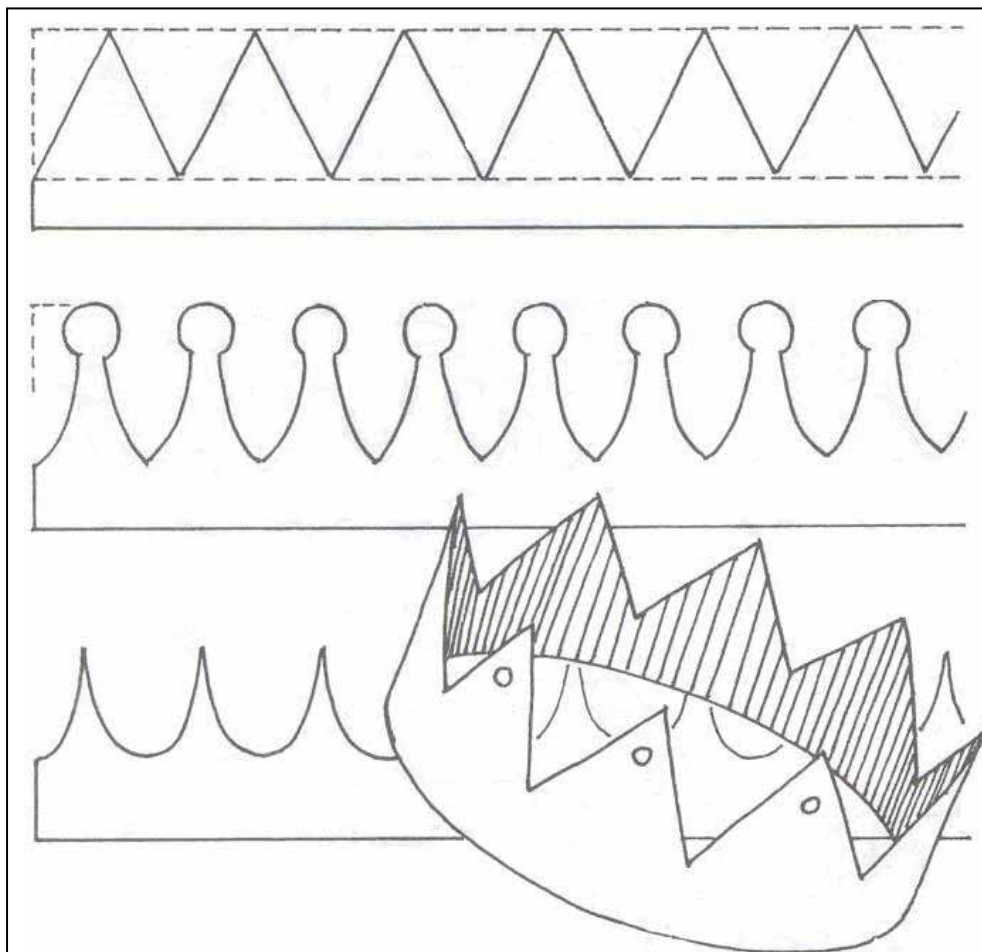
Pripomoček 17/a

Pripomoček 17/c

Krona

Krona je posebno lepo naglavno okrasje. Izdelate jo lahko iz trškega papirja ali belega kartona. Izrežite pravokotnik približno 50 cm dolg (za okrog glave) in 15 cm širok. V razdalji 4 cm od notranjega roba narišite črto in zobce. Nato nanj nalepite zlat papir in skrbno izrežite. Oba konca pravokotnika zlepите skupaj in krona je končana. Za okras lahko na vrh vsakega zobca nalepite majhne raznobarvne krogce.

r a z i s k o v a l c i

Dopolni manjkajoče besede. Pomagaj si s tekstom v 2 Sam 2,1-11 in 5,1-5

1 Potem je David vprašal _____: »Ali naj grem v katero izmed Judovih mest?« GOSPOD mu je rekel: »Pojdi!« David je rekel: »V katero naj grem?« Rekel je: »V _____.« 2 Tako je David šel tja in tudi obe njegovi ženi, Jezreélka _____ in _____, žena Karmélčana Nabála. 3 Pripeljal je tudi svoje može, ki so bili z njim, vsakega z njegovo družino, in so se naselili v mestih okrog Hebróna. 4 Tedaj so prišli Judovi možje in tam _____ Davida za kralja čez Judovo hišo. Sporočili so Davidu in rekli: »Možje iz Jabéš Gileáda so pokopali _____.« 5 David je poslal sle k možem v Jabéš Gileádu in jim rekel: »Bodite _____ od GOSPODA, ker ste izkazali to vdanost svojemu gospodu Savlu in ga pokopali! 6 Zdaj naj vam GOSPOD izkaže milost in zvestobo! Tudi jaz vam bom izkazal dobroto, ker ste to storili. 7 Zdaj naj bodo torej vaše roke močne in bodite hrabri, kajti vaš gospod Savel je mrtev, zato je _____ hiša mene mazilila za kralja čez sebe.« 8 Nerov sin Abnér, poveljnik Savlove vojske, pa je vzel Savlovega sina Iš Bošeta, ga prepeljal v Mahanájim 9 in ga postavil za kralja nad Gileádom, Aserjem, Jezreélom, Efrájimom, Benjaminom in nad vsem Izraelom. 10 Savlov sin Iš Bošet je imel štirideset let, ko je postal kralj nad Izraelom, in je kraljeval dve leti. Judova hiša pa je šla za _____. 11 Število dni, katere je bil David v Hebrónu kralj nad Judovo hišo, je bilo sedem let in šest mesecev.

1 Tedaj so prišli vsi Izraelovi rodovi k Davidu v Hebrón in rekli: »Glej, tvoja kost smo in tvoje meso. 2 Že prej, ko je bil Savel kralj čez nas, si ti vodil _____ na vojsko in nazaj. Tebi je GOSPOD rekel: »Ti boš _____ moje ljudstvo Izraela in boš vladar čez Izraela.« 3 Vsi Izraelovi starešine so prišli h kralju v Hebrón in kralj David je v Hebrónu sklenil z njimi zavezo pred GOSPODOM. Mazilili so Davida za kralja čez _____. 4 David je imel trideset let, ko je postal kralj, in je kraljeval štirideset let. 5 V Hebrónu je kraljeval Judu sedem let in šest mesecev, v _____ pa je kraljeval triintrideset let vsemu Izraelu in Judu.

18. lekcija

DAVID IN JONATANOV SIN MEFIBOŠET

SVETOPISEMSKI TEKST:

2. Samuelova 9

ZLATA VRSTA:

»Z milostjo ste namreč odrešeni po veri, vendar to ni iz vas, ampak je Božji dar.«

Efežanom 2,8

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Ta zgodba je vrhunec v Davidovem življenju, saj je kralj vsega Izraela. Pregnal je svoje sovražnike, v deželi je zavladal mir. Sedaj vidimo, da David ravna povsem drugače, kot je bilo takrat na Vzhodu običajno. Ponavadi je vladar vse člane prejšnje dinastije iztrebil in s tem preprečil, da bi nekega dne ponovno zasedli prestol. David ni ravnal tako. Širil je usmiljenost, katero mu je pokazal Bog. Zato je povprašal po Savlovih potomcih in našel Mefibošeta, Jonatanovega sina, ki je imel obe nogi hromi. David mu podari Savlova polja in mu pri svoji mizi nameni stalno mesto. To je odličen primer Božje milosti in pozornosti, ki velja za vsakega izgubljenega grešnika.

1.2 OSEBE

- David: drugi izraelski kralj (*glej od 12. lekcije do 17. lekcije*).
- Cibá: služabnik iz Savlove hiše in pozneje odgovoren za oskrbo Mefibóšeta.
- Mefibóšet (razširjevalec sramote): Jonatanov sin in Savlov vnuk, v 1. Kroniški 8,34 in 9,40 se imenuje »Meríb Báal«, to pomeni »borec proti Báalu«. Ko je bil star pet let, se je ponesrečil in ostal hrom na obeh nogah (*2 Sam 4,4*).
- Sinovi in hlapci Cibe: odgovorni za oskrbo Mefibóšeta.
- Miha: sin Mefibóšeta.
- Mahir: Amiélov sin iz Lo Dabarja je oskrboval Mefiošeta dokler ga David ni poklical (*primerjaj tudi z 2 Sam 17,27*).

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Jeruzalem: Davidova rezidenca (*primerjaj s 17. lekcijo, 1.3*).
- Lo Dabar (kraj zapuščenosti ali kraj brez besed): kraj na vzhodu Jordanije, severni Gilead, nedaleč od Jabeša, kjer je živel Mefibóšet, daleč v stran od kraljeve hiše (*glej zemljevid pripomočka 12/a*).

1.4 ČAS DOGAJANJA

Okrog 1000 pr. Kr.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 1: milost = obdaritev brez nekega povoda oz. povračila.
- Vrstica 1: Savlova hiša = iz Savlove kraljeve družine.

- Vrstica 3: hrom = hude okvare spodnjih okončin.
- Vrstica 6: padel na obraz = pokazal svojo ponižnost.
- Vrstica 7: »jedel pri moji mizi« = s kraljem imeti skupnost ob mizi, častno mesto na kraljevem dvoru, kralj torej varuje to osebo.
- Vrstica 8: mrtev pes = »pes« je znak nečistosti, »mrtev« pa je znak nemoči. Če že živ pes velja za nečistega, kakšen je potem šele mrtev pes?

2. VODILNA MISEL

Bog nas želi obdariti.

Druge možnosti:

- Kdor želi doživeti Božje usmiljenje in ljubezen, ju mora širiti.
- Božje naklonjenosti si ne more nihče zaslužiti, to je nezasluženo darilo (milost).

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Davida je Bog bogato obdaril in zato je želel to usmiljenje, ki ga je doživel od Boga, širiti naprej. Pri tej zgodbi pokažite, kako je kralj David prostovoljno poskrbel za sorodnika svojega prijatelja Jonatana in nemočnemu človeku pomagal do prijetnega življenja. Mlajši otroci so pogosto preobremenjeni ko nekaj obljubijo, da se od njih pričakuje, naj se tega držijo. Vendar pa lahko z njimi govorite s pomočjo znakov dobrega prijateljstva. Tukaj se osredotočite na misel, da nam Bog želi dobro (da nas želi obdariti). Novo življenje in skupnost z Bogom sta možna zato, ker je Jezus Kristus umrl in vstal.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Neposreden vstop: »Dogovorjeno«! Dva prijatelja svojo obljubo potrdita s krepkim stiskom rok. Eden od njiju je preprost pastir. A lahko uganete kako mu je ime? Drugi je princ, kraljev sin. Kako mu je ime? Nenavadno je, da sta zelo dobra prijatelja (o vsem se pogovorita, nimata skrivnosti, govorita o Bogu, skupaj hodita na lov itd.). Takšno prijateljstvo premaga tudi smrt. In o tem bomo poslušali danes.
- 3.2.2 Darilo: Nekemu otroku dajte majhen paket. Povsem presenečen bo verjetno rekel: »Saj nimam rojstnega dneva ...« Jasno pokažite, da želite otroku kljub temu nekaj podariti. (Morda naredite tako, da vsak otrok na koncu ure dobi neko malenkost). »Tudi Sveto pismo govori o možu, ki je dobil nepričakovano darilo ...«

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Zgodbo pripovedujte s pomočjo slik *pripomočka 18/a*:

Slika 1 – prijateljstvo Davida in Jonatana: navežite se na 14. lekcijo in ponovite posebne značilnosti obeh prijateljev (*glej pripomoček 14/b*), njuno obljubo o obojestranski pomoči; Jonatan umre v vojni, David žaluje (*primerjaj s 17. lekcijo*).

Slika 2 – Mefibóšetova nesreča: novica o smrti širi strah, veliko ljudi zbeži. Dojilja pri begu z Jonatanovim sinom pade (2 Sam 4,4). Petletni Mefibóšet ohromi. Sedaj živi v Lo Dabaru ...

Slika 3 – David se spomni obljube, ki jo je dal Jonatanu: potem, ko David postane kralj, in ko po številnih vojnah zavlada mir, se David pri Cibi pozanima o Savlovemu svojcu.

Slika 4 – Mefibóšet pred Davidom: Mefibšetova nemoč in njegovo vedenje do Davida zelo dobro prikažeta stanje grešnika.

Slika 5 – pogovor med Davidom in Mefiboóšetom: Davidov dobrotljiv in velikodušen odziv je enkraten in služi kot dober primer Božjega odziva človeku, ki išče pomoč (*Jn 1,12*).

Slika 6 – Mefibšetov nov prostor: do njega se obnašajo kot do člana kraljeve družine in ga bogato obdarijo.

3.4 UTRJEVANJE

3.4.1 Z otroci lahko današnjo zgodbo odigrate.

3.4.2 Skupaj z otroci se pogovorite o Davidovem ravnanju in ga primerjajte z Gospodom Jezusom (spomniti se, spraševati, iskati, najti, sprejeti, obdariti). Možna evangelizacijska uporaba.

3.4.3 Za vsakega otroka pripravite kopijo *pripomočka 18/b* z zlato vrsto in otroci naj pobarvajo darilne pakete ter jih povežejo med sabo, tako da zlato vrsto preberejo v pravilnem vrstnem redu.

3.4.4 Raziskovalci: Delovni list 18 – mlajša skupina.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Pri starejših otrocih se lahko zadeve lotite z dveh strani. Po eni strani poudarite zgledno prijateljstvo in nujnost, da se obvezno držimo svojih obljub. Kajti zanesljivost in zvestoba sta dandanes vse bolj redki odliki, zato ju je potrebno še posebej poudariti. Po drugi strani pa lahko poglobite pojem milosti in za evangelizacijsko uporabo pripravite nekaj primerjav z Novo zavezo.

4.2 PRIPRAVA UVODA

4.2.1 Izmenjava izkušenj o prijateljstvih in držanju obljub (*glej tudi 3.2.2*).

4.2.2 Zgodba »Dobrega prijatelja nikoli ne pozabiš«. Z Gerhardom sva bila zelo tesna prijatelja. Veliko stvari sva počela skupaj in skupaj sva hodila tudi na mladinski čas. Po poklicni izobrazbi je bil voznik tovornjaka. Nekega dne sem prejel novico, da se je s svojim tovornjakom smrtno ponesrečil. Bilo mi je zelo težko, ker sem izgubil svojega najboljšega prijatelja. Vendar pa vem, da je pri Jezusu Kristusu, saj se je že zelo zgodaj odločil za življenje z njim. Tako je bilo tudi Davidu. Jonatan je bil ubit v boju s Filistejci. Vendar pa David svojega dobrega prijatelja ni mogel pozabiti, zato je nekemu iz Savlove družine hotel storiti dobro.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Ker je svetopisemski tekst relativno kratek, ga lahko preberete skupaj z otroci in na temelju slik (glej pripomoček 18/a) poglobite posamezne dele zgodbe. Dopolnitev k točki 3.3:

K sliki 2 – glede dejstva, da smo grešniki (rojeni v grehu), ne moremo storiti nič. Tega se ne dá spremeniti.

K sliki 3 – Davidova zvestoba, vzor pravega prijateljstva; Davidovo vprašanje, namig na Božjo ljubezen, ki išče, saj je Jezus Kristus je prišel, da bi našel in odrešil nemočne ljudi. (To vprašanje nam kaže tudi, da je David razmišljal drugače kot ljudje v njegovem času. Ponavadi bi nov vladar postavil prvi del vprašanja [9,1], da bi iztrebil še zadnje potomce svojega nasprotnika Savla. David pa je želel izkazati usmiljenje, ker je tudi sam izkusil Božjo milost).

K sliki 6 – Kaj vse nam želi Bog podariti v Jezusu Kristusu.

4.4 UTRJEVANJE (glej tudi 3.4)

4.4.1 Kaj vse je bilo podarjeno Mefibošet, kaj vse nam danes želi podariti Bog? Zberite predloge otrok in jih vpišite v »paket« (glej pripomoček 18/c).

Mefibóšet	Kristjan
- nov dom	- ljubezen
- imetje	- odpuščanje
- član kraljeve družine	- mir
- častno mesto	- odrešenje
- pomoč	- uslišanje molitev
- zaščita	- večno življenje
	- veselje
	- Sveti Duh
	- Božji otrok

(Opozorilo: Daru si ne moremo prislužiti! Kdor ima Jezusa Kristusa, je *bogato obdarjen*).

4.4.2 Z otroci naredite še več primerjav z življenjem Mefibóšeta:

- Njegovo ime: »razširjevalec sramote« – namig na grešnika (Mt 15,19; Rim 3,10).
- Njegova osebnost: ohromele noge, padel zaradi krivde drugih – spominja na prve starše, Adama in Evo (Rim 5,12, 19).
- Njegovo prebivališče: Lo Dabar, latinski prevod »kraj brez upanja« (primerjaj z Ef 2,12-13).

S temi primerjavami ne pretiravajte. Prav tako bodite pozorni, kajti teh primerjav ni možno uporabiti pri vsaki skupini otrok. Odvisno je od njihove starosti, duhovne in duševne zrelosti ter sposobnosti dojemanja.

4.4.3 Raziskovalci: Delovni list 18 – starejša skupina.

5. PRIMERNA PESEM

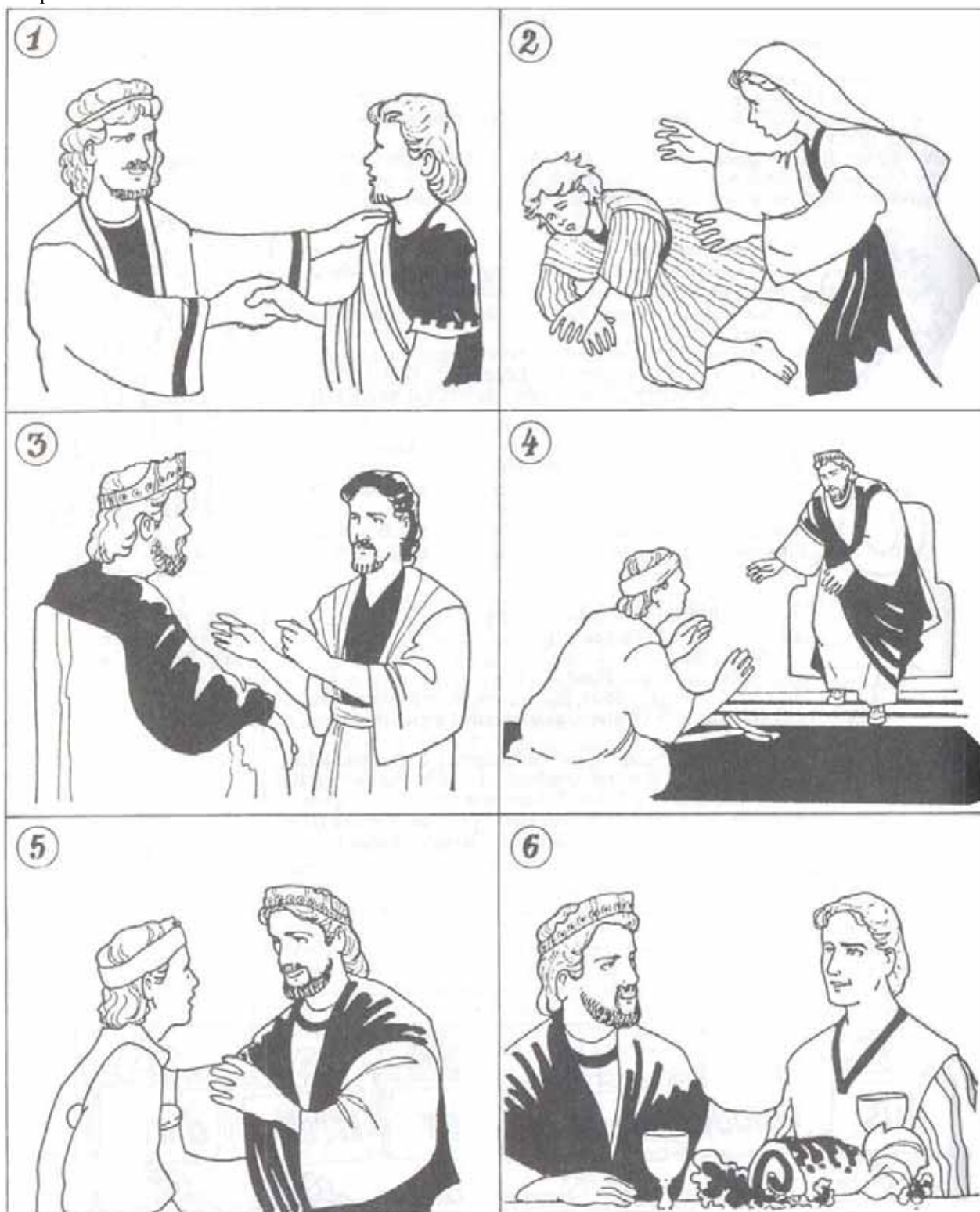
6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Za dobro razumevanje zlate vrste (glej pripomoček 18/b), odgovorite na naslednja vprašanja: Kaj je milost? Zakaj je potrebno odrešenje? Kaj pomeni vera? Zakaj se sami po sebi ne moremo odrešiti? Kako izgleda Božji dar?

7. PRIPOMOČKI

Pripomoček 18/a

Stavek, ki si ga moramo zapomniti:

GOB SAN ILEŽ ITIRADBO!

Preber! nazaj!

r a z i s k o v a l c i

BOG JE USMILJEN DO NAS, ZATO SMO TUDI MI LAHKO USMILJENI DO DRUGIH.

Poglej slike in oceni, kdo je usmiljen do druge osebe in kdo ne. Pri tistih, ki so usmiljeni, zraven v krogec nariši nasmejan obraz. Zraven tistih, ki niso usmiljeni, pa nariši žalosten obraz.

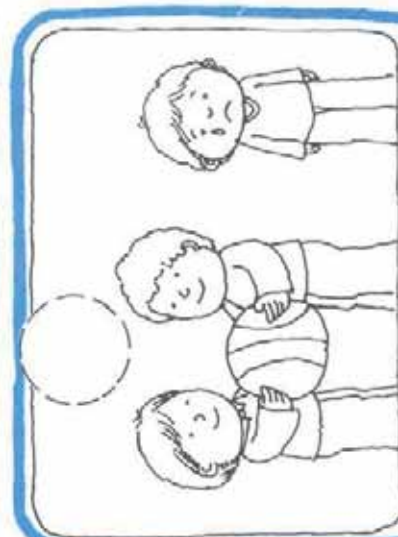

To je darilo zate.

Pusti me. Jaz grem prvi.

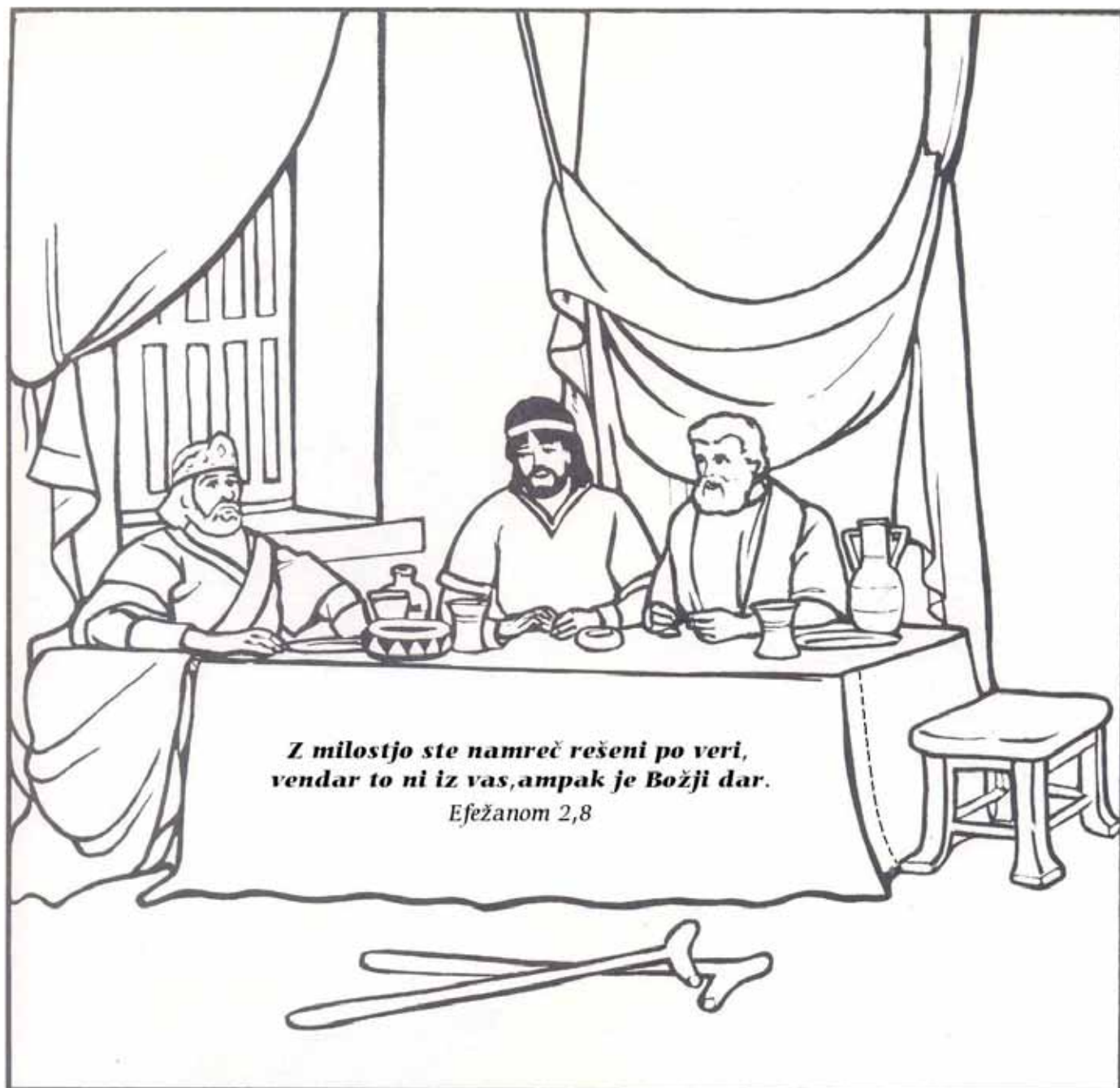
Bom pil, ko boš ti končala.

Dajva se igrati sama. brez Jankota.

Peljal te bom v svojem vozičku.

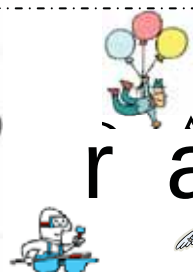
***Z milostjo ste namreč rešeni po veri,
vendar to ni iz vas, ampak je Božji dar.***

Efežanom 2,8

Pobarvaj sliko in dva dela Mefibošeta. Nato sliko in dva dela izreži. Mefibošetovo telo pripni skupaj z žebličkom. Potem Mefibošeta posedi za kraljevo mizo, naredi zarezo pri praznem stolu (črtkane črte) in potisni noge skozi zarezo.

r a z i s k o v a l c i

Poišči šifre znakov in ugotovi, kako se glasi skrivno sporočilo.

A =

D =

E =

I =

J =

L =

M =

N =

P =

R =

S =

U =

V =

Z =

je bil

do Mefibóšeta

in mu je izkazal

19. lekcija

DAVID IN BATŠEBA

SVETOPISEMSKI TEKST:

2. Samuelova 11 in 12

ZLATA VRSTA:

»Mojega greha me očisti. Zakaj svoje pregrehe priznavam, moj greh je vedno pred mano.«

Psalm 51,4b-5

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

David je utrdil svoje kraljestvo in si podredil večino okoliških ljudstev. Ko je premagal Aramejce je porazil še Amonce. Vendar se sam ni vojskoval, ampak je v boj poslal vojsko pod vodstvom Joaba. Medtem, ko se je njegova vojska borila, je David brezdelno sedel doma v Jeruzalemu. Po opoldanskem spancu se je sprehodil po strehi svoje palače in zagledal lepo žensko, ki se je kopala. Pozanimal se je o njej. To je bila Batšeba, žena Hetejca Urijaja, ki je z Joabom odšel v boj. David je poslal po to žensko in z njo prešuštoval. Ko so se pokazale posledice, je David poskušal svoje dejanje prikriti tako, da je Urijaja poklical domov z bojišča. Urijajeva predanost vojski mu je prepovedovala, da bi šel k svoji ženi. David ga ni mogel pregovoriti z darilom, niti s tem, da ga je napil. Zato je David Urijaja s pismom za Joaba ponovno poslal na bojišče. V tem pismu je Joabu naročil, naj Urijaja pošlje v boj tja, kjer bo ubit. Tako je Urijaja v boju padel. Po tem, ko je Batšeba primeren čas žalovala za svojim možem, jo je David vzel za ženo. Rodila je sina, ki je bil spočet v prešustvu. Bog je k Davidu poslal preroka Natana, da bi ga pripravil do kesanja. David je pri tem – ne da bi vedel – sam nad sabo izrekel sodbo. Natan je naznanil Božjo kazen. David se je skesal, toda otrok, ki ga je Batšeba rodila, je moral umreti. Vendar pa je Bog sprejel Davidovo kesanje, kar se je pokazalo v tem, da je Davidu in Batšebi dal drugega sina: Salomona, ki ga je Bog ljubil in je kasneje postal Davidov naslednik.

1.2 OSEBE

- David: Jesejev sin, rojen 1041 pr. Kr., sprva kraj Judove hiše, potem kralj celotnega Izraela; vladal je od približno 1010 do 970 pr. Kr. Bil je glasbenik in pesnik številnih psalmov. Bog ga je izbral za kralja (*glej od 12. do 14. lekcije in 17. lekcijo*).
- Batšeba (»hči obilja«): Eliamova hči, žena Hetejca Urijaja in po njegovi smrti Davidova žena, mati Salomona in še treh drugih Davidovih sinov.
- Natan: prerok v Davidovem in Salomonovem času. Davidu preda Božja navodila naj ne gradi templja, pa tudi Božjo obljubo, da bosta Davidovo kraljestvo in njegov prestol obstala na veke (2 Sam 7,16); prerokba o Jezusu Kristusu. Pozneje Natan poskrbi, da David za svojega naslednika imenuje Salomona.
- Urijaja (»luč je Gospod«): Hetejec, Batšebin mož, eden od Davidovih junakov.
- Joab: vojskovodja Davidove vojske.
- Hlapci, seli, starešine, Davidovi vojaki.
- Prvi Davidov in Batšebin sin ter Salomon (Jedidja = Jahvejev ljubljenec), drugi sin.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA (primerjaj s 17. lekcijo, 1.3)

- Jeruzalem: David ga imenuje za glavno mesto Izraela (»Davidovo mesto«). Dogodki se odvijajo večinoma v Davidovi palači.
- Raba: mesto Amoncev, kjer pri obleganju le-tega Urijaja pade (*glej zemljevid pripomočka 12/a*).

1.4 ČAS DOGAJANJA

Čas Davidove vladavine (v letih 1010-970 pr. Kr.), ko je na vrhuncu svoje moči in svojega kraljestva.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 12,11: Urijaja ni šel k svoji ženi = spolna vzdržnost je bila v vojni verska dolžnost.

2. VODILNA MISEL

Kdor prizna svoje grehe, doživi odpuščanje.

Druge možnosti:

- Bog vodi preko greha.
- Bog odpušča, vendar vedno ne odvzame posledic greha.
- Komur so odpuščeni grehi, je lahko ponovno srečen (*Ps 32,1*).

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Žal morate pri učenju otrok računati na to, da nekateri morda trpijo zaradi prešuštvovanja staršev in ločitve, vendar pa izčrpen pogovor o tem ni primeren. Tudi smrt otroka kot posledico prešustva obravnavajte zelo previdno in pri mlajših otrocih morda povsem izpustite. Otroci v tej skupini so svoja slaba dejanja gotovo že poskušali prikriti z lažmi. Zato lahko in morate jasno povedati, da Bog grehe vidi in da le priznanje krivde in odpuščanje vodita iz te zanke.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Pogovor: otroke vprašajte, ali je kdo izmed njih storil nekaj slabega in poskušal to npr. prikriti pred starši. Pogovorite se o tem in dodajte, da prikrivanje še bolj bremeni našo vest in vodi do nadaljnjih laži ter da le priznanje krivde vodi do čiste vesti.
- 3.2.2 Natanova prilika: preberite tekst iz 2. Samuelove 12,1-4 ali pripovedujte opisano priliko (*glej pripomoček 19/a*) in počakajte, kakšni bodo spontani odzivi otrok. Gotovo bodo govorili o krivici bogatega moža.

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Ob pripovedovanju zgodbe zaradi dobre razčlenitve posamezne odlomke označite s preprostimi znaki, ki jih med pripovedovanjem skicirate na tablo (*glej pripomoček 19/a*):

- ① David v Jeruzalemu – postelja (naslonjač)
- ② Vojska v Rabi – meč in ščit (orožje)
- ③ Davidov skrivni greh – zaprta vrata oz. ključavnica
- ④ Urijajeva smrt – nagrobnik
- ⑤ Batšeba kot Davidova žena in rojstvo otroka – dojenček
- ⑥ Natanov obisk in prilika – jagnje
- ⑦ Davidovo kesanje – klečeča oseba.

Pri tem lahko sličice razdelite v dva stolpca: Dogajanje v Jeruzalemu – dogajanje v Rabi. (Seveda je možno, da posamezne sličice pripravite že vnaprej in jih pokažete, vendar bo pozornost otrok zagotovo večja, če bodo spremljali nastajanje, pa četudi sličice ne bodo popolno umetniško delo). Ob pripovedovanju mora biti jasno naslednje:

- kako pri Davidu raste občutek krivde;
- da David brez zadržkov prizna svoje grehe in se skesa;
- da mu Bog odpusti in
- da se v Davidovo srce takoj vrne veselje, kljub hudim posledicam greha.

3.4 UTRJEVANJE

3.4.1 Na podlagi sličic ponovite posamezne dele zgodbe – od Davidovega greha vse do odpuščanja. Pri tem še enkrat pokažite pot skozi priznanje in kesanje. To je tudi danes edina možnost za vsakega človeka, kako se osvobodi bremena svojega greha.

3.4.2 Iz kartona naredite belo in črno srce. Izmenjajte dvigujte srce v zrak in dovolite, da otroci dodelijo dele zgodbe primernemu srcu (pred prešuštvom belo srce, po prešuštvu črno srce, po kesanju belo srce). Tako otroci še enkrat ponovijo zgodbo.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Domnevamo lahko, da je veliko otrok te starosti prešuštvo v najrazličnejših upodobitvah spremljalo preko televizijskih filmov. Najpomembnejša naloga je, da jasno nakažete, da je prešuštvo pred Bogom greh. Zakonolom ni kavalirski prekršek, ne povzroča le malenkostne škode, ampak je greh z dalekosežnimi posledicami, kar lahko jasno vidimo tudi v Davidovem življenju. Nemorala se prenaša tudi na otroke (primerjaj z 2 Sam 13). Ti grehi uničujejo zakonske zveze, družine in družbe. Če se v naši državi vsak tretji zakon konča z ločitvijo, potem si lahko predstavljamo koliko otrok odrasča v takšnem napetem okolju.

4.2 PRIPRAVA UVODA

4.2.1 Preberite tekst 2. Samuelove 12,1-4 (*glej tudi 3.2.2*) in govorite o krivičnosti bogatega moža. Povejte, da je prebrana zgodba primer, kako je Bog preko preroka Natana Davidu razložil njegovo krivdo: »Ti si ta možki!« V pogovoru nakažite, da je David očitno pregrešil, ker se je Bog odzval tako.

4.2.2 Učenje s pomočjo predmeta: Otrokom pokažite vrvico in jih vprašajte, kdo jo lahko pretrga in ali mislijo, da to vedno uspe. Nato močnejšemu otroku dajte pretrgati vrvico in mu jo večkrat ovijte okrog zapestij, tako da bo zvezan in se sam ne bo mogel rešiti (pozneje v zgodbi pokažite, kako se je David zapletel v greh).

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Dopolnitev k točki 3.3 (*glej 3.3 in pripomoček 19/a*):

Pripovedujte zgodbo o Davidovem prešuštvu in njegovi reakciji na to. Pri tem pokažite, kako je prišlo do tega razvoja:

- 1) David ni tam, kjer bi moral biti – v boju.
- 2) Njegovo brezdelje mu da priložnost, da sledi poželenju oči.
- 3) Davidova vest vse bolj otopi, dokler kar sam ne povzroči umora.

Za ponazoritev na steno obesite rdeč papir z napisom »greh«. Z otroci se pogovarjajte o tem, kaj lahko David stori, da pride iz te situacije in ponovno postane srečen. Kot povzetek razmišljanj skupaj preberite 2. Samuelovo 12,13-15. Z dvema belima papirjema, na katerima piše »kesanje« in »odpuščanje« prelepite rdeč papir.

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Skupaj preberite Psalm 51,1-13. Pri tem še enkrat poudarite kaj pomeni »kesanje«. Če tekst kopirate iz psalma, ga lahko otroci prebarvajo. Nato pojasnite kontekst, v katerem se ta tekst nahaja. Ob branju poudarite besede kot so »krivda«, »greh«, »prestop«. Če na folijo ali projektor daste besedilo Psalma 32,1-2, lahko še enkrat poudarite veselje zaradi odpuščanja.
- 4.4.2 Obravnavanje posameznih stopenj pri ujetosti v grehu na podlagi primerjave med 1. Mojzesovo 3, Jozuetom 7 in 2. Samuelovo 11 (*glej 23. lekcijo v 6. učbeniku, točka 4.4.2*). Pri Davidu so se stopnje na koncu razvile v pozitivno smer: videti, poželeti, vzeti, skriti /ubiti, zamolčati, **spoznati in priznati** (*glej pripomoček 19/b*).

5. PRIMERNA PESEM

6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

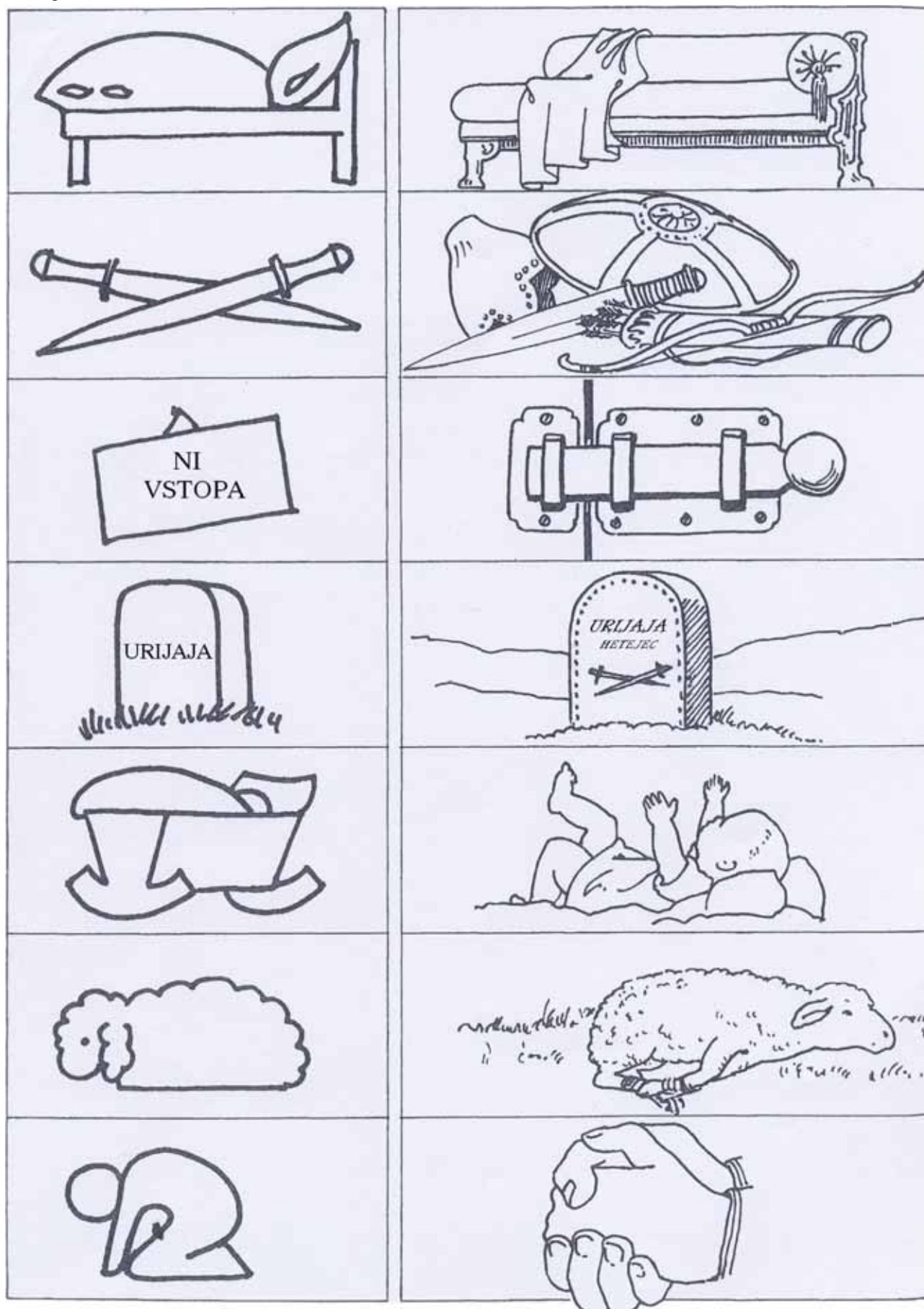
Na podlagi Davidove zgodbe razložiti pojme »greh«, »očiščenje«, »pregreha«, »priznavanje«. Vrstico »moj greh je vedno pred mano« lahko ilustrirate s pogledom v ogledalo in slabo vestjo (*glej tudi 4.4.1*).

7. PRIPOMOČKI

Pripomoček 19/a

 1. Mojz 3, 6, 8, 24	 Joz 7, 21, 25	 2 Sam 11
SPOZNATI IN PRIZNATI POŽELETI	VIDETI ZAMOLČATI	SKRITI / UBITI VZETI

20. lekcija

DAVID IN ABSALOM

SVETOPISEMSKI TEKST:

2. Samuelova 15 in 18,6-18

ZLATA VRSTA:

»Spoštuj očeta in mater, da se podaljšajo tvoji dnevi na zemlji, ki ti jo daje Gospod, tvoj Bog.«

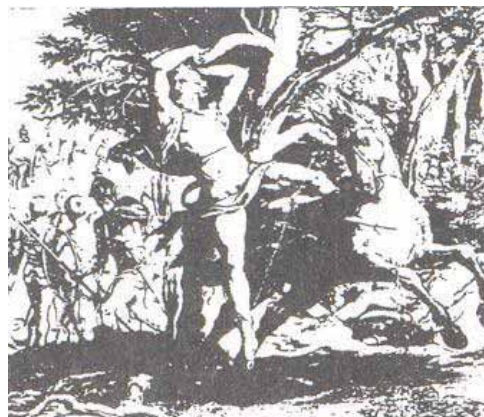
2 Mojz 20,12

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Zgodba na dva načina potrjuje temeljno Božje načelo: »Kar bo človek sejal, bo tudi žetl« (Gal 6,7). Davidov odnos z Absalomom je zaznamovala nedoslednost in njegove osebne težave so posledice tega odnosa. Po drugi strani pa Absalom skrbi samo zase in pri tem ne izbira sredstev. To ni moglo ostati nekaznovano. Vsak je odgovoren za svoja dejanja. V 2. Samuelovi 12,11 David izve prerokbo, da bo Gospod iz njegove hiše spravil nesrečo nad njega (glej 19. lekcijo). To dejstvo David potrdi v 2. Samuelovi 16,11. Nesreča, ki jo povzroči Absalom, se začne v 13. poglavju. Amnon, Davidov sin z Ahinoam, se je pregrešil nad Tamaro, Absalomovo sestro (2 Sam 13). Absalom zasovraži Amnona in ga po dveh letih ubije. Potem Absalom zbeži, ker je protipravno postal sodnik in rabelj. Vendar pa pogrešamo kakršenkoli Davidov odziv na Amnonovo dejanje. Absalom je odšel k svojemu poganskemu sorodniku v Gešur, kjer je ostal tri leta. David se sicer s dejanjem svojega sina ne strinja, vendar pa ne stori nič, da bi ga kaznoval. Joab, Davidov vojskovodja, s seznamom poskrbi, da Absalom od Davida dobi dovoljenje za vrnitev (2 Sam 14,21). Toda Absalom sprva ne sme k Davidu. Z izsiljevanjem (2 Sam 14,28-32) si Absalom utre pot do Davida in ta svojega sina poljubi (2 Sam 14,33) v znak ponovnega sprejema. Potem Absalom »ukrade srca« izraelskih mož (2 Sam 15). Na nekatere je naredil vtis s tem, da si je omislil vozilo in konje, na druge pa tako, da je kralja in njegove služabnike obtožil, da si ne vzamejo časa za pravne zadeve ljudstva. Pove, da bi si on vedno vzel čas za njih. Na ta način pridobi toliko privrženecv in na koncu pride do boja med Davidom in Absalomom (2 Sam 18). Vendar David želi, da z njegovim sinom ravnajo milo (2 Sam 18,5). Veliko ljudi umre, in na koncu se Absalom v gozdu s svojimi dolgimi lasmi zaplete v drevo. To sporočijo Joabu, ki potem zanemari Davidov ukaz in Absaloma ubije. Davida novica o Absalomovi smrti zelo prizadene. Žaluje za njim, potem pa se vrne v Jeruzalem.

Absalomova smrt

1.2 OSEBE

- Absalom (= oče je mir): tretji Davidov sin z Maaho, hčerko Talamaja, poganskega kralja Gešurja, imel je štiri otroke, njegova zunanja značilnost je bila njegova mogočna pričeska, saj so njegovi postrizeni lasje tehtali 2–2,5 kg (2 Sam 14,26).
- Ahitofel: Davidov svetovalec, njegov nasvet je veljal toliko kot neposreden Božji izrek (2 Sam 15,12; 16,23).

- Keretejci, Peletovci, Gitejci: Davidovi vojaki iz drugih dežel, ki so ob Davidovem begu še naprej ostali ob njem.
- Itaj: Gitejec (Filistejec), ki je bil le kratek čas v službi pri Davidu in je kljub temu ostal ob njem (*glej zemljevid pripomočka 1/d pri 1. lekciji*).
- Cadok, Abjatar: pripadnika duhovniške družine, ki sta bila na Davidovi strani.
- Ahimaac, Jonatan: sinova Cadoka in Abjatara, Davidova sla.
- Hušaj: Davidov prijatelj, ki je pri Absalomu izničil Ahitofelov nasvet in posvaril Davida.
- Joab: vodja Davidove vojske s številnimi temnimi spletkami.
- Abišaj: Joabov brat in Davidov nečak, tudi on ostane zvest Davidu.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

Dogodki se odvijajo v Jeruzalemu in okolici pa vse do Paranske puščave in področja Gilead.

- Hebron (2 Sam 15,7).
- Vzpetina oljk (2 Sam 15,30): Oljska gora, na vzhodu Jeruzalema.
- Efrajimski gozd (2 Sam 18,6): vzhodno od Jordana med Mahanajimom in Cafonom (*glej zemljevid pripomočka 12/a pri 12. lekciji in 17. lekcijo, 1.3*).
- Kraljeva dolina (2 Sam 18,18): v dolini Kidron med Jeruzalemom in Oljsko goro še danes stoji Absalomov spomenik.

1.4 ČAS DOGAJANJA

Med 1000 in 975 pr. Kr.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 15,1: možje, ki so tekli pred Absalomom = možje, ki so ga častili, mu služili.
- Vrstica 15,2: pot pri vratih = pot do kraljeve hiše, na robu katere se je postavljala Absalom.
- Vrstica 15,16: stranske žene = ženske, s katerimi so moški občevali, ampak se niso poročali z njimi. Absalom jih je vzel v svojo last kot znamenje, da je zavzel Davidov položaj (2 Sam 16,22).
- Vrstica 15,24: skrinja Božje zaveze = skrinja zaveze iz akacijevega lesa v šotoru, ki ga je postavil David (2 Mojz 25).
- Vrstica 15,30: zakrita glava in bosonog = prispodoba žalosti in priklanjanja pred Bogom.
- Vrstica 15,32: pretrgana oblačila = prispodoba žalosti in osuplosti.
- Vrstica 18,8: gozd je požrl več ljudi = zaradi gostega podrastja se vojaki niso mogli bojevati.
- Vrstica 18,9: velik hrast (tereblint) = drevo z visečimi vejami, pogosto omenjano tudi v kulturnih kontekstih.

2. VODILNA MISEL

Bog želi, da smo poslušni svojim staršem.

Druge možnosti:

- Neposlušnost bo kaznovana.
- Kar človek seje, bo tudi žetl (primerjaj z 1.1).

Dogodek lahko s poudarkom na Davidovih občutkih do Absaloma uporabite tudi kot primer za satanovo željo, da bi bil tak kot Bog (sprva sicer uspešno, ima veliko privržencev, na koncu pa vseeno utrpí poraz in je uničen).

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Vse te negativne dogodke bodo otroci zelo težko dojeli. Zato se pri tej zgodbi osredotočite le na ključne točke. Omejite se torej na vodilno misel, in sicer na vprašanje avtoritete, poslušnosti in slabih posledic neposlušnosti (*intenzivno preučevanje 2 Sam 13–18 bo olajšalo določanje ključnih točk*).

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Pogovor o poslušnosti oz. neposlušnosti staršem: Kakšne posledice ima neposlušnost? Kako bi bilo, če bi starši vsako neposlušnosti pustili nekaznovano?
- 3.2.2 Z otroci se pogovorite o Absalomovih zunanjih odlikah (2 Sam 14,25) in izpostavite nevarnost, da zaradi tega lahko oseba postane ošabna (*morda lahko uporabite sliko 1 pripomočka 20/a*).

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Zgodbo pripovedujte v šestih glavnih točkah (za prikaz uporabite slike iz flanela):

- ① Božja zapoved: spoštuj očeta in mater (pozneje razložite pojem »spoštuj«).
- ② Absalom si prisvoji položaj, ki pripada Davidu (*glej pripomoček 20/a, slika 1*). Kaj počne, da si pridobi srca ljudi? Jasno pokažite, kako ljudje postanejo njegovi privrženci. Ob tem dodajte dejstva: pridobil si je vozilo in konje; ukradel je srca izraelskih mož itn. (*primerjaj z Dan 11,21*).
- ③ David želi preprečiti prelivanje krvi in zbeži. Pri tem ima mirno vest pred Bogom (2 Sam 15,25-26; Ps 3,6-7).
- ④ Absalom je prepričan v svojo zmago in se želi znebiti svojega očeta. (Ta misel je prisotna pri vseh neposlušnih, saj si vsak otrok želi, da njegovih staršev ravno tisti trenutek ne bi bilo tam in ne bi opazili ali celo kaznovali neposlušnosti).
- ⑤ Absaloma doleti pravična kazen, mora umreti (*glej pripomoček 20/a, slika 2* – Absalomove smrti ne razlagajte na široko). To je posledica neupoštevanja avtoritete, ki jo je postavil Bog, kajti za spoštovanje očeta in matere je obljubljeno dolgo življenje, za nespoštovanje in upornišvo pa človeka doleti ustrezno hitra smrt (*glej 2 Mojz 20,12*).
- ⑥ Na koncu zmaga Božja pravičnost in David ostane kralj (*glej pripomoček 17/a pri 17. lekciji*).

3.4 UTRJEVANJE

- 3.4.1 Pogovor o Davidovi ljubezni (*glej tudi 2 Sam 18,5*), ljubezen očeta do sina: kako lepo bi lahko izgledal odnos oče–sin, če bi bil Absalom poslušen.
- 3.4.2 Otrokom razdelite kopije *pripomočka 20/b* in naj ga pobarvajo ter izpolnijo. Pokažite, da gre tukaj za srce človeka (*primerjaj z učenjem zlate vrste v 2. učbeniku, 27. lekcija – 1 Sam 16,7*). Na prazne črte naj otroci napišejo npr. ponos, neposlušnost, laž, ošabnost, sovraštvo itd. (*glej tudi Mt 15,19*). Tukaj lahko omenite tudi evangelizacijski vidik in namignete na možnost novega srca.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Še bolj poglobite vprašanje avtoritete (*primerjaj s 3.1*) in pri tem poudarite, da vsa avtoriteta izhaja od Boga. Zato je vsaka neposlušnost do oseb (staršev, učiteljev ali drugih oseb, ki imajo avtoriteto), ki jim je Bog dal avtoriteto, greh. Pri tem lahko omenite, da so te misli večini prijateljev in sošolcev neznanka. V številnih primerih ravnajo proti Božjim zapovedim. Otroke opogumite, naj so drugačni in naj se ravnajo po Božjih navodilih.

4.2 PRIPRAVA UVODA

- 4.2.1 Dovolite otrokom, da povedo, kaj se zgodi, če neposlušnost ni kaznovana. Naj opišejo, kaj se zgodi, če prekršimo zakone, npr. v cestnem prometu. Kako bi izgledalo naše življenje v družbi, če ne bi bilo zapovedi? Pri tem je pomembno, da izpostavite varovalno funkcijo zakonov (*primerjava s pravili in varovalnimi zakoni v cestnem prometu*).

- 4.2.2 Na kratko opišite dogodek političnega prevrata (francoska ali ruska revolucija oz. neko aktualno poročilo iz časopisa).

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Dopolnilo k točki 3.3:

K ①: Ta zapoved se ponovi na nekaterih mestih Nove zaveze (*Ef 6,2-3; Mt 15,4; Lk 18,20 – te vrstice lahko otroci sami preberejo iz Svetega pisma*). Na ta način je poudarjena pomembnost in trajna funkcija.

K ②: Absalom je srca Izraelcev ukradel z lažjo, da si bo on vedno vzel čas za razsodbo njihovih zadev. Toda to ne gre.

K ④: Absalom preganja Davida. Ali lahko oče v teh okoliščinah sploh še ljubi svojega sina?

K ⑥: Tukaj dodajte še, da Absalom med drugim ni mogel biti kralj tudi zato, ker je Bog izbral drugo Davidovo družinsko vejo, ki bo nosilec obljub v nizu prednikov Gospoda Jezusa (*1 Kr 1,13; 1 Krn 29,1*).

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Otrokom razdelite kopije *pripomočka 20/b* in dovolite, da naštejejo in vpišejo lastnosti, ki so značilne za Absaloma (*glej 3.4.2*).

4.4.2 Z otroci preberite tekst iz Izaija 14,13-15. S tem pokažite, da je bilo neupoštevanje avtoritete vedno prisotno in da lahko tukaj najdemo »prvi greh«. Absalom je, podobno kot kralj Babla, primer satanovega obnašanje. Otroci morajo vedeti, da bodo njihova dejanja imela posledice: torej naj ne delajo kakor se jim zahoče, ampak naj so poslušni.

4.4.3 Pogovor o 4. Božji zapovedi na podlagi ilustracije za učenje zlate vrste (*glej pripomoček 20/c in točko 6*).

4.4.4 Raziskovalci: Delovni list 20 – starejša skupina.

5. PRIMERNA PESEM

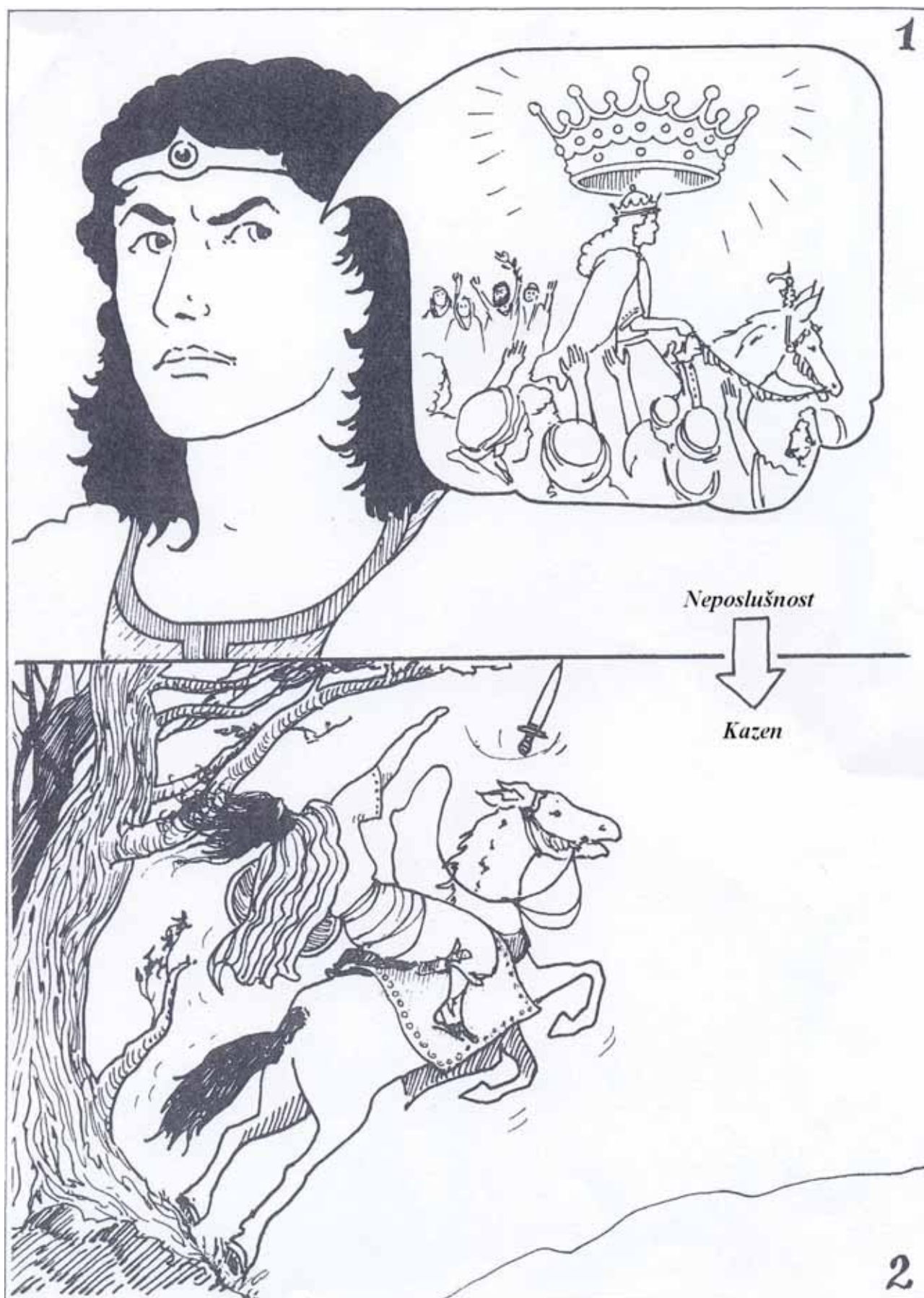
6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Pokažite dve plošči postave (*glej pripomoček 20/c*) in dovolite otrokom, da ugibajo, kaj to je. Na teh ploščah naj so številke od ena do deset. Otroci naj navedejo Božje zapovedi, ki jih poznajo. Potem se navežite na »današnjo« zapoved, ki jo še posebej poudarite, kajti le tukaj Bog daje obljubo (za ljudstvo Stare zaveze). Na koncu naj otroci zlato vrsto vpišejo v ploščo.

7. PRIPOMOČKI

Pripomoček 20/a

Absalom, mož z dobri izgledom, vendar z umazanim srcem

1 _____	6 _____
2 _____	7 _____
3 _____	8 _____
4 _____	9 _____
5 _____	10 _____

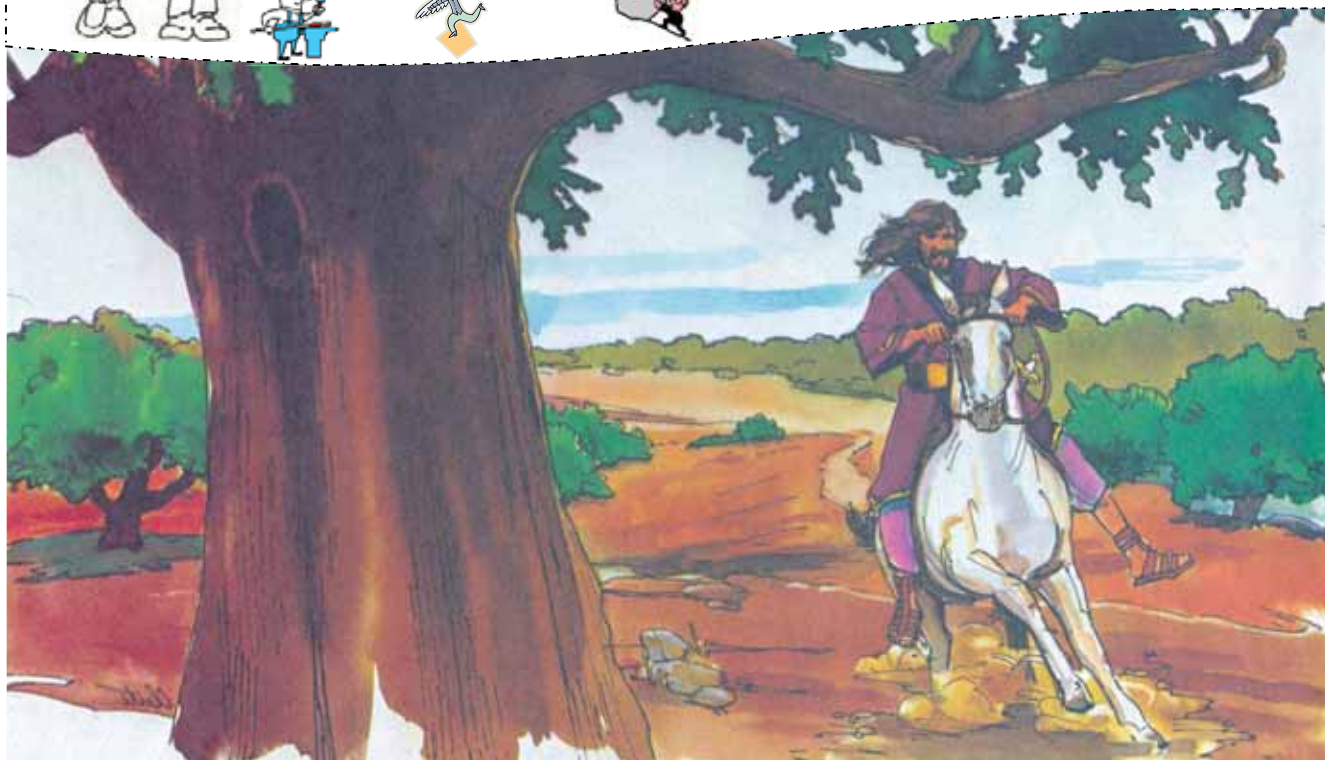
**Spoštuj očeta in mater,
da se podaljšajo
tvoji dnevi na zemlji,
ki ti jo daje Gospod,
tvoj Bog.**

2 Mojz 20,12

Vpiši vrstico na pravilno mesto na plošči.

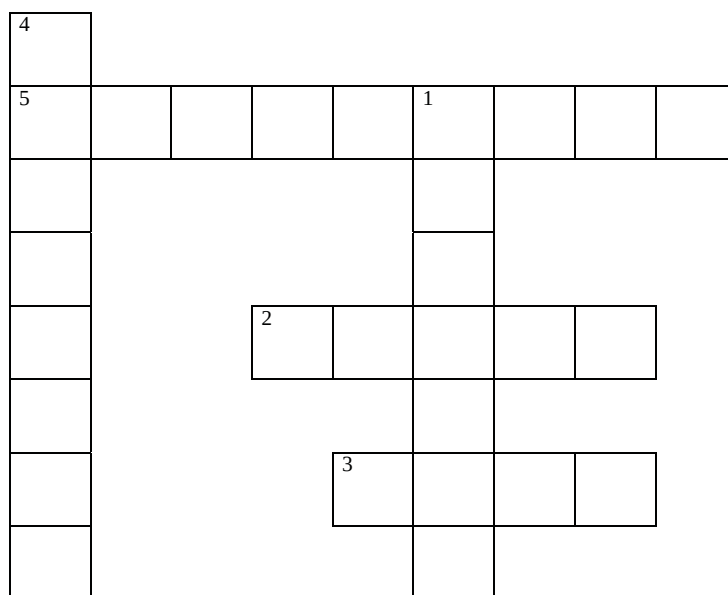

r a z i s k o v a l c i

Odgovori na vprašanja in vpiši odgovore v križanko.

1. Kako se je imenoval tretji Davidov sin? (navpično)
2. Kaj je hotel postati Davidov sin? (vodoravno)
3. Kako se je imenoval Davidov vojskovodja, ki je ubil njegovega sina? (vodoravno)
4. Po vsem tem je David vseeno čutil do svojega sina _____ (navpično).
5. Po sinovi smrti se je David vrnil v katero mesto kraljevat? (vodoravno)

Rešitve: 1 - Absalom, 2 - Kralj, 3 - Joab, 4 - Ljubezen, 5 - Jeruzalem

21. lekcija

DAVIDOVA IZKUSTVA

SVETOPISEMSKI TEKST:

Psalm 23

ZLATA VRSTA:

»Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka. Na zelenih pašnikih mi daje ležišče, k vodam počitka me vodi.«

Ps 23,1-2

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

David v tem psalmu prikazuje Gospoda, svojega Boga, kot popolnega pastirja. Samega sebe vidi kot ovco, ki je v vsakem pogledu odvisna od pomoči in varovanja pastirja. Prevladujoča vodilna misel psalma je, da Bog v spremenljivi usodi življenja ostaja vodja in zaščitnik. Osrednja izjava se glasi: »... si ti z menoj« (v. 4). Tako našteva dobra dela pastirja: nič ne manjka, zeleni pašniki, vode počitka, osvežitev duše, vodenje po pravih poteh, ni se treba bati zla, pastir je tu, tolaži, pogrinja mizo, glavo mazili z oljem, čaša je prepolna, dobrota in milost za vse življenje, v prihodnosti bivajoč v hiši Gospodovi. David, ki je dolgo časa sam bil pastir, je vedel, o čem govori in je poznal situacijo ovc. Psalm ima privlačnost v spretni razporeditvi nasproti si stoječih podob, ki razkrivajo bistvene vidike človeškega življenja.

1.2 OSEBE

- David opisuje pastirja z vidika ovce.
- V 5. vrstici so omenjeni še sovražniki ovce.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

Situacije se odvijajo v palestinski pokrajini.

1.4 ČAS DOGAJANJA

David je vladal od okrog 1010-970 pr. Kr. Obstajata dve možnosti časa nastanka 23. psalma:

- 1.) V času, ko je bil David pastir. Gotovo je David v tem času spisal in zložil nekaj pesmi. Tekst te pesmi izžareva vsakdanje izkušnje.
- 2.) Veliko ljudi domneva, da je David ta psalm napisal v času svojega kraljevanja, morda proti koncu svojega življenja. V tem primeru psalm kaže na neke vrste »pregled« njegovega življenja.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 2: zeleni pašniki = sočni, sveži travniki.
- Vrstica 2: vode počitka = ne stoječa, motna voda, ampak mirna, sveža izvirna voda, ki nima brzic ali vrtincev, ki bi lahko ogrozili žival ob pitju vode. Na splošno je voda za ovce izhajala iz treh glavnih virov: rosa na travi, globoki vodnjaki ali izviri in reke.
- Vrstica 3: prave poti = ravne poti; brez »ovinkastih izletov«.
- Vrstica 4: globel smrtne sence = v hribovjih Palestine lahko pogosto najdemo soteskam podobne, senčne, temne doline, v katerih se živali prestrašijo.

- Vrstica 4: palica = gorjača, ki jo pastir uporablja kot orožje in z njo odganja zveri.
- Vrstica 4: palica = dolga pastirska palica z zavitim koncem. Nanjo se pastir opira in z njo rešuje ovce, ki so npr. zdrsnile v jamo ali se ujele v grmovje. S palico tudi vodi žival, in sicer tako, da palico skrbno pritisne na bok živali.
- Vrstica 5: miza, olje, čaša = 5. vrstica ponuja dobro sliko orientalskega gostoljubja. Gostitelj poskrbi za varnost gosta (vpričo svojih sovražnikov). Pastir npr. s travnikov očisti strupene rastline. Za osvežitev po dolgem potovanju gostu z oljem mazili glavo in ga bogato pogosti.
- Vrstica 6: hiša Gospodova = tukaj David omeni tesno skupnost z Bogom.

2. VODILNA MISEL

Jezus Kristus je dobri pastir. David je Božjo pastirsko zvestobo doživljal skozi vse svoje življenje. Dobri pastir (*Jn 10*) želi usmerjati in voditi tudi naše življenje.

Druge možnosti:

- Pastir daje svoji čredi vse kar potrebuje: zaščito, oskrbo, naklonjenost ...
- Kdor dovoli, da ga vodi dobri pastir, ne bo razočaran.

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Čreda ovac ponavadi deluje fascinantno na otroke. Mlajši otrok ob misli na pastirja, ki zvesto skrbi za svoje ovce, občuti veliko več kot starejši otrok. Zaščita, naklonjenost in pribežališče so stvari, na katere so otroci v tej starosti še posebej pozorni. Zato lahko otrokom še bolj razložite te lastnosti dobrega pastirja.

3.2 PRIPRAVA UVODA

3.2.1 Otrokom pokažite slike (če je možno projekcijo) ovčk, črede in pastirja (*glej pripomoček 21/a*). Opišejo naj, kaj vidijo in morda povedo, ali so že kdaj sami opazovali pastirja in ovce. (Če imate možnosti, pripeljite s sabo ali otroke peljite na ogled prave ovčke, kar bo prispevalo k pristnemu doživetju).

3.2.2 Primer zgodbe (tukaj napisan le po ključnih točkah – zgodbo ustrezno polepšamo): Jakob je mlad pastir visoko v gorah. Nek starejši moški, ki je tam živel v neki koči, je Jakobi povedal o Gospodu Jezusu kot dobrem pastirju. Pri tem se je vedno znova vračal na vrstico iz Psalma 23: »Gospod je moj pastir«. Da bi se Jakob naučil to vrstico, je starejši moški uporabil zelo zanimivo metodo:

Njegova roka (*glej pripomoček 21/c*): 5 prstov = 5 besed (Gos-pod je moj pastir).

Mesece pozneje je nastopila zima in Jakob se je moral zaradi snežnega meteža s svojimi ovcami zateči v votlino. Ta snežni metež je postal tako hud, da je votlino zasulo in je bil Jakob ujet v njej. Ker ni imel hrane, zime v gorah pa so zelo dolge in mrzle, so ga mrtvega našli šele spomladi – vse prejšnje iskalne akcije so bile zaman.

Iskalcem – med njimi je bil tudi njegov starejši prijatelj – je takoj padlo v oči, da je Jakob z eno roko trdno držal prstanec druge roke. Starejši moški je vedel zakaj: četrti prst je predstavljal četrto besedo zlate vrste: Gos-pod je *moj* pastir. Tega se je Jakob zavedal vse do konca.

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Z otroki razmislite o tem, kakšne naloge ima pastir. Pri tem se navežite na skrbniške lastnosti pastirja v Psalmu 23. Pogovorite se o tem, kdo je naš pastir (*Jn 10*) in kako Gospod skrbi za nas in nas vodi. Tukaj otroke spodbudite, da navedejo primere iz svojega vsakdana (*glej 3.2.2*). Potem se vrnite na zgodbo. Najpomembnejši vidik: otroci morajo osebno vedeti, da je Gospod tudi njihov pastir. Pojasnite, kako se lahko to zgodi (spreobrnitev). Za ilustracijo uporabite *pripomoček 21/d* – za vsako vrstico imate na voljo eno sliko (1. vrstica = slika 1 ... 6. vrstica = slika 6).

3.4 UTRJEVANJE

- 3.4.1 Otroci naj narišejo pastirja s čredo ovac. Na sliki naj so tudi zeleni pašniki, mirne vode itd. Otroci lahko pobarvajo tudi kopijo *pripomočka 21/d*.
- 3.4.2 Pogovor o dobrem pastirju Jezusu Kristusu, in o tem, kaj vse nam daje on danes.
- 3.4.3 Izdelajte čredo ovac (*glej pripomoček 21/f*): sliko ovc in pastirja kopirajte, izrežite in zalepite na zelen karton. Otroci lahko ovce okrasijo z belo vato (vato zalepijo na telesa ovc).

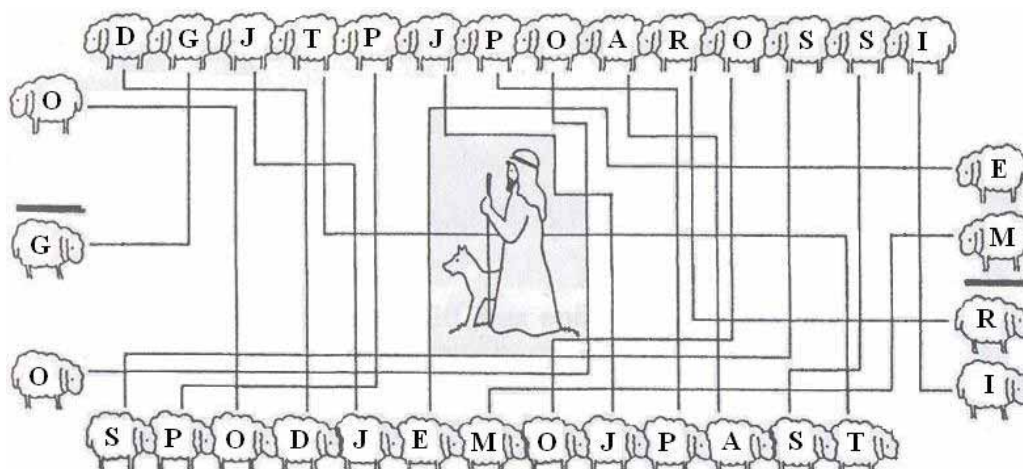
4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Pri starejši skupini lekcijo pripravite kot analizo Davidovega življenja. Gotovo se bodo še spomnili posameznih lekcij iz prejšnjih tednov. Sicer pa si lahko pomagata tudi z ilustracijami, ki spadajo k določenim lekcijam (*glej od 12. do 20. lekcije*). S tem si bodo po eni strani otroci še bolj zapomnili posamezne zgodbe, po drugi strani pa spoznali, da izkušnje iz Psalma 23 niso le teorija, ampak resničnost.

4.2 PRIPRAVA UVODA

Otroci naj rešijo naslednjo uganko (*glej pripomoček 21/b*) in tako ugotovijo vodilo današnje lekcije:

Potem jih vprašajte, kdo je to napisal in kako je zbiral svoje izkušnje (v času, ko je bil pastir; v boju z Goljatom; Batšeba itd.). Ob omenjanju zgodb vedno pokažite ustrezno sliko, ki je bila uporabljena pri določeni lekciji (*glej od 12. do 20. lekcije*).

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Pri omenjanju Davidovih izkušenj se osredotočite na naslednja vprašanja:

① Kaj je David v teh življenjskih situacijah opazil? (v času pastirstva: zbiral izkušnje kot pastir; Goljat – 4. vrstica; beg pred Savlom – 5. vrstica; Batšeba: opomin s strani pastirja, 3. in 4. vrstica itd.).

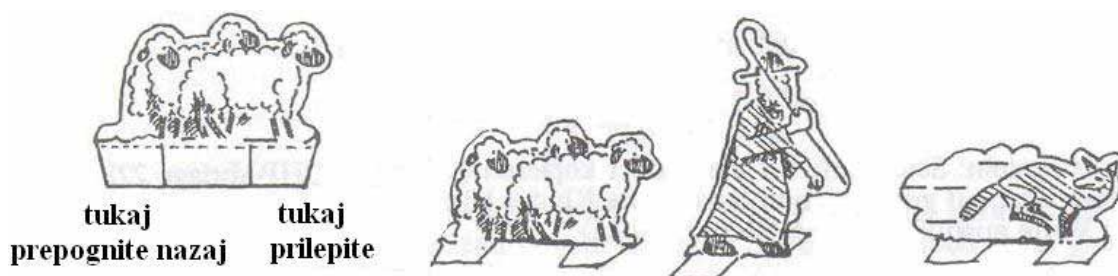
② Zakaj je David lahko vse to doživel? (Ker je bil Gospod njegov osebni pastir in David se je tega zavedal).

③ Kdaj lahko takšne izkušnje z Bogom doživimo tudi mi?

Tukaj lahko kot primer poveste svojo zgodbo (*glej tudi 3.2.2*). Naslednje misli pa še bolj poudarite: David ni rekel: Gospod je pastir, ampak »Gospod je *moj* pastir« (*glej pripomoček 21/d*). Kako je s tem v našem življenju?

4.4 UTRJEVANJE

4.4.1 Otrokom razdelite kopijo slike, na kateri so ovce in pastir (*glej pripomoček 21/e*) ter jim dovolite, da opišejo situacijo. Potem naj izrežejo ovce, pastirja in volka (pod izrezano sliko naj pustijo delček papirja, da lahko slike potem prilepijo pokončno). Če kopirate še nekaj ovc in dodate še grmičke in drevesa, bo nastala prava pokrajina z ovci in pastirjem.

4.4.2 Poglobitev zlate vrste s pomočjo *pripomočka 21/c*.

4.4.3 Pogovor o našem dobrem pastirju (*primerjaj s 3.4.2*): Kaj vse nam podarja danes? Tako lahko vzbudite hvaležnost in otrokom ustvarite nov pogled na Jezusa Kristusa. Svoje največje pastirsko delo je opisal v Janezu 10,11.

4.4.4 Otrokom razdelite kopijo *pripomočka 21/d* in naj pod vsako sliko napišejo ustrezno vrstico (*primerjaj s 3.3*).

5. PRIMERNA PESEM

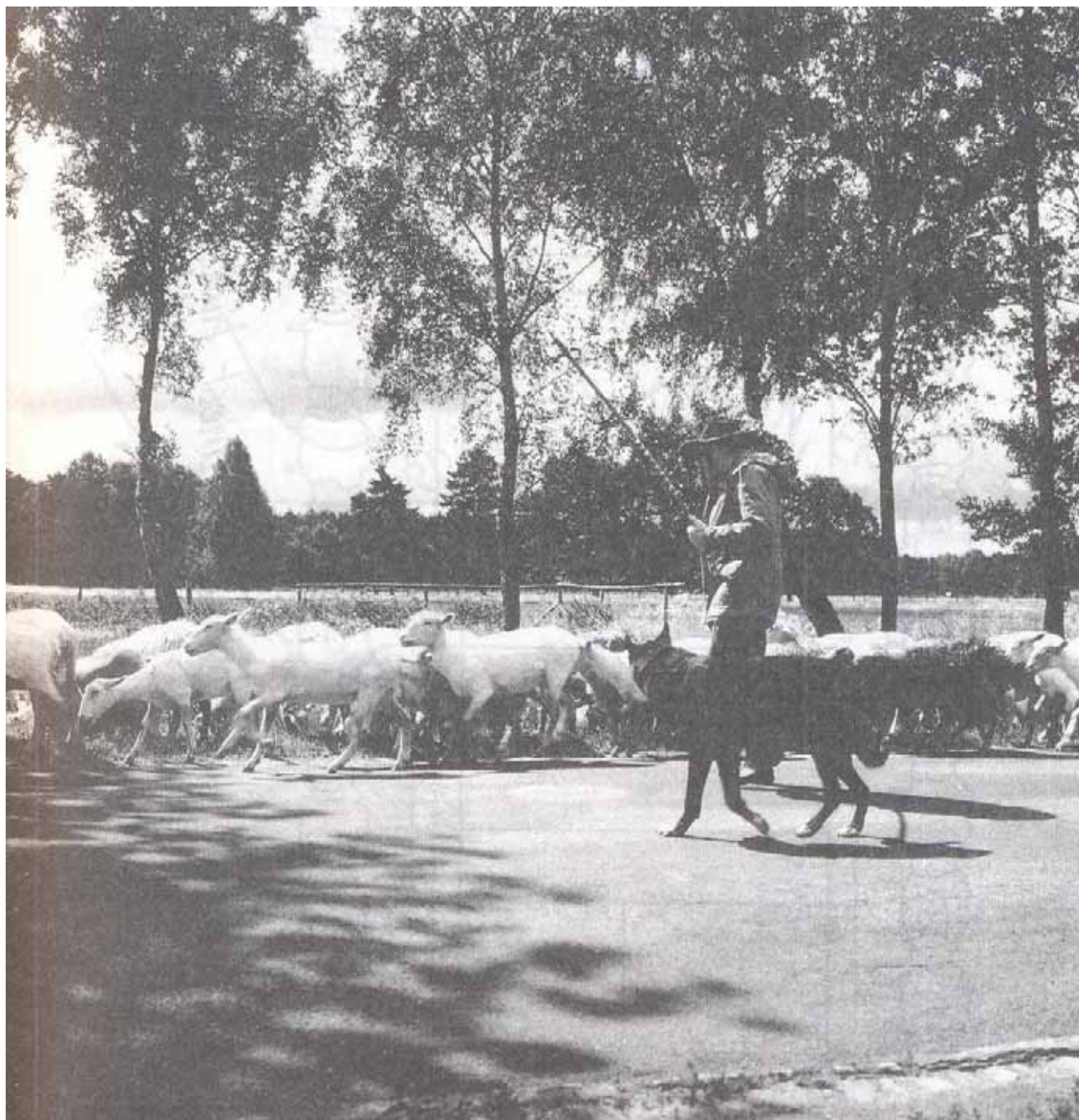
6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

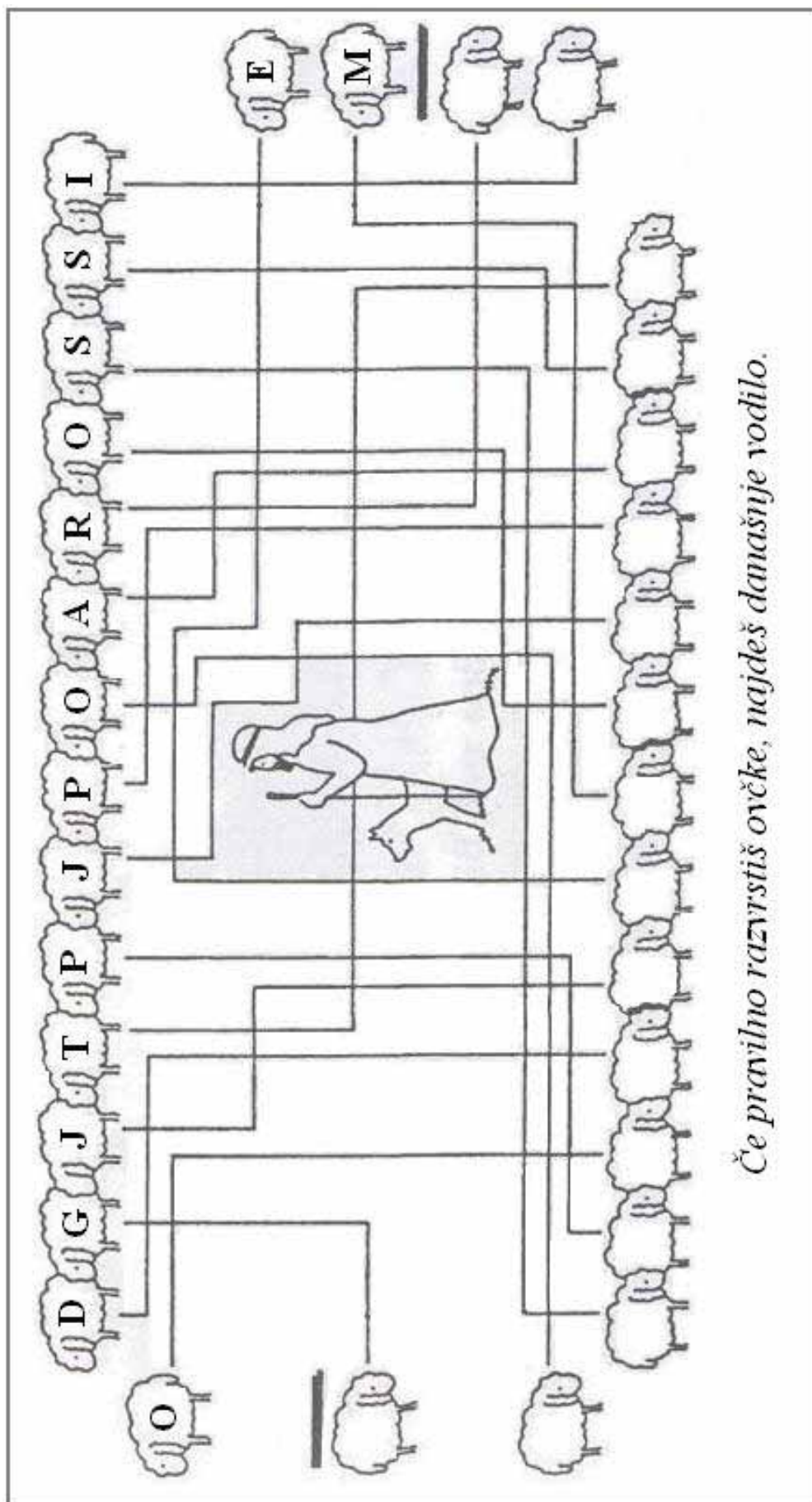
Najprej otroke vprašajte glede pojmov »zeleni pašniki« in »vode počitka« in jih po potrebi razložite (*glej 1.5*). Pri tem še enkrat izpostavite, kako zelo pomembno je to za ovce. Potem otroke vprašajte, kaj to pomeni za nas. Za ilustracijo uporabite *pripomoček 21/c* in morda otrokom naredite kopijo. Roko lahko izrežejo iz papirja in jo nalepijo na karton. Za utrditev lahko otroci na podlagi zgodbe še enkrat utrdijo sporočilo zlate vrste (*glej 3.2.2*).

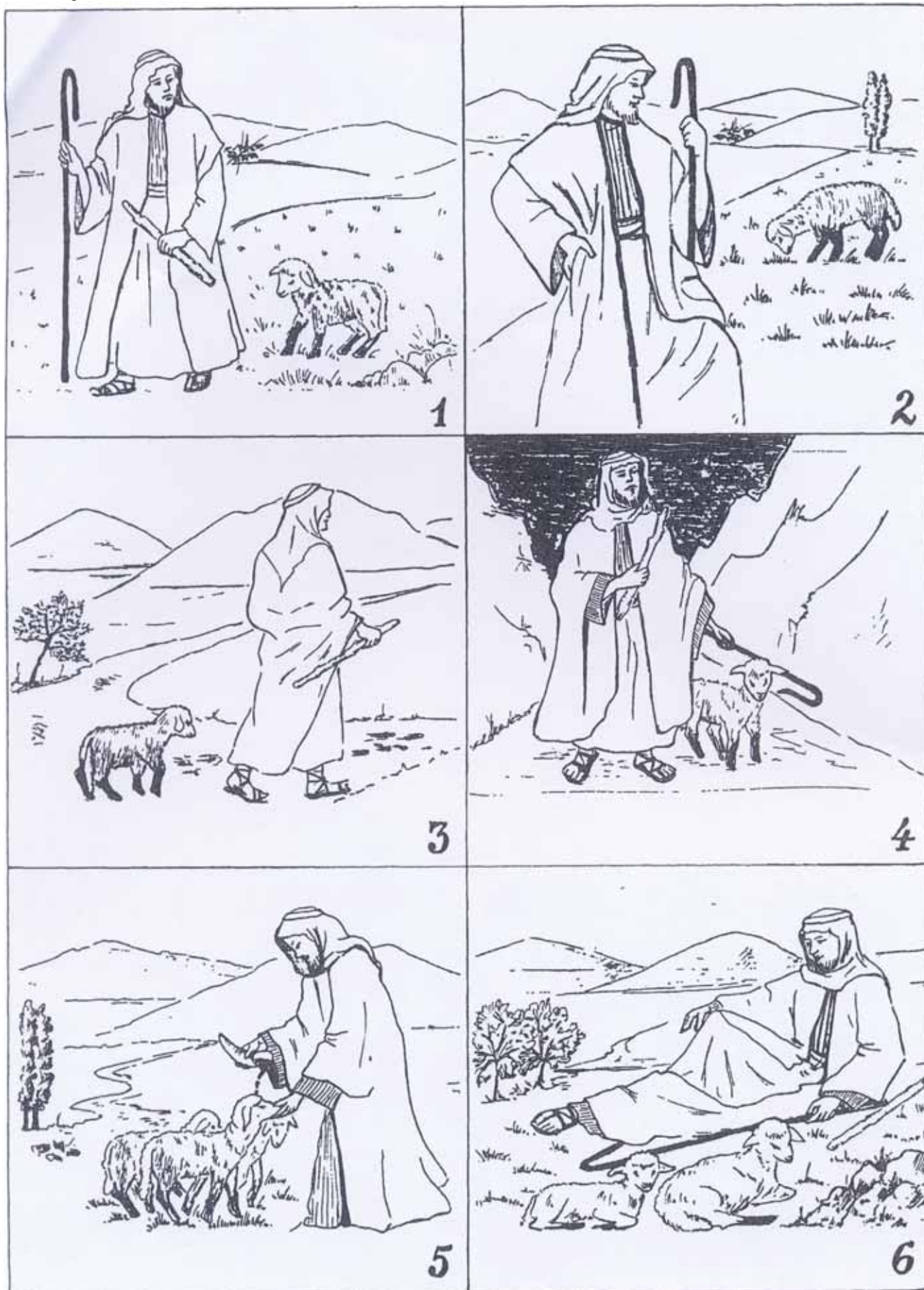
7. PRIPOMOČKI

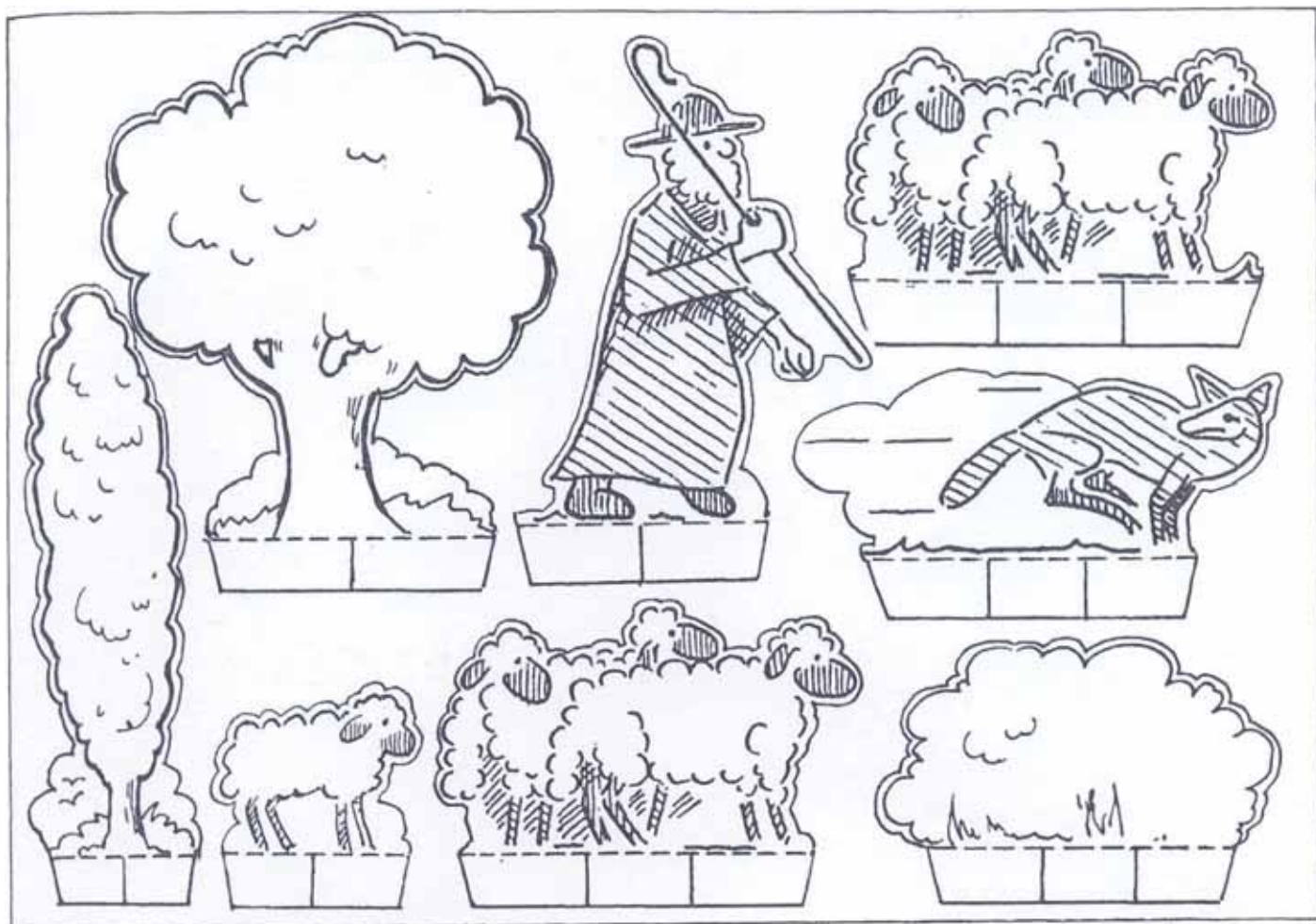
Pripomoček 21/a

Jezus govori: Jaz sem dobri pastir.
Dobri pastir da svoje življenje za ovce.
Moje ovce poslušajo moj glas.
Poznam jih in one poznajo
mene ter mi sledijo.
Dajem jim večno življenje
in nihče jih ne more
iztrgati iz moje roke.

Janez 10

22. lekcija

SALOMON POSTANE KRALJ

SVETOPISEMSKI TEKST:

1. Kraljev 1,11-40 in 2,1-12

ZLATA VRSTA:

»Gospodova postava je popolna, poživlja dušo; Gospodovo pričevanje je zanesljivo, nevednega dela modrega.«

Psalm 19,8

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

- Vzporedne vrstice: 1 Krn 23,1; 28,5-10; 29,10-30

Ko se je Davidovo življenje bližalo h koncu, je nastal boj za njegovega naslednika. Adonija, Absalomov brat, je spoznal, da bo njegov oče kmalu umrl. Organiziral je veliko praznovanje, povabil skoraj vse najpomembnejše državnike in samega sebe oklical za kralja. Batšeba in prerok Natan sta zaskrbljeno spremljala razvoj dogodkov. Natan je skoval načrt, da sta z Batšebo vsak posebej šla k Davidu, mu poročala o samovoljnem ravnanju Adonije (David o tem ni vedel še nič) in ga spomnila na njegovo prisego, da bo za svojega naslednika imenoval Salomona. David je pred Batšebo in Natanom obnovil svojo prisego in naročil, naj duhovnik Cadok Salomona takoj mazili za novega kralja. To je med ljudstvom sprožilo veliko veselje. Množica okrog Adonija se je nato razpršila. Tik pred smrtjo je David opomnil Salomona naj živi po Božjih zapovedih kajti samo tako lahko računa na Božji blagoslov. Prav tako pa mu je naročil, naj določenim osebam sodi, nekatere pa nagradi. Pri sedemdesetih leti je bil David poklican v večnost, kraljestvo pa se je pod Salomonovim kraljevanjem utrdilo.

1.2 OSEBE

- David: izraelski kralj neposredno pred svojo smrtjo (glej 19. lekcijo, 1.2).
- Salomon: drugi sin iz Davidovega zakona z Batšebo, ki mu ga je Bog obljubil kot prestolonaslednika, ko se je David skesal (1 Krn 22,9).
- Natan.
- Batšeba: Salomonova mati.
- Adonija: četrti Davidov sin, ki mu ga je v Hebronu rodila Hagita (2 Sam 3,4). Bil je privlačen na izgled (primerjaj z Absalomom) in je ravnal podobno kot Absalom, da bi sam sebe oklical za kralja (glej 1 Kr 1,5-10).
- Abišaga: Davidova negovalka (glej 1 Kr 1,2-4).
- Cadok: veliki duhovnik v Davidovem in Salomonovem času.
- Benaja: levit, sin duhovnika Jojadaja, vodja Davidove telesne straže, Salomon ga je postavil za vojskovodjo.
- Kretejci in Peletovci: tuji vojaki, Davidova telesna straža.
- Druge osebe političnega, duhovniškega in vojaškega reda iz Davidove okolice.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Jeruzalem, večinoma v kraljevi palači.
- Gihon (1 Kr 1,33): izvir vzhodno od Jeruzalema, kjer je bil Salomon maziljen za kralja

1.4 ČAS DOGAJANJA

Okrog 972 / 71 pr. Kr.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 1,30: ta dan = ne le, da se David odloči, ampak tudi nemudoma izvede maziljenje in kronanje Salomona. Tako so prehiteli kronanje Adonije.
- Vrstica 1,39: rog olja, maziljenje (*glej 10. lekcijo in 12. lekcijo, 1.5*).
- Vrstice 2,1-9: tukaj gre za oporoko starega kralja. Salomona želi zaščititi tako, da mu pove, kaj bi lahko oviralo novo vladavino in celo povzročilo njen propad (tu ne gre za zadnje Davidove besede, te lahko preberemo v 2 Sam 23,1-7).

2. VODILNA MISEL

V tem svetu obstajata dve oblasti, ki si nasprotujeta.

(Adonija se želi okronati kar sam [1 Kr 1,5] in postati kralj, čeprav je Bog že določil Davidovega naslednika. Adonijevo ravnanje je lahko primer proti-božjega ravnanja, z željo po uveljavljanju in zaznamovanega z egoizmom).

Druge možnosti:

- Predaja palice – Bog skrbi za svoje naslednike.
- Pazljivost lahko prepreči najhujše (Natan in Batšeba opazujeta samovoljno ravnanje Adonije, opozorita Davida in pripomoreta k pozitivnemu razpletu zgodbe).

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Otroci se že zelo zgodaj srečajo z nasprotji. V sebi samih in okolju vedno znova naletijo na boj med dobrim in zlom, med poslušnostjo in neposlušnostjo. To se dogaja na skoraj vseh področjih življenja. Tukaj ne gre za umetno polarizacijo ali črno-bele slike resničnosti, ampak za opazovanja, ki se skrivajo v svetopisemskih ocenah (otroške) resničnosti. Pri predstavljanju lekcije se skrbno spoprimate z izkušnjami otrok in ne silite procesa odločanja na tem ali onem področju te starostne skupine. V prvem koraku ne smete prekoračiti informacije, ki je vezana na resničnost.

3.2 PRIPRAVA UVODA

3.2.1 Igra »Ugani nasprotje«: vi povejte besedo (npr. pridevnike: dober, zdrav, bel, visok); otroci (lahko jih razdelite tudi v ekipe) pa naj ugamejo protipomenko oz. nasprotno lastnost te besede.

3.2.2 Neposreden vstop: dramatično opisovanje obeh obiskov (Batšebe in Natana) pri kralju Davidu.

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Zgodbo pripovedujte s pomočjo *pripomočka 22/a* v naslednjih korakih:

① **Slika 1** – Batšeba obišče Davida, ki leži na smrtni postelji in mu pove novico o Adonijevem samooklicanju za kralja.

- ② **Slika 2** – Natan pride k Davidu in mu pove enako novico.
- ③ **Slika 3** – Davidov ukaz Natanu, Batšebi, Cadoku in Benaji.
- ④ **Slika 4** – Salomon jaha na kraljevem oslu.
- ⑤ **Slika 5** – Salomon je maziljen za kralja.
- ⑥ **Slika 6** – ljudstvo se veseli. Adonija in njegovi ljudje se ustrašijo in zbežijo.

Prenos: prvi in šesti korak kažeta tipično obnašanje (prikrivanje) in neizbežne posledice (strah, pobeg) samovoljnega življenjskega stila. Po drugi strani pa vidimo, da kronanje človeka, ki ga je izbral Bog, povzroči veliko veselje. S tem lahko otrokom pokažete, da je pot, ki je po volji Bogu, na koncu vedno boljša.

3.4 UTRJEVANJE

- 3.4.1 Ponovitev dogodka, ki je potekal povsem podobno: Absalomovo samooklicanje in smrt (*glej 20. lekcijo*).
- 3.4.2 Scenski prikaz zgodbe: skupaj z otroci odigrajte posamezne prizore, tako kot so prikazani na slikah (*glej pripomoček 22/a*).
- 3.4.3 Raziskovalci: Delovni list 22 – mlajša skupina.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Zaradi relativizacije dobrega in zla se otroci, ki želijo zvesto slediti Gospodu Jezusu, v odrasčanju vse bolj soočajo s konflikti. Tako so postavljeni pred odločitve, ki jih na številnih področjih življenja pozivajo k jasnemu zavzemanju stališča. Ta lekcija lahko pomaga otrokom, da na novo razmislijo o svojem stališču. Iz tega teksta lahko glede na starost in duhovno ter duševno stopnjo razvitosti potegnemo ven kristološki vidik: pravi, od Boga določen naslednik na Davidovem prestolu je Jezus Kristus, obljubljeni Mesija (*primerjaj tudi s 4.3*). Veselje okrog njega bo nekoč večje od bobnenja tega sveta. Poleg tega lahko omenite še obnašanje Natana, Cadoka, Benaje itd.: te može sta zaznamovali pozornost in zvestoba. Vsak učitelj mora skrbno izbrati ključne točke za svojo skupino otrok.

4.2 PRIPRAVA UVODA

- 4.2.1 Pogovor o tipični besedni zvezi »želim«: Kakšne so posledice, če želimo uveljaviti svojo lastno voljo? (*primerjaj z zgodbami o Absalomu in grehu prvega človeka – 20. lekcija in v 5. učbeniku 2. lekcija*).
- 4.2.2 Igra »Ugani nasprotje«: vi povejte besedo (oglat – okrogel, zavit – raven, sončen – senčen, ponižnost – prevzetnost, luč – tema itd.); otroci (lahko jih razdelite tudi v ekipe) pa naj ugamejo protipomenko oz. nasprotno lastnost te besede.
- 4.2.3 Pogovor o dogodkih, kjer smo doživeli te nasprotno sile dobrega in slabega.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Korake, ki so navedeni pri točki 3.3 razširite in deloma dopolnite z Davidovim pozivom svojemu sinu, naj sodi tistim, ki si to zaslužijo:

K ①: Na kaj spominja Adonijevo ravnanje? (*primerjaj z 20. lekcijo*)

K ② in ③: Zvestoba, pozornost, pripravljenost in poslušnost Davidovih prijateljev nam je za vzor (vsi Davidovi otroci, razen Salomona, so bili podobni Adoniju). Kako se mi obnašamo do zavrženega kralja Jezusa Kristusa?

K ④: Primerjaj z vstopom Gospoda Jezusa v Jeruzalem (glej Mt 21,1-11).

K ⑤: Na koncu pride na Davidov prestol tisti, ki ga je določil Bog.

⑦ Davidova oporoka je šibak zgled Božjega »knjigovodstva«. Njemu nič ne uide in njegove sodbe so pravične (glej 2 Kor 5,10).

4.4 UTRJEVANJE

4.4.1 Tabela primerjava napačnega in pravega kralja.

Adonija	Salomon
- želi oklicati samega sebe; - načrtuje proti volji svojega očeta; - praznuje brez svojega očeta; - prestraši se, strah ga je in zbeži; - ravna brez Boga.	- povzdigne ga Bog; - pusti svojemu očetu naj deluje; - po odločitvi očeta je maziljen za kralja; - doživi veselje; - na svoji strani ima Boga.

Gotovo obstaja še več primerjav, ki jih lahko naredite. Tabelo na tabli obdelajte skupaj z otroci. Posamezna nasprotja lahko povežete z lastnim življenjem.

4.4.2 Kristološka poglobitev: obdelajte vzporednice med Salomonom in Gospodom Jezusom (glej 4.1 in 4.3).

4.4.3 Scenski prikaz zgodbe: skupaj z otroci odigrajte posamezne prizore, tako kot so prikazani na slikah (glej pripomoček 22/a).

4.4.4 Raziskovalci: Delovni list 22 – starejša skupina.

5. PRIMERNA PESEM

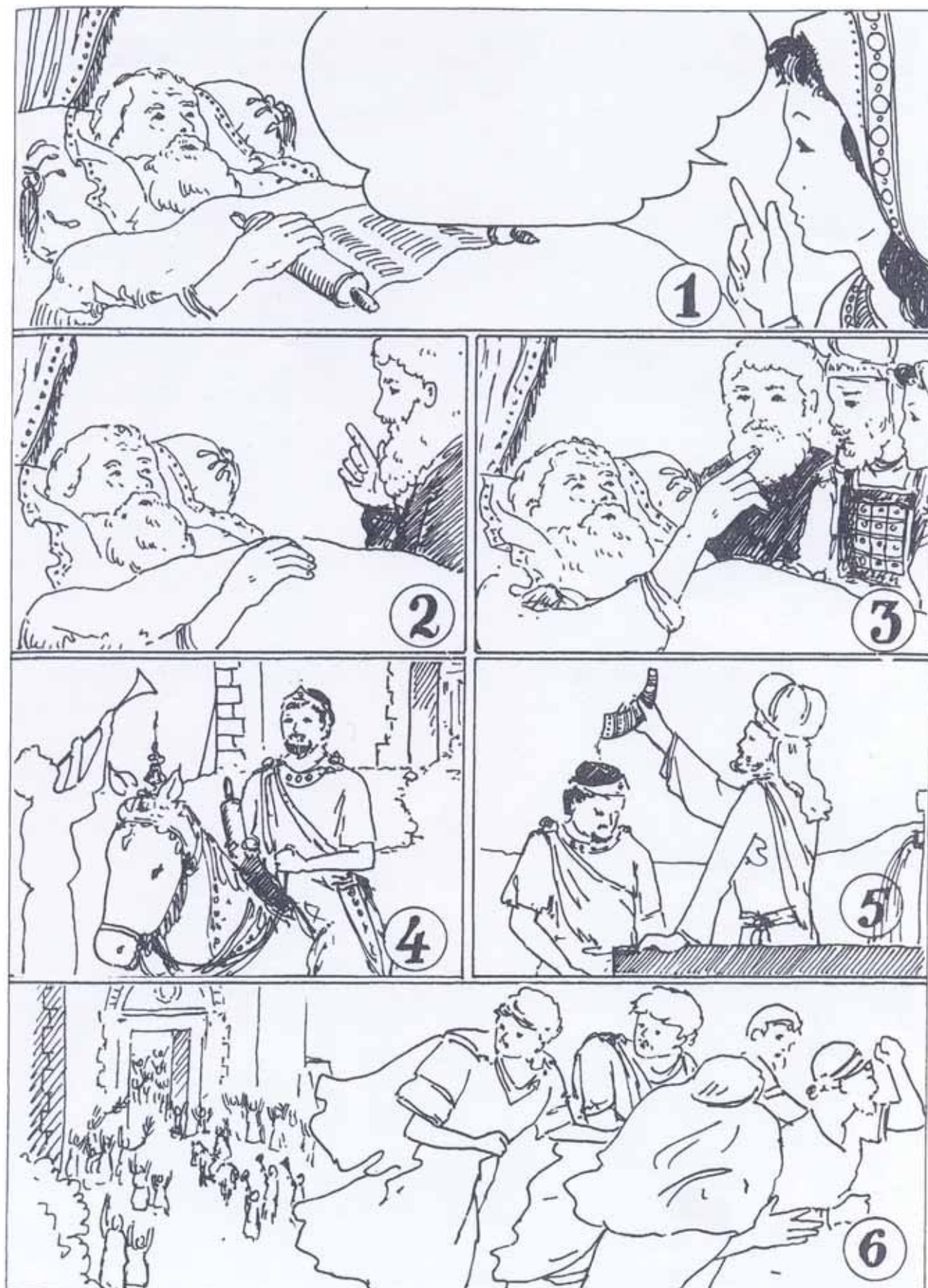
6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Potem, ko razložite težje razumljive pojme (»poživlja dušo« = krepi, tolaži, daje moč, razveseli srce; »neveden« = iskren, naraven, neizkušen, neizobražen; »moder« = pameten, uvideven, razumen, preudaren), se s pomočjo *pripomočka 22/b* naučite zlato vrsto.

7. PRIPOMOČKI

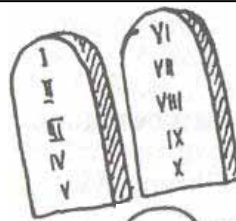
Pripomoček 22/a

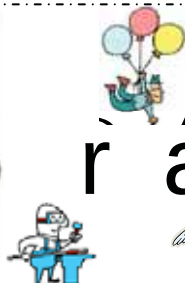

Gospodova postava
je popolna, poživlja dušo;

Gospodovo pričevanje
je zanesljivo, nevednega
dela modrega.

Psalm 19,8

r a z i s k o v a l c i

Salomon postane kralj

Kralj Salomon

Nariši ali napiši dve stvari, ki se ju spomniš iz današnje lekcije.

r a z i s k o v a l c i

Kakšno bi bilo pravilno ravnanje?

Poglej dve sliki spodaj. Jasna in Simon želita biti pravična do vseh. Vpiši na črte, kako bi lahko odgovorila svojim prijateljem.

Ne izberi Davida za svojo ekipo, Jasna. Zadnjič nas je pretental.

Daj no, Simon, jaz sem tvoj najboljši prijatelj. Daj da se igram prvi.

Toda jaz sem te prej prosila.

Spomni se dogodka, ko so do tebe ravnali pravično. Kako si se ob tem počutil/-a?

Imena štirih mož iz današnje svetopisemske zgodbe se skrivajo v prestolu. Poišči jih in obkroži. Eden izmed teh mož je bil oče dveh izmed njih.

Imenoval se je _____.

A	D	O	N	I	J	A	H	V
E	A	C	L	M	F	P	T	K
G	V	O	S	C	A	N	J	U
B	I	S	A	L	O	M	O	N
M	D	H	N	A	T	A	N	C

23. lekcija

SALOMONOVA MODROST

SVETOPISEMSKI TEKST:

1. Kraljev 3

ZLATA VRSTA:

»Uči me izpolnjevati tvojo voljo, saj si ti moj Bog.«

Psalm 143,10a

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

V času Davidovega življenja je bil Salomon kronan za kralja (*glej 22. lekcijo*). Pred svojo smrtjo David opomni svojega sina, naj živi po Božjih zapovedih. Salomon ljubi Gospoda (1 Kr 3,3) in je poslušen navodilom svojega očeta. To je vidno v izrazu, ko gre s svojimi sovražniki pred sodišče (1 Kr 2,13-46). Salomon postane »ranljiv« pozneje, ker je imel veliko žena (1 Kr 11,3-4). Začetek temu je njegova poroka s faraonovo hčerko. Žene so s sabo v Jeruzalem prinesle malike. Svetopisemski tekst nam v prvi vrsti pokaže poslušno in ponižno Salomonovo srce, ki obstaja zaradi ljubezni do Gospoda. To Bogu ugaja in mu v svetišču dá na razpolago željo. Kajti Bog prošnjo ponižnega in poslušnega srca rad usliši. Obdari ga prekomerno (1 Kr 3,12-13). Po sanjah gre Salomon v Jeruzalem v Božjo hišo (1 Kr 3,15). Način njegove žrtve kaže, da se Bogu popolnoma predaja in dovoli tudi drugim, da se veselijo nad novo doživeto skupnostjo z Bogom. Salomonova modrost je na preizkusu pri razsodbi, ko mora razsoditi med dvema ženama, ki se prepirata glede tega, komu pripada še živeči deček. Celotno ljudstvo spozna, da ima Salomon Božjo modrost.

1.2 OSEBE

- Salomon: novi kralj pokaže ljubezen do svojega Boga, prosi ga za poslušno in modro srce in pokaže svojo modrost pri razsodbah (*glej tudi 22. lekcijo, 1.2*).
- Bog: Božja usmiljenost in ljubezen sta vidni v srečanju s Salomonom. Bog vidi srce.
- Dve ženski: prostitutki, ki živita v eni hiši.
- Dojenček: živeči sin ene izmed dveh žena (drugi je umrl zaradi nepazljivosti).
- Ljudstvo in služabniki v kraljevi palači.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Jeruzalem: »Davidovo mesto«, v katerem je bila skrinja zaveze (1 Kr 3,15); v tem mestu je kralj imel svojo palačo. Salomon je tu zgradil »Božji tempelj«.
- Gibeon: mesto okrog 10 km severozahodno od Jeruzalema, na približno 895 m nadmorske višine; to mesto je bilo eno izmed najsvetejših mest Izraela (*glej 1.5*).

1.4 ČAS DOGAJANJA

Okrog 970 pr. Kr., kmalu po Salomonovem maziljenju za kralja in po Davidovi smrti.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 2: daroval in zažigal kadilo na višinah = višine so bile kultno mesto malikov, vendar tudi mesto samovoljnega, neurejenega čaščenja Gospoda. Svetišče je imelo začasno mesto na Gibeonovih vzpetinah. Vendar so nato prenehali (primerjaj tudi s 1 Kr 2,29) saj nam 15. vrstica pove, da je bila skrinja zaveze v Jeruzalemu in tam je bilo tudi pravo mesto za čaščenje Boga.
- Vrstica 15: skrinja Gospodove zaveze = iz časa potovanja po puščavi je bila skrinja znak za Božjo zavezo z Izraelci in znak Božje prisotnosti.
- Vrstica 4: žgalne daritve = ko žrtev popolnoma izgori, darovalec pričuje o svoji popolni predanosti Gospodu.
- Vrstica 15: mirovne daritve (žrtve brez hibe) = tudi žrtev zahvale, isto kot pri žgalni daritvi. Maščoba kot najboljši del je najprej zažgana. Darovalec žrtve in svojci meso pojedjo na slavu. Veselje nad ponovno vzpostavitvijo skupnosti z Bogom je zelo vidno.

2. VODILNA MISEL

Bog želi poslušno in ponižno srce (stanje srca je odločilno pri uslišanju molitev).
Druge možnosti:

- Bog nam podarja modrost za naše naloge.
- Modrost je v prvi vrsti stvar srca.

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Pri mlajših otrocih imejte dve navezni točki. Prvič je to Božja zapoved za Salomona: »Prosi, kaj ti naj dam!« Takšno željo si verjetno želi vsak otrok in si je to verjetno že tudi želel. Drugič je tu prepir med dvema mamama. Podobne situacije so otrokom znane, scena pred kraljem je dramatična. Pri mlajših in občutljivih otrocih vnaprej poudarite, da Salomon v resnici nikoli ni želel otroka razpoloviti. V ospredje postavite čustvenost/občutljivost prave mame in njeno požrtvovalnost (glej 2).

3.2 PRIPRAVA UVODA

3.2.1 Otrokom pokažite slike *pripomočka 23/a* in s pomočjo le-teh naj povedo izmišljeno zgodbo in premislijo o njej.

3.2.2 Tiha vzpodbuda: otrokom pokažite sliko *pripomočka 23/b* in naj povedo svoje reakcije na to sliko. Nato preidite na današnjo zgodbo.

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Glede na vrsto vstopa in starosti skupine začnite s 16. vrstico ter glede na napotke o Salomonovem ravnanju začnite pripovedovati zgodbo in omenite njegovo željo kot osnovo za modro delovanje.

Pri pripovedovanju vključite naslednje točke:

① Bog vidi Salomonovo srce in vidi, da ga Salomon ljubi. Daje mu možnost, da izrazi svojo željo (prenos: Kakšna je naša ljubezen do Gospoda Jezusa? Kaj bi si mi zaželeli?) Salomon prosi za razumevajoče srce, da bo dober kralj in da bo težke naloge pravilno rešil.

② Bog mu podari modrosti v izobilju.

③ Salomonova modrost je postavljena na preizkušnjo. Predstavite problem dveh žena in občutke (čustva) prave mame (za ilustracijo uporabite pripomoček 23/b).

④ Salomonov ukaz vse prisotne prestraši, ampak le tako lahko ugotovil, katera je prava mama (prenos: tu vidimo, kako pomembna je bila prošnja za modro srce).

3.4 UTRJEVANJE

3.4.1 Ponovitev lekcije z vprašanji: Kaj je Bogu všeč na Salomonu? Kaj prosi Salomon Boga? Kateri ženi pripada živ otrok? Kako to Salomon ugotovi?

3.4.2 Otroci naj pobarvajo slike *pripomočka 23/a* in ob tem povedo podobne primere iz lastnega življenja.

3.4.3 Raziskovalci: Delovni list 23 – mlajša skupina.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Pri starejši skupini v ospredje stanje Salomonovega srca. Salomonova želja je v drastičnem nasprotju z materialnimi stvarmi sodobnega sveta, ki lahko otroke tudi zadržujejo. Na primeru prepira se pogovorite, kako bi lahko prepir preprečili oz. posredovali.

4.2 PRIPRAVA UVODA

4.2.1 Otroke vprašajte, kaj bi si zaželeli, če bi si lahko zaželeli karkoli? Ali pa naj vsak otrok na listek napiše odgovor na naslednje vprašanje: Če bi lahko Boga prosil za nekaj velikega, kaj bi to bilo?

4.2.2 Igrajte se igro, kdo v Svetem pismu prej najde naslednje vrstice o modrosti (*Prg 1,7; 3,7; 3,13; Ps 37,30; Jak 1,5 ...*). Na koncu poizkusite definirati pojem modrosti in ga ilustrirajte na osnovi 1. Kraljeve 3 (npr. modrost je sposobnost se v težavah in v nepredvidljivih situacijah obnašati ali soditi modro in pravilno).

4.2.3 Pogovor: Kaj pomeni biti kralj? Katere naloge ima kralj?

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

4.3.1 Skupinsko delo:

Vprašanja za skupino A (v. 1-15): Kakšen je Salomon? Napišite kar najdete v besedilu. Kaj dela Salomon? Kaj Bogu ugaja pri njem? Zakaj Bog usliši Salomonovo prošnjo? Kaj mu še dodatno podari?

Vprašanja za skupino B (v. 16-28): Kaj sta hoteli ženski pri Salomonu? Kaj naredi kralj? Po čem spozna pravo mamo? Kaj mislijo ljudje o Salomonu?

Zberite odgovore obeh skupin. Drugi del je izpostavljen kot dokaz podarjene Božje modrosti. Pri skupnem pogovoru odgovorite na naslednja vprašanja: Kako lahko Bogu pokažem,

da ga imam rad/-a? Za kaj prosim Boga? Za kaj ga moram prositi? Sedaj se lahko vrnete na definicijo modrosti. Ali smo kot otroci lahko modri? Kako lahko to pokažemo?

4.3.2 Dopolnitev k točki 3.3:

Dodatni podatki o geografskem položaju, o kulturnem ozadju, ki jih poveste otrokom (glej 1).

K ②: Bog usliši molitev, če jo povemo iskreno in odkrito in je prošnja v skladu z njegovo voljo.

4.4 UTRJEVANJE

4.4.1 Pogovor o vprašanjih: Kako pride do prepira? Kako se lahko prepiru izognemo? Kako lahko prepir zaključimo?

4.4.2 Otrokom razdelite kopijo *pripomočka 23/c* in naj označijo pravilne odgovore.

4.4.3 Ročno delo (glej točko 6 in *pripomoček 23/d*).

5. PRIMERNA PESEM

6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

Namig za ročno delo (glej *pripomoček 23/d*): za vsakega otroka narišite hišne obrise na karton. Naoknice izrežite na sredini, zgoraj in spodaj in jih odprite navzven. Pripravite kopije dveh kartic z zlato vrsto (starejši otroci lahko sami napišejo zlato vrsto na kartice). Nato jih naj izrežejo in jih zalepijo za okna.

Psalmistovo prošnjo lahko izrazite tudi drugače: »Pokaži mi, kako naj živim po tvoji volji, da se boš veselil nad tem«.

7. PRIPOMOČKI

Pripomoček 23/a

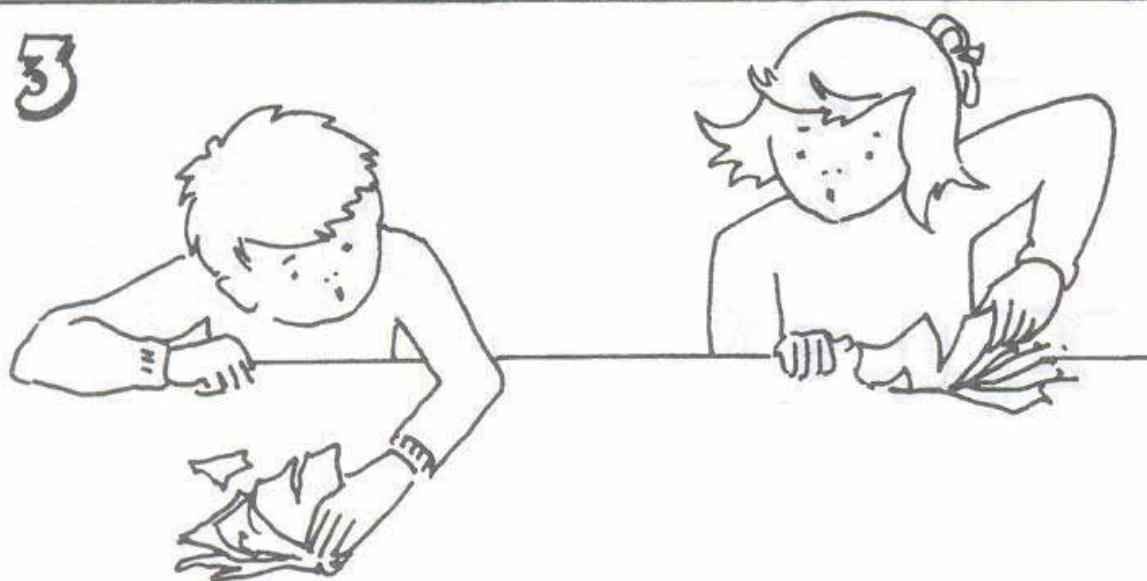
1

2

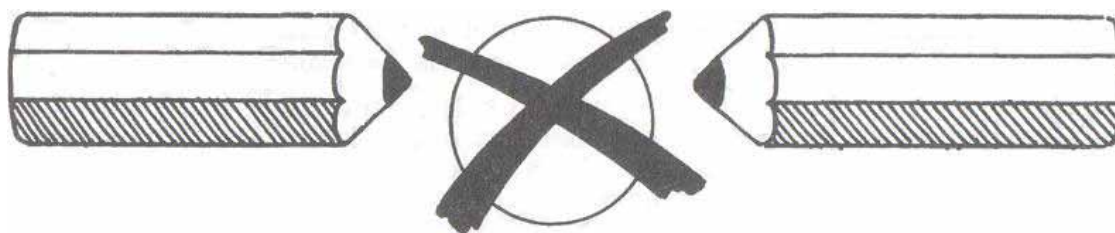

3

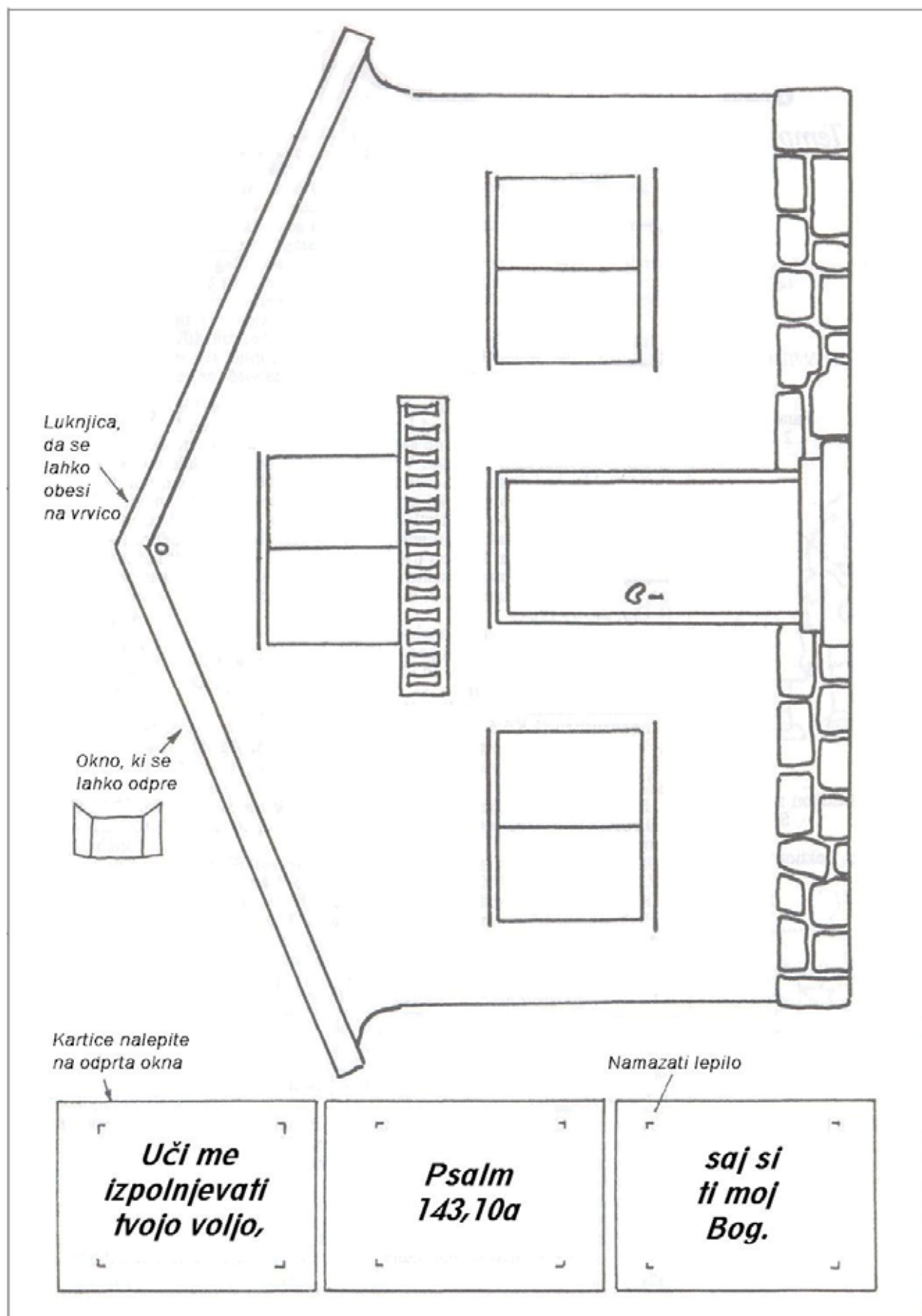

Označi pravilen odgovor

		Točno	Netočno
Boga lahko prosimo karkoli.		☐	☐
Človek dobi vse, kar hoče.		☐	☐
Salomon je hotel biti pravičen.		☐	☐
Bog vidi v moje srce.		☐	☐
Salomon je bil poslušen in ponižen		☐	☐
Ponižnost je:	- Ko oseba vztraja pri svojem.	☐	☐
	- Ko oseba prosi Boga za nasvet.	☐	☐
Modrost je:	- Ko oseba razume, kaj želi Bog.	☐	☐
	- Ko je oseba prebrisana.	☐	☐
Poslušnost je:	- Ko oseba dela kar želi Bog.	☐	☐
	- Ko oseba uresničuje Božjo besedo.	☐	☐

r a z i s k o v a l c i

Salomon prosi za modrost

Salomonova modra odločitev

Bog je rekel Salomonu, da lahko prosi karkoli si želi.
Salomon je prosil za

(Obkroži vsako tretjo črko)

d a m y h o b r d p v r e t o k i s v e t

Obkrožene črke vpiši tukaj _____.

Nekega dne sta prišli k njemu dve materi, ki sta se
se prepirali glede tega, kateri pripada otrok.

Salomon je rekel: "Prinesite mi meč!"

Salomon je nameraval otroka prerezati na pol.

Tako bi vsaka mati dobila eno polovico otroka.

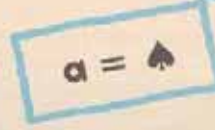
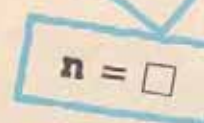
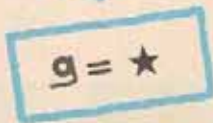
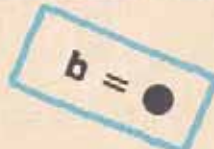
Salomon je takoj vedel, da je prva žena prava
mati, ko je zavpila:

re

(vnesi šifre)

24. lekcija

SALOMON ZIDA TEMPELJ

SVETOPISEMSKI TEKST:

1. Kraljev 5,15-6,38

ZLATA VRSTA:

»Veselil sem se, ko so mi rekli: »V Gospodovo hišo pojdemo«.

Psalm 122,1

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

- Vzoredna poglavja 2. Kroniška 2–5

Salomon je bil vladar nad celotnim kraljestvom od Evfrata do meje z Egiptom (1 Kr 5,1). Juda in Izrael sta živela na varnem (1 Kr 5,5). Bog je dal Salomonu modrost in izredno bistroumnost ter širino duha in srca (1 Kr 5,9). Vsa ljudstva so prihajala, da bi slišala Salomonovo modrost (1 Kr 5,14). Na te Božje blagoslove je Salomon odgovoril z zaključkom: »Glej, zato mislim zidati hišo imenu Gospoda, svojega Boga, kakor je Gospod govoril mojemu očetu Davidu, ko je rekel: »Tvoj sin, ki ga posadim namesto tebe na tvoj prestol, naj zida hišo mojemu imenu.« (1 Kr 5,19). Z veliko zavzetostjo so pripravljali projekt gradnje v domovini in tujini, ga izpeljali in tako izpolnili Davidovo željo, ki jo je predal svojemu sinu (1 Krn 22,6-19).

Razčlenitev teksta po korakih:

- Priprava gradnje v tujini (1 Kr 5,15-26).
- Priprava gradnje v domovini (1 Kr 5,27-32).
- Zgradba v surovem stanju (1 Kr 6,1-10).
- Božji odziv na gradnjo (1 Kr 6,11-13).
- Notranja ureditev (1 Kr 6,14-36).
- Dokončanje po sedem letni gradnji (1 Kr 6,37-38).

1.2 OSEBE

- Hirám: kralj Tira, Davidov in Salomonov prijatelj (1 Kr 5,26 in 9,13), za plačilo dá na razpolago les in delavce za gradnjo templja.
- Salomon (glej 22. in 23. lekcijo): kralj nad celotnim Izraelom (1 Kr 4,1)
- Rabotni delavci (trideset tisoč): verjetno Kanaanci, ki so ostali v deželi (1 Kr 9,20-21) in pozneje tudi Izraelci (1 Kr 5,27).
- Adonirám: odgovoren za rabotne delavce; pozneje pri vstaji ljudstva proti povišanju prisilnega dela po Roboámu, Salamonovemu sinu, je bil je poslan kot pogajalec in kamenjan od ljudstva.
- Gebálci: prebivalci пристaniškega sirijskega mesta Gebal (gr. Biblos), 50 km severno od Sidona, so pripadali k 70000 nosačem in 80000 kamnosekom.
- Sidónci (Feničani): prebivalci okolice Sidóna, nekoč pripadalo pristaniškemu mestu Fenicija, 35 km severno od Tira.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Tir: utrjeno otoško mesto Feničanov z dvema pristaniščema pred palestinsko obalo, približno 40 km severno od Ake (*glej zemljevid pripomočka 12/a pri 12. lekciji*).
- Libanon: 170 km dolgo, čez 3000 m visoko gorovje na severni meji s Palestino, znano po cedrovini.
- Morje: Sredozemsko morje.
- Gorovje (1 Kr 5,29): verjetno Judovsko gorovje.
- Mesto templja: Jeruzalem, gora Morija (2 Krn 3,1).

1.4 ČAS DOGAJANJA

7-letna gradnja templja (*primerjaj s 1 Kr 6,1*) do drugega meseca 4. leta vladanja Salomona (okrog leta 967 pr. Kr.) do osmega meseca 11. leta vladanja (okrog leta 961 pr. Kr.).

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 5,22: cedrovina = rjav, pol trdi gradbeni material, ki ga insekti ne napadajo.
- Vrstica 5,22: cipresovina = drevo rdeče rumene barve, trdo, les dober za obložitev, za deskanje ...
- Vrstica 5,25: kad = zdrži približno 220 litrov.
- Vrstica 6,2: komolec = dolžina približno 45 do 52,5 cm.
- Vrstica 6,2: tempelj = posebna hiša za Boga, Božje prebivališče, zgradba z naslednjimi merami 31,5 x 10,5 x 15,75 m; celotna zgradba 52 x 27 m; dvojna velikost šotora v puščavi.
- Vrstica 6,4: okna z zamreženimi okvirji = odprtina za izhod dima (dimnik).
- Vrstica 6,20: vso hišo je prevlekel z zlatom = mišljena je notranjost svetega in najsvetejšega v svetišču.
- Vrstica 6,23: keruba = bitja s krili, ki so se pojavila, kjer je bil Bog osebno prisoten in se je razodeval v svojem veličastvu.
- Vrstica 6,23: oljkov les = verjetno temen, trd les iz jedra oljke za rezljanje in mizarska dela.

Kljub natančnosti vseh podrobnosti le-te niso dovolj, da bi lahko naredili popolno, zagotovo sliko templja. Modeli in skice so nam lahko v pomoč (*glej pripomoček 24/a*).

2. VODILNA MISEL

Bog biva tam, kjer sledijo njegovim besedam (1 Kr 6,12-13; Jn 14,23).

Druge možnosti:

- Bog se bliža človeku, kjer lahko kot neviden prebiva v hiši.

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Otroci zelo zgodaj začnejo s kamni, deskami in drugimi stvarmi graditi razne hiše, barake in druge domišljijske hiše. Sebi in drugim želijo, da imajo lepo in želijo pokazati, da je to narejeno po njihovih željah. Tako lahko naredite povezavo za bivališče za Boga, ki naj bi bilo temu primerno lepo (»zlata hiša«). Toda zlato v Božjih očeh ni pomembno. Bog rad prebiva tam, kjer so poslušni njegovi besedi.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Otroke vprašajte, kje prebiva Bog in njihove odgovore narišite ali vnaprej pripravite slike, ki so tipične za otroške odgovore (npr. oblaki, srce, luna in zvezde, cerkev, ljudje, ki molijo ...).

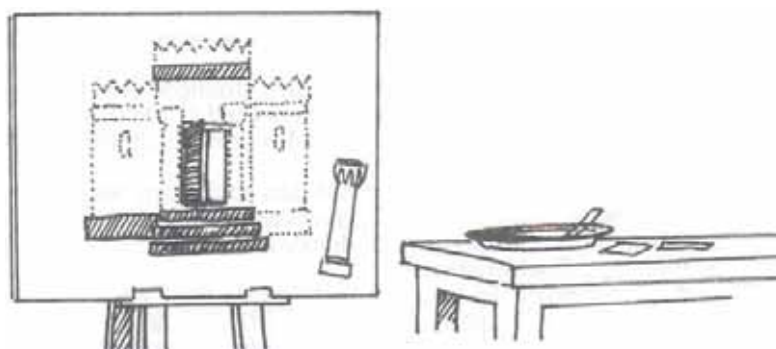

- 3.2.2 Z otroci se pogovarjajte o ljubljeni osebi ali najljubši živali. Če »ljubljeno« bitje pride v naš dom, stanovanje še posebej pripravimo. Kako se obnašamo do te osebe? Tudi Bož želi bivati pri nas. Kateri prostor mu je najljubši?

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Tekst o »gradnji« ne predstavljajte le z besedo, ampak naj bo kreativno in doživeto. Najprej opišite mladega, od Boga maziljenega kralja Salomona (*povezava s 23. lekcijo*) in poročajte o njegovi zahtevni gradnji, ki si jo je zadal. Predložite skico končanega templja (*glej pripomoček 24/a*) in približno potreben material ter delovno silo. Za nadaljnje pripovedovanje imate dve možnosti:

- 3.3.1 Sestavljalna slika (*glej pripomoček 24/b*): otroci si naj izberejo dele templja, ki so potrebni za gradnjo in ki so kopirani na različne barvne papirje (deli so naslikani na sliki pripomočka) in jih je potrebno še izrezati. Tako približno 20 sestavnih delov med samim pripovedovanjem dajajte v posodo z vodo, da se papir namoči (primerjava s tem, kako so les spuščali po vodi), nato ga transportirajte na tablo in tam dele zlepite skupaj. Vhodna vrata (darilni papir z vzorci) pritrdite na rob stebra in jih tako lahko odpirate. Skozi napol odprta vrata naj sije zlato iz notranjosti (zlata folija v ozadju).

- 3.3.2 Zidaki: na različnih mestih v sobi leži še ne obdelan »gradbeni material« (lesene kocke, veje iz gozda, zlata folija za notranjost templja ...). Otroci se naj razdelijo v različne obrtnike oz. rokodelce, po skici vzamejo merila (*glej pripomoček 24/a*), si pripravijo gradbeni material in prinesejo k skupni mizi. Tam med samim pripovedovanjem naj zgradijo tempelj, notranje opremijo in na koncu tempelj dobi streho, ki jo nalepite z lepilom. Za potek pripovedovanja je pomembno, da se po koncu gradnje templja do grobega stanja (1 Kr 6,10) vključi »Božja beseda glede Salomona« in da se o njej premišljuje (1 Kr 6,11-13).

3.4 UTRJEVANJE

- 3.4.1 Ponovno vprašajte, kje prebiva Bog (*primerjaj s 3.2.1*) in dovolite, da otroci sami odgovorijo. Pri tem uporabite velik, rumen in enakostraničen trikotnik ter pokažite, da Bog prebiva tam, kjer ljudje ravnaajo v skladu z njegovo voljo. Tako Bog prebiva v templju, vendar tudi pri molitvi, branju Svetega pisma ... v ljudeh. V svetopisemskem tekstu otrokom podčrtajte izjavo 1 Kr 6,12a-13 in jo predstavite še enkrat.

3.4.2 Otrokom razdelite sliko *pripomočka 24/b* in naj skupaj zlepijo posamezne dele templja (glej 3.3.1).

3.4.3 Raziskovalci: Delovni list 24 – mlajša skupina

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Otroci iščejo močne in zanesljive zveze. Tisti, ki ima ob sebi takega partnerja, se počuti dobro. Vsemogočni Bog s hrepenenjem išče takšne stike z ljudmi in dovoljuje, da ga ljudje povabijo v bivanje z njimi. Pri tem Gospod vseh Gospodov ne išče človeške hiše, ampak poslušna srca. Tej starostni skupini lahko pojasnite, da je vsak kristjan tempelj Svetega Duha (1 Kor 3,16).

4.2 PRIPRAVA UVODA

4.2.1 Vnaprej pripravite fotografije oz. slike velikih cerkva, templjev, mošej ... in jih pokažite otrokom (najboljše kot projekcijo). Nato jih vprašajte: Kaj so hoteli ljudje doseči s temi mogočnimi zgradbami? Ali je to Božje »bivališče« na zemlji? Ali Bog želi drugačno bivališče? Kakšno oziroma kje?

4.2.2 Projektna skica (že prej vanjo vpišite napačne podatke) za gradnjo templja (glej *pripomoček 24/c*): otrokom pokažite skico na tabli ali na listu in naj popravijo napačne podatke. Če otrokom naloga dela težave, jim pomagajte tako, da jim daste eno rešitev (glej 4.3). Napačne podatke naj popravijo in jih nato uporabite pri sami obravnavi teksta.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Na obisku v Jeruzalemu: odigrajte »turista« v Jeruzalemu in z navdušenjem opišite dokončan Salomonov tempelj. Omenite turistovo željo po znanju in radovednosti o notranjosti templja, kako sprašuje domačine o notranjosti (prisotni otroci predstavljajo domačine). Odgovore lahko poiščejo s pomočjo svetopisemskega teksta (1 Kr 5,15-6,38). Morda se že prej dogovorite z enim izmed otrok, ki odgovarja med domačini na težja vprašanja. Pri tem naj popravijo tudi informacije na projektni skici:

Objekt: tempelj
Namen: Božje bivališče
Naročnik: Bog
Investitor: kralj Salomon
Izvajalci: Salomonovi gradbinci (rabortni delavci, Izraelci)
OTVORITEV: v mesecu etanímu (1 Kr 8,2)
Podizvajalci: delavci kralja Hirama iz Tira
Posebnosti notranje opreme: prevlečeno z zlatom
Predračun: 87.202.271.340 dolarjev
Čas gradnje: 7 let
Zaposedba: Bog (kot znak skrinje zaveze) v mesecu etanímu

V pogovoru opozorite, da je bilo otvoritveno praznovanje kot formalnost, Boga pa s tem ne moremo zavezati, da si zgradbo prilasti. Za to veljajo drugačni pogoji (1 Kr 6,11-13). Če so ti pogoji izpolnjeni, bo Bog »prebival celo med Izraelskimi sinovi«.

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Vprašanje: Kakšne pogoje postavlja Bog, da bo »prebival« med ljudmi? Odgovor: 1 Kr 6,11-13.

Ker nihče ne more izpolniti teh pričakovanj, ponuja Bog sam novo kontaktno osebo, ki lahko vzpostavi ta odnos, to je sam Gospod Jezus. On postane posrednik in tako prebiva Bog po Svetem Duhu med vernimi (Jn 14,23, Rim 8,8-9). Z nekaj vizualnimi pripomočki (slike cerkva, templjev, mošej, ljudi ...in rumenega enakostraničnega trikotnika, ki predstavlja Boga) naredite sporočilo še bolj jasno.

- 4.4.2 Igra s kocko »gradimo tempelj«: za vsakega otroka pripravite kopijo *pripomočka 24/d*.

- 4.4.3 Raziskovalci: Delovni list 24 – starejša skupina.

5. PRIMERNA PESEM

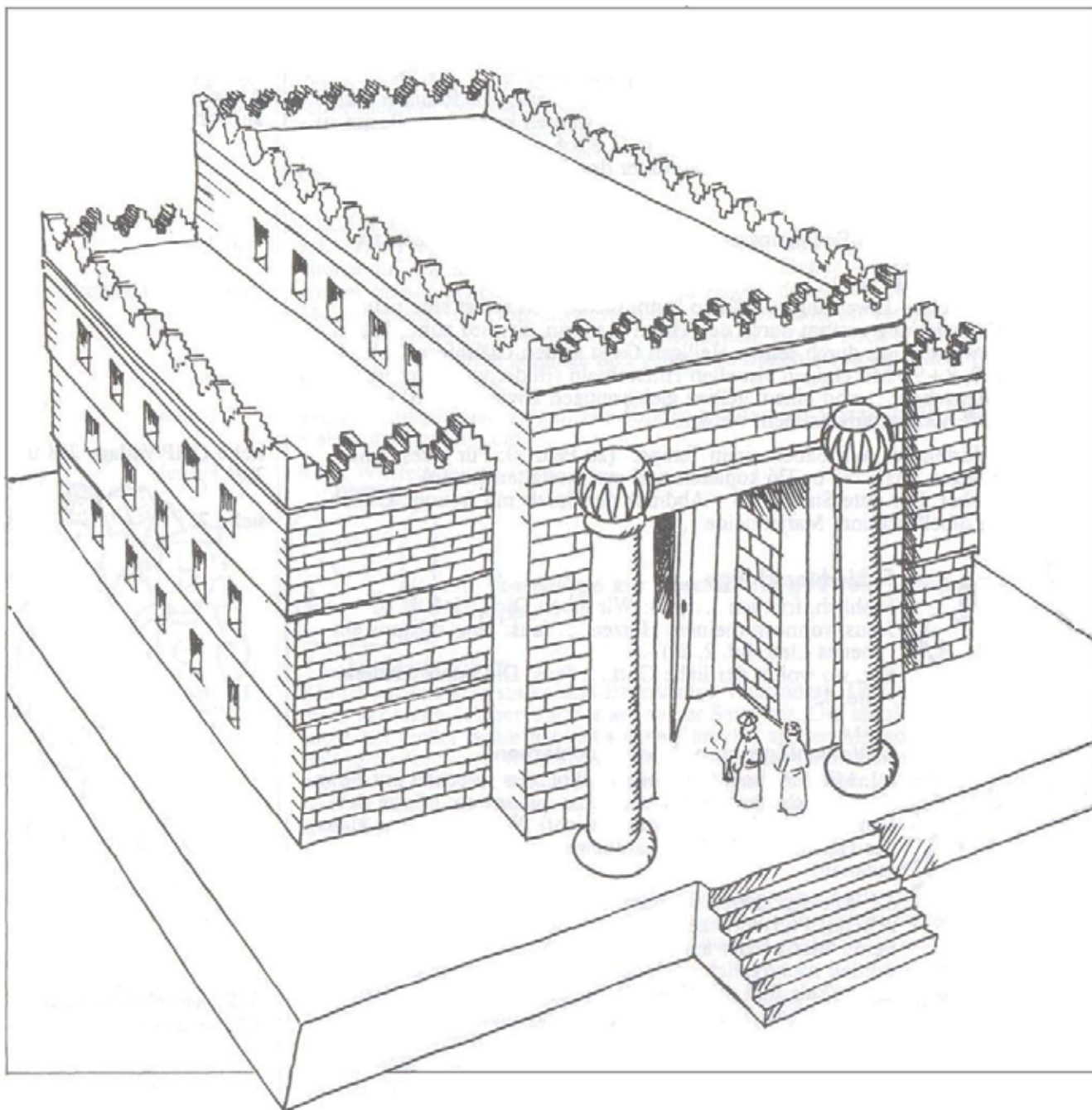
6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

- 6.1 Za mlajšo skupino: zlato vrsto govorite z gibanjem – »Veselil sem se, ko so mi rekli« (pokažite poslušen in vesel obraz), »v Gospodovo hišo pojdemo« (vstanite, tecite na mestu, pogledjte navzgor).
- 6.2 Za starejšo skupino: posamezne besede zlate vrste napišite na odtise nog, ki jih naredite iz flanelastega materiala ali folije in jih sortirajte. Dva odtisa dodajte naknadno in sicer besedo »veselil« zamenjajte s sliko veselega obraza, besedi »Gospodovo hišo« pa zamenjajte s sliko templja. Ko otroci besede pravilno razvrstijo, preberite skupaj zlato vrsto in se jo naučite na pamet.
- 6.3 Otrokom razdelite kopijo *pripomočka 24/e* in naj s sledenjem besedam zlate vrste povežejo točke med sabo.

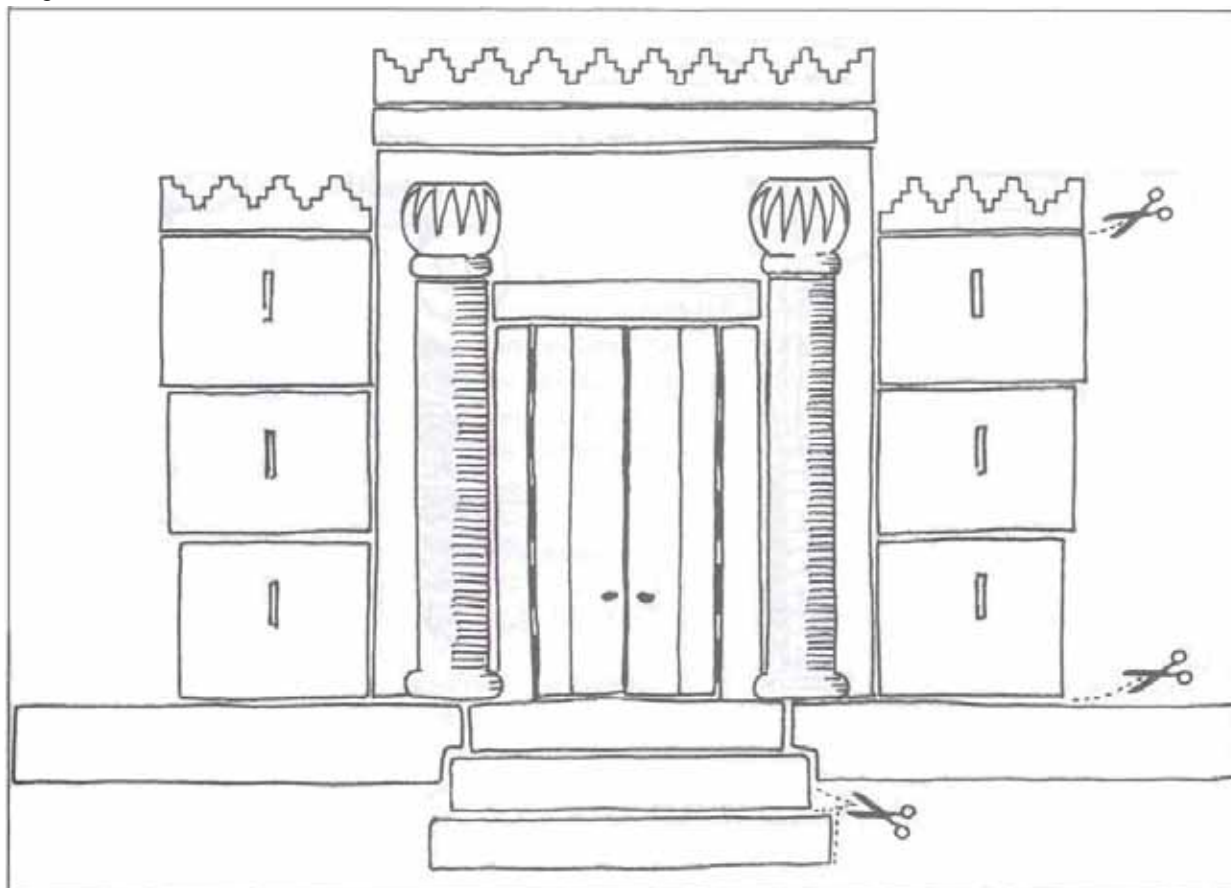

7. PRIPOMOČKI

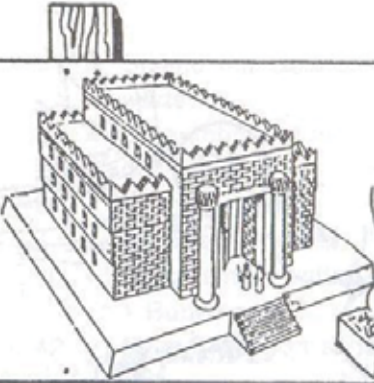
Pripomoček 24/a

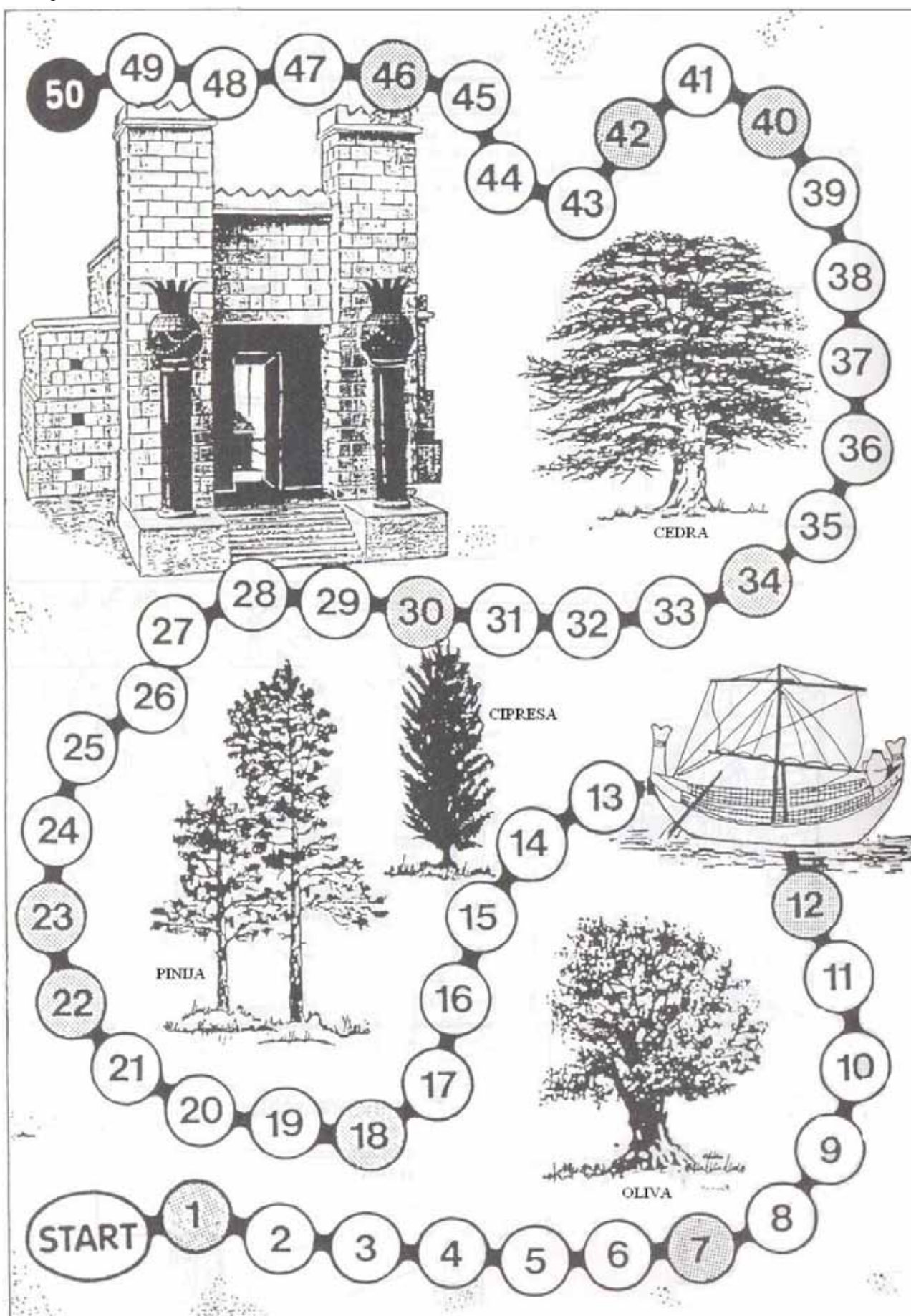

Pripomoček 24/b

Pripomoček 24/c

	Investitor:
	Izvajalci:
	Podizvajalci:
Objekt:	Posebnosti notranje opreme:
Namen:	
Naročnik:	Predračun:
OTVORITEV:	Čas gradnje:
ZAPOSĘDBA:	

Igra s kocko »Gradimo tempelj«

Pravila:

Na začetku lahko vsak meče trikrat, da dobi 6. Ko oseba vrže 6, lahko gre s štartne točke. Ko pride figurica na temnejša polja (1, 7, 12 ... 50), mora oseba storiti v skladu z navodili spodaj.

1 = Preberi 1 Kr 5,19. Vrzi še enkrat in se pripravi na pot!

7 = Salomon sklene zavezo s kraljem Hiramom, preberi 1 Kr 5,24-26.
Pojdi 4 polja naprej!

12 = Iz Tira je prispela pošiljka cedrovine. Pojdi 3 polja naprej!

18 = Ladja iz Salomonove flote se je potopila. En krog počivaj!

22 = Deževni dan ovira gradnjo templja. Pojdi 5 polj nazaj!

23 = Priplule so ladje, naložene z zlatom. Pojdi 3 polja naprej!

30 = Na gradbišče je prispel les olive. Pojdi 2 polji naprej!

34 = V pristanišče so prispele ladje s cipresami. Pojdi 3 polja naprej!

40 = Zaradi velikega viharja se je ladja potopila. Počivaj en krog!

42 = Pri transportu težkih kamnov je nekaj ljudi umrlo. Počivaj dva kroga!

46 = Na razpolago je ves material za gradnjo templja. Pojdi na polje 50!

50 = Lahko pričnemo z gradnjo templja. Od učitelja prejmeš sliko templja.

**Sledi besedam
zlate vrste, da
ugotoviš, slika
česa se skriva
tukaj.**

rekli ●

mi ●

● V

zo ●

● Gospodovo

ko ●

ze ● ● zem

● hito

Pozna ●

● pojdeno.

Veseli ●

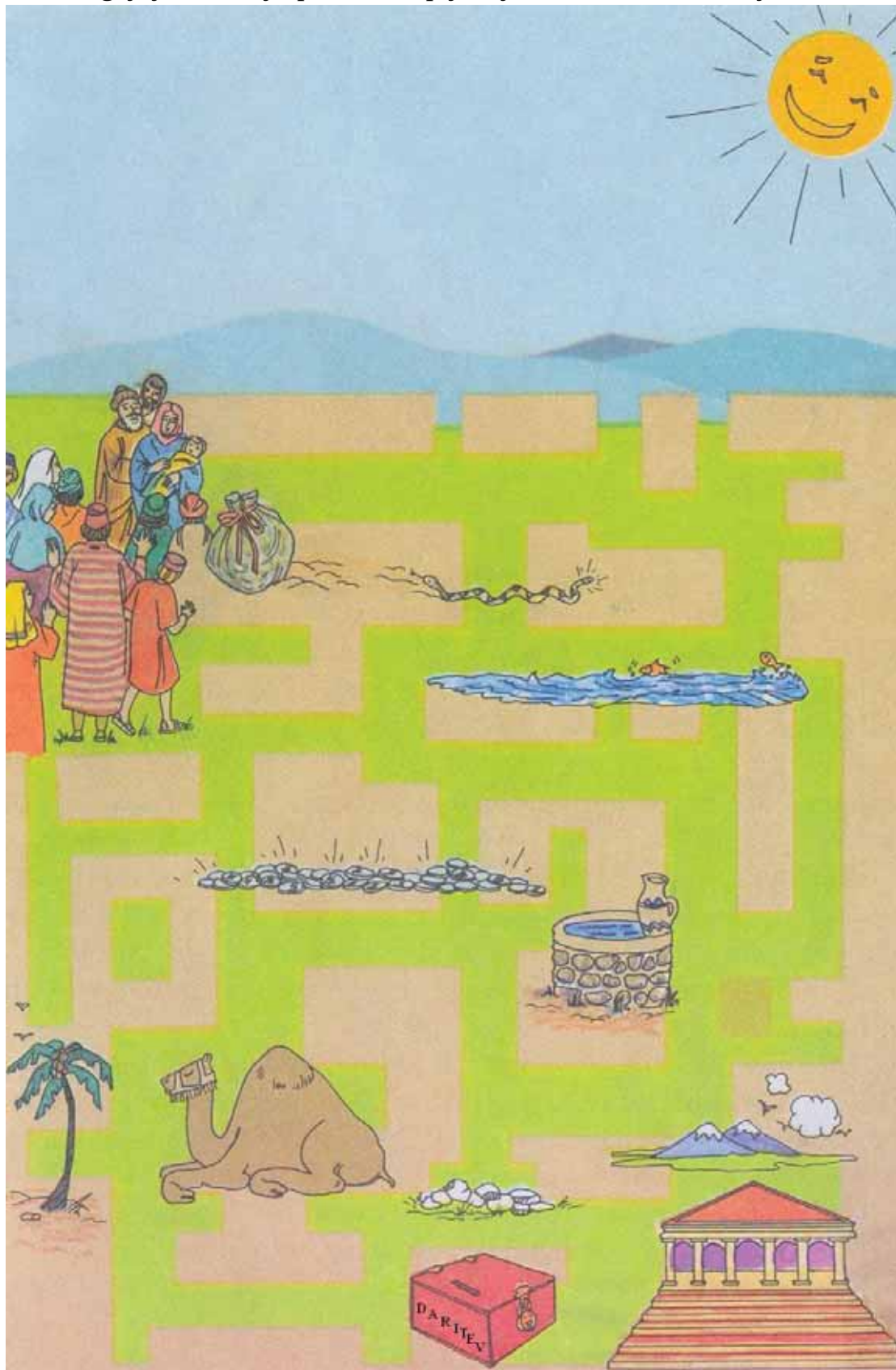
1

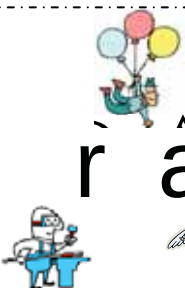
122.

raziskovalci

Pomagaj ljudem najti pot do templja, kjer bodo darovali svoje daritve.

r a z i s k o v a l c i

Salomon ni imel merilnega traku, da bi lahko izmeril stvari. Zato so delavci morali meriti z rokami in komolci. En komolec je bila razdalja od komolca do prstov na roki. Izmeri nekaj v svoji sobi in zapiši mero komolcev.

1. _____
2. _____
3. _____

2

Datum: Prvi dan 2. meseca v Salomonovem 4. letu vladanja.

Kralj Salomon želi uporabiti svoj čas in _____, da bi zgradil _____. Kralj _____ in mnogi drugi mu bodo pomagali. To bo čudoviti kraj, kjer bodo Izraelci _____ Boga.

3

Datum: Zadnji dan 7. meseca v 11. letu Salomonovega kraljevanja.

Danes je čudovit dan! Tempelj je dokončan in _____ (kjasrin) zaveze je v templju. Salomon in ljudstvo je štirinajst _____ (ind) praznovalo in se zahvaljevalo Bogu. Vsi so bili _____ (ilvees).

25. lekcija

OBISK KRALJICE IZ SABE

SVETOPISEMSKI TEKST:

1. Kraljev 10,1-13

ZLATA VRSTA:

»Gospod nam je zapovedal, naj izpolnjujemo vse te zakone in se bojimo Gospoda, svojega Boga, da nam bo vse dni dobro.«

5. Mojzesova 6,24a

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

- Vzoredni odlomki 2 Krn 9,1-12 (Mt 6,29 in 12,42).

Kralj Salomon je na vrhuncu svoje moči. Potem, ko je bil tempelj dokončan in si je Salomon zgradil palačo (1 Kr 9,10), si je zadal, da bo izgradil mesta v Izraelu. Rekrutiral je delavce, sestavil čvrsto vojsko, dodal konjenico in zbral bogastvo (1 Kr 9,10 in naprej). Zgraditi je dal celo ladjeve, da bi lahko trgoval z oddaljenimi deželami (1 Kr 9,26-28). V tej situaciji ga je obiskala kraljica iz Sabe. Slišala je o njegovem bogastvu in modrosti ter je želela to preizkusiti. S sabo je prinesla darila in tekom obiska ugotovila, da tisto, kar je slišala, predstavlja le del tega, kar je pri Salomonu videla. Po njenem obisku se o Salomonu poroča, da so ga njegovo bogastvo in številne žene odvrčale od Boga (1 Kr 11,1-3).

1.2 OSEBE

- Kralj Salomon: sin kralja Davida, vladar Izraela. Pod Salomonom se je Izrael močno razširil in dosegel največjo politično moč. Njegov čas vladanja je zaznamovan z zunanjim mirom in notranjim blagostanjem. Salomon v Jeruzalemu zgradi tempelj, posvečen Bogu. Tudi sicer je Salomon znan po številnih gradnjah. Sestavi veliko poklicno vojsko, konjenico in ladjeve. Zunanjepolitično je svojo moč krepil tako, da se je poročal v poganske vladarske družine (med drugim tudi v Egiptu). Bogastvo in številne žene pa so v njegovem življenju povzročile padec. Po koncu njegove vladavine se je Izrael razdelil na severno in južno kraljestvo.
- Kraljica iz Sabe: vladarica večjega dela južne Arabije (današnji Jemen), pride obiskat Salomona, da bi preverila, kar je slišala v svoji domovini. Poleg tega se srečajo predstavniki bogatih dežel, ker si od tega obiska obetajo obojestransko korist. Druga biblijska mesta o »Sabi« jasno kažejo, da gre za trgovski narod (Job 6,19; Ps 72,10 in 15; Ezk 27,22). Ko kraljica spozna, da so govorice resnične, slavi Izraelskega Boga.
- Salomonovi služabniki: omenjeni so postransko kot ljudje, ki so lahko srečni, saj lahko vsak dan poslušajo Salomonovo modrost (v. 8).

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Jeruzalem: Salomonov sedež vlade.
- Saba: dežela na jugu Arabije, današnji Jemen.
- Ofir (v. 11): dežela, bogata z zlatom. Točna lega kraja ni znana. Nekateri menijo, da je mesto bilo na jugu Arabije, drugi pravijo na vzhodu ali jugu Afrike, spet tretji pravijo, da se je mesto nahajalo v današnji Indiji.

1.4 ČAS DOGAJANJA

Salomon je bil rojen okrog 990 pr. Kr. in je vladal od 972/71 do 931/30 pr. Kr. V 4. letu vladanja (1 Kr 6,1) je začel z gradnjo templja, ki je trajala 7 let (od 967-961 pr. Kr.). Potem si je Salomon zgradil palačo – za katero je potreboval 13 let (1 Kr 7,1), torej do 947 pr. Kr. Potem sledi reorganizacija države, izgradnja ladjevja itn. Obisk kraljice iz Sabe se je verjetno zgodil v zadnji tretjini Salomonovega vladanja.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 2: uganke = verjetno testna vprašanja za preizkus Salomonove modrosti, priljubljena zabavna igra na Vzhodu (*primerjaj s 3. vrstico*).
- Vrstica 2: dišave = kadila, lepotila, olje za maziljenje, proizvedeno iz smolnatih kapljic balzamskega drevesca, izvira iz Arabije.
- Vrstica 10: talenti = enota teže, 1 talent znaša približno 35 kg.
- Vrstica 11: Hirámove ladje (*glej 1 Kr 9,26 in 24. lekcijo, 1.2*).
- Vrstica 11: sándalov les = les, ki je zelo dober za rezbarstvo in je zelo dragocen. Iz tega lesa so proizvajali tudi glasbene inštrumente.

2. VODILNA MISEL

Bog drži svojo besedo. (Bog je na prošnjo, ki mu je bila všeč, odgovoril tako, da je Salomonu obljubil ne le modrost, ampak tudi bogastvo in čast. Tukaj se jasno kažejo posledice).

Druge možnosti:

- Ljubiti Boga je vredno več kot bogastvo.
- Kar Bog ustvarja in podarja, pri ljudeh zbuja osuplost (*glej tudi Mt 6,29*).
- Pozor! Bogastvo: možnosti in nevarnosti.

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

V današnji zgodbi lahko zelo dobro povežete dve predpostavki predšolskih otrok:

- ① Blišč in bogastvo kraljeve palače s služabniki, zlatom, dragimi kamni, lepimi ženskami ...
- ② Lastno odkrivanje lepote Božjega stvarstva (*oprte se na Mt 6,29*). Salomonovo bogastvo in stvaritve so Božji darovi, nad katerimi smo lahko osupli. Dokler smo za te dragocenosti hvaležni pred Bogom, bomo preprečevali njihovo zlorabo.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Učenje s pomočjo predmeta: s sabo prinesite lepe šopek rož (če je možno »preproste« travniške rože ali slike). Otroci jih naj opazujejo, vohajo, tipajo, opisujejo, štejejo liste v cvetovih ... Morda organizirate uro na prostem, na nekem travniku.

- 3.2.2 Pogovor o Božjih darilih: hrana, oblačila, zdravje, prijatelji ... Nato preidite na darila, ki jih je Bog dal Salomonu.

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Zgodbo pripovedujte s pomočjo slik iz flanela ali slik *pripomočka 25/a*:

① Kratka ponovitev: Bog je Salomona obdaril z modrostjo in bogastvom. Salomon je Bogu zgradil tempelj (*glej 24. lekcijo*). Poročil se je s hčerko egipčanskega faraona in zgradil čudovito palačo (veliko ladjevje, na stotine konj in vozil, prestol iz slonovine, zlate čaše ...). Salomon je najbogatejši in najmočnejši kralj, njegovo ime poznajo v najbolj oddaljenih deželah.

② **Slika 1** – velika karavana se bliža mestu. Kraljica iz Sabe – lepa, temna ženska, ki nosi draga in dragocena oblačila. V svoji oddaljeni deželi je slišala o Salomonovi modrosti in njegovem bogastvu ter ni mogla verjeti. **Slika 2** – pa vendar ugotovi, da ji niso povedali niti polovice. Njena izjava: Blagor tvojim možem ... (v. 8). Slavljen Gospod, tvoj Bog ... (v. 9).

③ Darila: prinesla je morda vsa najlepša darila, katera je prejela od Boga, stvarnika nebes in zemlje in ki bi naj tudi njeno srce za vedno naredila srečno.

3.4 UTRJEVANJE

3.4.1 Otroci naj narišejo šopek najrazličnejših rož.

3.4.2 Morda lahko organizirate potep na bližnji travnik in iz marjetic naredite vence (ali zapestnice). Ob tem zapojte primerno pesem.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Zbiranje, varčevanje, pridobivanje lastnine so stvari, znane otrokom. Kako je Salomon prišel do svojega bogastva? Kakšne možnosti in nevarnosti so se pojavile ob tem (gledano kratkoročno in dolgoročno)? Otrokom povejte, da bogastvo samo po sebi ni nič slabega, vendar pa lahko postane velika nevarnost. V prvem delu Salomonovega življenja se jasno pokaže načelo iz Mt 6,33. V prvi vrsti si je prizadeval za Božjo modrost in ga je Bog zato bogato nagradil. Toda na koncu njegovega življenja vidimo negativen obrat.

4.2 PRIPRAVA UVODA

4.2.1 »Če bi bil/-a zelo bogat/-a, kakšne želje bi si izpolnil/-a?« (Na tablo zapišite želje, ki jih otroci povedo; morda tudi sami predlagajte, npr. kupimo in razdelimo Sveta pisma ali dobre krščanske knjige; kupimo glasbeni inštrument, da bi lahko igrali v čast Bogu, prispevajmo za Božje delo ...).

4.2.2 Slikovna uganka (*glej pripomoček 25/b*): utemeljitev za »vse dni dobro« v zlati vrsti povežite s Salomonovim življenjem.

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Preberite svetopisemski tekst (*za ilustracijo glej pripomoček 25/a*), se na kratko pogovorite o tem, nato pa naj otroci odgovorijo na naslednja vprašanja:

① Na kaj je bila pozorna kraljica iz Sabe? (1. vrstica: Med drugim je bilo povedano tudi to, kakšno čudovito hišo je Salomon zgradil Bogu).

② Bog je Salomonu dal modrost in bogastvo. Kakšne nevarnosti se skrivajo v teh darovih? (Lahko jih zlorabimo za lastne namene, drugim sicer dobro svetujemo, teoretično vemo vse, a na koncu vseeno ne ravnamo po lastnih nasvetih).

③ V nasprotju s kom je Salomon v vsej svoji veličini in modrosti še vedno slab zgled? (Z Jezusom Kristusom – *glej Mt 12,42*).

4.4 UTRJEVANJE

4.4.1 V Novi zavezi preberite nekaj vrstic, ki kažejo na nevarnosti in možnosti, ki pridejo z bogastvom: Lk 12,15-21 (bogati kmet); Lk 18,22-25 (bogati mladenič); 1 Tim 6,10.

4.4.2 Odziv kraljice iz Sabe bi lahko primerjali z različnimi stopnjami krščanskega življenja: Kaj je storila? Slišala je (v. 1), prišla je (v. 2), preživela je nekaj časa s Salomonom (v. 2-3), videla je njegovo bogastvo (v. 4-5), videla je, da so govorice o njegovi modrosti in slovesu resnične (v. 6-9), izročila mu je darila (v. 10), bila je obdarjena (v. 13). Z otroci se pogovorite o posameznih dejanjih, naj jih naštejejo in jih povežejo z odnosom človeka do Jezusa Kristusa.

5. PRIMERNA PESEM

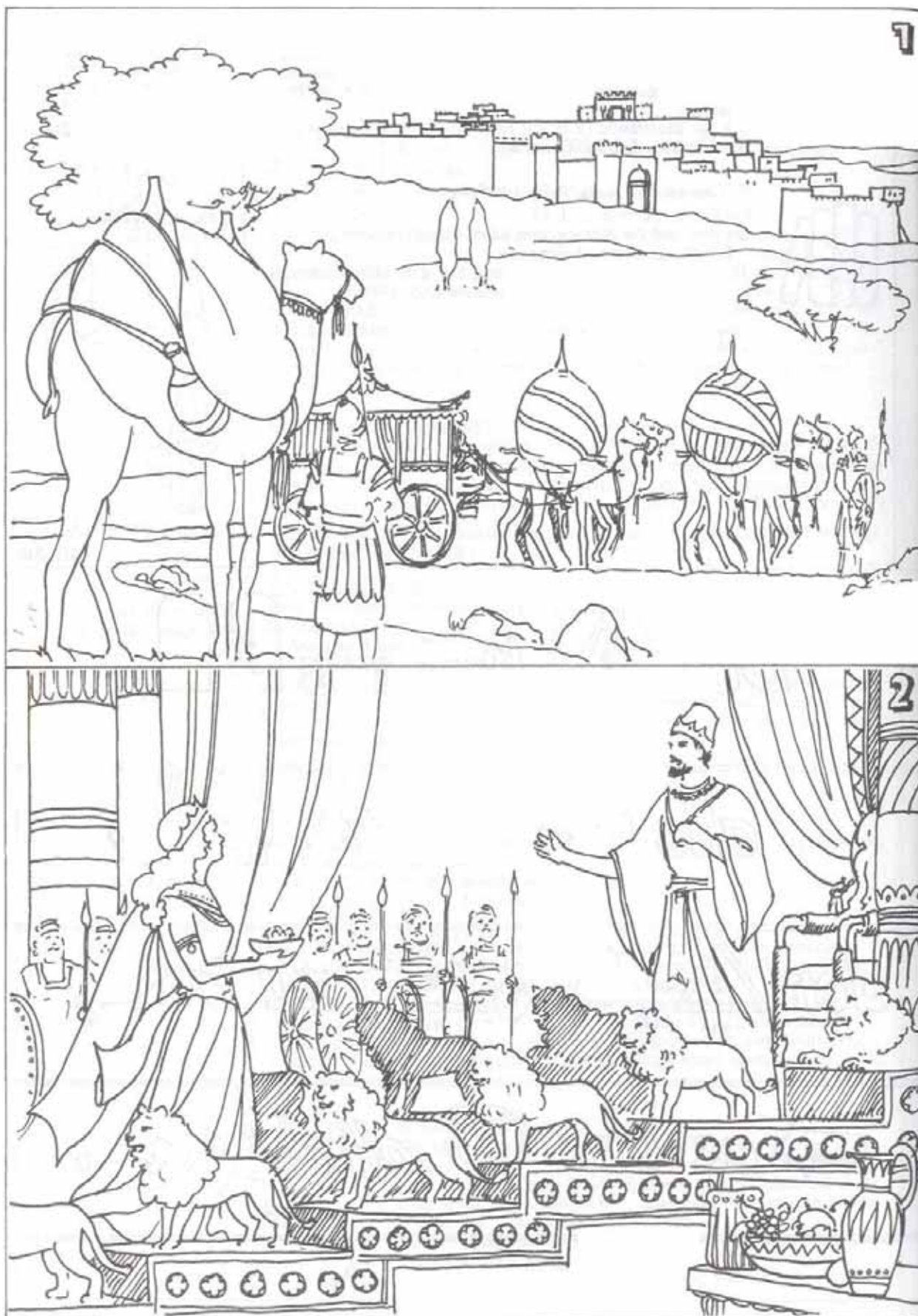
6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

V današnji zlati vrsti Bog obljublja, da se nam bo dobro godilo, če se bomo ravnali po njegovi besedi in ga poslušali. Z »nam bo dobro« ni mišljeno materialno bogastvo, zdravje ali uspeh. O tem se pogovorite z otroci. S pomočjo *pripomočka 25/b* se naj otroci naučijo zlato vrsto na pamet.

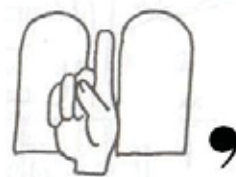
7. PRIPOMOČKI

Pripomoček 25/a

nam je

,

naj

vse te

in se

,

,

nam bo vse

.

5 Mojz 6,24a

26. lekcija

SALOMONOV GREH IN DELITEV KRALJESTVA

SVETOPISEMSKI TEKST:

1. Kraljev 11,1-13 in 12,1-20

ZLATA VRSTA:

»Ne izročajte svojih udov grehu, da bi ti postali orodje krivičnosti.«

Rimljanom 6,13a

1. ZA RAZUMEVANJE TEKSTA

1.1 VSEBINA

Izčrpno opisovanje Božjih blagoslovov v času Salomonove vladavine se raztega čez več poglavij. 11. poglavje pa poroča o razlogih in začetku propada Salomonovega kraljestva (1 Kr 11,1-13). Padec je povezan z velikim številom tujih žensk in s tem čaščenje tujih malikov (primerjaj s 1 Kr 11,7-8). Vse skupaj gre tako daleč, da Salomon proti koncu svojega življenja deželo preplavi s pogubnimi »negativnimi gradnjami« (primerjaj s 1 Kr 23,13-14). Šele čez več sto let je kralj Jošija odstranil te grozne skulpture in jih izničil. Bog v neposrednem sporočilu Salomonu prenese sodbo: Davidova kraljeva hiša bo izgubila kraljestvo z dvanajstimi rodovi. Ostal mu bo le Judov rod in sicer zaradi Davidove zvestobe. Še en razlog za razpad kraljestva se pokaže pri začetku vladanja Roboáma (1 Kr 12,1-20). Vloga kralja se je zaradi vpliva bogastva iz »voditelja« očitno spremenila v »izkoriščevalca« ljudstva. Ker sta se Salomon in Roboám obrnila v stran od Boga, sta izpred oči izgubila potrebe ljudstva: ob pogajanjih v Sihemu, ko se je kot protikandidat pojavil Jerobeám, Roboám ne upošteva modrega nasveta starca, ampak sledi »ostri liniji« mlajšega in želi še povečati obremenitve ljudstva (1 Kr 12,13-14). Severni rodovi se nato uprejo kraljevemu nasledniku iz Davidove hiše, ubijejo Hadorama, nadzornika pri prisilnem delu in za svojega kralja izberejo Jerobeáma (1 Kr 11,26-40). Ta je kot nekdanji Salomonov služabnik preko preroka že slišal za Božjo sodbo in je zaradi Salomonove želje po maščevanju začasno zbežal v Egipt. S propadom pogajanj v Sihemu in tamkajšnjim uporom je bil razpad Davidove hiše neizbežen.

1.2 OSEBE

- Salomon: od blagoslovljenega začetka vladanja ni več ostalo veliko (primerjaj recimo s 25. lekcijo). Obrne se v stran od Gospoda, se izgubi v številnih zvezah, prekrši »kraljeve zakone« (5 Mojz 17,15-20) in s tem nad celotno Izraelsko ljudstvo prikliča pogubo (primerjaj s 1 Kr 10,26; 11,1-3; 10,14, 27).
- Salomonove žene: primerjaj z razlago pojmov (glej 1.5).
- Roboám (dobesedno: »močno« razširjeno in svobodno je ljudstvo): Salomonov sin, ki je ob kronanju star 41 let (vsi ostali judovski kralji so bili ob nastopu na oblast mlajši; kljub starostni »zrelosti« sprejme neverjetno nespametno odločitev – 1 Kr 12,13-15). V primerjavi s Salomonom on ni bil neposredno določen za kralja in ni imel osebnega odnosa z Bogom. Očitno ni »podedoval« očetove modrosti. Njegovo razumevanje kraljestva je omejeno le na vladanje v vsemu blišču in slavi. Očitno ga ni motilo, da je pri tem izkoriščal ljudstvo. Zato niti malo ne upraviči dobesednega pomena svojega imena.
- Jerobeám: »proti-kralj«, ki ga je Bog poklical v času, ko je bil Salomon še živ, je svoje kraljevanje začel pod podobnimi pogoji in obljubami kot kralji iz Davidove hiše

(primerjaj s 1 Kr 11,37-38). Sprva je sposoben in spoštovan uradnik na Salomonovem dvoru.

- Adonirám (glej 1.5 in 24. lekcijo, 1.2): nadzornik prisilnega dela (primerjaj z 2 Sam 20,24 in 1 Kr 4,6; 5,28;12,18).
- Svetovalec: že pri Davidu so obstajali posamezniki, ki so bili kraljevi svetovalci. Očitno se je ta dejavnost razširila kot »poklic«. Starejši svetovalci so verjetno izhajali iz dobre Salomonove šole; novejši pa so zaznamovani z »novim mišljenjem«, ki se manj osredotoča na Božje zakone in se bolj posveča navadam vladarjev sosednjih ljudstev (primerjaj z 2 Sam 15,34; 16,15-23).
- Ljudstvo: tukaj ni mišljen obširen ljudski shod, ampak zastopanje t.i. severnih rodov. Tukaj je šlo v prvi vrsti za priznanje kralja preko severnih rodov, iz tega razloga je bil za kraj pogajanj izbran Sihem in ne Jeruzalem.

1.3 KRAJ DOGAJANJA, OKOLICA

- Jeruzalem: *Jeruzalem* je mesto, ki ga je izbral Bog. Na to dejstvo je Bog sam večkrat nakazal. Zaradi tega ostane v lasti Davidove vladarske hiše (primerjaj s 1 Kr 14,21; 15,4).
- Sihem: (okrog 50 m severno od Jeruzalema) je bil že pred tem dogodkom kraj pomembnih odločitev. Po razdelitvi kraljestva je Roboám imenoval Sihem za prvo kraljevo rezidenco severnega kraljestva (primerjaj z Joz 8,30-35; 24,1-28; 1 Kr 12,25).

1.4 ČAS DOGAJANJA

Leto začetka Roboámejevega vladanja okrog 931 pr. Kr., zadnja leta Salomonovega vladanja.

1.5 RAZLAGA POJMOV

- Vrstica 11,1: Moabci, Amonci, Edomci, Sidonci in Hetejci = kraljestva, ki so mejila na Izrael in so bila ozemlja pod tujo suverenostjo, torej kraljestva, s katerimi se Izraelci niso smeli povezovati (glej 5 Mojz 7,3; 1 Kr 11,2).
- Vrstice 11,1-3: tujke (stranske žene) = Salomonove povezave z njimi lahko razumemo kot politične poroke, normalna oblika zunanje politike v starem veku. Veliko število žena je izraz politične moč in osebnega bogastva, torej sredstvo predstavljanja, vendar pa zavezuje tudi k verski strpnosti. Različne zveze morda nakazujejo na višji oz. nižji položaj v dvorskem življenju.
- Vrstici 11,3-4: zapeljati njegovo srce = Sveto pismo srce označuje za središče osebnosti. Zapeljati srce v tem kontekstu pomeni, da je Salomon zaradi povezav z drugimi osebami, ki so imele na njega negativen vpliv, vso svojo duhovno in duševno energijo usmeril drugam. »Srce« predstavlja celotno osebo. Salomon se s svojim srce obrnil v stran od Boga in ga odprl tujim, brezbožnim vplivom.
- Vrstice 11,5-7: Astarta, Milkóm (Moloh), Kemoš = maliki s posebno nizkotnimi kulturnimi navadami iz izraelskega okolja.
- Vrstica 11,7: višina = »strokovni izraz« za kanaánska kulturna in žrtvena svetišča, ki so bila zgrajena še preden so Izraelci prišli v deželo. Delno so bila spremenjena v Gospodova svetišča. Vendar pa je obstajala nevarnost, da v teh svetiščih ponovno zaživi čaščenje starih malikov.
- Vrstica 12,4: jarem = prisilno delo in obdavčenje med obširnimi gradnjami v Salomonovem času; iz tega je sledila tlaka, ki je trajala določen čas v letu. Ta

obremenitev je toliko večja, ker ljudstvo od kraljeve moči nima skoraj nobene koristi (1 Kr 12,16).

- Vrstica 12,10: moj mezinec = jaz bom z vami ravnal še slabše kot moj oče.
- Vrstica 12,11: škorpioni = bič z bodicami, ki povzroča posebej boleče rane in so ga uporabljali na sužnjih.
- Vrstica 12,15: poseg Gospoda = Bog poseže v razmere in izvrši svojo voljo.
- Vrstica 12,19: Izrael = to poimenovanje se tukaj navezuje na severne rodove, poslej so razlikovali med Judejo = južnim kraljestvom in Izraelom = severnim kraljestvom.

2. VODILNA MISEL

Bog pričakuje popolno zvestobo in predanost (nezvestoba in odvrnitev od Boga povzročita hude posledice, ne le za nas, ampak tudi za druge).

Druge možnosti:

- Bog nas obdaruje z dobrinami in darovi (mi pa smo odgovorni, da te darove ne uporabljamo le zase).
- Za življenje predanosti z nerazdeljenim srcem je nujno potreben jasen NE grehu.

3. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI MLAJŠI SKUPINI

3.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Kontekst in okoliščine razdelitve kraljestva so zelo zapletene in jih mlajši otroci zelo težko razumejo. Zato se omejite na osebni vidik (npr. odvrnitev od Boga, izguba vpogleda, modrosti in ponižnosti pri Salomonu in Roboámu) in posledice, ki jih je imel ta razvoj za kralja. Ravno v ozadju izobilja današnje družbe lahko hitro najdete povezavo s Salomonovim bogastvom, če si seveda prepoznate, koliko materialnih stvari ali duhovnih sposobnosti otroci že posedujejo. Skrbeti nas mora takrat, ko vse to – darove našega stvarnika – uporabimo le zase. V otroški igri se to pogosto izraža v bahaštvu, širokoustenju in želji po lastnini. Pri Salomonu in Roboámu se jasno kaže naslednje: ne moremo se posvetiti drugemu, če smo se obrnili v stran od Boga. In obratno: če se obrnemo v stran od Boga, izgubimo občutek za potrebe in stisko ljudi okrog nas. – Otrokom jasno nakažite, da so tudi oni dobili talente in sposobnosti od Boga ter materialne dobrine, s katerimi morajo pomagati drugim. Za takšno obnašanje nam je obljubljen Božji blagoslov.

3.2 PRIPRAVA UVODA

- 3.2.1 Neposreden vstop: pokažite Salomonovo podobo sredi njegovega bogastva (palača, zlato, vozila in konji, ženske itn. – *glej pripomoček 26/a*). Z otroci se pogovarjajte o tem, kaj vse bi lahko Salomon s temi stvarmi počel (udobno živel, veliko potoval, ljudje bi mu stregli itn.) in omenite, da mu je Bog vse to pravzaprav podaril. Prehod: Toda ob koncu svojega življenja je Salomon pozabil, komu mora biti hvaležen za vse to.
- 3.2.2 S sabo prinesite sliko otroka, ki se igra v svoji sobi in jo pokažite otrokom: »Kako bi se počutili, če bi vse to pripadalo vam?« Pogovarjajte se z otroci o občutkih v primeru, če bi imeli toliko imetja. »Kaj vse bi lahko naredili s temi stvarmi?« »Kako pridejo otroci do teh stvari?« (Darila). Prehod: Tudi kralj Salomon je bil bogato obdarjen ...

3.3 IZVEDBA LEKCIJE

Zgodbo pripovedujte na podlagi slik *pripomočka 26/b*: na eni strani se nahaja Roboám in njegov oče, na drugi strani pa Jerobeám in ljudstvo.

1. korak: vključite ozadja zgodbe –

Predstavite oba glavna lika (če s skupino delata dva učitelja, lahko to naredite v obliki krajše predstave s primernimi »oblačili« npr. krona iz kartona za Roboáma, plašč in palica za Jerobeáma). Oba lika povesta svojo predzgodbo (Roboám o Salomonu in bogastvu; Jerobeám o svojem pozivu, pobegu in vrnitvi). Napetost lahko stopnjujete vse do pogajanj v Sihemu, morda z vprašanjem: »A se bo Božja napoved uresničila?«

2. korak: Glavni del zgodbe pripovedujte na zelo zanimiv način –

Z uporabo slikovnega materiala (*glej pripomoček 26/a in 26/b*) prikažite pogajanja v Sihemu. Izrazite pričakovanja in razmišljanja glavnih oseb.

Roboám – »Moj oče je Izraelu pridobil slavo in čast. Jaz bom storil enako. Zato bi bilo dobro, če bi bil kralj vseh rodov. Božja obljuba velja za našo družino. To bo ljudstvo sprevidelo.«

Jerobeám – »Ali mi bodo rodovi resnično sledili, kot mi je povedal prerok? Vendar pa ne more iti tako naprej, da se kot kralji mučimo do smrti, od tega pa nimamo nobene koristi.«

Posvetovanje kralja s svojimi svetovalci – primerjajte oba nasveta. Morda v ta razmišljanja vključite tudi otroke (»Za katero možnost bi se odločili vi?«). Napetost stopnjujete vse do točke, ko po tridnevnem razmisleku objavijo svojo odločitev. (Jasno izpostavite nesmiselnost Roboámove odločitve).

3. korak: izpostavite osnove Božjega dejanja –

Opišite posledice te nespametne odločitve (*primerjaj s 1 Kr 12,15*). Kar se je zdelo nemogoče, se je na koncu zgodilo, natančno tako kot je napovedal Bog. Veliko izgubo Davidove družine lahko ponazorite z deljenjem kart. Od dvanajstih rodov je Roboámu ostal le eden (oz. dva rodova, *glej 1 Kr 12,23*). 10 kart postavite na Jerobeámovo stran in potegnite debelo črto – meja. Morda omenite, da sta Izraelova moč in oblast izginili (*glej pripomoček 26/c* – namesto kart lahko uporabite kartončke, na katerih so napisana imena rodov).

3.4 UTRJEVANJE

3.4.1 Igra z vprašanji: »Kdo lahko zbere največ imen rodov?« Otrokom zastavljajte vprašanja o obravnavani zgodbi in za vsak pravilen odgovor otrok dobi majhen kartonček z imenom enega roda, ki ga pozneje lahko zamenja za darilce (*glej 2 in 3.1*).

3.4.2 Skupaj se pogovorite o »akciji prispevkov« – Kaj naredim s svojim hranilnikom?

3.4.3 Raziskovalci: Delovni list 26 – mlajša skupina.

4. PREDLOGI ZA IZVEDBO LEKCIJE PRI STAREJŠI SKUPINI

4.1 PREDHODNO RAZMIŠLJANJE

Pri starejših otrocih lahko izpostavite globlje spoznanje greha in podrobnejše razmišljanje o zvestobi in predanosti (npr. v pogledu na prijateljstvo). Otroci gotovo že imajo izkušnje z grehom, neposlušnostjo, kaznijo in posledicami. Njihova vest jim pove tudi to, da je zaradi tega otežen njihov odnos z Bogom. Tudi otroci vedo: krivda ne nastaja le pred ljudmi, ampak tudi pred Bogom. Pri starejših otrocih zato poudarite ključne točke v zgodbi, ki so povezane z blagoslovom in zvestobo oz. sodbo in nezvestobo. Otrokom je naj jasno, da za življenje z Bogom, moramo reči jasen »ne« grehu. To pa je možno le takrat, ko svoje življenje povsem predamo Bogu in mu ostanemo zvesti.

4.2 PRIPRAVA UVODA

- 4.2.1 Neposreden vstop s pomočjo simbola (»roka z darilom« – *glej pripomoček 26/d*), ki je povezan s sliko »Salomonovo bogastvo« (*glej pripomoček 26/a*).
- 4.2.2 Zgodba: Urban se je nekega popoldneva dogovoril s svojim prijateljem Žanom, da bosta na bližnjem odpadu za avtomobile iskala uporabne stvari. Ko je Urban ob dogovorjenem času prišel k Žanu, je od njegove mame izvedel, da je ta pred kratkim z Nejcem odšel plavat v novo kopališče na prostem. Urban je razočaran, da ga je Žan pustil na cedilu. Njuno prijateljstvo je utrpelo hud udarec.
- 4.2.3 Otrokom pokažite sliko Berlinskega zidu in pripovedujte o njegovem nastanku ter posledicah te meje (najprej ugotovite, kakšno je znanje otrok o Berlinskem zidu). Prehod: Izraelskemu ljudstvu se je zgodilo podobno ...

4.3 IZVEDBA LEKCIJE

Lahko domnevate, da bodo starejši otroci hitreje prepoznali simbole in znake (*glej pripomoček 26/d*). Zato Božje delovanje in posredovanja ponazorite z roko oz. gibi rok, s katerimi so otroci seznanjeni. Te gibe lahko uporabite tekom zgodbe ali pozneje (za poglobitev).

Zgodbo pripovedujte podobno kot pri mlajših otrocih (*glej 3.3*) z dodatnimi poudarki:

- Bolj poudarite »dogovor« (zavezo) med Bogom in Davidovo hišo ter izpostavite Salomonovo nezvestobo in posledice tega (razdelitev kraljestva).
- Za zaključek Salomonovega problema lahko kot namig navedete še nadaljnji zgodovinski razvoj Izraela (*primerjaj s 1 Kr 14,25*). Nezvestoba povzroči šibkost in padec, kar vodi do popolne izgube dežele (deportacija).
- Za ponazoritev velike izgube Davidove hiše lahko uporabite dele sestavljanke (*glej pripomoček 26/c*): najprej na Roboámovo stran položite 12 rodov, na Jerobeámovo pa nobenega. Potem prikažite spremenitev razmerja 2:10. Morda lahko dovolite, da otroci sami sestavijo sestavljanke. (Če južne rodove pobarvate in jasno označite mejo, lahko dobro prikažete razmerje ozemlja in nadaljnji razvoj zgodbe pripovedujete s pomočjo zemljevida).

4.4 UTRJEVANJE

- 4.4.1 Ročno delo: otroci naj sestavijo zemljevid (*glej pripomoček 26/c*) in ga nalepijo na karton. Roboámovo in Jerobeámovo podobo naj zalepijo na severno oz. južno kraljestvo (*glej pripomoček 26/b*).
- 4.4.2 Pogovor na podlagi simbolov (*glej pripomoček 26/d*) in vprašanj: Kako Bog ravna z nami? Kaj nam podarja? Pred čem nas svari? Kako mu lahko ostanemo zvesti? Odgovore zapišite na tablo ali velik list.
- 4.4.3 Igra »Gremo preko meje«: Na tla narišite črto, ki predstavlja mejo. Nato otroke razdelite v dve enakovredni skupini (severno in južno kraljestvo). Skupini naj druga drugo vlečeta ob vprašanju: Kdo bo koga potegnil čez mejo?

5. PRIMERNA PESEM

6. PREDLOGI ZA UČENJE ZLATE VRSTE

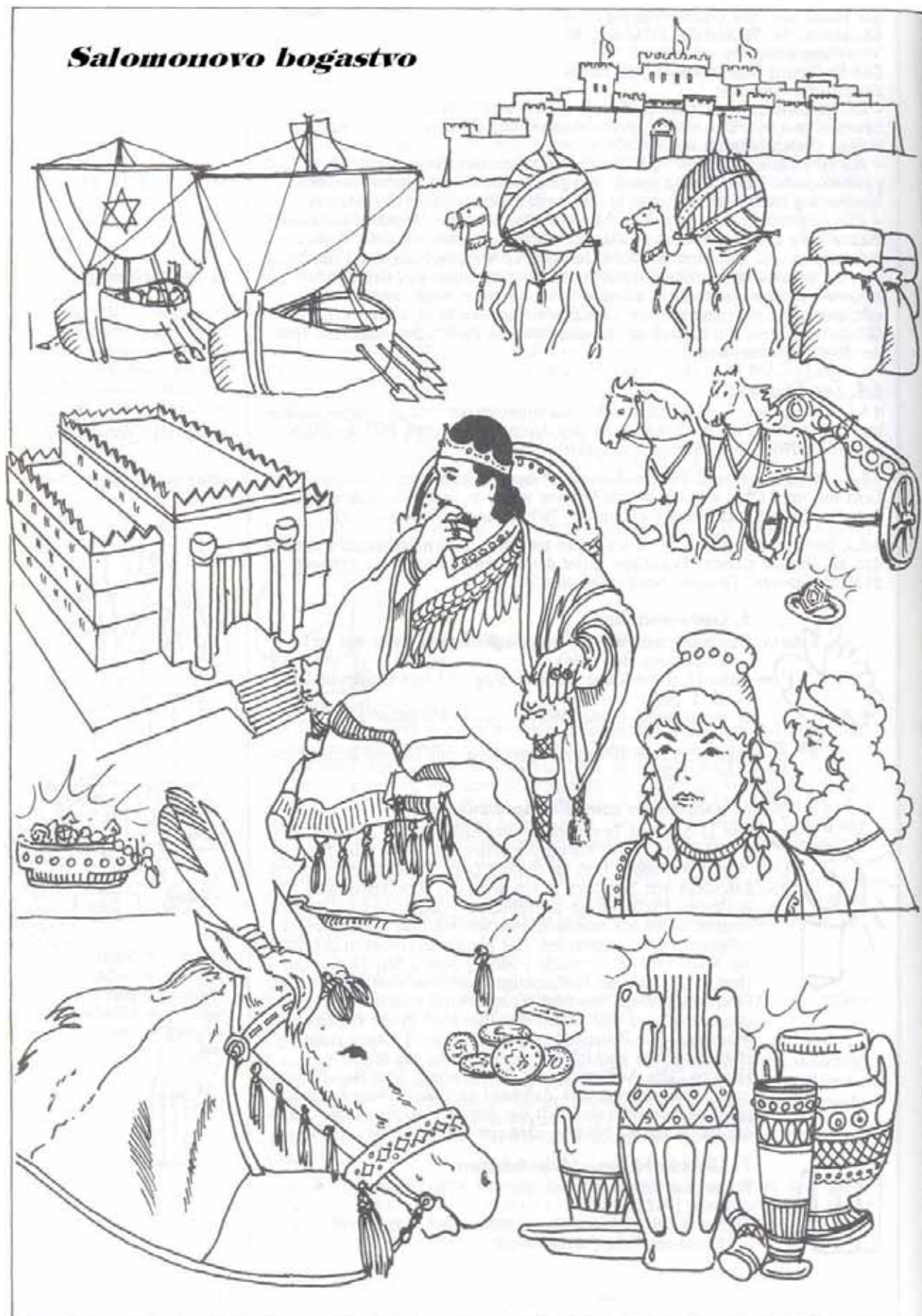
Dvanajst Izraelovih rodov v vrstnem redu kot je napisano v 1 Mojz 49 oz. 5 Mojz 33,6-25 napišite na kartončke (Jožef = Efraim + Manase; Levijev rod zapišite kot rod brez ozemlja). Na zadnjo stran kartončka napišite po eno besedo zlate vrste (tako morajo otroci upoštevati svetopisemski tekst in pravilno sestaviti zlato vrsto). Te kartončke nato pomešajte in postavite na mizo. Otrokom dajte Sveto pismo in glede na 1 Mojz 49 ali 5 Mojz 33 naj kartončke razporedijo v pravilnem vrstnem redu. Na koncu kartončke obrnite in tako dobite zlato vrsto v pravilnem vrstnem redu. Podatek, kje je zapisana zlata vrsta, lahko napisanega na kartončku dodate pozneje.

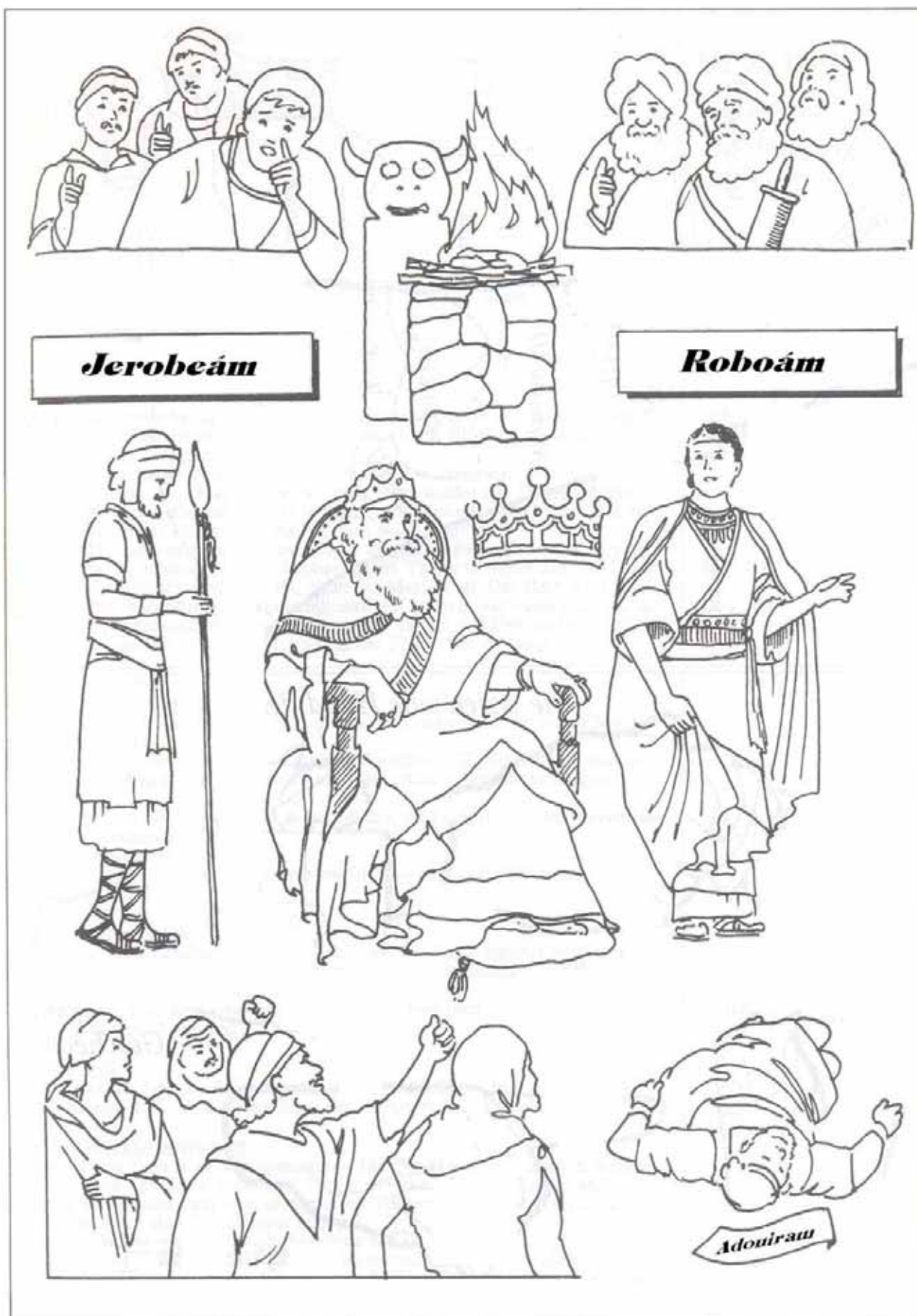
Namig: naštevanje vam daje priložnost, da informirate o posebnostih, npr. da Levijevemu rodu ni bilo dodeljeno ozemlje ali da je Jožefov rod razdeljen na dva dela (med sinova Efraim in Manase).

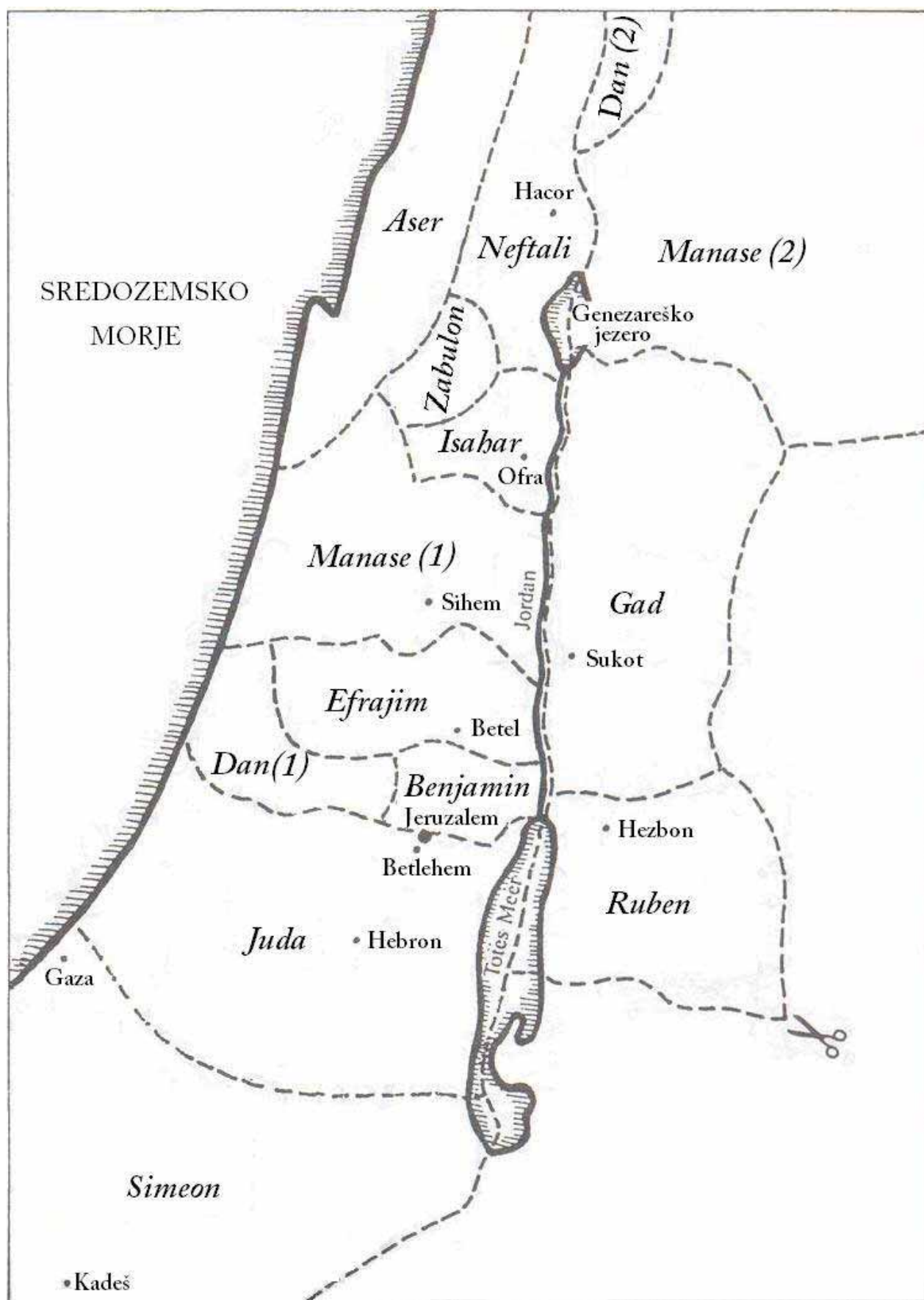

7. PRIPOMOČKI

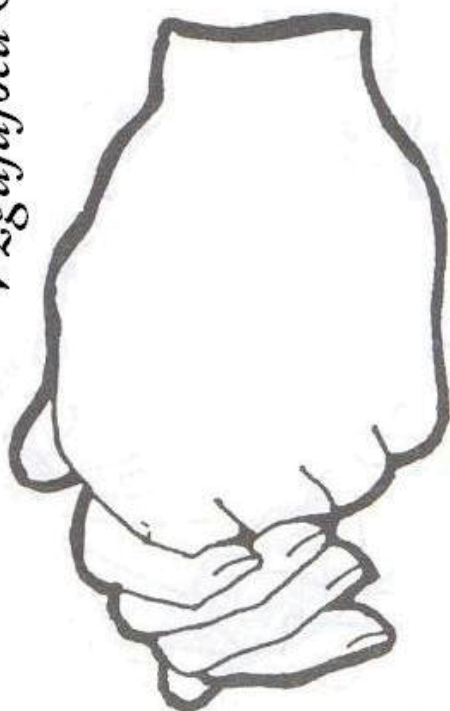
Pripomoček 26/a

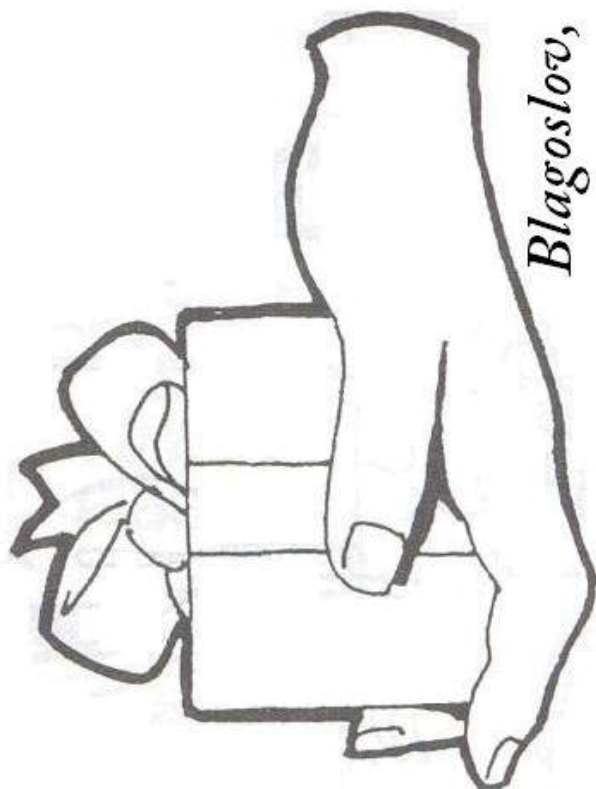

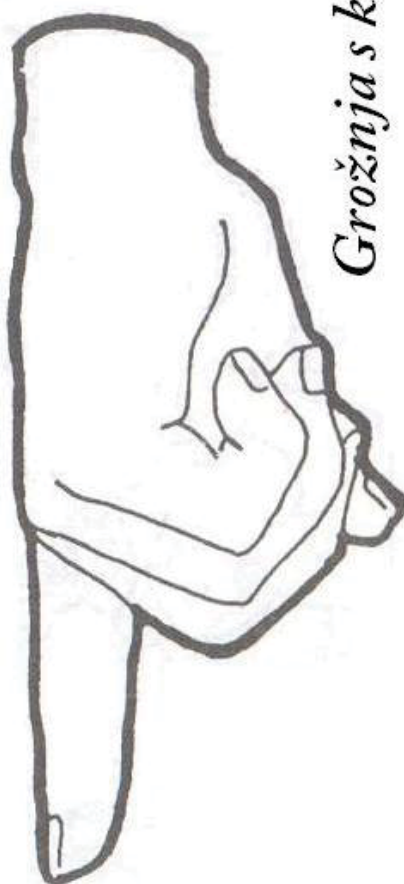
Vzgajajoča Očetova roka

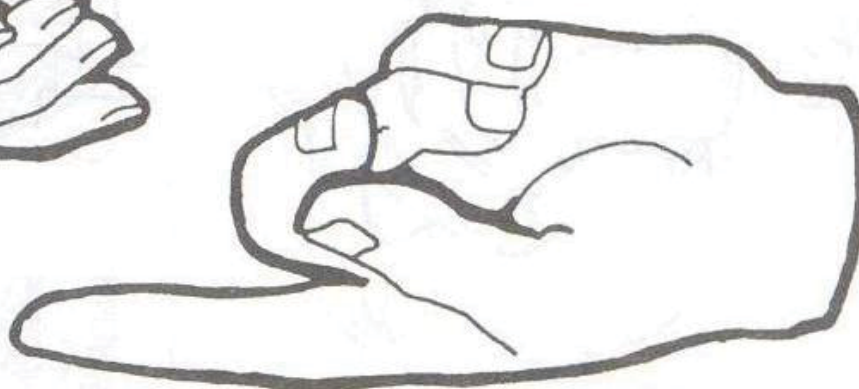
Vodenje

*Blagoslov,
darilo*

Grožnja s kaznijo

Opozorilo

r a z i s k o v a l c i

Salomon časti lažne bogove

Salomon sprejme slabe odločitve

Preberi stavke o Salomonu. Pred vsakim pravilnim odgovorom obkroži črko. Nato obkrožene črke izpiši v spodnje okvirčke. Izvedel boš, kako se je Salomon obnašal.

1. Salomon je postal zelo _____.
2. Poročal se je z ženami, ki _____ ljubile Boga.
3. Te žene so častile _____ bogove in malike.
4. Salomon je za lažne bogove naredil _____ . Nato jih je začel častiti!
5. Zato se je Bog nad Salomonom _____.
6. Bog je rekel Salomonu, da bo njegovo _____ razdeljeno na dva dela.
7. Ko je Salomon umrl, je _____ postal kralj nad večino kraljestva, Salomonov sin pa je bil kralj le nad manjšim delom.

n siromašen
b bogat

e niso
r so

d lažne
a prave

m vrtove
a svetišča

s razjezil
u razveselil

z svetišče
t kraljestvo

c Bog
o Jerobeám

--	--	--	--	--	--	--

1

2

3

4

5

6

7